

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

30'uncu Toplantı

22 Kasım 2017 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve trnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın, Savunma Sanayii Destekleme Fonu'nun bütçe kalemlerinde olmadığına, Millî Savunma Bakanlığı bütçesiyle birlikte mutlaka görüşülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

2.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, Zonguldak Milletvekili Faruk Çaturoğlu'nun Millî Savunma Bakanlığı 2018 yılı merkezi yönetim bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

III.- SUNUMLAR

1.- Millî Savunma Bakanı Nurettin Canikli'nin, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) hakkında sunumu

IV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) ve Sayıştay tezkereleri

a) Millî Savunma Bakanlığı

b) Savunma Sanayii Müsteşarlığı

c) Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletmesi Başkanlığı

V.- KARARLAR

A) ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN

1.- Millî Savunma Bakanı Nurettin Canikli'nin Millî Savunma Bakanlığının 2018 yılı merkezi yönetim bütçesiyle ilgili 2018 yılı gizli fiilî kadrolarının görüşülebilmesini teminen İç Tüzük'ün 32'nci maddesi uyarınca kapalı oturumda devam edilmesine ilişkin karar

VI.- KAPALI OTURUMLAR

A) KAPALI OTURUM

1.- Dördüncü Oturum kapalı

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

30'uncu Toplantı

22 Kasım 2017 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 11.05'te açılarak beş oturum yaptı.

Birinci, İkinci, Üçüncü Oturumlar

İstanbul Milletvekili Garo Paylan, Savunma Sanayii Destekleme Fonu'nun bütçe kalemlerinde olmadığına, Millî Savunma Bakanlığı bütçesiyle birlikte mutlaka görüşülmesi gerektiğine,

Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, Zonguldak Milletvekili Faruk Çaturoğlu'nun Millî Savunma Bakanlığı 2018 yılı merkezi yönetim bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Millî Savunma Bakanı Nurettin Canikli tarafından, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) hakkında bir sunum yapıldı.

Millî Savunma Bakanlığının,

Savunma Sanayii Müsteşarlığının,

Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletmesi Başkanlığının,

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) ile Sayıştay tezkerelerinin görüşmelerine devam edilerek,

Millî Savunma Bakanlığının,

Savunma Sanayii Müsteşarlığının,

2018 yılı bütçeleri ile 2016 yılı kesin hesapları kabul edildi.

Millî Savunma Bakanı Nurettin Canikli'nin Millî Savunma Bakanlığının 2018 yılı merkezi yönetim bütçesiyle ilgili 2018 yılı gizli fiilî kadrolarının görüşülebilmesini teminen İç Tüzük'ün 32'nci maddesi uyarınca kapalı oturumda devam edilmesine ilişkin önergesi kabul edilerek kapalı oturuma geçildi.

Oturuma saat 19.52'de son verildi.

Dördüncü Oturum

(Kapalıdır)

Beşinci Oturum

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 19.59'da toplantıya son verildi.

22 Kasım 2017 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.05

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

(Oturum, Sözcü Abdullah Nejat Koçer tarafından açıldı)

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, çok değerli Bakanımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın çok değerli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 30’uncu Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde Millî Savunma Bakanlığı, Savunma Sanayii Müsteşarlığı bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları ile Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı Sayıştay raporları bulunmaktadır.

Sayın Bakanım, sunumlara başlamadan önce değerli Bakanlık bürokratlarımızın kendilerini Komisyon üyelerimize tanıtmalarını rica ediyoruz.

Buyurun.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkanım, usul hakkında bir söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

II.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan’ın, Savunma Sanayii Destekleme Fonu’nun bütçe kalemlerinde olmadığına, Millî Savunma Bakanlığı bütçesiyle birlikte mutlaka görüşülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, Sayın Bakan, bürokratlar, basın emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Millî Savunma Bakanlığı bütçesini görüşüyoruz. Bütçe kalemlerini inceledik, önemli artışlar söz konusu; bunları tartışacağız elbette. Sayın Bakan sunumunu yapacak, gerekçelerini ortaya koyacak ve görüşlerimizi söyleyeceğiz ancak bir de Savunma Sanayii Destekleme Fonu var, onu burada görmüyoruz, bütçe kalemlerinde yok. Ancak torba yasada bir değişiklik oldu biliyorsunuz. Arkadaşlar, 80 milyon ödediği gelir vergisinden çok önemli bir rakamın Savunma Sanayii Destekleme Fonu’na aktarılması öngörüldü ve Savunma Sanayii Destekleme Fonu da çok önemli bir kaleme ulaştı. Yani Millî Savunma Bakanlığı bütçesi dışında Savunma Sanayii Destekleme Fonu çok önemli bir kalem ve bunu milletin temsilcileri şu anda burada tartışamayacak eğer Sayın Bakan bu tartışmayı burada açmazsa, bu kalemlerin nasıl harcanacağını bizlere söylemezse.

Bütün arkadaşlara, Plan ve Bütçe Komisyonuna, bütün Bakanlığa ve bürokratlara benim önerim; burada, Milli Savunma Bakanlığı bütçesiyle birlikte mutlaka Savunma Sanayii Destekleme Fonu'nda konuşmalıyız; hangi amaçlarla, hangi kalemlerle nerelere para harcanacağını tartışmalıyız. Bunu da Komisyondaki bütün arkadaşlarıma ve Başkanlık Divanına öneriyorum. Bu konuda Başkanlık Divanının görüşlerini merak ediyorum.

BAŞKAN – Tamam.

Teşekkür ederim Sayın Paylan.

Sayın Bakanım, sunumunuz sırasında bu konudaki görüşlerinizi de Komisyonumuzla paylaşırsanız memnun olurum.

Şimdi sunumunu yapmak üzere Millî Savunma Bakanımız Sayın Nurettin Canikli'ye söz veriyorum.

Sayın Bakanım, süreniz otuz dakika, ihtiyaç olursa ek süre verebilirim.

Buyurun Sayın Bakanım.

III.- SUNUMLAR

1.- Millî Savunma Bakanı Nurettin Canikli'nin, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) hakkında sunumu

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli basın mensupları; öncelikle hepimizi saygıyla selamlıyorum. 2018 mali yılı bütçe çalışmalarının ve görüşmelerinin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Bütçeyle ilgili bilgilendirmeye geçmeden önce izninizle, içinde bulunduğumuz konjonktürle ilgili kısaca bir değerlendirme yapmak istiyorum. İçinde bulunduğumuz coğrafya, Orta Doğu coğrafyası hepimizin bildiği gibi çok kapsamlı siyasi, iktisadi ve sosyal sonuçlar doğurma potansiyeli taşıyan gelişmelerin yaşandığı bir coğrafya ve bu gelişmelerin son dönemelerde hız kazandığını ve bölgedeki bütün ülkelerin bu gelişmelerden yoğun bir şekilde etkilendiğini görüyoruz. Yıllardan beri ardı ardına işgallere uğrayan, iç savaşların ve ihtilafların yaşandığı Irak ve Suriye gibi iki komşuya sahip olan Türkiye bu coğrafyanın tam merkezindedir.

Yıllarca süren bu vahim gelişmelerin kimi vakit devletleri yıktığını, bazı durumlarda rejimleri devirdiğini görüyoruz. Son dönemlerde yaşanan bu kaos ortamında milyonlarca insan evini terk etmek durumunda kalmış, meydana gelen çatışmalarda yüz binlerce insan hayatını kaybetmiş, milyonlarcası yaralanmış, kitlesel açlık ve sefalet yaşanmıştır ve yaşamaya devam ediyor. Çok büyük ölçekte iktisadi ve sosyal tahribatlar söz konusudur. Etrafımızda yaşanan bu hadiselerin ülkemizi de etkilediği ve bir süre daha etkilemeye devam edeceği kuşkusuzdur.

Ancak, hamdolsun, milletimizin ve devletimizin dayanıklılığı, hürriyet ve istiklâl fikrinin hepimizin bütün millet olarak içine işlemiş bulunması asırlardan süzülüp gelen yüksek hasletimiz bizi dünyada ve tarihin akışında böyle bir ortamda, böyle bir kaos ortamında çok müstesna bir yere koymaktadır. İşte bu özelliğimiz sayesinde, etrafımızdaki savaşlara, farklı terör örgütlerinin kanlı eylemlerine, hasımlarımızın türlü çabalarına, oyunlarına ve hatta zaman zaman müttefiklerimizin o kavram içine sığmayan, sığması mümkün olmayan politikalarına rağmen Türkiye, Türk milleti dimdik ayakta. Sadece ayakta kalmamakta, aynı zamanda bu yıkıntıların arasında yaşayan başka insanların dahi kurtuluş ümitlerini bağladığı bir istikrar ve güvenlik kalesi konumundadır.

Türkiye, ülkelerindeki savaşlardan, yıkımlardan, yoksulluktan ve sefaletten etkilenen milyonlarca insana yardım elini uzatmıştır ve uzatmaya devam etmektedir. Ülkemiz, hepimizin bildiği gibi, dünyada kişi başına millî gelirden yapılan insani yardımlar sıralamasında dünya 1'incisidir. Aynı anlayışla, Suriye'deki iç savaştan ve zulümden, ölümden kaçan 3 milyon 200 bin Suriyeliye ev sahipliği yapmaktayız. Irak'tan, Afganistan'dan ve başka ülkelerden gelenlerle birlikte bugün Türkiye'ye sığınanların sayısı 3,5 milyona ulaşmıştır. Bu rakamlar aslında erkeği, kadını, çocuğu, genci ve yaşlısıyla birer bireydir ve bizim için yalnızca sayılardan ibaret değildir. Türkiye'nin bu noktada yüklendiği çok büyük yükü yansıtmaması açısından Suriyelilerin bu olay başladıktan sonra Türkiye'de doğum yapanların sayısının 240 bin olduğu dikkate alınırsa, yani bu hadiselerin başladığı tarihten bu yana Türkiye'de doğan çocuk sayısı, Türkiyelilerin çocuk sayısı 240 binin üzerindedir. Bu da, bu yükün ne kadar büyük olduğunu gösteren ilginç bir rakamdır.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bu resmî rakam değil mi Sayın Bakan?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Evet, resmî rakam. Küsuratı var, kabaca 240 binin üzerinde bu rakam, evet.

Bu göçler maalesef kaostan beslenmekte, doğrudan veya dolaylı yöntemlerle ihtilafları çözmeye değil, bilakis derinleştirmeye ve uzatmaya neden olmaktadır. Biz bütün bunların farkında olarak bölgemizde ve tüm dünyada barışın, egemenliğin, huzurun ve insanlığın ortak refahının adalet ve hakkaniyet ilkeleri temelinde tesis edilmesi için çabalarımızı artırarak sürdürmekteyiz.

Bölgesel ve küresel barış ile huzur ve istikrarın sağlanması için güçlü bir orduya, millî bir savunma sanayisine sahip olmak mecburiyetindeyiz. Güçlü bir ordu, ancak güçlü bir ekonomi ve güçlü bir demokrasi temelinde mümkün olabilir. Bu noktada özellikle millî savunma sanayisinin geliştirilmesinin bu topraklarda, bu bölgede, bu coğrafyada özgürce yaşamamız için hayati önemi haiz olduğunun altını çizmemiz gerekiyor. Çünkü özellikle son yıllarda, daha önceki dönemlerde çok rahatlıkla temin edebildiğimiz savunma sistemleri ve onların yedek parçalarını son yıllarda aynı ittifak içerisinde olduğumuz dost ülkelere temin etmekte zorlandığımızı ve bunun örtülü ambargo şeklinde ortaya çıktığını da belirtmemiz gerekiyor.

Güçlü bir savunma tesis ederken, sadece 80 milyon vatandaşımızın hak ve hukukunu müdafaa etmekle yetinmiyoruz. Türkiye dışındaki milyonlarca mazlumun ülkemizden beklentilerini de dikkate alıyoruz. Binlerce yıllık mirasımız bize bunu öğütüyor ve mirasımızdan da tarihimizden de kaçma imkânımız yok..

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; günümüzde savaşlar, ordular arasında doğrudan bir muharebe şeklinde değil, terör örgütleri ve hibrit savaş yöntemleriyle, dolaylı vekâlet savaşları biçiminde yürütülmektedir. DEAŞ ve benzeri terör örgütlerine karşı mücadelenin, bazı dost ve müttefik devletler tarafından terör örgütü PKK ve onun Suriye uzantısı PYD/YPG terör şebekesinin desteklenmesi suretiyle yapılması da bir örnektir ve vahim bir hatadır aynı zamanda.

Dolayısıyla, terör örgütleri, diğer risk ve tehdit unsurları, dinamik bir dönüşüm süreci içerisinde sürekli olarak yeni imkânlar ve yetenekler elde etmektedir. Bu terör örgütleri ve diğer unsurlar Suriye'de ve Irak'ta yerleşik sivilleri hedef alarak, masum insanları evinden barkından koparmış ve demografik yapıda değişikliklere yol açmıştır. Toplumların siyasî, idari, ekonomik, kültürel ve sosyal yapıları altüst olmuştur.

Küresel güvensizlik ortamı hem ülkelere hem de yerleşik ittifaklara yönelik daha karmaşık, belirsiz ve çok yönlü sınamaları üretir hâle gelmiştir. Güvenlik ve savunma ihtiyacı artık tüm ülkelerin gündeminde ilk sırayı almıştır. Bu şartlar altında hiçbir ülke kendini günümüz tehditlerine ve olası risklere karşı tam anlamıyla güvende ve hazır hissedememektedir.

Bölgesel istikrarsızlık ve çatışmaların yoğun şekilde yaşandığı bir coğrafyada yer alan ülkemiz, bunun doğal bir sonucu olarak olumsuz etkilere doğrudan maruz kalmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

Türkiye olarak. FETÖ'sünden, PKK'sına, DHKP-C'sinden, El Kaide ve DEAŞ'ına kadar geniş bir yelpazede terör örgütleriyle kararlı bir şekilde mücadeleimiz devam etmektedir. En zor şartlar altında hiçbir fedakârlıktan kaçınmadan vatanımız, bayrağımız ve bölünmez bütünlüğümüz için mücadele eden güvenlik güçlerimize bu vesileyle şükranlarımızı arz ediyorum ve tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, gazilerimize de şükranlarımızı sunuyorum.

Bildiğiniz gibi 15 Temmuz 2016 gecesı, ülkemiz, asker üniforması altında FETÖ mensuplarınca kalkışılan hain bir darbe teşebbüsüne maruz kalmıştır. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde aziz milletimizin göğsünü tanklara, uçaklara helikopterlere ve ağır silahlara siper ederek bu hain darbe teşebbüsüne karşı göstermiş olduğu şanlı direniş tarihimizin altın sayfaları arasında yerini almıştır. FETÖ ihanet şebekesiyle mücadele etmek millî bir görevdir. Türkiye Cumhuriyeti'nin beka meselesidir. FETÖ'ye karşı mücadele devletin tüm kurumlarında kararlılıkla ve titizlikle devam etmektedir. Böyle bir ihanetin ülkemizde bir daha yaşanmaması için gerekli tüm tedbirleri almaktayız. Bu konuda pek çok adım attık, atmaya da devam ediyoruz. Kadim komşularımız Suriye ve Irak'taki istikrarsızlıktan istifadeyle, Müslümanlıkla uzaktan yakından ilgisi olmayan ve yüce dinimize en büyük zararı veren DEAŞ'le mücadelede Türkiye en ön safta yer almaktadır. Türkiye, başından bu yana DEAŞ'la Mücadele Küresel Koalisyonu'na aktif destek sağlamış, hava üslerini koalisyon hava araçlarına açarak hava sahasının kullanımını sağlamış ve Eğitim-Donat Programı'na destek vermiştir.

Suriye'de icra edilen Fırat Kalkanı Harekâtı'nda, Özgür Suriye Ordusu ile 243 yerleşim birimini kapsayan toplam 2.015 kilometrekarelik alan DEAŞ'tan temizlenmiştir. Bu operasyon süresince 2.647 DEAŞ mensubu etkisiz hâle getirilmiş ve böylece ülkemize yönelmiş olan tehdit bertaraf edilmiştir. Fırat Kalkanı bağlamında Türk Silahlı Kuvvetlerinin harekâta konuşlanma ihtiyaçlarına yönelik üs bölgesi kurulması çalışmalarını büyük oranda tamamlanmıştır.

Fırat Kalkanı Harekâtı sonrasında, terörden arındırılmış bölgede altyapı çalışmalarıyla birlikte güvenlik ve istikrarın sağlanmasına yönelik çalışmalar da devam etmektedir. Yerinden edilmiş bölge halkının evlerine geri dönmesi için uygun koşulların oluşturulmasına yönelik faaliyetlerimiz sürmektedir. Bunun sonucunda, bugüne kadar 75 bin civarında Suriyeli bu bölgeye geri dönüş yapmıştır. Yabancı teröristlerle mücadele bağlamındaysa bugüne kadar 53 binden fazla şüpheliye yurda giriş yasağı konulmuş, 5 binden fazla kişi makamlarımızca sınır dışı edilmiş, çeşitli havalimanı ve otobüs terminallerinde kurulan risk analiz gruplarınca yaklaşık 16 bin yabancı kontrol edilmiş, 4 binden fazlasının ülkemize girişine müsaade edilmemiştir. DEAŞ, El Nusra ve El Kaide ile ilişkileri nedeniyle 3.904'ü yabancı uyruklu yaklaşık 8.500 kişi gözaltına alınmış, 2.976'sı tutuklanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Suriye ihtilafının bugüne kadar izlediği seyir ve bölgede daha önce yaşanan gelişmeler, kısa vadeli taktik adımların kalıcı istikrarsızlık kaynağı hâline geldiğini bize göstermektedir. Terör örgütü PKK ve uzantıları olan PYD/YPG'nin amacı, Suriye ve Irak'ta DEAŞ'la mücadele kisvesi altında kendilerine alan açarak siyasi güç kazanmak ve yapı oluşturmaktır. Biz bu gerçeği görüyoruz ve biliyoruz, politikalarımızı da buna göre belirliyoruz. Özellikle altını çiziyorum ki Türkiye bu tür oluşumlara kesinlikle müsaade etmeyecektir. Bu nedenle, sahada yürütülen faaliyetler

Suriye ihtilafının siyasi çözümü için temel alınan ilkelerle çelişmemelidir. Söz konusu ilkelerin başında Suriye'nin üniter yapısının ve toprak bütünlüğünün korunması gelmektedir. DEAŞ sonrası dönemde Suriye'de PKK/PYD/YPG terör örgütleriyle iş birliğinin sürdürülmesi, bölgeyi içinden çıkılmaz şiddet sarmalına sürüklemektedir, sürükleme potansiyeli taşımaktadır.

Esasen basında ifşa edildiği gibi sözde Suriye Demokratik Güçleri kisvesi altında PKK/PYD/YPG terör örgütünün DEAŞ teröristlerini Rakka'dan tahliye etmesi, terör örgütleri arasında bir fark olmadığını ve kendi amaçları doğrultusunda her durumu istismar ettiklerini ve bu terör örgütlerinin aynı merkezden kumanda edildiğini çok açık bir şekilde göstermektedir. Rakka'da yaşananlar bize bunu göstermektedir. Bu durum, terör bataklığının genişlemesine ve terör örgütlerinin daha fazla yaşam alanı bulmasına yol açacaktır. Bu bağlamda, Rakka'nın DEAŞ'tan kurtarılmasında izlenen yöntemle ilişkin endişelerimizi müttefiklerimize daha önce sayısız kereler en üst seviyede intikal ettirdik. Bölgenin demografik yapısında dışarıdan müdahaleyle yapılan değişikliklerin, düzensiz göçten radikalleşmeye kadar pek çok farklı sorunu doğuracağını açık ve net bir şekilde ifade ettik.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Suriye'deki terörle mücadelemizi kararlılıkla sürdürüyoruz. Türkiye'nin ulusal güvenliği bakımından büyük önem arz eden Fırat Kalkanı Harekâtı başarıyla gerçekleştirilmiştir. Altıncı Yüksek Düzeyli Astana Toplantısı'nda İdlib "Gerginliği Azaltma Bölgesi" ilan edilmiştir. Gerginliği Azaltma Bölgesi'nde, kontrol noktaları oluşturulması amacıyla bugüne kadar üç gözlem noktası tesis edilmiştir. Toplamda 12 gözlem noktası tesis edilecektir. Bunların gerçekleştirilmesiyle ilgili çalışmalar da sürdürülmektedir. Tabii, burada çok ince, hassas, komplike bir çalışma yürütülmektedir. Arazide gerçekten çok farklı yapılar söz konusu ve özellikle bunlardan kaynaklı güvenlik güçlerimize yönelik saldırı ve direnç oluşmasını engellemek amacıyla bütün yöntemler –muhtemel çatışma öncesi- çok kararlılıkla ve başarılı bir şekilde uygulanmaktadır.

İdlib çatışmasızlık bölgesinin teşkili hem sahada sükuneti sağlayacak hem de Cenevre'deki siyasi sürece olumlu yönde ivme kazandıracaktır. Türkiye'nin bu çabası, Suriye'nin toprak bütünlüğü ve siyasi birliğinin korunması açısından da büyük bir katkı anlamına gelmektedir. Bu noktada, daha önce müttefiklerimiz Koalisyon tarafından, özellikle Amerika Birleşik Devletleri tarafından PKK/PYD/YPG'ye verilen silahların ülkemizde bazı terör saldırılarında kullanıldığını tespit etmiş bulunuyoruz. Bu bilgiyi elbette, başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere bütün yetkililerle en somut, net bir şekilde defalarca paylaştık. Millî güvenliğimizi tehdit eden bu silahlandırmaya ilişkin görüşlerimizi ve kanaatlerimizi de olabilecek en kararlı şekilde muhataplarımıza aktarıyoruz. Bir terör örgütünün başka bir terör örgütüyle iş birliği yapılarak yok edilmeyeceğini bizzat 23 Ağustos ve 8 Kasım tarihlerinde ABD'li meslektaşımla yaptığım görüşmelerde de ifade ettim ve kendisine bu bağlantıyı yani PKK ile PYD arasındaki organik ilişkiyi ve bağlantıyı gösteren bütün belge, bilgi, dokümanları kendilerine verdik.

Tabii, bu noktada şu soru akla gelebilir: "Bütün bunlara rağmen neden hâlen Amerika bu desteği devam ettirmeye çalışıyor?" Söylem olarak, PKK'dan ayırdıklarını arazide yani YPG unsurlarını PKK'dan ayırdıklarını ve o şekilde muamele ettiklerini ve o anlamda Türkiye'ye yönelik oradan bir tehdit söz konusu olmayacağı şeklinde güvence vermeye çalışıyorlar ama bunun da hiçbir geçerliliğinin olmadığını, biraz önce de ifade etmeye çalıştığım gibi çok somut olarak biz tespit ediyoruz. Yani ortaya konulan ifadeler ve söylemlerin arazide gerçekleşen fiilî durumla örtüşmediğini de burada belirtmemiz gerekiyor. Şu ana kadar çok ciddi sayıda ve orada DEAŞ'la mücadele konseptinin de çok ötesinde olacak şekilde bu yapıya ciddi bir silah desteği sağlanmıştır ve hâlen sağlanmaya devam etmektedir. Hatta, görüşmelerimizde bu silahların önemli bir bölümünün YPG'ye değil kendi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla aktardıklarını, gönderdiklerini ifade etmişlerdir. Biz de bunun üzerine, bugüne

kadar gönderilen silahların ve mühimmatın, araç gereçlerin en az 25-30 bin kişilik bir orduyu teçhiz edebileceğini ve bildiğimiz kadarıyla Amerika Birleşik Devletleri'nin Suriye'de resmî olarak 500 kişilik bir askerî varlığının olduğunu, gerçi onların bir generalinin bir toplantıda 4 bin sayısını zikretmesi olayı söz konusu. 4 bin bile olsa onların ihtiyaçlarının çok üzerinde bir silah sevkiyatı olduğunu, yine burada bir mantıksızlık, tutarsızlık olduğunu keskin ifadelerle kendilerine aktarıyoruz. Yani orada izah edilemiyor, geldiğimiz nokta itibarıyla aktarılan silahların DEAŞ'la mücadele ya da kendi ihtiyaçları çerçevesindeki açıklamaları kesinlikle bu silahlanmayı izah edemiyor.

Biz bunu Türkiye açısından çok ciddi bir tehdit olarak görüyoruz. Er ya da geç bu silahların bu yapılar tarafından Türkiye'ye yöneltileceğini değerlendiriyoruz ve tedbirlerimizi, politikalarımızı da Suriye'de ve Irak'ta yaptığımız ve yapacağımız askerî harekâtları da bu kapsamda, bu kabul üzerine oturtuyoruz. Yani YPG, PKK'nın Suriye uzantısıdır, aynı sözde kişiler tarafından kumanda edilmektedir, aynı terörist havuzundan beslenmektedir, kesinlikle aralarında hiçbir fark yoktur ve bu örgütün de Türkiye'nin birliğini, bütünlüğünü hedef alan bir örgüt olduğu dikkate alınırsa YPG teröristlerinin bulunduğu her yer, her nokta -neresi olduğunun önemi yoktur- Türkiye açısından hedefdir. Tıpkı PKK'lı teröristlere, terör örgütlerine karşı bugüne kadar yürüttüğümüz bu konsept, bu anlayış YPG için de geçerlidir ve o şekilde davranıyoruz zaten. Bundan sonra da öyle devam edeceğiz ve bunu özellikle, başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere bütün müttefiklerimize de söylüyoruz; sadece söylemekle yetinmiyoruz, bu tehdidin ortadan kaldırılması için gereken bütün adımları da atıyoruz ve atmaya da devam edeceğiz.

Suriye'deki krizin önemli bir ayağı da Afrin'deki gelişmelerdir. PKK/PYD/YPG'nin Afrin'den İdlib'in kuzeyine yönelik ilerleme teşebbüsüne karşı gereken tedbirler alınmıştır. Afrin bölgesindeki PKK/PYD/YPG unsurları tarafından Azez-Mare bölgesine yapılan taciz ve saldırılara meşru müdafaa hakkı kapsamında misliyle mukabele edilmektedir. Oradan Afrin kaynaklı ciddi bir tehdit söz konusudur ve bu tehdidin de mutlak suretle ortadan kaldırılması gerekir. Türkiye'nin güvenliği açısından çok büyük bir risk taşımaktadır.

Biraz önce ifade etmeye çalıştığım gibi, PKK/PYD/YPG'nin olduğu her yer, teröristlerin bulunduğu her yer Türkiye açısından bir tehdittir ve aynı zamanda bir hedefdir. Bu kapsamda, uluslararası hukuktan doğan müdahale hakkımızı kullandığımızdan ve kullanacağımızdan hiç kimsenin kuşkusu olmasın.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Suriye sınırında son yıllarda yaşanan gelişmeler sınıra ilave fiziki engeller yapılma ihtiyacını doğurmuştur. Bu amaçla, engel, gözetleme ve komuta kontrol sistemlerinden oluşan bir güvenlik projesini uygulamaya başladık. Projenin ana unsurlarını, beton duvar, gözetleme kulesi, devriye yolu, güçlendirilmiş kafes tel, aydınlatma sistemleri, etkin hudut birlikleri, balon, İHA ve mobil zırhlı araçlar ile hava ve karadan gözetleme, akustik sensörler, uzaktan kumandalı silah sistemleri, lazer imha edici silah, otomatik algılama yazılımları ve daha birçok teknolojik bileşenden oluşmaktadır. Ayrıca, keşif ve gözetleme sistemleri entegre edilecek şekilde insanlı ve insansız kuleler de inşa ediyoruz. İnsanlı kulelerde askerlerimizin bütün ihtiyacını karşılayacak tüm yaşam üniteleri bulunmaktadır.

Öncelikle, 911 kilometre uzunluğundaki Suriye sınırı boyunca teknik açıdan duvar inşa edilebilecek 828 kilometrelik kısma yönelik 774 kilometrelik modüler beton duvar imalatı tamamlanmıştır. 54 kilometrelik modüler beton duvar imalatı ise altı ayrı bölgede sürdürülmekte olup şu an itibarıyla yüzde 94'lük fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

Suriye sınırının güvenliğini sağlamaya yönelik olarak, fiber optik algılama sistemi kurulumunu içeren Entegre Sınır Güvenlik Sistemi Projesi kapsamında ilk faz tamamlanmıştır. İkinci faz 2017'de tamamlanacaktır. Ayrıca, Irak sınırında İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülmekte olan 144 kilometrelik,

yine aynı kapsamda, sınır güvenlik sistemi oluşturulmasına yönelik çalışma devam etmektedir. Bunun yaklaşık 50-55 kilometresi tamamlanmış bulunmaktadır. Projenin diğer unsurları da en kısa sürede tamamlanacaktır.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; bölgede böyle hassas bir ortamda Irak bölgesel yönetiminin bölgedeki fay hatlarını daha da derinleştirmeye yönelik hatalı bir adım atarak bağımsızlık referandumu yapma kararı almıştı biliyorsunuz. Bölgede referandum sonrasında Irak güvenlik kuvvetleri tarafından başlatılan operasyon sonucu Kerkük'ün ele geçirilmesiyle bölgedeki dengeler hızla değişmeye başlamıştır. Kerkük ülkemiz açısından önemli bir konuma ve yere sahiptir. Kerkük'ün etnik, mezhepsel ve demografik yapısının korunması ve Iraklı tüm gruplar arasında sağlanacak bir mutabakatla Kerkük'ün statüsünün belirlenmesi Türkiye menfaatleri açısından büyük önemi haizdir. Türkiye olarak gayrimeşru referandum sürecinde belirlediğimiz adımları kademeli olarak bölge ülkeleriyle yakın iş birliği içerisinde hayata geçiriyoruz. Şu ana kadar bu referandumdan sonraki gelişmeler çok büyük oranda bizim hedeflediğimiz ve Türkiye'nin lehine olan gelişmelerdir.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Türkiye olarak öncelikli amacımız güvenlik ve savunmamızı millî gücümüze dayanarak sağlamaktır. Ancak, terör dâhil tüm tehditlere karşı tam ve etkin mücadele, uluslararası iş birliği ve dayanışmayı gerekli kılmaktadır. Bu gereklilik, ülkemizin 1952 yılından beri üyesi olduğu kolektif savunmamız açısından önemli rolü bulunan NATO devlet ve hükümet başkanlarıncı 2014 Galler ve 2016 Varşova zirveleriyle teyit edilmiştir. Bu ortak irade sayesinde, 2014 Galler Zirvesi'nde müttefik ülkelerin takip eden on yıl içerisinde, yani 2024 yılına kadar, gayrisafi yurt içi hasıllarının en az yüzde 2'sini savunma harcamalarına, savunma harcamalarının da en az yüzde 20'sini ana silah sistemlerinin tedarikine ayırmalarını öngören "Savunma Yatırımı Taahhüdü" kabul edilmiştir.

Esasen, NATO hedeflerinden bağımsız olarak, ülkemizin savunma tedbirlerini ve modernizasyon çalışmalarını yoğunlaştırması, karşılaştığımız tehdit ve sınamalar nedeniyle acil ve zorunlu bir gereklilik olarak meydana çıkmaktadır. Bu nedenle, 2018 yılında savunma bütçemizde ciddi bir artış yapılması öngörülmektedir.

Türkiye'nin savunma harcamalarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı 2016 yılında yüzde 1,47 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2017 yılı içerisindeyse yüzde 1,46 seviyesinde oluşması beklenmektedir. 2018 yılı bütçe tasarısı dikkate alındığında bu harcama seviyesinin yüzde 1,65'e çıkması öngörülmektedir.

NATO Savunma Planlama Yetenek Anketi'ne göre Türkiye'nin ana silah sistemleri harcamalarının savunma harcamalarına oranı 2016 yılında yüzde 25,59 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2017 yılında ise bunun yüzde 30,40'a çıkması beklenmektedir. Savunma harcamalarımızı artırma gerekliliği NATO taahhüdünden ziyade ülkemizin içinde bulunduğu risk ve tehditlerden dolayı daha güçlü bir orduya, yerli ve millî teçhizatla ulaşma hedeflerimizden kaynaklanmaktadır.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri; 8-17 Kasım 2017 tarihinde icra edilen NATO Komuta Yeri Tatbikatı, Trident Javelin-2017 sırasında yaşanan iki olumsuz hadise hepimizi ziyadesiyle üzmüştür. Bu tatbikat esnasında hangi amaca ve örgüte hizmet ettiği henüz belli olmayan 2 şahıs tarihimize, cumhuriyetimizin kurucu lideri Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ve Sayın Cumhurbaşkanımızın şahsına yönelik olarak son derece çirkin, provoke edici ve aslında ittifakın savunduğu temel değerlerle de asla bağdaşmayan vahim ve kabul edilemez nitelikte provokasyona imza atmışlardır. Özellikle vurgulamak istiyorum: Tarihimize, mirasımıza ve liderlerimize karşı yapılan bu saygısızlık, bu alçaklık ve bu rezillik kesinlikle cevapsız bırakılmayacaktır. Nitekim, bunun ilk adımı olarak, tepkimiz olarak, askerî ve sivil makamlarımızca derhâl gereken adımlar atılmış ve tatbikata katılan askerlerimiz geriye çekilmiştir. NATO Genel Sekreteri hadisenin bireysel bir eylem olduğunu ve

ittifak görüşlerini kesinlikle yansıtmadığını yazılı olarak en üst seviyede dile getirmiştir. Ayrıca NATO Genel Sekreteri hem ülkemizden hem de Cumhurbaşkanımızdan özür dilemiştir. Norveç Başbakanı ve Savunma Bakanı da yazılı ve sözlü özürlerini iletmışlerdir. Tüm bu özörlere rağmen biz, bu olaya sebep olan kişilere ve ilgili birim amirlerine yönelik olarak uygulanacak cezai tedbirleri, onlarla bağlantısı olması muhtemel amirlerin de tespit edilerek ortaya çıkartılması konusunu ve bunların cezalandırılması hususunu takip etmeye kesinlikle devam edeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, ek süre veriyorum.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Tamam Sayın Başkanım, olabildiği ölçüde atlamaya çalışacağım.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Türkiye olarak, balistik füze tehdidi karşısında hava ve füze savunmamızın takviyesi amacıyla daha önce NATO'dan talepte bulunmuştuk. Bu kapsamda, 2013 yılının başlarından itibaren müttefiklerimizce Adana'da bir Patriot ve Kahramanmaraş'ta bir SAMP-T hava savunma sistemi konuşlandırılmıştı. Ancak bu geçici çözümün ülkemizin hava savunma ihtiyacını karşılamada yetersiz olduğu tartışmasıdır. Takdir edersiniz ki böylesine stratejik bir ihtiyaç başka bir ülkenin inisiyatifine ve insafına bırakılamayacak kadar önemli bir husustur. Bu amaçla, ülkemizin hava savunması için uzun menzilli bir hava savunma sisteminin millî imkân ve kabiliyetler göz önünde bulundurularak tasarlanıp üretilmesine yönelik çalışmalarımız son hızla devam etmektedir. Orta ve uzun vadeli olarak ortak tasarım ve üretim boyutlarını içeren ayrı bir projeyi başlatmış bulunuyoruz. Ancak aciliyet arz eden hava savunma ihtiyacımızın bir an evvel karşılanması amacıyla Rusya Federasyonu'ndan S-400 hava savunma sistemleri tedariki için sözleşme imzalanmış ve avans ödemesi gerçekleştirilmiştir yani bu işlem sonuçlandırılmıştır, bu satış işlemi sonuçlandırılmıştır. Bundan sonra ödemelerle ilgili detaylar şu anda görüşülüyor, ödemelerin biçimi. Sözleşme imzalanmış, avans ödemesi de gerçekleştirilmiştir yani bu iş tamamlanmıştır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teslimat?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – 1 adedi opsiyon olmak üzere 2 adet S-400 sistemi sözleşme kapsamında tedarik edilecektir. İlk sistemin teslimatının 2019 yılında gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Bu sistemler teslim alındığında ülkemiz önemli bir hava savunma yeteneğini kazanmış olacaktır. Acil ihtiyacın karşılanmasına yönelik bu çözüm, kendi sistemlerimizi geliştirme yolundaki kararlılığımızı sekteye uğratmayacaktır.

Hava ve füze savunma sistemi ihtiyacımızın orta ve uzun vadede, teknoloji transferi ve ortak üretimi de mümkün kılacak şekilde gidermeye yönelik EUROSAM firmasının ortakları olan Fransa ve İtalya Savunma Bakanları ile üçlü niyet beyanını 8 Kasım 2017 tarihinde Brüksel'de imzaladık. Söz konusu niyet beyanıyla, öncelikle, Türk, Fransız ve İtalyan firmalardan müteşekkil bir konsorsiyumla EUROSAM öncülüğünde SAMP-T'nin daha gelişmiş bir versiyonunu birlikte tanımlamak, geliştirmek, üretmek ve kullanmak için iş birliği başlatılmıştır. En geç bu yılın sonuna kadar da nihai anlaşmayı gerçekleştireceğiz inşallah. Hedefimiz, henüz başlangıç aşamasında olan bu çalışmalarını başarıyla tamamlayarak daha uzun menzillerde kendi tasarımıımız olan sistemleri geliştirmektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Silahlı Kuvvetlerimizin türlü hile ve aldatmacalarla içine sızması asker kılığındaki teröristler tarafından gerçekleştirilen ve askerimizin, polisimizin, memurumuzun, esnafımızın, kadınlarımızın, gençlerimizin, demokrasi ve vatan sevdalılarının “Dur.” dediği hain darbe girişiminin üzerinden bir yıldan fazla zaman geçmiştir. Bu süreç zarfında FETÖ terör örgütüyle organik bağı tespit edilen 150 general, 4.630 subay, 2.168 astsubay, 1.211 uzman erbaş/sözleşmeli er, 411 devlet memuru/işçi olmak üzere toplam 8.570 personel ihraç edilmiştir. Bakanlığımızın personel açığını kapatmak için 15 Temmuzdan sonra 1.537'si subay, 4.036'sı astsubay,

3.026'sı uzman erbaş, 5.790'ı sözleşmeli er olmak üzere toplam 14.389 personel temin edilmiştir. 2017 yılı fiili kadrolarının tamamlanması amacıyla askerî ve sivil personel temin faaliyetlerine devam etmekteyiz.

Fetullahçı terör örgütü en fazla zararı ne yazık ki Türk Silahlı Kuvvetlerinin eğitim ve öğretim kurumlarına vermek istemiştir. Binlerce yıllık köklü geleneğe sahip askerî kurumlarımızı temelden sarsmak istemiştir. Bu nedenle özellikle askerî eğitim alanında çok titiz düzenlemeler yaptık. Bu adımlardan en önemlisi yeni üniversitemizin, Millî Savunma Üniversitemizin kurulmasıdır. Bu sayede Türk Silahlı Kuvvetlerinin ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora seviyesindeki eğitim ve öğretim kurumlarını tek çatı altında topladık ve kurumları yeniden yapılandırdık.

Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde uluslararası ortamlarda görev yapabilecek ve bilimsel gelişmeleri takip edebilecek seviyede İngilizce eğitimi vermek amacıyla harp okullarında İngilizce hazırlık sınıfı açılmış ve harp okulları beş yıla çıkarılmıştır.

Harp okullarına müracaat eden öğrenci sayısı 2016 yılı içerisinde 108.023 iken, 2017 yılında yaklaşık 4 kat artış göstererek 436.816 kişiye ulaşmıştır. Harp okulları ile astsubay meslek yüksekokullarında 2017-2018 eğitim ve öğretim dönemi için askerî öğrenci alım faaliyetlerinin tamamlanmasıyla birlikte harp okullarında 3.947, astsubay meslek yüksekokullarında 2.500 olmak üzere toplam 6.447 askerî öğrenci eğitim görmektedir. Ayrıca, 23 dost ve müttefik ülkeden toplam 531 misafir askerî öğrenci de Millî Savunma Üniversitemiz bünyesinde eğitim görmektedir.

Bu sene harp okullarına alınan öğrencilerin yüzde 41,7'si Anadolu lisesi, yüzde 13,7'si özel lise, yüzde 8,7'si imam-hatip lisesi, yüzde 6,7'si lise ve yüzde 15,9'u ise teknik ve mesleki lise ile öğretmen lisesi mezunudur. Bu öğrencilerimizin ailelerinin mesleklerine baktığımızda en büyük payın yüzde 22,6'yla işçi ve işçi emeklisi aileler olduğunu görüyoruz. Bu öğrencilerimizin ailelerinin yüzde 12,2'si serbest meslek erbabı, yüzde 11,5'i memur ve memur emeklisi, yüzde 9,8'i çiftçi ve yüzde 7,3'ü esnafır. Milletimizin teveccühü Kurtuluş Savaşı'mızdaki en büyük gücümüz olan ordu-millet dayanışmasının her geçen yıl daha da kuvvetlenerek devam ettiğinin bu rakamlar göstergesidir.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri; savunma, güvenlik ve istihbarat ile kalkınma, eğitim ve bilimsel araştırma amaçlı yurt içi ve yurt dışına ait temel harita ve harita bilgileri, coğrafi bilgiler Harita Genel Komutanlığımız tarafından üretilmektedir. Çok uluslu ortak üretim çalışmalarında yer alarak iş birliği protokolü imzalanan dost ve müttefik 17 ülkeye bilgi ve deneyimler aktarılmıştır. Savunma, güvenlik, istihbarat ve kalkınma maksatlı çalışan kamu kurum ve kuruluşlarının temel coğrafi veri ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla Harita Genel Komutanlığı Coğrafi Veri Merkezi kurulmuştur.

Güncel düşey engel verilerinin toplanması ve sunulması çalışmaları kapsamında Helikopter Engel Tespit Sistemi Projesi etkin bir şekilde yürütülmektedir. Proje doğrultusunda düşey engel verilerinden yararlanarak pilotu ikaz edecek yazılım ve donanımdan oluşan 400 adet tabletin tedarik edilmesi planlanmıştır. Şu ana kadar 200 adet tablet yazılım, donanım ve veri olarak temin edilmiş ve pilotlara teslim edilmiştir. Bunlar aktif olarak kullanılmaktadır. Diğer 200 tanesi ASELSAN tarafından yapılmaktadır. Onun da kısa süre içerisinde dağıtımı gerçekleştirilecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu bölümde savunma sanayimizdeki önemli gelişmelerden bahsetmek istiyorum.

Savunma sanayisindeki temel hedeflerimizden birisi, özgün tasarım ve ileri teknoloji yetenekleriyle savunma ve güvenlik alanında Türkiye'yi küresel bir oyuncu hâline getirmektir. Türkiye'nin ihtiyaçları doğrultusunda yerli ve millî bir savunma sanayisini oluşturmaktır. Silah sistemlerinin yerli ve millî

olmaması durumunda, en ihtiyaç duyulan zamanlarda temin edilememesi ve kullanılamaması riskiyle karşı karşıya kalınabiliyor. Bunun en son örneklerinden bir tanesi, Fırtına obüsünün -son derece sofistike bir silah sistemi- Suudi Arabistan, Katar ve bir ülkeye daha satışı gerçekleştirildi çok ciddi sayıda. Onun motorunda MTU Alman motoru kullanılmakta. Almanya bu motorların kullanılarak üretildiği bu araçların üçüncü ülkelere satışına izin vermemiş ve bu ihracatlar gerçekleşmemiştir. Özellikle Suudi Arabistan'la bağlantımız milyar doların üzerinde bir rakama tekabül ediyordu. Biz, teknolojinin alınması ve kullanılması yerine teknolojinin üretilmesi ve millileştirilmesini hedefliyoruz. Bu bir örnek. Bunun sayısız başka örnekleri var.

Türk Silahlı Kuvvetleri ve tüm güvenlik teşkilatlarımızın imkân ve kabiliyetlerini artırmak hedefiyle savunma sanayi atılımlarına devam ediyoruz, savunma sanayisinde yerlilik oranını her geçen gün artırıyor.

Hâlen yürütülmekte olan önemli savunma projelerini sizlerle paylaşmak istiyorum.

Milli Muharip Uçak Projesi (TF-X): Milli Muharip Uçak Projesi'yle Hava Kuvvetleri Komutanlığımızın 2030'lu yıllardan sonraki muharip uçak ihtiyacını yurt içinde özgün tasarım modeliyle karşılayacağız inşallah. Yerli sanayinin azami düzeyde kullanılarak özgün tasarım faaliyetlerinin tamamlanmasını hedefliyoruz. İlk uçuş 2023'te gerçekleşecek.

HÜRKUŞ Projeleri: Türk Başlangıç ve Temel Eğitim Uçağı Geliştirme Projesi "HÜRKUŞ" Avrupa Sivil Havacılık Otoritesinden tip sertifikası alan ilk Türk uçağıdır. Küresel sivil ve askeri havacılığın gelişen eğitim uçağı ihtiyaçlarına cevaben tamamen özgün olarak Türk mühendislerince tasarlanıp geliştirilmiştir.

HÜRKUŞ-A Projesi kapsamında 2 tane prototip temel eğitim uçağının kabulü yapılmıştır. Bu prototipler silahlandırılarak birincisinin terörle mücadele için Jandarma Komutanlığına teslimatı gerçekleştirilmiştir. Başlangıçta tamamen eğitim uçağı olarak tasarlanmıştı ancak daha sonra ihtiyaçlar çerçevesinde savunma alanındaki ihtiyaçlarımızı da karşılaması için silahlandırılmıştır. İkincisinin test-entegrasyon aşamasının tamamlanmasıyla bu yıl içinde teslimatını gerçekleştiriyoruz.

HÜRKUŞ-B Projesi-Sayısal kokpitli HÜRKUŞ daha ileri model-kapsamında Hava Kuvvetlerimizin eğitim uçağı ihtiyacı karşılanacaktır. 15 adet uçağın üretim ve sistem entegrasyonu, tamamlanan uçakların ise yer testleri devam ediyor. Aralık 2017'de bunların ilk uçuşları gerçekleştirilecek.

ATAK Helikopteri Projesi: Dünya çapında kendi sınıfındaki en etkin taarruz helikopterlerinden biri olan ATAK helikopterine ilişkin proje kapsamında 25 adet T-129 ATAK helikopteri Kara Kuvvetleri Komutanlığına teslim edilmiştir. Kalan 61 helikopterin güvenlik birimlerimize teslim edilmesi gerçekleştirilecektir. Tamamen yerli tasarım ve üretimi hedefleyerek, en modern milli sistemlerle donatılmış, yakıt ve mühimmat kapasitesi artırılmış yeni bir ATAK helikopterini geliştireceğimiz ATAK-2 projesini de başlatmış bulunuyoruz.

Turboşaft Motoru Projesi'yle de ATAK, Stratejik İHA ve HÜRKUŞ'un motor ihtiyacını karşılayacağız.

Genel Maksat Helikopter Projesi: Güvenlik birimlerimiz ile Orman Genel Müdürlüğünce ihtiyaç duyulan 109 adet T-70 genel maksat helikopterinin üretilmesi planlanmaktadır. Uygulanmakta olan proje modeliyle yüzde 63 oranında yerli sanayiyle üretimi gerçekleştirilecektir. Projedeki ilk helikopter teslimatının 2021 yılında gerçekleştirilmesi beklenmektedir.

Bayraktar TB-2 Taktik İHA Sistemi: Gündüz ve gece şartlarında istenilen bölgede keşif-gözetleme, hedef, teşhis ve hasar tespit çalışmalarının karşılanması maksadıyla Bayraktar TB-2 Taktik İHA Sistemi 2015 yılından itibaren kullanılmaya başlanmıştır. Günümüzde hareketli ve sabit hedefleri

mini akıllı mühimmatlar kullanarak etkisiz hâle getirme kabiliyeti de kazanmıştır bu sistemler. İftiharla söyleyebiliriz ki bu İHA'mızın yerlilik oranı yüzde 96'dır. Toplamda 112'si silahlı, 151 İHA'nın tedariki yapılacak olup, hâlihazırda 15 adet silahlı 38 adet Bayraktar İHA'nın teslimatı yapılmıştır.

ANKA İHA: TUSAŞ tarafından tasarımı ve üretimi yapılan ANKA İHA sistemlerimiz keşif, gözetleme, hedef teşhis, tespit ve takip görevlerini başarılı bir şekilde icra etmektedir. Gerekliğinde imha ile emniyet, asayiş ve kamu düzeninin tesisine yönelik istihbarat desteğini de sağlamaktadır. Proje kapsamında 25'i silahlı 40 adet platform tedarik edilecek olup hâlihazırda 3 silahsız ve 2 silahlı İHA'nın tedariki tamamlanarak teslimatı yapılmıştır.

İHA Motoru Projesi: İHA'nın motorunun da yurt içinde geliştirilmesi hedeflenmektedir. İlk motor prototipi TUSAŞ tarafından üretilmiş olup kalibrasyon ve test faaliyetleri devam etmektedir. 2018 Aralık ayında prototip kabulünün gerçekleştirilmesini hedefliyoruz.

Denizaltı Kurtarma Ana Gemisi Projesi: Bu proje kapsamında TCG Alemdar Ocak 2017'de teslim edilmiştir. Bu gemimiz azami yetmiş iki saat içinde 600 metre derinlikten enkaz çıkarma, onarım, denizaltıdan personel kurtarma ve yaşam desteği sağlama gibi birçok görevi icra edebilecek kapasitededir.

Amfibi Gemi Projesi: Amfibi Gemi Projesi kapsamında birinci gemimiz olan Bayraktar'ın geçici kabulü 14 Nisan 2017 tarihinde yapılarak Deniz Kuvvetleri Komutanlığı envanterine alınmıştır. Bu gemimiz atış destekli amfibi hareket kabiliyeti ve 120 tona kadar zırhlı araç taşıma kabiliyetine sahiptir. İkinci geminin liman kabul testlerine başlanmış olup, yıl sonuna kadar teslim alınması planlanmaktadır.

MİLGEM ve Milli Denizaltı Projeleri: MİLGEM Projesi kapsamında çalışmalar hızla devam ediyor. Heybeliada ve Büyükada korvetlerimiz şu anda görevdedir. Geçen yıl denize indirdiğimiz üçüncü korvetimiz Burgazada'nın teçhizatla donatım faaliyetleri devam ediyor. Bu gemimizi 2018 yılında bütün donanımlarıyla, silah sistemleriyle hazır hâle getirmiş olacağız. MİLGEM ada sınıfı korvetlerimizin dördüncü gemisi Kınalıada 2020 yılında ordumuzun hizmetine sunulacaktır, şu anda üretimi devam ediyor. Yine bu projelerimizde yerlilik oranı yüzde 65'in üzerindedir.

Toplam 8 gemiden oluşan, tasarımları tamamen yerli olan MİLGEM projesinin beşinci gemisi İstanbul firkateyninin ilk kaynağı 3 Temmuz 2017 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanımızın katılımıyla gerçekleşmiştir. Bu firkateynin blok inşa ve kızak üstü montaj faaliyetlerine devam edilmektedir.

Ayrıca Gölcük Tersanesi Komutanlığında 6 adet Yeni Tip Denizaltı Projesi inşaatları başlamıştır. Birinci gemimizin inşası tamamlanmış, donanım faaliyetleri başlamıştır. Elde edilen kazanımlar Milli Denizaltı kapsamında inşa edilmesi hedeflenen yerli ve milli denizaltılar için güçlü bir referans olmaktadır.

Yeni Tip Denizaltı Projesi'nin ilk gemisi olan Pirireis'in inşasına 2015 yılında başlanmıştır. Hızırreis ve Muratreis denizaltılarının inşaları devam etmektedir. Aydınreis, Seydialireis ve Selmanreis denizaltılarının kaynak atılımları ise on ikişer aylık periyotlarla ilerleyen dönemlerde yapılacaktır. İlk denizaltımız olan Pirireis Nisan 2021'de hizmete girecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Silahlı Kuvvetlerinin istek ve özelliklerini taşıyan, muharebe ortamında, gece ve gündüz, her türlü arazi ve hava şartlarında hizmet eden Millî Piyade Tüfegi'miz MPT-76 millî imkânlar dâhilinde yüzde yüz yerli olarak tasarlanmış ve üretilmiştir. 42 farklı NATO standardı kapsamında yapılan tüm testleri hatasız geçen tek tüfek olma unvanına sahiptir. Şu ana kadar 3.435 adet tüfek teslim edilmiştir, yıl sonuna kadar 7 bin tüfegin üretimi tamamlanacak ve 2026'ya kadar da toplam 250 bin adet MPT-76'nın üretimi gerçekleşmiş olacaktır. Önümüzdeki yıl 40 binin üzerinde tüfek üretimi gerçekleşecektir.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, hepsi birbirinden önemli açıklamalar ama elli dakikaya ulaştık. Biraz daha özet olarak yaparsanız memnun oluruz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Tamam Sayın Başkanım.

Altay tankı da önemli bir proje, bu da tamamen yerli tasarım ürünü olan bir ürün. Modern ana muharebe tankının millî imkânlarla tasarlanması, geliştirilmesi, prototip üretimi, test ve kalifikasyonunu içeren Altay Projesi'nin testleri başarıyla tamamlandı. 250'si opsiyonlu olmak üzere 500 adetlik seri üretim için ihaleye çıkıldı. Teklifler cuma günü verildi, önümüzdeki günlerde bu ihaleyi de sonuçlandıracağız. Bu tankın ağırlığı 61 ton, 450 kilometre menzile sahip. Ana silahının yanında uçaksavar ve makineli tüfek sistemleri de mevcut. Ayrıca, aktif koruma sistemi de olacak.

Yine, zırhlı koruma araçlarımız Kirpi, Vuran, Amazon, Ejder, Cobra; bunlar da yüzde 70'in üzerinde yerlilik oranlarıyla üretilmektedir.

Uzun menzilli karadan karaya silah sistemi olan Bora füzesinin teslimat testi 11 Mayıs 2017 tarihinde Sinop'ta başarıyla gerçekleştirilmiştir. Bu, son derece önemli bir sistemdir 280 kilometre menzilli yani balistik öncesi son sınır, 300 kilometre sınırı var biliyorsunuz. 280 kilometre menzilli ve çok başarılı bir şekilde test edilmiştir. Önümüzdeki dönemlerde üretilecek ve bizim hava savunma sistemlerimize çok büyük katkı sağlayacaktır. Envanterde yer alan Kasırga füzesinin K+ projesiyle güdüm ve pod kabiliyeti eklenmiş ve bunun da menzili 120 kilometreye uzatılmıştır.

Ülkemizin dış tehditlere karşı korunmasında büyük önem taşıyan hava savunma sistemleri kapsamında dışa bağımlılığı azaltmak amacıyla başlatılan Hisar ve Korkut projeleriyle alçak ve orta irtifada hava savunma imkânlarımız millileştirilmektedir. Aslında, zamanımız yok, gerçekten, son derece, dünyada da birkaç ülkenin sahip olduğu sınırlı sayıda teknoloji ile üretiliyor bu sistemler. Bunu da büyük oranda üretmiş durumdayız.

Tanksavar sistemleri: Kısa adı OMTAS'ı ürettik. Menzili 4 kilometre, ağırlığı 35 kilo, otuz saniyede hedefe varıyor. Bir de UMTAS bunun uzun menzilli olanı. Onun da menzili 8 kilometre. 8 kilometre menzilde uçuş süresi 50 saniye. Bu da son derece önemli, kritik bir teknoloji. Bunu da açmış bulunuyoruz, şu anda yüzde yüz yerli olarak bu iki sistemi de üretmiş durumdayız.

Bir de 35 milimetre Hava Savunma Sistemi Modernizasyonu ve özellikle parçacıklı mühimmat üretimini de gerçekleştirmiş bulunuyoruz yerli imkânlarla. Bu parçacıklı mühimmat yeni savaş konseptinin en önemli argümanlarından, unsurlarından bir tanesi bütün alanlarda; denizde, havada, karada. Yani vakit olursa bunu ayrıntılı anlatabiliriz. Bu teknolojiyi de şu anda üretmiş durumdayız. Hatta El Bab Harekâtı'nda zarar gören tanklarımıza şu anda bunları aktif koruma sistemi çerçevesinde monte ediyoruz yani anti tank sistemleri tanka ulaşmadan havada imha ediyor, öyle bir sistem. Parçacıklı mühimmat patlatarak hiç tanka ulaşmadan o mühimmatı havada imha eden bir sistem. Şu anda bunun birinci fazını tamamladık, tanklarımıza monte ediyoruz.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; bu anlayışla hazırlanan Millî Savunma Bakanlığı 2018 yılı bütçe tasarısı, 40 milyar 402 milyon 238 bin TL olarak huzurlarınıza getirilmiş bulunmaktadır. Millî Savunma Bakanlığı bütçemizin; 20 milyar 329 milyon 549 bin TL tutarında yüzde 50,3'ü modernizasyon projeleri dâhil olmak üzere mal ve hizmet alım giderlerinden oluşmaktadır. Bu tutarın 13,8 milyar TL'si Stratejik Hedef Planı 2018 Yılı Modernizasyon Programı ihtiyaçları kapsamındaki projelerine, 6,5 milyar lirası da Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin barınma, beslenme, giyim gibi yasalarla belirlenmiş yasal istihkakları ile akaryakıt, yakacak, taşıma, ulaşım gibi tüketim mal ve hizmet alımlarına planlanmıştır.

Savunma Sanayii Müsteşarlığı 2018 yılı bütçe tasarısı, savunma projelerinin haricinde kalan, müsteşarlığın personel giderleri ile yönetim faaliyetleri için toplam 66 milyon 11 bin TL'dir. Bu bütçenin yüzde 59,8'ini personel giderleri, yüzde 7,4'ünü sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri, yüzde 25,1'ini mal ve hizmet alım giderleri, yüzde 2,7'sini cari transferler ve yüzde 5'ini ise sermaye giderleri oluşturmaktadır.

Sayın Başkanım, bu rakamları biraz sonra da tartışacağız ama özellikle Sayın Komisyon üyelerinin dikkatine getirmek istediğim bir konu var, izninizle son olarak onu aktarmak istiyorum.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçları olan yiyecek, malzeme, erzak tedariki konularıyla alakalı olarak önemli bir konsept değişikliğine gidiyoruz şu anda. Bu konularda da zaman zaman kamuoyuna da yansıyan bazı sıkıntılar yaşandığını hep birlikte biliyoruz. Şimdi, 2018'den itibaren, bütün tedarik ihtiyacımızı öncelikle kamu kurumları ve kamu kurumu özelliği olan kuruluşlardan temin edeceğiz. Et, et ürünlerinin tamamını Et ve Süt Kurumundan satın alacağız. Onlarda fiyat belli zaten, kalitede de herhangi bir sıkıntı söz konusu değil. Onun dışında diğer hububat ihtiyacımızı Tarım Kredi Kooperatifinden sağlayacağız yani pirinç, bulgur, yeşil mercimek gibi. Tüm birimlerimizin, tüm Türk Silahlı Kuvvetlerinin bu şekildeki ihtiyaçlarının tamamını, pirinç, bulgur, yeşil mercimek, fasulye, nohut, işte, barbunya vesaire, bütün bunların hepsini Tarım Kredi Kooperatifinden sağlayacağız protokolle.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Toprak Mahsulleri mi Tarım Kredi mi?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Tarım Kredi.

Biz de başlangıçta öyle düşünmüştük ama Toprak Mahsulleri Ofisi bunu sağlayamıyor, Tarım Kredi Kooperatiflerinde var tümü. Toprak Mahsulleri Ofisi, bu ihtiyaçları karşılama imkânının olmadığını bize bildirdi, o da buraya yönlendirdi zaten.

Zeytinyağı, siyah zeytini, yeşil zeytini, kuru inciri MARMARABİRLİK, TARIŞ'ten karşılayacağız. Ayçiçek yağını Trakya Birlikten karşılayacağız. Çayı ÇAYKUR'dan. Türk Silahlı Kuvvetlerinde kullanılan muhtelif baharatların tamamını Adalet Bakanlığı cezaevleri İşyurtları Kurumundan karşılayacağız. Kamu kurumu ve kamu kurumu özelliği olan kuruluşlar tarafından üretilmeyen diğer ürünlerde ise açık ihale yöntemiyle, herkesin, her firmanın girebileceği ihale yöntemiyle, Türkiye'de belirli, bilinen, kalite ve kurumsal ciddiyet konusunda kendini ispat etmiş üreticilerin sadece çağrılarak, onlar arasında rekabetin sağlanması şeklinde bir yöntemi başlattık. Bunun örneklerini de firma ismi olarak şu anda... Aslında verebiliriz, onda da bir sakınca yok. Mesela kaşar peyniri ve beyaz peynir... Türkiye'de üretim yapan 6-7 tane büyük firma var, onları çağırıyoruz. Diğer bilinmeyen yani özellikle, daha doğrusu rafta ürünü olan firmaları çağırıyoruz, onlar arasından rekabeti fiyatla yarıştırmamız ve bu yolla askerlerimiz en kaliteli ürünü, hatta bir kısım kalemde de daha önceki alınan fiyatların da altına düştük, hem kaliteyi yükselttik hem de fiyatların altına düştük. Yöntem olarak bu şekilde yöntemi uygulayacağız. Ayrıca, yemek firmaları da kendi üretimlerinde yani yemek ihalesini alıp birliklerimize yemek yapan diğer üçüncü firmalar da burada kullandıkları malzemeleri yine bu yöntemle alacaklar, bu kurumlardan alacaklar aynı şekilde, aynı fiyatla. Bunu da şartnamenin bir parçası olarak ihaleye çıkmadan önce bunu duyuracağız. Dolayısıyla, herkes eşit şekilde yarışmış olacak ve bu yolla geçmişte yaşanan birçok sıkıntı tamamen ortadan kalkmış olacak Sayın Başkanım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Mevzuat değişikliği yaptınız mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Var zaten, yapılmıştı KHK’yla en son. 3B kapsamında o mümkün. En son KHK’yla yayımlandı, ilgili Bakanlar Kurulu kararı da çıktı. Dolayısıyla, orada mevzuat noktasında herhangi bir sıkıntı yok yani onu çağırabiliyoruz ve o şekilde bir yarışma yöntemini uygulayabiliyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım. Birbirinden önemli açıklamalar bugün Plan ve Bütçe Komisyonumuzda yapıldı.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, hiç girmedi Savunma Sanayii Destekleme Fonu’na.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – İzin verirsiniz...

BAŞKAN – Neye?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Savunma Sanayii Destekleme Fonu’na hiç girmedi.

MUSA ÇAM (İzmir) – Girsin de onu da konuşalım.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Konuşalım.

BAŞKAN – Bir tek o konuda bir açıklama alayım, ondan sonra müzakerelere başlayalım.

Buyurun Sayın Bakanım, bu konuda açıklamanızı alalım.

MİLLÎ SAVUNMABAKANINURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Savunma Sanayii Müsteşarlığının bütün harcamaları biliyorsunuz Sayıştay denetimine tabidir. En ayrıntılı bir şekilde, hatta performans denetimi de dâhil olmak üzere ve zaten Sayıştayın bu çerçevede denetim sonucunda yazdıkları raporlarda bu hususlar açıkça ifade ediliyor ve bu, Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderiliyor. Dolayısıyla, Savunma Sanayii Müsteşarlığının harcamalarının Meclis denetimi dışında kalması gibi bir durum kesinlikle söz konusu değil çünkü Sayıştay da bu denetimi Türkiye Büyük Millet Meclisi adına yapıyor ve ulaştığı sonuçları da yine Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderiyor ve buralarda müzakere ediliyor. Dolayısıyla, o anlamda sadece bir yöntem olarak farklılık var, yoksa özü itibarıyla yani Savunma Sanayii Müsteşarlığının yaptığı harcamaların hem Sayıştay hem de Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından denetim dışı kalması gibi bir durum söz konusu değil.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, denetim dışılık değil de rakam yani 2018 bütçesi nasıl Fon’un, onunla ilgili bilgi verebilir misiniz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani rakamlar inanılmaz arttı Sayın Bakanım. Gelir vergisinde de kalem artacak. Bilmiyoruz mesela ne kadarlık bir rakam artışına ulaşacak bu Fon?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Sayın Başkan, izin verirsiniz onları da paylaşayım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – 2018 yılının tahmini fon payı geliri olarak 11,9 milyar gelir ve kurumlar vergisinden, 291 milyon veraset ve intikal vergisinden, 2,7 milyar motorlu taşıtlar vergisinden ve toplam olarak 14 milyar 889 milyon liralık -yaklaşık olarak 15 milyar liralık- bir gelir beklenmektedir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Geçen yıl kaçtı Sayın Bakan?

SALİH CORA (Trabzon) – Başkanım, böyle bir usul yok. Yani herkes sorusunu sorsun, ondan sonra en son değerlendirme yapılacak.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bilgi alıyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Anlıyor musun Cora? Sen duymuyor musun?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Neye karşı konuşacağız? Senin bu rakama ihtiyacın yok mu Sayın Cora?

SALİH CORA (Trabzon) – Sen konuşmanı yap, biz de konuşmalarımızı yapıyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Senin bu rakama ihtiyacın yok mu?

BAŞKAN – Arkadaşlar, müzakerelere geçiyoruz.

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Bakan sonra cevaplayacak.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Senin bu rakama ihtiyacın yok mu yorum yapmak için?

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Bakan değerlendirecek.

BAŞKAN – Sayın Cora...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Rakamı bilmiyoruz ki neyin üzerinde konuşacağız? Sen biliyor musun rakamı?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, müzakerelere geçiyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – 15 milyarı biliyor muydun? Bilmiyordun.

BAŞKAN – Sayın Paylan, birazdan söz vereceğim size.

IV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) ve Sayıştay tezkereleri

a) Millî Savunma Bakanlığı

b) Savunma Sanayii Müsteşarlığı

c) Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletmesi Başkanlığı

BAŞKAN – Evet, şimdi müzakerelere geçiyoruz.

Gruplar adına ilk söz Sayın Temizel'in.

Buyurun Sayın Temizel.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Plan ve Bütçe Komisyon üyeleri, biz bu Komisyonunda Millî Savunma Bakanlığı bütçesini konuşmaya başlarken bu bütçenin neye hizmet ettiğini bilen insanlar olarak ve bu bütçenin doğrudan doğruya ilgili olduğu bir kurumumuzu, Türk Silahlı Kuvvetlerini yani ordumuzu kesinlikle yâd etmeden ve onunla ilgili düşüncelerimizi söylemeden geçmeyiz. Diğer bütün teknik konuların hepsinden önde gelen bir olaydır bu ve burada da çok net bir şekilde hangi koşullarda olursa olsun, ne durumda olursa olsun, çıkan her şeye ve söylentilere karşın, ordumuza karşı duyduğumuz güvenin kalıcı olduğunu burada net bir ifadeyle söyleriz; bu birinci konu.

İkinci konu da, neredeyse yarım asrı geçmiş bir zamandan beri içerisinde bulunduğumuz bir savunma ittifakının NATO Komuta Yeri Tatbikatı'nda, cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ü ve Türkiye Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı düşman hedefleri arasında sınırlandırılmasını da şiddetle kınıyoruz. Böyle bir ilkelliğin böyle bir kurumun içerisinde yaşanmış olmasını, özürle geçiştirilecek bir olay olarak da kesin olarak görmüyoruz.

Böyle tatbikatların hepsi, şurada oturan insanların çok iyi bildiği gibi kademeli olarak zaten kontrol edilir yani “Birisi yaptı, koydu, bitti.” olayı değildir, yoktur öyle bir olay. Her kademede ayrı ayrı denetlene denetlene gitmesi, en son olarak da “Uygundur, tamam, bu hedefler dursun.” denildiği zaman orada kalacak olan hedeflerdir. Dolayısıyla, bu olayın gerçek niteliğinin ve gerçek nedenlerinin ortaya çıkarılabileceğini bekliyoruz, umuyoruz. O olaylar ortaya net olarak çıkarıldıktan sonraki tepkimiz de çok daha farklı olacaktır.

Değerli milletvekilleri, belki hepinizin bildiği, ünlü Çinli komutan, filozof, askerî bilge Sun Tzu diye bir bilge kişi var. Bu komutanın neredeyse bütün askerî stratejilerde kullanılan bir deyişi: “Başkasını ve kendini bilersen yüz kere savaşsan tehlikeye düşmezsin. Başkasını bilmeyip kendini bilersen bir kazanır, bir kaybedersin. Ne kendini ne de başkasını bilmezsen her savaşta tehlikesin.” der. Askerlikle pek ilgisi olmayan birisi olarak ben hemen buna bir cümle daha eklerdim diye düşündüm açık söylemek gerekirse: “Başkasını bilir ancak küçük çıkarlar adına bilmezden gelersen de zaten asker değildir.” Sonra “Ya, bunu niye eklememiş acaba ünlü düşünür Sun Tzu?” diye düşünüyorsunuz. Hemen fark ediyorsunuz ki “Zaten gerçek asker hiçbir zaman küçük çıkarlar adına o tür ilişkilerin içerisine girmez, bunu söylemeye gerek yok.” diye düşünürsünüz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, başkasını ve kendini bilme yükümlülüğü sadece dış düşmanlar için değildir, esas belanın iç demokrasi düşmanlarından geldiği gerçeğini de asla göz ardı etmemek gerekiyor. Hele bu insanları bilme ve kurumları temizleme yükümlülüğü gerçek anlamıyla yerine getirilmediği zaman da bu tehlike bitmiyor, devam ediyor. Hele bunun bitirilmemesi ve sürekli olarak fıkır fıkır kaynayan bir kazan gibi toplumun ortasında bulunması da toplumdaki bütün üretim değerlerinin hepsini, etik değerlerin hepsini törpülemeye başlıyor. Hele bir de bu geçmişimizde, kısa geçmişimizde hatta, bu kurumlarda Kumpaslarla, Balyozlarla, Ergenekonlarla yurtsever subaylar tasfiye edilip de oralarda alan boşaltılırken bu olaya da sessiz kalınmışsa bu konudaki endişe daha da fazla büyüyor. Bu olayların bir an önce bitirilmesi ciddi anlamda değerli bir hâle geliyor.

Değerli arkadaşlar, biz şu anda mensupları içerisinden 150’si general -biraz önce Sayın Bakanın verdiği rakamlar bunlar, yuvarlayarak söylüyorum- 4.600’ü subay olmak üzere 8.570 tane ihraç edilmiş personeli, 16.900 de ilişkisi kesilmiş yani geleceğini güvence altına alacak olan personelini kaybetmiş bir ordunun bütçesini görüşüyoruz dolaylı olarak, Millî Savunma Bakanlığıyla birlikte. Daha sonra da bu eğitim kurumlarını büyük bir hızla kapatıyoruz, Millî Savunma Üniversitesi diye bir üniversite açıyoruz.

Değerli arkadaşlar, olağanüstü hâl, olağanüstü hâle ilgili tanımlamalar, özellikle böyle bir alçak darbe teşebbüsünden sonra yürürlüğe konulmuş ve Anayasa’ya uygun bir şekilde yürütülüyorsa haklılığını ortadan kaldıracak eylemlerde bulunmaması gerekir diyoruz. Gerçekten de Türkiye, böyle bir darbe teşebbüsüyle karşı karşıya kaldı, yüzlerce şehit verdi, binlerce yaralı verdi, demokrasisi zedelendi ancak sağlam durdu; yeniden kendisini toparlamaya çalışıyor ama bu arada yaptığımız düzenlemelerin büyük bir kısmı ciddi anlamda geleceğimizi tehlikeye atar nitelikte görülmeye başlandı. Sayın Bakanın konuşmasında net olarak var, “Binlerce yıllık köklü geleneğe sahip askerî kurumlarımızı temelden sarsmak...” Eğer oradaki örgütlenme ve darbe teşebbüsüne kadar gelen süreç bu kurumları, binlerce yıllık geleneği olan bu kurumları sarsmak amacıyla da oraya yerleşmiş ise burada yapılacak olan olay, binlerce yıldan beri geleneğini oluşturmuş, eğitim kurumlarını oluşturmuş ve bununla ayakta kalmasını becermiş, hatta Osmanlı’dan sonra yok olmuş olan bir imparatorluğun üzerine yoksul bir milletin sırtında, ama buralarda yetişmiş insanların öncülüğünde bir Kurtuluş Savaşı verebilmiş ise bu binlerce yıllık geleneğinizi siz bir olağanüstü hâl kararnameyle ortadan kaldıramazsınız, buna hakkınız yok. Zaten Anayasa diyor ki: “Olağanüstü hâl kararnameyle ancak gelecekte de hükmü olmayan,

geçici olarak o dönemde geçerli olacak düzenlemeler yapılır.” Bu kararnamenin daha sonradan kanun hâline gelmiş olması aslında bu değerlendirmeyi değiştirmiyor, Mecliste büyük bir hızla görülerek olması... Bu kadar, bin yıllık bir kurumu siz değiştirmeye çalışıyor iseniz veya değiştiriyor iseniz bunun gerçek anlamıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisinde konunun ilgilileriyle beraber, onların da katıldıkları ihtisas komisyonlarında uzun uzun tartışılması ve yerine gelecek olan kurumun sağlıklı olarak oluşturulmasıyla olur. Kaldırdık, Millî Savunma Üniversitesini kurduk.

Şu anda ben itiraf ediyorum: Bu sistemin nasıl işlediğini gerçekten çözemedim hâlâ. Bu ne? Bu gerçekten ne? 29 Ekimde o “harp okulu öğrencileri” diye yürüyenleri görünce yüreğim parçalandı.

Değerli arkadaşlar, askerlik sıradan bir eğitim değildir. Askerlik belirli bir süreden sonra verilmiş olan birkaç tane temel kalıpların öğrenilmesi ve dünya teknolojisinin de öğrenilmesi değildir. Hem fiziki olarak hem bilinç olarak insanların eğitilmesidir. Gönül istiyor ki dünya asla bu şekildeki savaşçılara gereksinim duymasın ama dünyanın kuralı bu. Sizin Millî Savunma Bakanlığımız olarak bu ülkeyi savunma yükümlülüğünüz var, projelerini yapma yükümlülüğünüz var ve bu konuda görev alacak insanları da yetiştirme yükümlülüğünüz var. Alacaksınız, fiziki olarak eğiteceksiniz. Ayrıca gereken bütün bilgilerin hepsini o insanlara vereceksiniz. Hem fiziki hem de dşünsel olarak gerçek insanlar ve savaşçılar yaratacaksınız. Millî Savunma Bakanlığı bu. Yoksa üniversiteye insan seçer gibi sınav yapıp da “Sizleri seçtik.” demekle bu olay olmuyor. Bu işin kuralı, bütün dünyanın uyguladığı kural, sınavla alacaksınız, fiziki durumlarını ve ölçülerini de göz önünde bulunduracaksınız; yatılı olarak belirli bir disiplin içerisinde belirli bir eğitimle yetiştireceksiniz. Olay bu. Bunu sıradan diğer üniversitelerle bir tutamazsınız. Sıradan üniversiteler gibi sadece ve sadece kare işaretleyerek girilecek bir üniversite olarak göremezsiniz. Gereksinmeleriniz çok büyük. O nedenle de Millî Savunma Bakanlığının, bu konudaki, özellikle millî orduya eleman yetiştirme konusundaki binlerce yıllık geleneğini de göz önünde bulundurarak bu kurumları yeniden gözden geçirmesi gerekiyor. Olağanüstü hâl nedeniyle altından kalkılamayacak ağır durumları bilemezsiniz tabii ki. Dolayısıyla geçici olarak bu kurumların belirli bir süre için eğitimlerinin hepsini durdurabilirsiniz, bütün öğrencilerini de ayarabilirsiniz, ona da itirazım olmaz. Kurunun yanında böyle durumlarda yaş da yanar. Yansın. Ama ondan sonra daha önceki hataları tekrar etmeyecek bir sistemle beraber bu olayın üzerine gidersiniz. Bu olay kimsenin gizlisi, saklısı falan değil ki. Bu okulların ele geçirilme çabalarının -geçen sene de konuştuk burada- hiç yabancısı değil ki buradaki insanlar. Aileler kıyameti koparmışlar “Çocuklarımıza mobbing uygulanıyor.” diye. Gelmişler, Meclisin Dilekçe Komisyonunu tırmalamışlar, yüzlerce, binlerce dilekçe verilmiş; bunlar, gidilmiş, tespit edilmiş yerinde ama bütün bunlara rağmen olmuş. Başkasını bilmeme olayı değil bu olay. Başkasını bilmeme olayı değil. Başkasını artık biliyorsunuz orada, nereye doğru gittiğini de görüyorsunuz. O durumda buna bir şey yapılmamış. Şimdi bu kurumların hepsi, esas binlerce yıllık bir kurumu yok etme çabası belki de bu olayla sonuçlanmış oldu. Nasıl kapatacaksınız bu süredeki açığı? İnanılmaz bir endişeyle, bazen geceleri rüyalarım girdikten sonra kalkıp da kan ter içerisinde düşündüğüm bir olay bu. Bu benim düşüneceğim bir olay değil, benim kâbusum bu. Yani çocuklarımın ve torunlarımın kâbusu. Söylediğim olay bu. O nedenle bunu müthiş şekilde önemsiyorum. Bir olağanüstü hâl kararnamesiyle bu şekilde değiştirilmiş olan subay yetiştirme politikamızın olduğu gibi bitirilmesini kesinlikle kabul edemiyorum.

Daha önceki kapatılmış okulların listesine bakıyorum. Yani neredeyse bir buçuk sayfa tutan bir liste. Harp okulları, Kara Harp Okulu, Hava Harp Okulu, Deniz Harp Okulu, askerî liseler, astsubay meslek okulları, astsubay hazırlama okulları, enstitüler kapatılmıştır. Ha bunları şimdi yeniden üniversitenin içerisinde bir şeyler olarak falan açacaksınız ama söylemeye çalıştığım olay o değil. Lafla kurulmuş olan kurumlar değil. Bu kurumların bin yıllık geçmişi varsa, bin yıldan beri bu devletin bekasının temel unsurlarından birisi olmuş ise bu kurumları bir kalemde kapatmamak gerekir. Yani bu

kurumları yeniden ayakta tutabilecek insanımız hem kendisini bilen hem onları bilen insanımız yok mu bizim? Daha önceki kurumların içerisinde sadece personel ve öğrenci olayı ise bu, seçenler yanlış, seçilenler yanlış ise seçenleri değiştirdiğiniz takdirde veya seçenleri yurtseverler arasından seçmeyi başardığınız takdirde bu olayı bitirirsiniz. Bunu müthiş şekilde ben önemsiyorum. Hatta buradaki bütçe görüşmelerinden çok çok daha fazla önemsiyorum Sayın Bakanım. Yani şuradaki cümlelerinizi gördüğümüz zaman hassasiyetinizi de görerek bunun bu şekilde olmasının, yeniden değerlendirilmesinin önemine bir defa daha değiniyorum. Askerî eğitimin masabaşı eğitim olmadığını, hem beden hem de fikren bir eğitim olduğunu, bunun bir savaşçı yetiştirdiğini kabul etsek de etmesek de fikren ve dolayısıyla da bunun sıradan eğitim kurumları gibi eğitimler veren kurumlar hâline dönüştürülmemesinin önemini bir defa daha belirtmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, özgün savunma sanayi kurma kapasitesiyle ilgili çalışmalarımız, burada üzerinde pek fazla konuşmaya gerek yok ama istediğimiz zaman neler yapabileceğimizi ortaya koyan somut olaylar. Görüyorsunuz neler yapabiliyorsunuz. Daha önceki yıllarda SAGE'nin yapmış olduğu füzeleri şu anda savunma sanayi üretiyor, Roketsan üretmeye başlıyor, devam ediyor bunların hepsine. Ama yani şu savunma füzelerini, ta 2019 yılında teslim edilecek olan bu füzeleri bu teknoloji ve bu bilgi birikimine sahip insanlarla biz üretmez miyiz? Ben üretebileceğimizi somut olarak gördüm, “Yaparız.” diyorlar. Sadece bununla ilgili ödenek, bununla ilgili olarak olanak yani yapıldığı zaman alınacağına ilişkin olarak “Savunma Sanayii Müsteşarlığı ‘Tamam, ben bunları alıyorum.’ desin, bitti olay.” diyorlar. Bunu yapmak zorundasınız zaten. Şu anda çevrilmişsiniz hem terörle –ciddi anlamda terörle- hem de bir ekonomik ambargoyla. Bana göre, bunlarla ilgili olarak uygulanan ambargo bir silah ambargosu falan değil, bakmayın, ciddi anlamda da çevrilmişsiniz. Ne yapacaksınız? Kendinizi neyle savunacaksınız? Yapabiliyor musunuz? Yapıyorsunuz. Geliştirmiş misiniz? Evet, geliştirmişsiniz hem de TÜBİTAK’a bağlı bir kurum tarafından geliştirilmiş. Şurada, hemen Ankara’nın dibinde. Uygulamışsınız, şu anda kullanılıyor. Dünya ülkeleri gelmişler “Ya bu konuya, bu işin içerisine biz de katılalım, iş birliği yapalım.” demişler.

Peki, şu anda o kurumlar, TÜBİTAK’taki bu FETÖ örgütlenmesi nedeniyle ta oralara kadar sızan insanlar oraların bütün kodlarını, şunlarını bunlarını birilerine taşıdılar diye onların üstüne toprak mı döküceğiz şimdi? Bunun olduğunu biliyoruz ama bunların üstüne toprak dökmek veya bunları toprağa gömmek gibi herhangi bir şeyimiz olamaz. Yeniden başlayacağız, günde sekiz saat çalışılıyorsa ki onlar asla sekiz saat çalışmazlar, on-on altı saatten aşağı çalışanını görmedim ben onların. Bu devletin bütçesinin krizde olduğu, ekonomisinin krizde olduğu dönemlerde bile oralara destek sağlanabildi, bunu göze alanlar oldu. O nedenle, sürekli olarak dışarıdan bir şeyler alma çabasının yerine şu potansiyeli ciddi olarak çalıştırmaya başladığımız andan itibaren bu olayınızı siz büyük ölçüde halledersiniz.

Burada, Savunma Sanayii Müsteşarlığıyla ilgili olarak ona eklenmiş olan Savunma Sanayii Destekleme Fonu 2016 Düzenlilik Denetim Raporu’na bakıyorum, kaynaklarına ve kullanım yerlerine bakıyorum ve birdenbire insanın yüreği acıyor Sayın Bakanım. Savunma Sanayii Destekleme Fonu’nun faaliyet alacakları 8,3 milyar lira gözüktüyor 2016 yılı sonu itibarıyla. Bir taraftan bu sorun var, bir taraftan kaynak yok, Savunma Sanayii Destekleme Fonu’nun alacakları 8,3 milyar; daha sonra bir de Varlık Fonu’na da borç veriyor. Savunma Sanayii Destekleme Fonu’nun işlevi bu mu? Tam tersine burada “alınan avanslar” yazması gerekiyordu ve “verilen avanslar” yazması gerekiyordu. “Bu harcamalarla ilgili olarak ayrılmış, tasarruf edilmiş ve özel olarak aktarılmış miktarlar.” denmesi gerekiyordu. Dolayısıyla, siz bütün bunların hepsini üretecek, savunmanızı güçlü bir hâle getirecek, bölgenizde istikrarlı ve kendisine güvenilir bir ülke hâline getirmek istiyorsanız “O füzeyi vermedi, ben bundan aldım, şundan aldım.” olaylarından önce önümüzde, gerçekten önümüzde bu olay. Açın şu insanların önünü; şu andakileri değil güvenmediklerinize en küçük bir tereddüt varsa zerre kadar

bir şey itibar etmeyin ve emanet de etmeyin. Ama oralardan uzaklaştırılmış insanlara bakın. Nitekim orduda yapıyoruz bunu, onları buluyoruz, getiriyoruz, çalıştırıyoruz. Bu insanların hepsinin koşarak geleceğini göreceksiniz, gelirler, hiç tereddütsüz gelirler. Çünkü bu insanlar kendileri için herhangi bir şey falan istemeden oralarda çalıştılar. Ne bu yaptıkları işler nedeniyle 5 kuruş prim aldılar ne de “Bunları bir yerlere satarız.” diyerek uğraştılar. Bu iki olayın birlikte değerlendirilmesini müthiş şekilde önemsiyorum.

Son olarak, bir konuya değinerek bitirmek istiyorum bu olayı: En son, ordunun levazımının gereksinimiyle ilgili olarak ortaya koyduğunuz proje, bir önceki seneye göre ehvenişer. Şunu kabul edemiyorum: Yani daha önceden levazım sınıfıyla beraber ordunun her türlü gereksinimini görmüş olan bir sınıfımız varken şu anda yemek firmalarından yemek tedarik ederek ayakta kalmaya çalışan ordu ve birlikler kavramını kabul etmiyorum, yok böyle bir olay. Bir yerlerde pişirilecek, süslü süslü kamyonlara konulacak, tıngır mıngır bunların peşlerinden getirilecek, yemek dağıtılacak. Getirilen tavukların hepsi de ikide bir bu insanları zehirleyecek. Onlar zehirleniyor diye dönüyoruz dolaşıyoruz yine yemek fabrikalarına geliyoruz. Yemek fabrikaları bunları tedarik etsin bunlardan. Sayın Bakanım, bunların kalitesinin sürekliliği ve güvencesi diye bir olay yoktur. Sizin kendi ordunuzun içerisinde almış olduğunuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) - ...bütün önlemlerin hiçbirisini bunlar alamazlar zaten, isteseler de alamazlar. Öyle bir masrafın altına girerlerse de zaten bu defa size asla istediğiniz fiyatlarda yemek memek bir şey veremezler. O nedenle, bu şekildeki gıdalarla, hele özellikle yapay kimyasallarla doldurulmuş koruyucuların içerisine doldurularak askerlere veriliyor, bozulmasın, kokmasın, bir şey olmasın diye. İçerisindeki yapay koruyucu miktarına bakın yeter o. Bu konuda bir denetimin yapılmadığını biliyorum. Yemek veriliyor, içerisine koruyucu olarak ne dolduruyor bunlar? Tavuk veriyor, tavuklar herhangi bir şekilde kokmasın veya kokusu belli olmasın diye ne veriyor? Kaldı ki zaten tavuğu yeniden korumaya gerek yok. O tavukların yüzde 90'ı otuzuncu günde kesilmezse otuz dördüncü günde kendiliğinden ölecek yaratıklar. Bunlarla falan asker beslemek olmaz, bunlarla beraber ordu beslemek olmaz. O nedenle, levazım konusunu bir kere daha değerlendirmekte büyük yarar var. Askeri okullarla ilgili olarak değerlendirmeyi bir defa daha yapmakta yarar var.

Son olarak da Gülhane Askerî Tıp Akademisiyle ilgili geçen yıllarda yaptığım değerlendirmeyi yapacağım. Savaşan insanların, savaşta yaralanan insanların, savaş psikolojisiyle darmaduman olmuş insanların; sıradan insanlarla, normal yaşayan insanlarla, bu psikolojik durumlarla karşı karşıya kalmayan insanlarla aynı hastanelerde aynı sıralara girerek tedavi edilmeleri diye bir kavram yok. Bu kadar insan savaşıyorsa bu kadar insan yaralanıyorsa bırakın da o kendi özel koşulları içerisinde uzmanlaşmış olan insanlarla tedavi edilsin. Birazcık da farklı bir muamele görsünler ne olur ki? Madem böyle bir kurum kuruyorsunuz almayacaksınız insanların elinden bazı olanakları. İnsanları sıradanlaştırarak özel olarak eğittiğiniz insanların, o özellikleri nedeniyle kendilerinin hiçbir ayrıcalığa tabi olmayacağını onlara göstermekten ne kazancınız olabilir ki? Burada şehit aileleri ve gazi yakınları, gazilerle ilgili olarak sürekli olarak ayrıcalık yaratıyoruz. Ee o zaman?

Değerli arkadaşlar, bütün bunların hepsi, toplumda ayrı bir sınıf yaratmak ve o sınıfı o toplumun dışında tutma anlamına kesin olarak gelmez. Geçmişte bu çok rahatlıkla yürütüldü. Bu sınıfla yani savaşan insanlarla, askerler ile toplum iç içe gayet rahat bir şekilde yürüdü. Asıl bundan sonra sorun olmaya başlayacak. Bir terör örgütünün amacı bu değilse bile böyle bir amacı sağlayabileceğini bilse sizi temin ederim bunları yapardı. Başarısız olmayı göze alarak bunu yapardı.

Yeniden, çok daha sağlıklı ve güvenli bir şekilde, sadece silahlardan ve asker güvenliğinden konuşmayacağımız, ülkemizin savunmasıyla ilgili farklı projeler konuşacağımız bir bütçeyi diliyor, bütçenizin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Temizel.

Sayın Kürkcü, buyurun lütfen.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Sayın Bakan, sevgili arkadaşlar, Sayın Başkan; Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin tartışılması bağlamında partimizin tutumunu ifade etmek için söz aldım.

Her şeyden önce bu savunma bütçesinin daha önceki yıllara nispetle askerî harcamalarda çok büyük bir artışa gittiğini görüyoruz. Neresinden baksanız Millî Savunma Bakanlığı 40 milyar, Savunma Sanayii Destekleme Fonu 15 milyar, çeşitli vergi kalemlerinden gelecek 5 milyar ve eğer buna savunma ve güvenlik faaliyetlerine katılan diğer birimler, Jandarma, Millî İstihbarat Teşkilatı, Sahil Güvenlik Komutanlığı harcamalarını da kattığımızda bütçeden Maliye Bakanlığı dışında en yüksek payı alan bir faaliyetler toplamıyla karşı karşıyayız. Bu bizim için ve Türkiye için bir imkân değil, bir sorun olarak gözüküyor. Niçin böyle olduğunu anlatmak isterim.

Birincisi, askerî harcamalar hiçbir zaman hiçbir yerde toplumun üretken faaliyetini desteklemez; tüketen, yerine hiçbir şey koymayan, halkın ve toplumun tasarruflarından götüren harcamalardır. Bu açıdan hem üretim perspektifi açısından hem barış perspektifi açısından sürekli olarak sorun yaratan harcamalardır. O yüzden, bu harcamaların böyle olağanüstü artışını bize izah edebilecek olan toplumun çok büyük bölümü için geçerli sebeplere ihtiyacımız var. Örneğin, bir istila tehdidi böyle bir geçerli sebep olabilir. Bir uluslararası askerî ambargoyla karşı karşıya kalma, bir dış tecavüz ve benzeri meseleler bunları düşünülebilir kılar. Ancak benim gördüğüm kadarıyla bunları mazur gösterecek, geçen yıldan bu yıla ya da dört yıl öncesinden bu yıla bunları mazur gösterecek olan herhangi bir tehdit artışı algısını ben sizin yaptığınız sunuşta görmüyorum. Örneğin, bu tehdit algılarından bir tanesi Fetullah Gülen terör örgütünün yarattığı sorunlar ancak bildiğim kadarıyla sizin ortaya koyduğunuz delillere bakarak bu kalkışmanın tamamen bastırıldığını, bu unsurların saf dışı edildiğini ve bunların kontrolündeki bütün silahların ve askerî birliklerin geri alındığını, bunların Silahlı Kuvvetlerden temizlendiğini görüyoruz. Yani onlarla birlikte tanklar, toplar, tüfekler, gemiler, füze savunma sistemleri, uçaklar, helikopterler gitmiş değil; onlar gitmiş, silahlar orada kalmış.

İkincisi, DAİŞ'le mücadele. DAİŞ'le mücadeleye ayrılan kaynakların son derece sınırlı olduğunu biliyoruz ve Suriye için de yapılan harekâtın boyutlarının öngörülen harcamalarla kabili telif olduğu kanısında değiliz. Bunları kanıtlayan -daha doğrusu- böyle bir döküm de yok ama sosyal haberleşme ortamlarından, basından, diğer analizlerden gördüğümüze göre bu da söz konusu değil. Geriye kalıyor PKK'yle sürdürülen çatışma. Bu çatışmanın boyutları askerî boyutlarla ölçülemeyecek kadar sert ve şiddetli; tükettiği insan kaynakları, tükettiği mali kaynaklar, tükettiği iktisadi kaynaklar, kültürel kaynaklar bakımından Türkiye'nin karşı karşıya kaldığı en ciddi mesele. Fakat çatışma burada bir sonuçtan ibaret ve Türkiye Büyük Millet Meclisi bu çatışmanın sonlandırılması bakımından iki önemli hamle yaptı. Hükümetin bu iki önemli hamleyi şimdi artık niçin geçerli saymadığını ve savaş opsiyonunu tercih ettiğini ben ikna edici bir biçimde ortaya koyduğunu görmedim. Yaptığı iki hamleden -hatta üç hamleden söz edebiliriz- birincisi, çözüm ve çatışmayı sonlandırma müzakereleri başlatmaktı. İkincisi, çatışma çözümünü güvence altına alan bir yasa Meclisten geçirdi. Bu yasa hâlâ yürürlükte. Aslında sorulması gereken şey bu yasa hükümlerinin niye yerine getirilmediğidir ve nihayet bir komisyon topladı Mecliste ve bu komisyonunda süreci analiz etti. Bu komisyonun müktesebatı, yaptığı işler toplamı Meclis tutanakları içerisinde var. Burada komisyon süregiden çatışmanın salt askerî

sebeplerle açıklanamayacağı, bunun tarihsel, politik, toplumsal, kültürel bir gerilimin ürünü olduğunu ve bu gerilimi bertaraf etmek için çok boyutlu faaliyetler göstermek gerektiğini ortaya koydu. Siz de çok iyi biliyorsunuz, partimiz de bu süreçte gönüllü olarak ve çatışan taraflar arasında Hükümetin çeşitli kuruluşlarının bilgisi dâhilinde bilgi değiş tokuşu yaptı, tasarruflarda bulundu ve nihayet 28 Şubat 2015'te bir çözüm deklarasyonu Hükümetiniz ile Halkların Demokrat Partisi temsilcilerinin katıldığı bir toplantıda, Dolmabahçe'de deklare edildi.

Şimdi, bunun terk edilişi ve kaynakların çatışmaya tahsisi bakımından ne olduğuna dair, ne toplum ne Meclis ne çeşitli politik güçler yeterince bilgilendirilmiş değildir. Apansız başlayan bir çatışma süreciyle karşı karşıya kaldık ve bu çok büyük ölçüde, bizim tarafımızdan, 7 Haziran 2015 seçimlerinin sonuçlarıyla ilişkilendirilmektedir. Çünkü bu seçim sonuçlarıyla birlikte iki şey ortaya çıktı. Birincisi, çözüm yanlısı politik güçlerin toplumsal destek görmekte olduğu ama öte yandan bu çözümü geçersiz sayan Hükümet partisinin toplumdaki desteğinin düşmüş olduğu. Ne yazık ki Hükümet kurulamayışı sonucunda ortaya çıkan boşluk savaşa tahvil edildi ve biz bugüne geldik.

O yüzden, ben diyeceğim ki, eğer bütün bu kaynakların böyle kullanılmasının biricik sebebi bu ise o zaman dönüp Meclisin ve Hükümetin bu 2013, 2014, 2015 varsayımlarına geri bakması lazım. Elde kanun var, bu kanunun niçin icra edilmediğine bakması lazım. Yani bir anda en önemli savunma ve güvenlik tehdidi olarak ortaya çıkan şeyin bir dönem önce en önemli insani kaynak olarak görülmesi arasında 180 derece bir zıtlık var ve bu zıtlığı bu izah etmiyor. Geriye Suriye ve Irak'taki durumla ilgili tasarruflar kalıyor.

Ben tek yanlı bir süreçle yüz yüze olduğumuz kanaatinde değilim, diyalektik bir süreç var. Yani sadece Suriye'den ve Irak'tan Türkiye'ye yönelen bir çatışma riski, bir saldırı riski değil aynı zamanda Türkiye dış politikasının ima ettiği çok önemli uluslararası hukuk aşimleri vardır. Hatırlayın, sıfır sorun politikasından bugüne geldik ama sıfır sorun politikasının orta yerinde Başbakan Ahmet Davutoğlu Suriye'de ortaya çıkan toplumsal hareketlerin sonucunda iç çatışmanın bir tarafıyla kendisini, Hükümeti yan yana koyarak öbür Hükümeti devirmek üzere girişilen faaliyetlerin yanında yer aldığını ifade etti. Sadece bununla kalmadı, "Emevi Camisinde namaz kılacağız, Şam'a gideceğiz." dedi ve o günden beri Türkiye'nin bir Suriye meselesi oldu.

Suriye meselesi sadece ve sadece Suriyeli Kürtlerin kendi kendilerini yönetme iradesiyle IŞİD'le savaşıyor yaşadıkları topraklar üzerinde öz yönetim ilan etmeleriyle ilgili değil; bu, aynı zamanda Türkiye ile Şam rejimi arasında ilan edilmemiş bir çatışmanın doğmuş olmasıyla ilgili çünkü satın almak istediğiniz füze sistemleri Kürtlerin elinde bulunmuyor. Bu, olsa olsa Suriye'de olabilir -bilmiyorum var mı- Irak'ta olabilir. O zaman, demek ki bunu PKK'yle savaş, terörle mücadele rasyonalitesiyle de açıklamak mümkün değil. İkincisi, bu savaş bizim kanaatimizce rasyonel değil çünkü içeride kendi yurttaşlarına yönelik bir çatışma yürütmektedir Türkiye Hükümeti. Ölen, öldürülen, takip edilen, hapsedilen, hayatları ellerinden alınan insanlar da, onları takip edenler de devletin siyaseti sonucunda ortaya çıkmış olan bir çatışmanın iki tarafında yer alan yurttaşlarımızdır. Bir hükümetin en önemli başarısı, yurttaşlarının bir bölümünü tenkil ve tediple meseleyi ortadan kaldırma olamaz. Kaldı ki tarih, yakın tarih ve bu Meclis çatısı altında yapılan analizler bunun böyle gerçekleşemeyeceğini bize gösteriyor. O nedenle, buraya tahsis edilen kaynaklar da aslında başka türlü değerlendirildiğinde, bu kadar büyük bir savunma ve savaş giderine ihtiyaç olmaz. Dolayısıyla hem iç politikada hem dış politikada konulan yanlış teşhisler, Türkiye'nin bölgesel avantajlarını bir yumuşak güç hâlinde kullanarak bütün komşularıyla sürdürebileceği anlamlı ilişkiler yerine komşuları için dominant yönetici, hâkimiyet tesis edici bir güç olarak kendisini ifade etmesiyle birlikte ortaya çıkan bir dizi gerilimin sonucunu yaşıyoruz. Bu, öte yandan abartılmış askerî tehditler olarak karşımıza çıkıyor.

Bir diğer önemli mesele, bu kaynağı aslında özel sektörle birlikte girilen silah, askerî araç gereçler, çeşitli teçhizatın yapımı için harcayacağız ve Eisenhower'ın Amerika için söylediği problemi biz şimdi elli yıl sonra Türkiye'de yaşayacağız, bir askerî endüstriyel kompleksin doğuşuna tanık oluyoruz. Esasen, bütün kazancı ve nüfuzu devletten aldığı silah ve teçhizat siparişi olan bir sermaye kesimi devletle organik ilişkiler içerisinde ve sadece bir sermaye gücü olarak kalmıyor, aynı zamanda medyada, aynı zamanda çeşitli başka üretim ve toplumsal etkinliklerde yer alarak Hükümeti sistematik olarak bir savaş psikozu içerisinde tutacak bir faaliyet izliyor. Eisenhower en büyük tehlikenin bu olduğunu söylemişti, bir kere daha isabetli bir görüş olduğunu söylüyoruz. Üstelik -düşünün- bu, dünya hâkimiyeti peşinde koşan bir devletin başkanıydı. Bizim için durumun ne kadar vahim olduğunu buradan görebiliriz.

Bu hatalı iç ve dış politikanın sonucu Türkiye'de çatışmanın süregelen hâle gelmesi, komşularla daimî sorunlar yaşamak ve bütün bunların gerisinde, içeride çözülememiş Kürt meselesinin, komşularımızda Birinci Dünya Savaşı sonrasında 4'e bölünmüş bir toplumun her bir komşuda yaşarken karşı karşıya kaldığı politik meselelerin Türkiye'nin o devletlerle meselesi hâline dönüşmesi. Bugün Irak'la mesele dediğimiz şey güney Kürtlerinin, Suriye'yle mesele dediğimiz şey batı Kürtlerinin, İran'la mesele dediğimiz şey doğu Kürtlerinin, Türkiye'deki iç çatışma dediğimiz şey kuzey Kürtlerinin altında yaşadıkları devletlerle karşı karşıya kaldıkları meseleler. Türkiye, burada aslında bir çözüm modeli ortaya koyarak uzun vadede bütün bu devletler karşısında da kendisine tanzim edici bir rol üstlenebilirdi fakat ne yazık ki bunu yapmadık, bunu tercih etmedik çünkü bu, öyle görülüyor ki bir devlet siyaseti olmaktan çok hükümet partisinin istikbal siyaseti olarak gözüktü ve bir anda Türkiye bu siyasetin peşinde sürüklenmeye başladı.

Bunun yol açtığı diğer sonuçlar arasında Türkiye'nin şimdi bir ittifaksızlaşma durumuyla karşı karşıya kalması var çünkü bu hatalı iç ve dış siyaset öte yandan sadece bölgesel değil, küresel siyasette de bazı sonuçlar yaratıyor. Ben derim ki: Türkiye, Amerika Birleşik Devletleri'yle ihtilafında yüzde 100 haklı bile olsa şu an içine girmiş olduğu açmazlar dolayısıyla bu çatışmayı, bu ihtilafı bir avantaja da dönüştürecek durumda değil çünkü sonuç olarak, öylesine, bütün komşularla çatışan bir konumdayız ki nereye dönsek orada sadece bir imkân değil, aynı zamanda ondan daha yüksek bir tehditle karşı karşıyayız. Bu manada, Rusya'dan beklenen katkıyı, Şanghay İşbirliği Örgütünün NATO'ya alternatif ya da Avrupa Birliğine alternatif olabileceği hayallerini bence mantıklı stratejiler ve kurmaylar paylaşmazlar fakat kamuoyunda bunun ne kadar kuvvetle dalgalandırıldığı ve kamuoyu algısının nasıl böyle kurulduğu belli.

Partimiz, bütün askerî tehdit yaratan uluslararası paktlardan, uluslararası askerî anlaşmalardan, hegemonyacılıktan, istilacılıktan uzak durulmasını savunan bir programa sahip. Bu açıdan biz Türkiye'nin NATO'dan çıkmasını sadece bugün değil, Türkiye'nin sol muhalefeti, sosyalist hareket NATO kurulduğu günden beri savunageldi. Ama NATO'ya ihtilaf hakikaten bir egemenlik, bağımlılık ihtilafı mıdır yoksa bölgesel hâkimiyet iddiası bakımından farklı çıkarların çatışması dolayısıyla mıdır? Çünkü, eğer Türkiye'de NATO'nun topluma verdiği çok önemli bir zarar varsa o da NATO Anlaşması'nın gizli bir maddesinin NATO'ya üye olacak bütün devletlerin sivil yurttaşlarından kurulan bir antikomünist örgüt ihdası mecburiyetidir. Türkiye bu örgütü kurmuştur ve bu örgüt soğuk savaş sona erdikten sonra bütün öteki ülkelerde tasfiye edilirken Türkiye'de tasfiye edilmemiştir. Türkiye'nin derununda bu NATO örgütü yaşayagelmektedir. Kim tarafından kontrol edildiğini ben şimdi bilmiyorum ama bütün 1960'lar, 1970'ler, 1980'ler bu örgütün halklarımıza karşı açtığı savaşla geçti. O yüzden NATO'yla meseleyi çözecek, NATO'yla hesap göreceksak buradan başlamayı tavsiye ediyorum. Bu gizli örgütü, gladyoyu tasfiye yönünde Hükümet kollarını sıvarsak işte o zaman hakikaten NATO'yla ciddi bir tartışma yapıyor demektir.

Beri yandan, NATO’suz yaşanır; NATO üyesi olmayan Avrupa ülkeleri var, NATO’yla çeşitli zamanlarda askeri ittifakını askıya almış olan ülkeler var, geri dönüşler var. Türkiye o bakımdan böyle bir opsiyonu hakikaten değerlendirecekse o zaman Türkiye’ye lazım gelen, artan savaş politikaları, artan militarizm değil, yurttaşlarıyla uzlaşma, yeni bir uzlaşma kapısı açma ve askeri harcamalarını minimize etme, bunun yanında bütün komşularıyla barışçı ilişkiler kurabileceği bir dış siyaseti benimsemek olabilir. Biz bütün bu nedenlerle ve bu askeri harcamaların “fait accompli” bir oldubitti olarak “Ya, böyle öngördük, böyle olacak.” yerine geniş ve yaygın bir iç ve dış politika tartışmasını bütün toplumda yaparak halledilmesini isteriz.

Doğrusu, Türkiye’deki çatışmayı inkâr edecek, bu çatışmanın insanların ölümüne, şiddete, çoğu zaman, karşılıklı, insanlığa karşı suçlara yol açtığını bilmezden gelecek değil fakat sonuçlarla ilgilenmemeyi en önce, en önce sebeplerle ilgilenmeyi teklif ediyoruz. Sebeplere baktığımız zaman, kimlik inkârı, kültür inkârı, bunların baskı altına alınması, Türkiye’nin dâhil olduğu uluslararası sözleşmeler, insan hakları sözleşmeleri kapsamında yerine getirmesi gereken hususları, insan hakları, demokrasi, hukuk devleti, bunları yerine getirmemişliğinin ortaya çıkan ihtilaflarda daima kendi tarafında ikna edici bir argümantasyon ileriye sürememesi ve sürekli olarak şiddet üreten yollar benimsedikçe bu yolların yeniden sorunu üretmekten başka bir sonuç vermediğini hepimizi görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – O nedenle 2015 Temmuzundan beri başlamış yeni çatışma sürecinin...

Bitiriyorum Sayın Başkan, iki üç dakika daha...

BAŞKAN – Buyurun.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – ...bir versiyonunu İçişleri Bakanlığının sunumunda dinledik. İçişleri Bakanının bize anlattığı tabloya göre bu çatışma -tırnak içinde- son terörist öldürülünceye kadar sürecek. Fakat hepimiz biliyoruz ki “terörist” dediğimiz insan ne doğduğu zaman teröristti ne de bundan belki de iki üç sene önce -tırnak içinde- teröristti. Koşullar, çözümsüz meseleler, bu meselelerin çözümü için politik yolların tıkanması. Örneğin partimizin önünün kapatılmış olması, milletvekillerimizin ve eş başkanlarımızın hapsedilmesi. Bütün bu çözüm olanaklarını Parlamentoda ifade etme yolunun kapatılmış olmasının aslında “terörist” dediğiniz insanların yani bir isyanda çareyi bulan insanların ortaya çıkmasına yol açtığını unutamayız. O yüzden, bir kere daha çözüm tartışmaları sırasındaki argümanları hatırlamayı herkese tavsiye ediyorum.

Nihayet şunu söyleyip bitirmek isterim: Türkiye’nin bugün hem Avrupa Konseyi’yle düşmüş olduğu ihtilaf hem NATO ülkeleriyle, NATO’da olmalarından değil NATO’yu oluşturmuş olan Avrupa ülkeleri olmaları dolayısıyla girdiği ihtilafın en önemli boyutu Konseye 2004’te geri dönerken söz vermiş olduğu 12 işten sadece 1’ini, ombudsmanlık tesisini yerine getirmiş olması, geri kalanların hiçbirini yerine getirmemiş olması. Bir de yarım görev var. O da yurt dışındaki seçmenlerin oy kullanmasını sağlamaktı. Ama barajın düşürülmesi de buna dâhildi. Geriye kalanlar arasında sizi ilgilendiren en önemli mesele vicdani ret hakkının tanınması.

Vicdani ret hakkının tanınması konusunda hiçbir adım atılmadığı gibi şimdi savaş ruhunun, militarizmin, erkeklik değerlerinin, kıyıcılığın yüceltiği bir sosyal politik iklimde yaşıyoruz. Oysa Anayasa’mız “vatan görevi” denilen şeyin askerlik mi, başka usullerle mi yapılacağını kanunla kayıt altına alınacağını söyler. Dolayısıyla Askerlik Kanunu’nda ve diğer buna bağlı olarak çıkarılacak kanunlarla birlikte vicdani ret hakkının tanınması pekâlâ mümkündür. Böylelikle aslında toplumsal

olarak gerekli olan fakat kimsenin buna verilen ücreti, işi yapmaya değer görmediği için yapılmayan pek çok toplumsal görev, askerliği değil de bunu seçecekler tarafından yerine getirilebilir bir üretici imkân olarak bu ortaya konulabilir.

O yüzden, size şunu söylemek isterim sonuç olarak: Bize sunulan bütçe, esasen bir savaş ve savaş hazırlığı bütçesidir. Bu savaş ve savaş hazırlığını haklı kılabilecek askerî ve politik argümanlar yoktur. Bu Türkiye'deki iktidar mücadelesinin bir iç gerilime, bunun da bir bölgesel gerilime tekabül edeceği endişesi -hadi paranoya demeyeceksek- dolayısıyla abartılmış tehdit algısıyla ortaya çıkmış olan ve bu askerî sinai kompleksin de sistematik olarak zorladığı bir bütçe kavrayışı olduğunu görüyorum.

Bizim önerimiz, bu bütçede silahlanmaya ayrılan giderlerin buradan alınarak Çalışma Bakanlığı bütçesine, Millî Eğitim Bakanlığı bütçesine, Çevre Bakanlığı bütçesine aktarılması yönünde olacaktır.

Savaşsız, çatışmasız, kimsenin hayatını kaybetmediği, askerlerin ya da sivillerin bu çatışmadan zarar görmediği, insanların doğdukları köylere tabutlar içerisinde dönmedikleri bir gelecek dileğiyle, bütçenize hayırlı olsun diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Kürkcü.

Sayın Bakanım, teşekkür ediyoruz fındık ikramınız için Komisyonumuz adına.

Sayın Ayhan, buyurun lütfen.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Komisyonun değerli üyeleri, Sayın Bakan, kıymetli bürokrat ve basın mensupları; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonla öncelikle ifade etmek istediğim bir husus var: Biz Türkiye Büyük Millet Meclisinde Türkiye Cumhuriyeti'nin Millî Savunma Bakanlığının 2018 yılı bütçesi ve 2016 yılı kesin hesabını konuşuyoruz.

Adı “Millî Savunma Bakanlığı”. Eğer bunun dışında bir şey konuşacaksak zaten bunu konuşmanın bir anlamı yok. Biz bunu konuşuyoruz. Yani var olan bir olgu var, onu konuşuyoruz, bunun dışında bir şey konuşmanın hiçbir anlamı yok.

Şimdi, ben faaliyet raporunuza baktım. Burada misyonunuzda çok açık ve net belirtilmiş? Türkiye Cumhuriyeti'nin bekası ve güvenliğini sağlamak. Eğer biz bunu sağlamayı burada konuşmayacaksak bütçenin hiçbir anlamı falan yok, hiç konuşmanın bir anlamı yok, boşa konuşuyoruz.

Ve diyorsunuz ki arkasından: “TSK ihtiyaçlarını dinamik ve proaktif bir kurum olarak karşılamak.” Burada da nasıl olacağı söylenmiş, konuşmuş. Şimdi, olaya böyle baktığımız zaman, konuyu bir değerlendirmekte fayda var. Büyük bir travma atlatıldı, onları konuşuruz ama savunma hizmetinin iki temel faydası var, beklenti bu: Bir tanesi, ülkeye saldırma niyeti olanları bundan vazgeçirme ve caydırma; diğeri de, saldırı gerçekleşince bunu püskürtme, diğer ifadeyle defetme, daha nazik bir ifadeyle koruma olayı. Şimdi temeli bu. Biz bunlara bakmayacağız, neye bakacağız? Bu içeride olacak, dışarıdan gelecek, içeriden gelecek. Siz İç Hizmet Kanunu'nu başka bir amaçla değiştirdiniz ama neticede, hinihacette o orduya içeride de ihtiyaç duyuldu. Nerede? Meskün mahal, orada çatışmalarda. Nasıl geldiler onlar oraya, nasıl yerleştiler, kim müsaade etti, kim göz yumdu? Bir kere ona bir bakmamız lazım.

Diğeri, savunma hizmetinin iki faydasının yanında... Ha, orada bir şey de ifade etmek istiyorum: Hem polis hem asker daha önce, çok böyle, yan yana gelmekte sıkıntı -demeyeceğim ama- biraz zorluk olduğu alanlarda beraber orada günlerce ne yaptılar? Ülke bekası için misyona koyduğunuz, vizyona

koyduğunuz şeyde ne yaptılar? Birlikte hareket ettiler ve rahatlattılar ülkeyi. Ondan kısa bir süre sonra da 15 Temmuz hadisesi oldu. Demek ki olayların çok farkında da değilmişiz, bir de onu fark etmekte, söylemekte yarar var.

Şimdi, savunma hizmetinin iki temel faydasının yanında, bir kamu düzeninin sağlanması, diğeri de doğal afetlerde halka yardım edilmesi gibi, diğer hizmetleri tamamlayıcı veya destekleyici başka bazı diğer faydaları da var. Bu faydaların etkisi iki temel faydanın yanında ele alınmalı ve incelenmeli. Bu nedenle, savunma harcamalarının da bu iki temel üzerinde tartışılması gerekiyor. Yapılan harcamalara baktığımız zaman bu iki amaca ne kadar hizmet ettiyse o kadar doğru harcama yapmışsınız demektir.

Şimdi, ülkemizin son derece çalkantılı geçen son yıllarında, bu çerçevede savunma harcamalarını değerlendirmek lazım. Dünyada savunma bütçelerinin genel gelişimine baktığımız zaman, bütçelerin millî gelire oranında, çok önceki yıllara, 60'lara falan bakarsanız, bir azalma trendini görüyoruz. Bu eğilim Türkiye için de geçerli. Savunma bütçemizdeki eğilim oransal olarak dünyanın diğer ülkeleriyle benzer bir trend gösteriyor. Siz biraz önce ifade ettiniz, rakamlarda da var ama 2011 yılında millî gelirin yüzde 3,7'si kadar askerî harcama var, şimdi bu yüzde 2'nin altına inmiş durumda. Konuşmanızda bahsettiniz, bu, NATO'daki görüşmeler esnasında ortak kabul edilen, herhâlde 2024'tü yanılmıyorsam, orada yüzde 2 civarına gelmesi söz konusu.

Şimdi, burada da, tabii, onun içinde ne kadar silah, mühimmat imalatıyla ilgili olayda da yüzde 20 söz konusu. Orada da yüzde 30'lar civarında olduğunuzu siz beyan ediyorsunuz.

Şimdi, tabii, bütün bunları değerlendirirken bir şeyi de ifade etmek lazım: Savunma harcaması hem ileriye yönelik hazırlık aşaması bu plan çerçevesinde, bir de mevcut zeminin o anda ne ihtiyacı hissettirdiğini ortaya koyması açısından önemli. Bizim zemin şu anda güney sınırlarımızda nasıl? Fevkalade kaygan. Dolayısıyla öngörmek de çok kolay bir olay değil. Ona göre de bir hazırlık yapmakta yarar olduğunu ifade etmek istiyorum. Bütçe harcamalarına baktığımızda, bütçe harcamaları açısından toplam bütçe içinde 2001'lerden bu tarafa değerlendirdiğinizde, bizde savunma harcamalarının payının yüzde 10,3'ten yüzde 5,3'e -bu bütçenin payı şu anda baktığımız zaman- düştüğü görülüyor. Bu genel eğiliminin yanında Orta Doğu coğrafyasında askerî harcamalarını sürekli artıran iki ülke var; bir tanesi İran, bir tanesi de İsrail. Suudi Arabistan'a ve diğer Körfez ülkelerine son zamanlarda baktığımız zaman, özellikle silah alımlarında bir artış olduğu da -nedeni tartışılabilir ama- gözüküyor, Körfez ülkelerinde. Bu, 2015 yılı sabit rakamlarıyla baktığımız zaman da değişmiyor.

Şimdi, aşağı yukarı son beş altı yıllık döneminizde ülkemizi doğrudan etkileyen, hakikaten, güvenlik alanındaki köklü değişimlere bir bakmak lazım. Bu aslında geliyordu, göz göre göre geliyordu ama biz farklı nedenlerden, farklı tür davranış biçimleri sergilediğimizden belki görmek istemedik, belki de bunun fazla farkına varamadık. Buna bir bakmak lazım. Şimdi, bu son beş altı yıllık değişimde ülkemizi doğrudan etkileyen güvenlik alanındaki köklü değişimlere bir bakalım. Birincisi, Silahlı Kuvvetlerimizin lojistik ve sağlık sistemi tamamen değişti. Biraz önce siz, işte, yemekle ilgili hususu söylediniz, başka lojistik hizmetlerinin temini açısından farklılıklar meydana geldi. Bizim orada bir laf vardır: "Hinihacette gelir dönersin aynı yere." Şimdi, neticede yaptığımız işe baktığımız zaman son dört beş senede, olaylar ilk başa dönmemizi gerektiriyor. Bunu çok iyi etüt etmek lazım. Bu kolay bir iş değil, onu da biliyorum. Özellikle sadece sınırın içinde değil, şimdi dışına da benzer olayı gerçekleştiriyorsunuz. Bu, hem riskli, ona da bir bakmak lazım...

Bu, son dönemdeki değişimlerin ışığında bir değerlendirdiğimizde askerî sağlık sistemimiz Sağlık Bakanlığının yapısında bütünleştirildi. Burada benim şahsen bir itirazım var, Sayın Bakan da söyledi onu. Bu çok hassas bir mevzu. Gitsinler, normal aileleri, şunları bunları, hani farklı bir şey olabilir ama şimdi, savaşan bir insanın veya mücadele eden bir insanın sağlık hizmetleri farklı. Geçenlerde de ben

bunu bir Bakanlık bütçesinde beyan ettim. Şimdi, bir mikro el cerrahisi, bir başka şey, başka alanlarda yok bunlar, yetişmiş de yok. Şimdi, dolayısıyla, bu konularda hassasiyet göstermek lazım. Bu meskûn mahal çatışmaları sırasında polislerin bu tür talepleri olduğunu ben biliyorum. Yani ordunun da dışında polislerin de bu tür inceliklerde talepleri olduğunu biliyorum. Şimdi, bunu böyle yaptık, bütünleştirdik. Sınır ötesinde yaralanış olsa, askerlerimiz acil müdahalenin ötesinde müdahaleleri ülkemizde sivil sağlık kuruluşlarında alıyorlar gerçi, hani Gülhane’de, vesairede ben ziyaret ettiğimde de görüyorum, orada da özel ihtimam gösteriyorlar ama böyle bir dönemde böyle bir kararın alınması... Daha önce işleyişinde sıkıntılar olabilir, sizin beğenmediğiniz yönler olabilir vesaire ama işin özünü kaybetmeden ona göre bir yeni şeyi oluşturmak lazım.

Şimdi, lojistik sistemde askerî fabrikaların yapısının ve ağırlığının da değiştiği kanaatindeyim, ona da bakmak lazım. Diğer taraftan, savunma sanayi çalışma esaslarını da yenilediniz kabaca. Bu konuşulanlar, konuşulması gerekenler, bütün bunlar, özellikle Savunma Sanayii Müsteşarlığı geleneksel olarak uluslararası bilgi birikimini Türkiye’ye taşıyan bir kurum olmaktan çıktı sanıyorum, biraz öyle gözüküyor. Savunma sanayisindeki firmalara ihaleler yoluyla biraz yön vermeye başladınız piyasada. Sayın Bakanımın söylediği de, orada, hani, bizde bunu üretebilecek bir kapasite varsa hizmetin özelliği nedeniyle biraz da farklılık... Çünkü onu üreten kuruluşlarımızın personeliyle ilgili de, o, geçen yıllarda meydana gelen olayları, bu konunun ciddiyetini ortaya koyması açısından -çok kötü- intiharları, öldürmeler, vesairleri de dikkate alırsanız özel bir önemi var.

Bir öbür tarafta, askerlerimiz daha farklı coğrafyalarda, sınır ötesi, açıktan harekât yapmaya başladılar. Şimdi, Birleşmiş Milletler Barış Gücü operasyonlarına daha önce de katılıyorlardı. Türkiye’nin katkısının en yüksek seviyelere ulaştığını görmek lazım. Bakın, biz buraya bu kadar katkı veriyoruz ama biz, yanı başımızda olanlara... Bu müttefiklerimiz, 50 bin kişilik PKK’nın muadilini orada yetiştiriyor. Şimdi, bunları bir oturup konuşmamız lazım, değerlendirmemiz lazım.

Bunun ötesinde, askerlerimiz, Irak’ta, Suriye gibi sorunlu bölgelere yönelik faaliyetlerin yanında, Somali ve Katar gibi farklı etkinlik bölgelerinde de görev yapıyor. Bunlar, tabii, Türkiye Büyük Millet Meclisinin burada verdiği kararlar olan bir olay, Hükûmete verdiği kararlar. Fakat zaman zaman bunların yanlış kullanılabildiğini de açıktan söylemek istiyorum. Bu Kobani olayında falan yanlış oldu. Şimdi başımıza bela olanı orada biz ne yaptık? Desteklemiş olduk, böyle bir şey olur mu? O zaman söyledik biz bunları. Bir de şu anda vatanımıza yönelik terör eylemleri hız kesmeden artıyor. Genel eğilime baktığımızda 90’lı sayılara neredeyse geldi. Şimdi, Sayın İçişleri Bakanı terörle ilgili şeyi söylerken terör örgütüne katılımın azaldığını söyledi, “Hemen hemen yok.” dedi ama aşağı gidiyor, aşağıda kurulan 30-40-50 bin kişi, neyse, onun ne kadarı Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğuna bir bakmak lazım, onu da iyi incelemek lazım.

Bu tabloların bize gösterdiği resme bir baktığımız zaman, güvenlik alanında alınacak kararların bir kere, daha verimli, istikrarlı alınmasına her zaman daha çok ihtiyacımız var, uygulamada bu çok önemli. Ancak, uygulamalara bakıldığında karşılaştığımız tablo hiç de bu yönde bir gelişimi işaret etmiyor. Hatta son yıllarda ülkemize yönelik yaşanan pek çok krizin de bu eğilimi değiştirmedini görüyoruz.

Şimdi, Silahlı Kuvvetlerimizde pek çok alanda köklü yeniden yapılandırma çalışmalarına şahit oluyoruz. Bu dönemde bu değişimlerin bütçe yapısındaki genel eğilim üzerine etkisinin olup olmadığına da bakmak lazım, bize göre pek yok. Yani ona bir dikkatli bakmamız lazım. Bu durum oldukça şaşırtıcı. Konuşmamın başında harcamanın etkinliğinin öyle ölçülmesi gerektiğini de söyledik zaten. Bu belirsizliğin dayattığı soru var. Şimdi, bizim yaptığımız, ülke güvenliğimize yönelik olarak alınan kararlarda yeterince maliyet etkin mi? Bu nasıl ölçülür? Ben bunu teknik olarak bilen bir insan değilim

ama bir bakmamız lazım. Bütçeye baktığımızda büyük bölümün cari harcamalar olduğu, gelişim ve yenilik için ayrılan miktarın ise yaratması beklenen etki açısından yeterli olup olmadığını bilemiyoruz, biraz belirsiz gibi geliyor. Örneğin, Suriye’de Silahlı Kuvvetlerin görev alanlarında oldukça karmaşık ve dinamik bir yapı var. Partimiz başından beri, kaç senedir, bu sorunun çözümüne yönelik olarak kararlı bir şekilde güvenli bölgelerin kurulmasını savundu. Biz bunu beyan ettik, çok önceleri. Ama şimdi aynı noktaya geldik. Bunların kısmen de, bu tür gelişmelerin olmasını ne yapıyoruz? İyi olduğunu ifade ediyoruz. Bizim bu niyetimiz başlangıçta, çok açık, net söyleyeyim Sayın Bakanım, Hükümetten yeterince karşılık görmedi. Şimdi işin şekli değişti. Krizin başlamasından itibaren oluşturulması önerilen güvenli bölge için hakikaten geç kalındı. 2013’ten itibaren ise Hükümet Türkiye’nin müttefiklerini bu konuda ikna edemedi. Bunun faturası bize çok ağır oldu, net söylemek lazım. Hem Suriye’den göçmen akımı bize yüklendi hem de DEAŞ yabancı savaşçısı akışı bu nedenle bizde terör açısından da büyük zararlara yol açtı, tafafisi zor zararlara. Bu konuda, bu bölgedeki gelişmelerde en ağır bedeli, faturayı Türkiye Cumhuriyeti ödedi. Şimdi, biraz önce söyledim, 2014 yılında Hükümet peşmerge üzerinden bir etkinlik politikası uygulamaya çalıştı ama ülkemiz topraklarından Ayn El Arap’a aktarılmasına izin verdi. Bu bizim benimsediğimiz bir şey değildi, onu söyleyeyim. Bu, peşmergenin, PKK’nın aşağıdaki elemanlarının bağımsızlık hedeflerine hizmet eder bir hâle gelmiş oldu. Bu dönemde etkinliğimizin bizim açımızdan en dramatik göstergesi Süleyman Şah Türbesi olayıdır. Nitekim, Hükümet tarafından bu olayların gidişatı anlaşıldı. Fırat Kalkanı harekâtıyla işin şeklinin değiştiği net bir şekilde görüldü.

2016 yılında, ÖSO’yla ortak yapılan Fırat Kalkanı operasyonuyla Türk askeri fiilen bölgeye girdi. Mehmetçiğin yüksek bedelini ödeyerek oluşturduğu güvenli bölge, bugün, yüz binlerce sivil için sığınacak bir kalkan. Hükümet Fırat Kalkanı’nın sınırlı kalmasını tercih etti ve bugüne kadar Afrin ile Menbic bölgelerindeki terörizm kaynağını sonlandırmadı ama beyanatları müspet karşılıyoruz, açık, net söyleyeyim. Özellikle İçişleri Bakanlığının -geçen, burada bütçe görüşmelerinde- sınırımızın güneyine doğru yönelmeyle, Kandil’le ilgili ifadelerini memnuniyetle karşıladığımızı kendisine de beyan ettik, ifade ettik.

Diğer taraftan, partimizin dış politika, savunma, terör konusunda millî birliğini sağlamış anlayış sağlanması anlayışıyla ikaz ve desteğine karşın, Türk askerinin yardımıyla Özgür Suriye Ordusu’nun kontrolüne geçen bölgede yaşanan sorunların etkin olarak tamamının çözülmesi gerektiğini tekrar söylemek istiyoruz. Bunu Türk milletinin bekası için yapacağız, bunu söylüyoruz. Fiilen Suriye’de bulunan askerlerimizin gerek Özgür Suriye Ordusu ve gerekse sivil halkla ilişkilerine ilişkin yapısı önemli. Bir taraftan, burada güvenli bölgeye yönelik olarak lojistik destek sisteminin etkinleşmesine ihtiyaç var, askerlerimizin her türlü operasyonel ihtiyacının en hızlı ve verimli nitelikte çözülmesi lazım. Hükümetin bu konuda daha etkili çözümler üretmesi de gerekli.

Şimdi, Silahlı Kuvvetlerde yeniden sağlık yapılanmasının eksikleri Suriye’de görev alanında bir ara hissedildi. Şimdi devam edip etmediği hususu görüşülür. Askerlerimizin sahra hastanelerinden itibaren güvenli bir ortamda uzman doktorlarla karşılaşması olasılığı ve süresi arzu edilen kadar değil. Burada önemle söylemek istediğim bir başka husus, tüm bu çerçevede, bütçe açısından öncelikle söylenmesi gereken en yüksek maliyetin yanlış kararlar ve kararsızlık olduğudur. Geçmişte yaptığımızın bugün biraz daha sırtımıza yük olarak geldiğini görüyoruz. Hiçbir bütçe bu maliyeti, bu zafiyetin maliyetini karşılamakla ne değil? Karşılazamaz.

Silahlı Kuvvetlerimizin caydırıcılığının desteklenmesi öncelik olmalıdır. Değilse, Silahlı Kuvvetlerin üstleneceği koruyuculuk görevinin ülkemiz açısından daha yüksek maliyetler yaratacağı gözden uzak tutulmamalıdır. Bu milletin ödediği bedelin yükü sizlerin sorumluluğunda, sizin sırtınızda Sayın Bakanım. Eğer en başından itibaren ikazlara dikkat edilip kararlı bir şekilde Suriye’nin kuzeyinde

filen bir güvenlik bölgesi yaratılabileseydi bugün, sadece ülkemiz açısından değil, bölge ve dünya açısından çok daha az acılı bir maliyete katlanılacaktı. Bu konuda hakikaten biz ikazlarımızı yapmaya devam ediyoruz, edeceğimiz de. Biraz önce, konuşmamın başında söyledim, burada, biz, şu anda Türkiye Cumhuriyeti'nin Millî Savunma Bakanlığının bütçesini görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(Oturum Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Lütfen, toparlarsanız...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Burada, şu olay çok önemli: Kısa bir süre önce, birkaç gün önce NATO'da tatbikat sırasında meydana gelen bir olay. Bir kere, Sayın Bakanım, sizden talebimiz bu işin üzerine çok önemli bir şekilde gidilmesi. Bu, bu kadar dünya güvenliğiyle ilgili bir kurumun, yıllardır üyesi olduğumuz bir kurumun böyle bir olayı pas geçmesi, bunun ortaya çıkması falan rastgele bir olay değil. Bir kere bunun çok iyi incelenmesi lazım. Daha sonra, Sayın Genelkurmay Başkanının çıkan resminin durumu da ortada.

Bunun ötesinde, bir de bu 15 Temmuz darbesiyle ilgili, hakikaten bu kimler tarafından, nasıl, ne kadar sürede hazırlandı, bunun iyi incelenmesi lazım. Siyasi ayağı falan devamlı söylüyoruz, bunları söylüyoruz. Hakikaten akşamdan sabaha olmuş bir iş değil. Otuz sene diyen var, kırk sene diyen var ama bu, nereden, hangi noktadan nereye geldi; buna da ne yapmak lazım; iyice bakmak lazım.

Diğer taraftan, biz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak şimdi, savunma politikalarıyla ilgili “Güçlü ve caydırıcı ordu tesis edilecek.” diyoruz. Bir tanesini başlangıçta zaten söyledim. “Askerî savunmada, asimetrik, politik ve ekonomik güvenlik anlayışlarını da dikkate alan ön alıcı bir yaklaşımla millî çıkarlarımızı sınırlarımızın ötesinden başlayarak koruyacak yeni bir stratejik güvenlik anlayışına geçilmesi lazım.” diyoruz.

Havacılık ve Uzay Kurumunu söyledik biz. Kanun tasarısı Komisyondan geçti, aşağıda bekliyor. Buna da bir bakmamız lazım.

Biraz önce bahsettiğimiz yeni teşkilatlanma modelinde siber savaş ve elektronik güvenlik komutanlığına da yer verilmesi lazım.

Diğer taraftan, toplumsal huzur ve millî güvenliğimizle ilgili her türlü asimetrik tehdide karşı güvenlik birimlerinin hukuki, idari, teknik ve insan kaynakları bakımından yeterli donanımına sahip olmasını temin edecek gerekli düzenlemelerin de yapılması lazım.

Burada, tabii başka önemli bir şey var. Kurumsal yapılanmada istihbarat faaliyetlerinde, bilgi akışında ve suçla mücadele birimleri arasında etkili bir koordinasyonun da sağlanması gerekli. Bu olmadığı için zaten birtakım sıkıntıları biz yaşadık. Bunları özellikle belirtmek istiyorum. Bu, güvenlik ve savunma ihtiyacı artık tüm ülkelerin gündeminde, özellikle bu dönemde ilk sırayı almış vaziyette. Nereye bakarsanız bakın bu olay gözüküyor. Bu güvenlik projesi, Entegre Sınır Güvenlik Sistemi Projesi, baktım ben incelemelere.

Yalnız bir iki hususa daha değinip bırakacağım.

Bir tanesi, Savunma Sanayii Müsteşarlığının stratejik planlarına baktım. Hakikaten orada 2007, 2011, 2012, 2016, 2017, 2021 değişikliklerinde ifade edilen teknik şeylerdeki tekamülü müspet anlamda yorumluyorum. Bir tanesi tedarik yönetimi, sanayi ve teknoloji yönetimi, uluslararası iş birliği, kurumsal yapının etkinleştirilmesi; bir sonraki, program yönetiminde olgunluk, sanayinin

sürdürülebilirliği, teknolojik yetkinlik ve değer yaratan, değer gören çalışmalar; 2017-2021’de de modernizasyon projelerinde hız, kalite, maliyet, etkinlik, bunların gelişmesi devamlı olarak benim açımdan müspet olarak değerlendiriyoruz.

Bir olayı daha söyleyip tamamlamaya çalışacağım.

“Sanayi alanında geleceği tasarlayacak hedefler -bu da Savunma Sanayiinin faaliyet raporunda içermektedir.” diyor. Bu geleceği tasarlamak hakikaten önemli. Bugünü kurtarırsak problem çözmeye devam edeceğiz, sadece bugünü kurtarmayacağız, geleceğe de bakacağız. Bir de burada, rasyonelliğin artırılmasındaki yetkinliklerin tabana yayılarak... Ben, burada, yanlış anlamadıysam bu, sanayilerde KOBİ'lere biraz yönelme gibi anlamaya çalıştım, onu öyle anlamak lazım, o da doğru netice itibarıyla.

Bunun dışında, bir de personelle ilgili... Bu personele de bir moral vermek lazım. Bu kolay bir iş değil yani biz şimdi tenkit ederiz, her şeyi söyleriz ama bulunduğumuz şartlar, personelin...

BAŞKAN – Sayın Ayhan, lütfen son sözünüzü alayım.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) - ...özellikle alanda çalışan personelin özlük hakları açısından falan da takviye edilmesi lazım.

Ben, teşekkür ediyor, Komisyona saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çakır, buyurunuz.

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, Bakanlığımızın değerli çalışanları ve kıymetli basın; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bugün görüşmekte olduğumuz 2016 yılı kesin hesapları ile Sayıştay raporları ve 2018 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

“Türkiye Cumhuriyeti’nin bekası ve güvenliğini sağlamak üzere, millî savunma stratejisi doğrultusunda, millî niteliğini koruyarak, hızlı, gelişen bilgi ve teknoloji çağına uyum sağlayan, güvenlik ortamında meydana gelen değişimlere bağlı olarak ortaya çıkan ve coğrafi sınırlara bağlı olmayan belirsizlik, risk ve tehditlerle de mücadele edebilecek nitelikleri haiz, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarını dinamik ve proaktif bir kurum olarak karşılamaktır.” misyonu... Aslında yapacağımız değerlendirme ve eleştiri, öneri ve görüşlerimizi de göz önünde tutmamız gerektiğini tekraren hatırlatmayı önemli görüyorum. Dünyanın ve bölgemizin hangi değişimleri yaşadığını, hangi akıl almaz süreçler içine sürüklenmekte olduğunu, sürüklendiğini belki de en çok konuşmamız gerektiği bir dönemden geçiyoruz. Bugün Millî Savunma Bakanlığı bütçesi üzerinde konuşurken de bu durum, en ince hatlarına inerek yapılacak değerlendirmelerin de önemini artırıyor olmalı.

Silahın ve silahlı gücün etki sahasının çepçevre sardığı bir dünyaya doğru yol alıyoruz. İnsanların hareket kabiliyetini silahın belirlediği böyle bir süreçte, barıştan, özgürlükten, eşit bir dünya toplumu hedefinden de aynı derecede uzaklaşıyoruz. Daha önceki yıllarda Amerika-Rusya eksenli bir dünyanın öncelikle askerî, sonra ekonomik bir paylaşımının bugün geldiğimiz yerin hazırlayıcısı olduğunu belirterek, son yıllarda ulaşılan teknik donanım ve silah güçlerinin ülkeler üzerinde ister kendilerince isterse vekâlet verdiklerince nasıl kullanılabileceğini bize göstermiş bulunmaktadır. Rusya’nın Afganistan’ı işgaliyle başlayan “Savaş çözümdür.” çizgisi Irak’ın işgaliyle ete kemiğe bürünmüş, Suriye üzerinden de bu paylaşım yıkım, talan, kan, imha felsefesini de meşrulaştırmanın yolunu açmıştır. Tarihinde hürriyetini kaybetmemenin yaşamaktan daha önemli olduğunu düstur etmiş milletimiz, bu kanlı çağın kan kokan bu yapısına rağmen, dimdik ayakta durmanın önemini her daim aklında

tutarak bir var olma mücadelesi gerçekleştirdiğinin bilincindedir. Dünyanın zenginlik kaynaklarının bu coğrafyada olması, jeopolitik inkâr edilemez değer taşıması buralar için iştahı kabarmış birileri için her zaman ve her zeminde hedef olmuş, olmaya da devam edecek gibi gözüküyor.

Kurt kuzuya “Dereyi bulandırıyor, seni yiyeceğim.” diyor. Kuzu “Sen yukarıdasın, ben aşağıdayım, bu nasıl olur?” diyedursun, kurdun her zaman söyleyeceği bir sebebi vardır “Sen geçen sene bunu bulandırmıştın.” der nasıl olsa. Yani bugün yaşananlar dün yapılan hazırlıkların, hedeflerin yakın ve uzak tarihî emperyalist programlarından başkası değildir. Tarihi bir daha yaşıyoruz; keşke ibret alınabilmiş olsaydı.

Savaş adımlarının gittikleri ülkeye barış götüreceği sahtekârlığı altında pazarlanmasına bile alıştıran bir dünyanın yaşayan şahitleri olmak gibi bir şanssızlığa sahibiz ama bir şansımız, bunun yanlış olduğunu tüm dünyaya haykırmak, o ahlaksız sömürge kafasına karşı durabilmek adına tavır ve davranış ortaya koyma cesaret ve becerisini gösterebilmektir. Çağımız hamasetten öte gerçeklerle yaşamak durumunda olduğumuzu bize öğreten yanıyla öne çıkıyor ama gerçekler de işinizin bir o kadar zor olduğunu ve yapmanız gereken çok işiniz olduğunu da size öğretmeye devam ediyor.

Sayın Zekeriya Temizel’in, filozoftan rivayetle, hem kendimizi hem dışımızdakini tanıma mecburiyeti inkâr edilemez bir gerçektir. Sahte dostlukların, ittifakların ve hatta stratejik ortaklıkların bugün ters yüz edilerek ülkelere nasıl giydirilmeye çalışıldığını görmek durumundayız. Bu, belki dün de var olan, kimimizin zaman zaman dile getirdiği, kimimizin de içinden daha yüksek sesle terennüm ettiği bir hususun ayyuka çıkması ve yeni yol haritalarının belirlenmesinin adımları olacaktır. Kıbrıs millî davasında ambargo koyma haksızlık ve hadsizliğini yapan zihniyet ile NATO tatbikatında hedefe konan resimlerin veya tank motorlarıyla ilgili konulan ambargonun çıktığı kaynak aynı çarpık, sapık zihniyetin yeni versiyonundan başkası olmasa gerek. Sayın Bakanımızın sunumundan takip edebildiğimiz kadarıyla, bu anlayışın farkında olan bir yaklaşımı görmek sevindirici elbette. Çünkü bu saatten sonra sahte timsah göz yaşlarıyla gidebileceğimiz hiçbir yer olmadığını biliyoruz; biliyoruz ve bildiğimizi biliyoruz.

Önceki Savunma Bakanımız Sayın Fikir Işık Bey ile Amerikan Savunma Bakanı arasında yurt dışında yapılan ikili görüşmede ben de bulunmuştum. Sayın Bakanımız ilgili bakana çok net bir şekilde söylemiş, sınırdan olanlarla ilgili hassasiyetimizi, endişelerimizi ve kırmızı çizgilerimizi askerî ve sivil heyet huzurunda dile getirmişti. “Haklısınız ve gereğini yapma hakkınız var.” cevabı inandırıcı mıydı, değil miydi bilemiyorum, belki net cevabı zamanla anlama imkânımız olacaktır diye düşünüyorum. Dünya silahlanıyor ve silahlanmaya harcanan para dudak uçuklatıyor. Terör örgütleri üzerinden dünyaya ayar veren sistemin bu vekâlet veya vesayet savaşlarından daha ötelere bunu taşımayacağını hiçbir garantisi yok, ne NATO’nun ne Birleşmiş Milletler teşkilatının bu anlamda bir inandırıcılığı bulunmaktadır. Çevremizde yaşanan olaylar, sınır komşularımızın iç işlerindeki belirsizlik ve içinden geçtikleri kaos ortamı bize de her an sirayet edebilecek tehlikeleri barındırıyor. Aldığımız tedbirler, uyguladığımız strateji ve programlar bağlamında sınır ötesi askerî harekât bizim zorunlu olarak yaptığımız bir eylemden öteye yorumlanamaz.

Bu ülke için canını feda eden tüm şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum. Onların fedayıcıan eylemeleri, bugün ve yarın bizim hür ve bağımsız bir al sancak altında yaşamamız adına, aziz ve kutsal bir yolculuğun adıdır.

İşte yukarıda bahsettiğimiz bütün bu çerçeve dâhilinde ve o misyona uygun bir yapılanmayı, çalışmayı, donanımı ve teçhizi hakkıyla yapıp yapmadığını tetkik edeceğimiz ve değerlendireceğimiz bu bütçeyi, aynı zamanda bunu sağlayıp sağlayamayacağını da konuşmamızın gerektiği bir bütçe olarak değerlendirmek durumundayız. Özellikle 15 Temmuz hain darbe girişiminden sonra, öncelikle

ve özellikle personel yapısında ve kalitesinde uğramış olduğu maddi ve manevi zafiyeti çok kısa sürede telafi edebilmiş olması bile, tarihi bir medeniyetin derin izlerinin yansıması olarak kabul edilebilir. Gerek askerî konumlandırma gerekse harp nizamı anlayışından ödün vermeden meseleye daha fazla bir önem veren, hani hep dediğimiz gibi, dosta güven, düşmana korku veren özelliğine yeniden kavuşmuş görüntüsü veriyor olması da ayrıca zikredilmelidir.

Dünya genelinde savunma harcamalarının artmakta olduğunu görüyoruz. Bu gelişmelerin paralelinde ülkemiz savunma sanayi harcamalarının da artış trendi sergilemesi olağan karşılanmalıdır. Bu ifade asla savaş arzulama anlamına gelmediği gibi -"Hazır ol cenge ister isen sulhu salah."- barışın yolunun belki bu hazırlıktan geçiyor olmasını hatırlatmaya yöneliktir. Hem yapısal düzenlemelerle Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanlıkları Genelkurmay Başkanlığı yerine Millî Savunma Bakanlığına bağlanmış, Genelkurmay Başkanlığı ile Millî Savunma Bakanlığının görev ve yetkileri yeniden belirlenmiş, böylece ciddi bir adım atılmış, aslında yetki ve hedefler yerli yerine oturtulmuştur. Bakanlığın görev ve yetkilerinin yeniden tanımlanmasına bağlı olarak geçirdiğimiz sürecin maliyetinin bedelinin ödenmesi yanında, bundan sonra benzer hiçbir hareket ve kalkışmaya meydan vermeyecek hem teknik hem yasal ve yapısal altyapı çalışmalarına yoğunlaşıldığını görebiliyoruz. 15 Temmuz kalıntı ve tortularından kurtulmuş, o travmayı atlatmış bir Silahlı Kuvvetlerine, dün olduğu gibi bugün de millet olarak inancımız ve güvenimiz sonuna kadar ve sonsuza kadar devam edecektir.

Bakanımızın sunumunda teknolojik gelişmeleri ve iyileştirmeleri takip etme imkânı bulduk. Burada bahsedilen her yeni iyileştirme ve geliştirme başlı başına bir önemi haizdir. Biliyoruz ki Türkiye'nin bekası, güvenliğini ve savunmasını ilgilendiren her hususta Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç duyduğu ve duyacağı, zamanın gereklerini de karşılayabilecek her türlü silah, mühimmat, teknolojik ürünlerin, hedef olarak büyük ölçüde kendi millî sanayimizce karşılanması, geliştirilmesi ve üretilmesi benimsenmiştir. Bu alanda yapılan çalışmalarla, kamu ve özel sektör iş birliğine bağlı olarak son zamanlarda ciddi bir başarı elde edilmiş olduğunu mutlulukla ifade edebiliyoruz. Elbette güvenliğimiz için atılan bu adımların kıymeti inkâr edilemez ve gerekli olanın yapılması da bütün milletin gönülden arzuladığı ve beklediği bir husustur. İşte bu hedefe ulaşmanın yollarını araştırma, geliştirme ve en son teknolojik versiyonlarına ulaşma yolundaki gayretlerinden dolayı Bakanlığımızı ve Türk Silahlı Kuvvetlerini takdir ve tebrik ediyoruz.

Hiçbir ülkenin gram toprağında gözü olmayan ve sınır ilişkilerini sadece komşuluk duygularıyla tesis eden ve gören bir ülkeyiz. Bu alanda hangi tedbir ve taktiği uygularsak uygulayalım, hangi sınır tedbirlerini alırsak alalım, hangi sınır ötesi harekâtı yaparsak yapalım, hepimiz, herkes ve dünya şunu biliyor ki: Kendi toprak bütünlüğümüzden, kendi insanımızın başına bir şey gelmemesini teminden başka bir gayemiz olmadı, olmayacak, olmamalıdır. Onun için dünyanın anlaması gereken çok şey var, onun için 3-3,5 milyon insan rahatlıkla bu ülkeye sığınabiliyor. İşte insan demek bu olmalı.

Tarih her şeyi hiçbir şey atlamadan kaydetmeye devam ediyor. Elbette savaş hiçbir şekilde çözüm değildir, hiçbir zaman, hiçbir yer için arzulanmaz, arzulanmamalıdır. İşte sizin askerî gücünüz aynı zamanda bu caydırıcılığı da taşıyorsa bir kıymeti olacaktır. Bu heyecanı üstlenen, yüklenen Millî Savunma Bakanlığının NATO ülkelerinin ortak kararına istinaden 2024 yılına kadar gayrisafî yurt içi hasılasının en az yüzde 2'sini savunma harcamalarına, savunma harcamalarının da yüzde 20'sini de ana silah sistemlerinin tedarikine ayrımları müştereken kabul edilmiş olmasından dolayı bu kriterleri yakalamaya ve uygulamaya özen göstereceğine inanıyoruz. Sayın Bakanın sunumundan da anladığımız kadarıyla 2018 yılı için bu hedefin yüzde 1,65 oranına tekabül eden bir reel değerlendirme çerçevesinde normal ve gerekli olduğunu da kabul etmek durumundayız.

Bütün bunların yanında, dünyada barışın tesisini önceleyen, gerçekleşmesi için ulusal ve uluslararası harekâtlarda da rol alan Türk Silahlı Kuvvetlerinin beceri, başarı ve kabiliyetlerinin dünyaca takdir edilmesi de boşuna olmasa gerek.

Müdafaa hattını belirleyecek azim ve kararlılık, bu can bu bedende olduğu müddetçe, “Mesele vatansa gerisi teferruattır.” inanç ve şuurunda bir anlayış olduktan sonra ne söyleyebiliriz?

Bu duygu ve düşüncelerle 2018 yılı bütçenizin hayırlı olmasını diliyor, hazırünü saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çakır, teşekkür ediyorum.

Birleşime 14.30'a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.43

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.36

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Değerli hazırım, 30’uncu Birleşim İkinci Oturumu açıyorum.

Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam edeceğim.

Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Sayın Başbakan Yardımcım, değerli milletvekili arkadaşlarım, kıymetli bürokratlar ve kıymetli basın mensupları; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, Millî Savunma Bakanı olarak ilk bütçeniz, inşallah hayırlı sonuçlar getirir. Size de başarılar diliyorum.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Bir bakanlıkta iki bütçe yapamadık yani.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Doğru.

Türkiye, terörle amansız bir mücadele hâlinindedir. Yurt içi ve sınır ötesi alanları terörden temizlemek için olağanüstü bir gayret sarf edilmektedir. Başarılı bir şekilde yürütülen bu mücadeleyle ilgili olarak kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerimizi yürekten kutluyorum. Türk Silahlı Kuvvetleri milletimizin göz bebeğidir. Türk milleti Peygamber ocağı olarak gördüğü ordumuzun her daim arkadaşındadır ve duacısidir.

Milliyetçi Hareket Partisi Türk milletinin, Türk devletinin istiklal mücadelesinde, beka direnişinde ayrılığa, anlaşmazlığa, çatışmaya prim vermeyecek bir irade ve tutumdadır çünkü mevzubahis konu kutlu ve tarihsel varlığımızın müdafaasıdır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak terörizme, iç ve dış mihraklara karşı verilen mücadelede devletimizin de, Hükümetimizin de elbette ki yanındayız ve yanında olmaya devam edeceğiz.

Sayın Başbakan Yardımcım, tabii, Türk milletinin yaşaması için canını feda eden tüm şehitlerimize ben de Cenab-ı Allah’tan rahmet diliyorum, kahraman gazilerimizi minnet ve şükran hislerimle anıyorum.

Gazilerimizin bize ilettiği bir konu var, tabii, Aile Bakanlığı bütçemizde tüm gazilerimizin sorunlarını, şehit yakınlarının sorunlarını orada gündeme getirdik ama Bilkent’teki rehabilitasyon ve bakım merkezi daha önce Türk Silahlı Kuvvetlerine aitti Sayın Başbakan Yardımcım, biliyorsunuz, orası Sağlık Bakanlığına bağlandı. Gazilerimiz dertli. Yani oraya giden arkadaşlarımız -ki çalışanlarda da vardır- eski hâlini istiyorlar çünkü sıradan bir hastane olmanın ötesinde onların sosyal, psikolojik durumuna göre her türlü tedavi imkânı sunulan bir yerdi Şu anda orada eskisi gibi hizmet alamadıklarından dert yanıyorlar. O konuya mutlaka bir eğilimesi lazım. Bir ziyaret ederseniz zaten kendiniz de görürsünüz.

İkinci konu, yani size de söylemek durumundayız, bu, şehitler ve gaziler arasında ayırım yapılması mevzusu. Biliyorsunuz, 15 Temmuz hain darbe teşebbüsünde şehit olan 250 vatandaşımız var, demokrasi gazilerimiz var, öteden beri de terörle mücadelede verdiğimiz şehitlerimiz var, gazilerimiz var. Bunların hepsi Türk milletinin gözünde, gönlünde, kültüründe, inancında birdir yani gaziler arasında, şehitler arasında asla bir ayırımı kabul etmeyiz. O anlamda, verilen tazminatlar ve aylıklar konusundaki o ayırımı uygulamayı kaldırmak lazım Sayın Başbakan Yardımcım, bunu da sizin bilginize sunuyorum.

Yine, bu ordu ve polis vazife malullerimizin bir talebi var. 2013 yılında önemli iyileştirmeler yapılmıştı maaşlarında, yüzde 25 artırımlı maaşlar verilmişti ama ordu ve polis vazife malullerimiz bu kapsam dışında kalmıştı. Onlar bundan yararlanmak istiyorlar.

Evet, Sayın Başbakan Yardımcım, sunumunuzda da ifade ettiniz, tabii ki yerli ve millî tankımızı, uçğımızı, helikopterimizi, silahımızı duyunca hepimizin göğsü kabarıyor yani millet olarak gururlanıyoruz. Siz bir oran vermediniz ama yüzde 50'nin üzerinde diye biliyorum yerlilik oranı artık savunma sanayisinde.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Yüzde 65'in üzerine çıktı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – 65'in üzerine çıktı, o da çok güzel, tabii ki övünülecek bir şey.

Ben oradan Konya'ya geleceğim Sayın Başbakan Yardımcım. Konya'mızda savunma sanayisi açısından müthiş bir potansiyel var. Özellikle, Beyşehir ilçemizde av tüfeği üretimi var, yüz yılı aşkın mazisi var. Bilmiyorum, hiç görme imkânınız oldu mu? Benim elimdeki istatistiklere göre 2016 yılında tüm dünyada av tüfekleri sektöründe 1 milyar dolarlık ihracat yapılmış. Türkiye 138 milyon dolarla İtalya'nın arkasından 2'nci sırada. Amerika Birleşik Devletleri bile 3'üncü sırada yani av tüfeği ihracatında. Böylesi önde konumu olan bir ülkeyiz. Tabii bunun da ağırlıklı büyük çoğunluğu Beyşehir, Huğlu ve Üzümlü'de üretilen ve ihraç edilen av tüfekleri. Hani hep söyleriz ya, yüksek katma değerli üretim, var; ihracata dönük üretim, var; nitelikle iş gücü, var; ustalarımız, var. Yani orada yüz yıllık bir birikim var. Yani dünyada da artık tanınırlığı olan bir marka olmuşuz. Millî ve yerli her şeyiyle, ham maddesiyle, üretimle. Yani bu anlamda destek olmamız, sahip çıkmamız ve daha büyük projelere imza atabilecek bir yer olarak görmemiz gerekiyor.

Şunu da ifade edeyim: Bunu ben her Millî Savunma Bakanımıza bütçe görüşmelerinde ve diğer fırsat bulduğumda hep aktarıyorum o bölgenin bu özelliğini. Mesafe de aldık. Yani gerek Savunma Sanayii Müsteşarlığımız gerek Millî Savunma Bakanlığımız bölgeyle artık ilgileniyor. Bölgedeki bizim Mevlana Kalkınma Ajansının, KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının bu anlamda Savunma Sanayii Müsteşarlığımıza başvuruları var. Yani bu anlamda orada Türk Silahlı Kuvvetlerinin özellikle bu Millî Piyade Tüfeği'ni üretebilecek kapasite mevcut. Hem Türk Silahlı Kuvvetlerimizin ihtiyacını hem de biz biliyoruz ki başka ülkelerden de Pakistan olsun, diğer ülkeler olsun bu tüfek talebi var Türkiye'den yani bunu karşılayabilecek kapasiteye ulaştırılır çünkü gerekli altyapı var. Yani eksik olan, mühendislik desteği biraz gerekir, Savunma Sanayii Müsteşarlığımızın kurduğu bir şirket var, oranın desteğini alabilir, AR-GE desteği alabilir. Çünkü dünya çapında tanınırlığını muhafaza edebilmesi için -siz de takdir edersiniz ki- sürekli kendisini de teknolojiye karşı geliştirmesi gerekir. O anlamda, gerekli destek verilirse -diğer bütün faktörler zaten var- burada müthiş bir gelişme sağlanabilir.

“Ne olabilir?” dersiniz bu konuda, mesela, silah sanayisine dönük silah ihtisas organize sanayi bölgesi bizce kurulmalı Beyşehir ilçemizde, ki bunun altyapısı anlamında da ihtiyaç duyulabilecek her şey var. Sadece hem Bakanlığımızı hem Savunma Sanayii Müsteşarlığımızı hem Makina Kimyayı bu müteveli heyette görürsek tabii ki orası daha fevkalade bir üretimi başarır diye düşünüyorum.

İkincisi de bu Huğlu'da meslek yüksekokulumuz var silah teknikerliği boyutunda, oranın altyapısını güçlendirmek, AR-GE anlamında güçlendirmek için de hazırladığı bir proje var. O da Kalkınma Bakanlığımızın gündeminde, olumlu da bakılıyor, inşallah o da gerçekleşecek. Bölge bu anlamda potansiyelini ülke ekonomisi, bölge ekonomisi için kullanabilecek. Bu konuda Sayın Bakanım açıkcası desteğinizi bekliyoruz hem silah ihtisas OSB kurulması noktasında hem de Savunma Sanayii Müsteşarlığımızın -zaten olumlu bakışları var- o bölgeye biraz daha fazla teknik anlamda destek vermesini bekliyoruz. Yine, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin silahla ilgili ihtiyaçlarını karşılamada dikkate alınmasını bekliyoruz.

Sayın Başbakan Yardımcım, ben bir de bu güvenlik güçlerimizle ilgili bizim takip ettiğimiz, bize gelen bazı sorunları ifade edeceğim size.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Savunma Bakanı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Astsubaylarımızın öteden beri bu makam ve görev tazminatı konusunda talepleri var, haklı talepleri. Çünkü ilk uygulama -on altı sene falan oldu- başladığımda kapsam dışı kalmışlardı makam ve görev tazminatı konusunda. Astsubaylarımız da bu kapsama alınmalı, makam ve görev tazminatı almaları sağlanmalı.

Çok dertli olan uzman erbaşlarımız var Sayın Başbakan Yardımcım. O kadar çok sorunları var ki yani biraz ötelenmişler diyeyim, daha ağır bir ifade kullanmamayım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani maaş yönüyle sıkıntıları var, terfi yönüyle sıkıntıları var. Yani zatî silahları bile yok yani o derece bir mağduriyet yaşıyorlar. Lojman mağduriyeti var. Orduyelerine giremiyorlar, o yönden mağduriyetleri var. Bir defa, öncelikle, yasalarının güncel hâle getirilmesi lazım yani bugünkü şartları taşıyacak bir uzman erbaş kanununun düzenlenmesi lazım. Zatî silahlarını taşıma imkânı verilmesi lazım, bunun devlet tarafından karşılanması lazım. Lojman dağıtımında mutlaka bu arkadaşlarımızın yaptıkları görevler de dikkate alınarak adalet tesis edilip bunları lojman imkânından yararlandırmak gerekir. Sosyal tesislere, orduyelerine giriş serbest olmalı mutlaka bu arkadaşlarımıza da.

Velhasıl, uzman erbaşlara bir sahip çıkmamız gerekiyor Sayın Bakanım. Yani bir kanuni düzenlemesini güncel hâle getirirsek zaten diğer sorunlarını da o kanunla birlikte çözmüş oluruz diyorum.

Ben tekrar Bakanlığımız ve bağlı kuruluşlarının bütçesinin hayırlı sonuçlar getirmesini diliyorum. Size tekrar başarılar diliyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Durmaz...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakanım, kıymetli bürokratlar, basımızın değerli temsilcileri; görüşmekte olduğumuz Millî Savunma Bakanlığı bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Bir ülkenin gelirlerinin kimlerden nasıl toplanacağı, toplanan gelirlerin de hangi kesimlere hangi usul ve esaslara göre harcama yapılacağı belirlenmesi o ülkedeki bütçenin kriterlerini gösterir ama ülkemizde gerek Savunma Bakanlığı bütçemiz gerekse buna bağlı olanlar, Cumhurbaşkanlığı

ve Başbakanlığa bağlı örtülü ödenekler, diğer iç ve dış güvenlik harcamalarıyla birlikte oldukça bir yekünü de teşkil etmektedir. Bu anlamda, görüşmekte olduğumuz bu Bakanlık bütçesi sade kendi bütçesi değil ülkemizin birçok bütçelerini ve beraberinde de dünyadaki belli alanlardaki ülkemizin varlığını, hudut ve benzeri güvenliğimizi de sağlayan bir bütçe. Ancak birçok Bakanlık bütçe harcamalarında olduğu gibi, bölgenin saygın bir ülkesi olan Türkiye Cumhuriyeti'ni yurttan ve dünyada barış rotasından saptırıp bölgede saygın bir ülke olan Türkiye Cumhuriyeti'ne zor anları da Bakanlık ve Hükümet politikası eliyle yaşatıldığı günlerdeyiz. Ve bütün bu harcamalarda gerek Sayıştayın gerekse farklı birimlerin yaptığı eleştiriler, bu kaynakların usul ve adabına uygun harcanmadığı noktasında da çok net bulguları da vardır. Ülke savunması deyince, gerek yurt içi gerek yurt dışı, bunun için sınır güvenliği de son derece önemli. Ülkemizde adli, yakalama ve benzeri olaylara baktığımızda, pasaportu olmayan, nereden geldiği belli olmayan oldukça fazla bir göçmenin de yol geçen hanı gibi uğradığı bir ülke konumundayız. Bu, şunu gösteriyor: Eğer böyle insanlar rahat girebiliyorsa bu ülkeye, hepimizin de bildiği, birçok terör örgütlerinin de bunların arasında ülkemize girdiğini. Gelecekte de bu ülkenin huzurunun bozulması noktasında yaratacağı tehlikeleri de hiçbirimiz göz ardı etmemeliyiz. Ama yaşananlara baktığımızda, ülkemizin diplomasi geleneğinden uzak girişim, çalışma, ilişki ve yöntemleriyle çok ciddi sıkıntıları yaşadığımızı da hepimiz biliyoruz. Yakında bir Cenevre görüşmesi olacak. Bu konuda millî bir duruşumuzun kabul edilebilir temel kriterleri nedir? Bu konuda önemli oranda endişelerimiz ve kaygılarımız bulunmaktadır.

Ülkemizin güvenliğini tehdit eden birtakım terör örgütlerine müttefikimiz ABD'nin tonlarca mühimmat gönderdiğini, bunların ülkemiz sınırlarından, ülkemiz içerisindeki NATO üsleri kullanılarak bu terör örgütlerine gittiğini hepimiz de biliyoruz. Hükümetin bu konuda yaptığı kabul edilebilir ya da duruş noktasında bir kırmızı çizgisini de çok net bir şekilde, söylemlerden öteye, göremiyoruz.

Yine, 8-17 Kasım'da NATO tatbikatında ülkemizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve AK PARTİ Genel Başkanına yapılan davranışı kabul edilemez buluyoruz ancak bizim de temsilcilerimizin olduğu öyle bir kurum ve kuruluşta bu tür skandalların olması durumunda Hükümetin de yeteri kadar titiz olmadığını görüyoruz. Bu ülkede peygamber ocağı bildiğimiz kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerinin şerefli subaylarının Balyoz, Ergenekon, Kumpas, Casusluk ve benzeri bir bölümü de hayalî olan davalarda tutuklanıp cezaevlerinde yatarken... Hatta -kahraman Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin bir bölümü- onur ve şerefine yediremeyip yaşamına son veren Ali Tatar ve benzerleri gibi, bu ülkede yaşadık ve bu kahraman Türk Silahlı Kuvvetleri personeline terfi sırasında yapılan haksızlıkları, hiç de arzu etmediğimiz cemaat müdahalelerinin olduğunu da yaşadık. En önemlisi, 3 Kasım 2002'yi milat gösteren iktidarın bu konuda ne Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesine ne de halkımıza bir öz eleştiri yapmadığını da gördük. Geline nokta orada bizim de içerisinde olduğumuz, biliyoruz ki bir grup yetkili subaylarımızın da orada olduğu bir toplantının böyle bir skandala dönüşmesinde hiç şüphesiz Hükümetin de doğrudan bir payı vardır. Sadece kınamak, bunu Türkiye'deki yurttaşlarımıza duyurmak Hükümetin sorumluluğunu kesinlikle kurtarmaz, azaltmaz.

Sayın Bakanım, geçmiş bütçelerde de ifade ettik, bu ülkede gaziliğin tanımının ortak bir anlayışla yapılması lazım. Hiçbirimizin tasvip etmediği 15 Temmuz FETÖ darbe girişimi sonucunda gazi olanlar farklı bir konumda ve statüde. İstiklal Savaşı gazilerimiz zaten kalmadı -Allah gani gani rahmet eylesin- az sayıda Kore gazimiz kaldı, şu anda doğu, güneydoğu ve Kıbrıs gazilerimiz var. Ortak bir anlayışla birinin diğerine heveslenmeyeceği bir yaşam tarzını, sosyal haklarla -devlet, sosyal devlet olduğunu- hepimizin de ortak anlayışıyla, millî bir mutabakatla bunu sağlamak durumundayız. Biz, komisyonlarda bu konuda, bu ayrıcalıkları nötralize eden, bütünleştirici, birini diğerine heveslendirmeyecek ya da hasetlendirmeyecek noktaya getirecek önerileri verdik ama Hükümet tarafından bu karşılık bulmadı. Gelin, daha fazla kamuoyunda bunları konuşulur kılmadan, huzursuzluğu çoğaltmadan... Bakın, yarın

günlerden perşembe, Güvenpark'ta bir grup şehit, gazi yakınları bir eylem yapacak, birtakım hakları istiyorlar, doğal da hakları, bu devlet de bunlara bu bedelleri ödemek durumunda. Bu konuda sizin öncülük etmenizi bekliyoruz.

2018 yılı bütçesinin de hayırlı uğurlu olmasını diliyorum Sayın Bakan.

BAŞKAN – Sayın Durmaz, teşekkür ediyorum.

Sayın Aydemir, buyurun lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Efendim, “Yılmam ölümden, yaradan, askerim;/ Orduma “gazi” dedi Peygamberim./ Bir dileğim var, ölürüm isterim:/ Yurduma tek düşman ayak basmasın./ Amin! desin hep birden yiğitler./ ‘Allahu ekber!’ gökten şehitler./ Amin! Amin! Allahu ekber!” Akif’imizin bu muhteşem niyazıyla başlıyorum Değerli Bakanım ve şahsında bütün heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Az önce, Mustafa Bey’e -Sayın Başbakan Yardımcım dedi ya ha bire- müdahale etmemin sebebi suyu Sayın Bakanım: Geçtiğimiz günlerde bir “Kalaycıoğlu” diyerek “oğlu”nu ilave ettim, fena hâlde refuze etti beni, onun karşılığıydı o.

Efendim, “kahraman” sıfatına en yaraşan, hainlerin 15 Temmuzdaki darbe girişimleri karşısında erinden erbaşına, astsubayından orgeneraline kadar millî bir dirayet ve kararlılık sergileyerek ordu-millet dayanışma ve kaynaşmasının eseri olarak destansı bir duruş sergileyen ordumuzun şehit Ömer Halisdemir odağında tüm şehit ve gazilerini rahmetle anıyor, şükran hislerimi paylaşıyorum bu vesileyle. Rabb’im onlardan her daim razı olsun.

Bu yüce milletin tarihe vurduğu mührü “Ordu milletlerin en dövüşen, en sarpı.” diye tarif eder Yahya Kemal. Hazreti Peygamber’e ait olduğu ifade edilen, merhum Osman Turan Hocamızın “Türk Cihân Hâkimiyeti Mefkûresi Tarihi” kitabında ön sözüne kayda aldığı bir ifade var, Hazreti Peygamber’imizden nakledilen bir hadisikutsi; “Benim kuzeyde iskân ettiğim bir ordum var ki adını ‘Türk’ koydum.” dediği rivayet olunuyor. Bunu, Nihat Sami Banarlı hoş bir şekilde tarif ediyor, izah getiriyor buna, diyor ki: “Bu hadis, Cenab-ı Hakk’ın yeryüzündeki bütün faziletlere, bütün huzur ve emniyetlere, gerçek adalete yüce milletimizi, ordumuzu sebep ve vasıta yarattığı manasındadır.” Sonra da şöyle devam ediyor Sayın Bakanım, diyor ki: “Doğru ise bu; değilse bile, o, o vakit Hakk’ın kelamı değil, halkın kelamı olur, o da manayı değiştirmez, başka milletlerin yüce milletimizi hangi vazifede gördüklerini ve Türk ordusuna nasıl inanıp güvendiklerini ispat eder.” Bu tespitleri bütün yüreğimle paylaşıyorum Sayın Bakanım ve onun için de burada kayda geçiriyorum.

Biz ordu milletiz. Her ferdinin vatan, bayrak, ezan, millet ve devlet mukaddesleri uğruna canını feda etmeye hazır olduğu bir millî irademiz var, şükür. Kardeşlik, birlik ve beraberliğin korunması adına nefislerini adamaya hazır milyonlarız biz. Biz buyuz. Bizim millî kimyamızı, kardeşlik hâlimizi bozmak isteyen hainler, asla ordumuzun mensubu olmayan ihanet çeteleriyle iş birliği yaparak 15 Temmuzda bir kanlı senaryoyu sahnelemek istediler. Burada iki şeytani hesap vardı. Bunlardan bir tanesi, milletimizin, millî iradenin canından aziz bildiği orduyu millet nezdinde itibarsız kılmak. Bir başkası da, millet iradesini alt edip, sözüm ona, karşı tarafa bir güç devşirmek. Bu anlamları ifade ediyordu, oyun bozuldu elhamdülillah. Millî irade şahlandı, ihanet senaryoları dumura uğradı. Bütün unsurlarıyla büyük ve asil millet, Başkomutanı Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde ordusuyla mukaddesleri yolunda gönül gönüle bir sefer kıldı -“İblis” diye tarif ediyorum bu cenahı, bu güruhu- onların üzerine. Hainler ebedî zillete, millet yolunda can adayanlar ise ilelebet rahmete gark oldu. Gerçek ordumuz, bizim ordumuz, millî iradenin duasına mazhar ordumuz galip geldi,

çok şükür. Bu noktada, veyl millî iradeye kefen biçenlerin üstüne olsun, veyl kahramanların ordumuzda tarif bulanlara leke sürmeye çalışanların üzerine olsun! Yine, merhum Nihat Sami Banarlı'nın "ruh ordusu" diye tarif ettiği, adlandırdığı şehedamızın, gazilerimizin ervahı daima aziz olsun, inşallah!

Bu noktada, bir vesileyle gene bir başka bütçe görüşmelerinde altını çizdik onun. 15 Temmuz gazileri ile diğer gazilerimiz arasında bir tefrik yapıldığına dair mütemadiyen bir söylem var orta yerde.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – 667 sayılı KHK.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Oysa bize yansıyan da farklı resimler var Sayın Bakanım, 15 Temmuz gazilerinden serzenişlere muhatap oluyoruz ara ara biz "Bize çok fazla önem verilmiyor." gibi. Bu, bakış açısına göre değişiyor demek ki ama şunu bir daha söylüyoruz biz, her vesile söyledik, altını çizdik: Gazilerimiz bizim şeref levhalarımız, şeref varakalarımızdır, başımızın üzerinde hepsini taşıyoruz, sadece onları değil, onların evlatlarını, onların geleceklerini. Ki ak anlayış, millî, yerli anlayış iktidar bulduktan sonra, elhamdülillah, gazilerimize, şehit ailelerimize akla, hayale gelmeyecek ölçüde taltif edici bir yaklaşım sergiledi. Yeter mi? Dahası olsun, dahası olsun, çok dahası olsun, her şey onlara feda olsun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Farklı olmasın, eşit olsun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Elbette ki farklı da olmasın, evet.

Ak önderimizin bir kaydını, bir tarifini burada ifade edeceğim: "Ekonomiden savunma sanayisine, ticaretten diplomasiye kadar her alanda on beş yıl öncesiyle karşılaştırılamayacak bir Türkiye var. Şimdi kendi silahını yapan bir Türkiye var, kendi tankını imal eden, terörle mücadelesini kendi insansız hava araçlarıyla sürdüren bir ülke var." Bunun adı bir diriliş dönemidir. Küllenen ihtişamımız yeniden alevleniyor, ülkemiz kendini, gücünü ve azametini yeniden fark ediyor. Kendi imal ettiği savunma sanayisi araçlarıyla Türkiye Rakka'da, İdlib'de, Afrin'de. Tankından insansız hava aracına kadar her şeyi kendi eseri olan güçlü bir Türkiye, millî iradesi ve ordusuyla. İnsanlık, adalet ve şefkat adresidir bu Türkiye.

Gene Cumhurbaşkanımızın, ak önderimizin ifadesiyle: "Hamdolsun, Türkiye milletiyle, devletiyle, tarihiyle, bugünü ve geleceğiyle büyük bir ülke. Malazgirt'ten Çanakkale'ye, Kurtuluş Savaşı'na, 15 Temmuz'a kadar hep karşımızdakilerin cesametine değil, kendi cesaretimize ve hedeflerimize ulaşma konusundaki kararlılığımıza baktık; bugün de öyle yapıyoruz." Her alanda yeniden bir diriliş destanı yazan Türkiye, savunma sanayisi seferberliğiyle dostlarına güven, düşmanlarına korku salıyor artık. İnsansız hava aracından füzeye, tanktan topa, uçaktan uyduya, tüfekten tabancaya her şey bizden ve her şey bizim. Elbette ihanet odakları istemiyor bu süreci ama biz imanımızla haykırıyoruz ya ak liderimizin vurgusuyla: Yapacağız, istesenez de istemesenez de yapacağız, yaptık ve yapıyoruz. Çünkü Türkiye, liderimizin vurguladığı gibi, bağımsızlığını birilerinin ihsanına borçlu bir ülke değil. "Biz 1071'den beri vatanımız olan bu topraklarda başı dik ve özgür yaşamının mücadelesini veriyoruz." tespiti bizim ufuk çizgimizdir, ufuk haritamızdır. Bu, 1071'den başladı, 2071'lere ve daha binlerce yıla inşallah sirayet edecek, sürecek inşallah.

Hiçbirimizin gidecek başka ülkesi, vatani, devleti yoktur. Onun için Türkiye'ye ne pahasına olursa olsun sahip çıkacağız. "Bizim 'tek millet, tek bayrak, tek vatan, tek devlet' derken düşündüğümüz, hissettiğimiz, azmettiğimiz hakikat işte budur." diyor Sayın Cumhurbaşkanımız ve yol gösteriyor yüce milletimize: "Silahımız mı yok? Yaparız. Uçağımız mı yok? Geliştiririz. Gemimiz mi yok? İnşa ederiz. Yerine konamayacak şeylerin hepsine sahip olduğumuz için, inanın bana bunların hepsi kolay. İşte on beş yılda savunma sanayimizin dışa bağımlılığını yüzde 80'den yüzde 40 seviyesine çektik.

Birikimimiz arttıkça, unutmayın işimiz kolaylaşıyor, yeter ki biz birbirimize dayanalım, birbirimize inanalım ve birbirimizi Allah için sevelim.” İşte mesele bu. Arkadaşlar, galiba bütün mesele de bu, yeter ki birbirimizi sevelim.

Temizel Bakanım çıktı, burada bir not düşeceğim. Özellikle Milli Savunma Üniversitesi bağlamında kaldırılan birtakım kurumlara ilişkin itirazımı ifade etti Sayın Bakanımız. Tabii ki hassasiyetine çok saygı duyuyorum ama biz de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Süreniz doldu, lütfen tamamlayınız.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bitiyorum zaten.

Bir “izi kalır”, “iz yapar” diye kavram vardır, hatta bunun Nasreddin Hoca’ya tahmil edilen bir fıkrası da vardır. İz bırakmamak lazım. Bir kurum eğer amiyane ifadesiyle müptezel hâle gelmişse –ki gelmiş, FETÖ’cülerin sirayet ettiği nokta olmuş- öyleyse orada değişim, tebeddülât çok köklü olmalıdır. Şu an yapılan da budur yani o kurumları kaldırırken daha iyisini inşa etmek, ihya etmek adına yapılıyor bunlar. Keşke Sayın Bakanımız burada olsaydı...

MUSA ÇAM (İzmir) – Askerî okulları mı, Gülhaneyi mi, hastaneyi mi söylüyorsunuz?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bu astsubay okullarından filan bahsederken özellikle bir not düşti.

Ben, sözlerimi Yahya Kemal Beyatlı’nın “Şu kopan fırtına Türk ordusudur Ya Rabbi/Senin uğruna ölen ordu budur Ya Rabbi/Ta ki yükselsin ezanlarla müeyyed namın/Galip et çünkü bu son ordusudur İslam’ın.” duasıyla tamamlıyor, 15 Temmuzda kahraman ordumuza leke sürmeye çalışan hainleri bir kez daha lanetliyor, Başkomutanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın mümtaz şahsında kahraman ordumuza şükranlarımı, yüce heyetinize de saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Çiçek, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakika.

DURŞUN ÇİÇEK (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli katılımcılar; herkesi sevgiyle saygıyla kucaklıyorum.

Tabii, devlet olmanın en temel kuralı kendi vatanında öncelikle güvenliği, sonra adaleti sağlamaktır. Bu iki temel konu, temel hizmet alanı devlet olmanın olmazsa olmazıdır. Tabii, son on yılda yaşadığımız gerçekler ortaya konduğunda, aslında her iki alanda da mevcut iktidarın kısa bakışları veya yanlış bakışlarının neden olduğu sonuçlar dolayısıyla büyük sıkıntılar yaşıyoruz. Her iki alanda da mağdur olmuş bir siyasetçi olarak, aynı coğrafyadan milletimize siyaset alanında hizmet eden 2 cumhuriyet evladı olarak Sayın Bakana, özellikle kumpas davaları sürecinde siyasi iktidarla aramızdaki iletişim alanını açık tuttuğu için teşekkür ederek sözlerime başlamak istiyorum.

Tabii, diğer iki temel konu eğitim ve sağlık.

Şimdi, 2008 yılını hatırlıyorum, Sayın İlker Başbuğ’un Genelkurmay Başkanlığı görevine başladığı dönem karargâha verdiği talimatlardan birisi, o dönemde Bilgi Destek Daire Başkanlığı olan dairenin şubeye indirilmesi talimatıydı. Bu daire, özellikle Silahlı Kuvvetlere ve Türk devletine yönelik psikolojik harekât saldırılarının -ki 15 Temmuz bu saldırıların fiilen tepe noktasına ulaştığı safhadır- tespiti, önlenmesi ve tedbirlerin devletin yetkili kurumlarına önerilmesi görevi olan bir birimdi; 4 taburu olan, alayı olan, dairesi olan, yaklaşık 400 subay, astsubayın çalıştığı, eğitilmiş sivil

olarak görev yaptığı bir birimdi. Tabii, biz komutanımıza, o dönemde, bu birimlerin neler yaptığını anlattık; bırakın kapatmayı, yerine ilave birimler kurdu. Sonuçta emperyalizm, siyonizm... Tuncay Güney var biliyorsunuz, şu an haham, siyonizmin silahşorlarından birisi, onun ifadeleri var. 2002’de Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Toplumla İlişkiler Başkanlığının kapatılması –ki yasayla kapatıldı- özel kuvvetlerin yıpratılması –ilk davalar onunla başladı- ve Genelkurmay Psikolojik Harekât Dairesinin –o zamanki adı- kapatılması diye yukarıdan talimat geldiğini kendi ifadelerinde net söylüyor.

Dolayısıyla Bilgi Destek Dairesi kapatıldığı zaman aslında hem Silahlı Kuvvetler hem de devletimizin bu alandaki birimleri savunmasız kaldı ve 15 Temmuz’a giden süreç çok daha hızlandı. İşte, NATO’da yaşanan komploda, kumpasta bu işi tespit eden Ebru Bozkurt Binbaşımız aslında askerî casusluktan mahkûm olmuş ve bu konuda mağdur olmuş bir kardeşimiz, bir komutanımızın kızı, yakından ailece tanıdığımız bir subayımız. İşte bunun gibi binlercesi bu süreçte sistemin dışına atılarak ne yazık ki FETÖ’cülerin önü açıldı, kadrolar açıldı ve 15 Temmuz’un o karanlık gecesini hep birlikte yaşadık.

Silahlı Kuvvetlerin temeli, eğitilmiş, inanmış personeldir. Dolayısıyla burada zafiyet olduğu zaman ne kadar teknolojik silah da alsanız, teknolojiyle donatsanız zafere ulaşmanız mümkün değildir. Bu açıdan baktığımızda, Silahlı Kuvvetlerde özlük hakları konusunda yıllardır iyileştirme yapılmadığını yakından takip ediyorum ve bu konuda Adalet Bakanlığının yaptığı çalışmalarını takdirle izliyorum. Aynı paylaşımı İçişleri Bakanlığında da söylemiştim Sayın Bakanımıza, “Şehit ol, gazi ol, vatani koru.” diyoruz ancak özellikle, bu zor görevlerde çalışan eski silah arkadaşlarıma özlük hakları konusunda ne yazık ki cimri davranıyoruz ülke olarak, Hükümet olarak gerekli desteği vermiyoruz.

Diğer bir konu, askerî öğrenciler var, astsubay adayları var, Harbiyeliler var. Geçen hafta 18 Kasım kapsamında Deniz Lisesi ve Deniz Harp Okulunun yıl dönümü kapsamında Heybeliada’da etkinliklere katıldım, Deniz Kuvvetleri Komutanımız da oradaydı -ki Harbiyeden sınıf arkadaşımız- “Bir arınma süreci yaşıyoruz.” dedi. Aslında bu arınma süreci 2007’de veya 2007 sonrasında yaşansaydı ne 15 Temmuz olurdu ne kumpas davaları olurdu ne de -gerek Orta Doğu’da gerek kendi içimizde- son dönemde yaşadığımız mağduriyetleri yaşamazdık. İşte bu arınma döneminin daha sağlıklı sona ermesi açısından personel temininde liyakatin esas alınması önemlidir Sayın Bakan. Tabii, gelen bilgiler hem liyakate göre çalışan Silahlı Kuvvetler komisyonları hem de başka maksatlara hizmet eden Millî Savunma Bakanlığı komisyonlarının müşterek çalışması ve hepsinin de temel amacının liyakat olması gerekir.

Şimdi, 15 Temmuz’un suçlusunu bulduk ama bu suçlu, Silahlı Kuvvetlere veya devletin kurumlarına nasıl yerleştirildi, nasıl sızdı? Bu konuda teşhiste doğruyuz ama tedavide birtakım yanlışlarımız var çünkü yetişmiş binlerce gencin şu an üstü çizildi, sizin de beyanlarınız var. Güvenlik soruşturmaları yapılarak veya yeni aldığımız gençlere uyguladığımız mülakat sistemleri uygulanarak eğitimi tamamlanmış, rütbe takmayı, üniforma giymeyi bekleyen bu gençleri niye kullanmıyoruz, bu aileleri niye hâlâ mağdur ediyoruz? Eğer devletin bunu ayıklayacak gücü yoksa o zaman yeni alımları nasıl yapıyoruz, yeni alımlara nasıl güveneceğiz? Bu konuyu iyi sorgulamamız lazım.

Tabii “Güçlü ekonomi, güçlü demokrasi, güçlü ordu, güçlü Türkiye.” diyoruz, bunu her ortamda da vurguluyoruz. Kendisini kanı, canı pahasına vatana adanmış şehit ve gazi yakınlarımızı korumak, kollamak, onlara saygı göstermek temel borcumuz. Tabii, bu konuda da Meclis olarak biz hazırız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çiçek, lütfen toparlayın.

Buyurun.

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – Tek bir yasada bunların birleştirilmesi temel amacımız olmalıdır. Bu konuda Millî Savunma Komisyonu olarak göreve hazırız. Tek tip askerlik, uzman askerlik sistemi konusunda, şehit ve gazilerle ilgili tek bir temel yasa hazırlanması konusunda göreve hazırız.

Bütçenin hayırlı olmasını diliyorum, sevgiler saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çiçek.

Sayın Pir...

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım; hoş geldiniz.

Şimdi, ben tabii ki çok fazla siyasi konulara girmek istemiyorum çünkü siyasette ben soru sorarım, siz çok farklı cevaplar verirsiniz, o yüzden burası onun yeri değil. Çok sloganik bir şeyler söylemeyeceğim, onların yeri de alanlardır. Çok teknik konular yani dört alanda teknik sorularım var, bilgi eksikliği var, o konularda bize yardımcı olursanız seviniriz.

Bir: Sayfa 27’de Bayraktar TB2 İHA Sistemi’yle ilgili şöyle bir cümle geçiyor. Bu cümleyi, ben, yerlilikle alakalı, savunma sanayisi için sormak istiyorum. Orada diyorsunuz ki: “Gururla söyleyebiliriz ki bu İHA’nın, İHA’mızın yerlilik oranı yüzde 96’dır.” Bu benim için hiçbir şey ifade etmiyor. Ben aynı zamanda NATO PA’nın Bilim ve Teknoloji Komitesinin Başkan Yardımcısıyım. Bu yüzde 96 neyin yüzde 96’sı? Hani dersiniz ki “İHA’nın kilosu 100’dür, 96 kilosu bizdendir.” ya da işte “Fiyatının yüzde 96’sı ya da girdisinin yüzde 96’sı Türkiye’dedir.” Ama asıl buralarda, bu konularda önemli olan şey çipin nerede üretildiği, bir; bir de yeni dünya dili adayı olan algoritmaların yüzde kaç Türkiye’de üretiliyor, yerli mühendisler tarafından üretiliyor? Bu konuyu bilmek istiyorum, yoksa buradaki yüzde 96 -çok affedersiniz- hiçbir şey ifade etmiyor. Biraz önce sayın milletvekilimizin sorusu üzerine de herhâlde tamamında Türkiye’nin “yüzde 60’ın üzerinde” gibi bir rakam söylediniz. Bunlara lütfen açıklık getirmenizi rica ediyorum.

Bununla ilgili tabii ki ikinci alan, ikinci sorum: Türkiye’de, Airbus’ın ürettiği A400M’nin gövdesinin bir kısmını TAI üretiyor ve bu, Bremen’de, Almanya’da daha bitirilmiş hâle, daha sonra da İspanya’da tamamlanmış hâle getiriliyor. Aynı zamanda, TAI, F35’lerin de gövdesinin bir kısmını üretiyor. Ben geçen hafta Bremen’deydim, oraları ziyaret ettim. Her ne kadar Türkiye’deki bu yerlere biz HDP’liler olarak pek giremiyorsak da yurt dışında, Amerika’sından Avrupa’sına kadar her yerde, bu laboratuvarlara, üretim yerlerine girip sorularımızı da sorabiliyoruz. Orada ben şunu sordum: Normalde üreten ülkeler -sadece Türkiye değil, birkaç ülke birlikte üretiyoruz bunları- eğer üretimde bir fayda sağlıyorsa Bremen’den ya da İspanya’dan daha sonra Türkiye’ye geri bildirimler oluyor yani teknolojilerini düzeltme konusunda. Fakat buradan bizim onlara verdiğimiz sadece metal bir gövdedir yani orada geri bildirim... Ben orada da sordum yani geri bildirim nedir? Sadece şuraya iki delik daha fazla, şuraya iki kanca daha fazla yapın mı, yoksa teknoloji transferinde... Hani hep diyoruz ya, kodları istiyoruz, o konularda Türkiye’ye farklı geri bildirimler var mı, bunu sormak istiyorum. Hem F35 için hem A400M askerî kargo uçaklar için bunu sormuş olayım. Nedeni de şu: Siz son zamanlarda S-400’le ilgili şunu söylediniz yani bakanlık ya da Dışişleri Bakanlığı -sizin ağızımızdan duymadım- genel olarak Türkiye şunu söylüyor: “Biz kendi savunma sistemimizi kendimiz üretmek istiyoruz. Bizimle iş birliği yapacaksınız bazı teknolojileri bizimle paylaşın” diyorsunuz. İşte, S-400’ün arka planında da bunların olduğunu az çok biz biliyoruz.

Şimdi, üçüncü sorum Norveç'teki tatbikatla alakalı. Elbette, orada yapılan devletler arası büyük bir nezaketsizliktir, bunu bizim de kabul etmemiz asla mümkün değildir, tasvip etmiyoruz ancak biliyoruz ki bu tür tatbikatlar aylar öncesinde katılımcı ülkelere içeriğiyle birlikte detaylı bir şekilde bildirilir ve katılımcı ülkeler bu tatbikatın içeriğini inceler ve orada beğenmediği bir şey, itiraz ettiği konular varsa bunları NATO'ya, NATO genel merkezine ya da Norveç'e bildirir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen, toparlarsanız.

Buyurun.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Bu konuda acaba Türkiye'ye bu bilgiler geldi, o şekilde de geldi de biz mi gözden kaçırdık yoksa daha sonra, son anda Norveç'te mi bunlar eklendi, o konuda bir bilgi sahibi değiliz. Orada da bizi bilgilendirirseniz memnun oluruz. Bizim, milletvekili olarak denetleme fonksiyonumuz var, sadece diğerlerini kritik etme değil, aynı zamanda, kendi içimizde de acaba, bir hata oluştu mu sizin içinizde, bunları da denetleme zorunluluğumuz, görevimiz var.

Son sorum, S-400 ve Patriot'larla alakalı. Siz, iki hafta önce, yanlış hatırlamıyorsam, Eurosam'la bir protokol imzaladınız ve “Biz birlikte SAMP/T'leri üretelim, daha geliştirelim.” diye üç ülke arasında öyle bir niyet mektubu imzalandı. Şimdi, soru şudur...

BAŞKAN – Bir an önce soruyu alabilir miyim lütfen.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Patriot'lar Türkiye'deydi daha önce. Şimdi, bu yeni SAMP-T üretilene kadar, acaba Patriot'lar Türkiye'de kalsa daha ekonomik olmaz mıydı bizim için, S-400 almak yerine, sorum budur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Arslan...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli hazırım, değerli basın mensupları; hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, ülkemiz içinde ve etrafında yaşanan olaylar çerçevesinde millî çıkarlarımızın korunması açısından Bakanlığımızca etkin olacak şekilde bir çalışmanın hâlâ yapılmadığını görüyorum. Bulduğumuz coğrafyada barışın ve huzurun tamamıyla sağlanamadığını, gerçekten bir güven ortamının yaratılmadığını da belirtmek istiyorum. Özellikle Millî Savunma Bakanlığımız ve Türk Silahlı Kuvvetleri içinde FETÖ terör örgütünün yapılanmasına, güç kazanmasına, öncelikle göz yumuldu. Ergenekon, Balyoz, casusluk davalarıyla Silahlı Kuvvetlere karşı yürütülen kumpas davalarına maalesef destek verdiniz. Birçok yurtsever, Atatürkçü, cumhuriyetçi subay ve askerlerin ordudan tasfiye edilmesini maalesef sağlamış oldunuz. Ayrıca “Bu davaların savcısıyım.” denilerek FETÖ'nün yargıdaki savcı ve hâkimleriyle iş birliği yapılarak ordunun yıpranmasına, güç kaybetmesine maalesef neden oldunuz. Bunlar yetmedi. FETÖ'nün ordu içinde yapılanmasının engellenmesi için verilen raporları dikkate almadınız. Ordudan ihracı gereken FETÖ'cü subayların tasfiye edilmesi yönündeki tavsiye kararlarını da dikkate almadınız. Hatta Millî Güvenlik Kurulunun, ihraç edilmesi yönündeki kararlarının tümüne muhalefet şerhi koyarak FETÖ'cü subaylara kol kanat gerdiniz. Yine, 25 Ağustos 2004 yılında Millî Güvenlik Kurulunca alınan “Türkiye'deki Nurculuk faaliyetlerine ve Fetullah Gülen'in yurt içi ve yurt dışı faaliyetlerine karşı bir eylem planı hazırlanması uygun görülmüştür.” şeklindeki, Hükûmetinize tavsiye kararı maalesef dikkate alınmamıştır. Ancak, Hükûmetinizin ilgili bakanlıklarınızın imzası olan bu karar çerçevesinde Nurculuk faaliyetleri ve Fetullah Gülen'le ilgili

hiçbir işlem maalesef yapılmamıştır, hatta destekleyici faaliyetler ve toplantılar bile yapılmıştır. İşte o gün ihmal edilen ve yandaş örgütlenme olarak görülen Nurculuk faaliyetlerinin ve Fetullah Gülen hareketinin güçlenmesi böylece sağlanmıştır. Kendi elinizle besleyip büyüttüğünüz FETÖ terör örgütü, devlet içinde devlet olmuş, orduda örgütlenmiş ve sonunda 15 Temmuz darbe girişimini gerçekleştirmiştir.

Sayın Bakan, bu darbe girişiminde iktidarınızın ve Bakanlığınızın ihmali olduğu bir gerçektir. Fetullah Gülen hareketine sıcak bakmanızdan, hatta “Ne istediler de vermedik.” demenizden, “Hocam, gel artık, bu hasret bitsin.” demenizden, hatta hocaya övgüler düzmenizden kaynaklandığını söylemek isterim.

Şimdi gelinen noktada, FETÖ terör örgütünü devletin içinden ve ordudan temizlemeye çalışıyorsunuz. Biz de Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu temizliğin yapılması için geçmişten bugüne hem iktidarınıza hem de güvenlik kuvvetlerimize destek veriyoruz. Ancak, bu temizlik yapılırken başka tarikatlarla yol verildiği, ne Nurcular ile ne de diğer tarikatlar ile mücadele verilmediğini görüyoruz. Yine önümüzde tarikatlarla iş birliği hâlinde olan bir iktidar görüyoruz. Gelecekte aynı alanda faaliyet gösteren bu tarikatların aynı örgütlenmeyi yapabileceğini, yeni bir kalkışmanın her zaman olabileceğini göz ardı etmiş bulunuyorsunuz.

Sayın Bakan, yıllardan beri PKK terör örgütüyle mücadele ediliyor, birçok şehit de veriliyor. İktidarınız olarak her seçimde ve her şehidimiz geldiğinde PKK’yı temizleyeceğiniz, inine gireceğiniz söyleniyor fakat bir türlü bu PKK’yı bitiremiyorsunuz. Şimdi ise size soruyorum: PKK’yı ne zaman bitireceksiniz? Kandil’e ne zaman gireceksiniz? İktidarınız zamanında yapılan PKK’yla mücadelede, ABD’yle ortak istihbaratı kullandınız. Bununla ülkemize bir fayda sağlanmadığı gibi, ABD bizimle stratejik ortakmış gibi görünüp farklı davrandığını, bugünkü uygulamalarıyla da hem PYD’de ve hem de PDY’ye yardım ederek göstermektedir. Bu noktadaki durumun gerçekten dikkatle izlenmesi ve bu konudaki hataların bir daha tekrar edilmemesi gerekir.

Onun için, Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak öncelikle komşularımızla ilişkilerimizin barışla, uzlaşmayla bir noktaya getirilmesinde fayda var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Arslan, son cümlelerinizi alayım.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Orta Doğu ülkelerinde ve komşularımızda yuvalanan her türlü terör örgütleriyle daha iyi mücadele verebilmemiz, bu barışın sağlanmasıyla uygun olacaktır diye belirtmek istiyorum.

Sayın Bakan, Ege Denizi’nde bulunan, Yunan ordusu tarafından da işgal edilen 18 adamızla ilgili gerçek durum nedir? Bu konuda hiçbir açıklamanız yok. Bu konuda ne söyleyeceksiniz, bunu da öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Evet, ben de teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Çaturoğlu...

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkan, Değerli Bakanım, Millî Savunma Bakanlığımızın çok kıymetli mensupları, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, çok kıymetli Komisyon üyesi arkadaşlarım; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, 2018 yılı bütçesinin Bakanlığımız ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah’tan temenni ediyorum.

Tabii, bizim Millî Savunma Bakanlığımız çok önemli bakanlıklarımızdan bir tanesi, hayati önem taşıyor ve Millî Savunma Bakanlığının temel misyonu olarak da Türkiye Cumhuriyeti'nin bekası ve güvenliğini sağlamak diye başlıyor, bunu çok önemsiyoruz. Dolayısıyla, ülkemizin bekası ve güvenliği için yapılan bütün çalışmaları da canıgönülden destekliyoruz.

Tabii, Türk Silahlı Kuvvetleri bizim peygamber ocağımızdır. Türk Silahlı Kuvvetlerimize de saygı ve sevgimiz sonsuzdur.

Burada, NATO tatbikatı esnasında meydana gelen, cumhuriyetimizin kurucusu Kemal Atatürk ve şu anda ülkemizin Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ı düşman kişilik konsepti tanımlayarak hedefe koyan anlayışı şiddetle ve nefretle kınıyoruz. Diğer arkadaşlarımızın dediği gibi, mutlaka bu konunun özellikle üzerine gidilmesini bizler de arzu ediyoruz çünkü bu sıradan bir olay değil. Gerçi NATO daha önce de buna benzer şeyler yaptı. Bir Saratoga ve Muavenet hadisesi var. "Orada hata yaptık, özür dileriz." dediler. Hâlbuki teknik verilere göre öyle bir hata yapmalarına imkân ve ihtimal yok. Zaman zaman, dost ve müttefik olduğumuz bu kurumlar, kuruluşlar ülkemize çeşitli gözdağı verme çabası içerisindedir. Bu sadece NATO'da değil, Avrupa Birliğinde de, Amerika Birleşik Devletleri'yle olan ilişkilerimizde de göze çarpmıyor. Bu örnekleri çoğaltmak mümkün ama bunun üstünü örtmememiz lazım. Burada iki tür müdahale olduğunu ben düşünüyorum. Birisi, biliyorsunuz, bu 15 Temmuz darbe teşebbüsü esnasında FETÖ terör örgütü NATO tarafından açıkça korunmuş ve kollanmıştı. Şimdi, bu, şu anda da devam ediyor, çeşitli uluslararası toplantılarda bunun tezahür ettiğini görüyoruz. Yine, buna benzer dış güçlerle irtibat içerisinde olan bazı dost çevrelerin de bu işin içerisinde olduğunu düşünüyoruz.

Şimdi, tabii, burada, terör örgütleriyle mücadele önemli hem içimizde hem dışımızdakilerle. Ülkemizde bir PKK terör örgütü, DEAŞ, DHKP-C ve diğer örgütlerle mücadele var. Bu konuda zaman zaman HDP'li arkadaşlarımız tekrar çözüm masasına dönülmesi gerektiğini ifade ediyorlar. Ancak, orada tabii şunu ifade etmek lazım: Çözüm masasını deviren, Hükümet tarafı değildi. Çözüm masası, gerek çukur siyaseti gerekse kurtarılmış bölgeler, işte, orada birtakım sivil güçlerin doğuya, güneydoğuya giden, gelenlere kimlik sorması, haraç alması, birtakım yasal olmayan kuruluşlarla sanki Türkiye'den ayrı bir bölgeymiş gibi çaba içerisine girmesi, bu örgütlerle mücadele edilmesi gerçekçiliğini ortaya koymuştur.

Şimdi, burada, bu çözümde 2 tane dünya örneği var. Bunlardan bir tanesi, Sri Lanka'daki Tamil gerillalarıyla verilen mücadeledir. Bir diğeri de Kolombiya'daki FARC güçleriyle yapılan mücadele. Sri Lanka'daki mücadele, örgütün tamamen yok edilmesiyle neticelenmiştir. Diğer taraftaki, Kolombiya'daki mücadele de bu örgütle yapılan anlaşma, Hükümet ve Silahlı Kuvvetlerle yapılan anlaşma neticesinde masada bitmiştir. Tabii, Güneydoğu'daki olaylar sırasında, özellikle Silahlı Kuvvetlerimizin orada yapmış olduğu fedakârane mücadeleyi takdir etmemek mümkün değil. Sivil güçlere zarar gelmesin diye belki de kendi güçlerinden daha fazla zayıf vererek orada çok büyük can kaybına yol açılmasını önlemiş bulunuyor, bundan dolayı da tabii ki kendileri haklı olarak hem ülkemiz içerisinde hem de uluslararası kuruluşlar nezdinde takdir görmüşlerdir. Burada PKK'yla olan mücadelenin tekrar masaya gelebilmesi için şartlar ortadaydı yani silahların gömülmesi gerekiyordu ama bu hiçbir zaman gerçekleşmedi. Bu gerçekleştiği zaman ben yeniden bu masaya dönülebileceği kanaatindeyim. Ama tabii defalarca söz verildi, bu sözler yerine getirilmedi. Bundan sonra gerek Hükümet kanadımızın gerekse Silahlı Kuvvetlerimizin bu konuda nasıl bir tavır alacağını şahsen benim kestirmem de mümkün değil ama bir şekilde terörün tamamen -sağcısı, solcusu, FETÖ'sü, PYD'si, PKK'sı, DHKP-C'si ve diğerleri olmak üzere- kökünün kazınmasının gerektiği de ortadadır.

Değerli Bakanım, kıymetli Komisyon üyeleri; tabii, son yıllarda, özellikle on beş yıllık dönem içerisinde ülkemizin savunma sanayisinde almış olduğu yol hiç küçümsenemeyecek bir seviyededir. Bundan dolayı da Sayın Bakanım, sizin nezdinizde bütün çalışma arkadaşlarınızı ben tebrik ediyorum, başarılar diliyorum. Ama burada üzerinde durmamız gereken konu şudur: Biz tabii tank geliştiriyoruz, helikopter geliştiriyoruz, obüslerimizi yapıyoruz fakat bunların birtakım teknik aksamaları konusunda, özellikle motor konusunda, motor teknolojisi konusunda sıkıntılarımız var. Mesela -siz bahsettiniz-obüslerde kullanılan MTU motorları, işte, Almanya menşeli. Dışarıya satılmasına izin vermediklerini ifade ettiniz. Yine aynı şekilde tank motorlarının geliştirilmesinde sıkıntılarımız var, helikopter motorunun geliştirilmesinde birtakım sıkıntılarımız var. Yerli uçak yapacağız; hem yolcu uçağı hem savaş uçağı. Onlarda da bu tip sıkıntılar çıkması muhtemel. Nasıl ki millî ve yerli otomobilde babayiğitler çıkmışsa ve bunlar da devletimiz tarafından, Hükümetimiz tarafından, Bakanlığımız tarafından sonuna kadar destekleniyorsa, bu teknik motorlar konusunda da mutlaka bu tür çalışmaların yapılması lazım. Yani, bunları üretecek babayiğitler bulup onların da arkasında durmak, desteklemek lazım çünkü öyle anlaşılıyor ki uluslararası alanda gittikçe sertleşen ilişkiler neticesinde -bunlar ticari ve askerî alanlara da yansıyor- bizim birtakım ihtiyaçlarımızı biz gideremez hâle geleceğiz. Mesela, şu anda NATO üyesiyiz ama NATO kaynaklı savunma füzeleri noktasında sıkıntımız var. S-400'lerle bunları kapatmaya çalışıyoruz ve bu konuda da bir sürü tartışmaların içerisine giriyoruz. Ama bizim tabii ki savunma ihtiyacımız bütün uluslararası anlaşmalardan daha önceliklidir diye düşünüyorum. Tabii, burada, komşularımızdan muhtemel bir saldırı ihtimaline karşı, sınırlarımıza gönderilen Patriot füzelerinin de o sıkıntının en derin zamanında geri çekilmesini de unutmamak lazım, bu önemli bir konu. Yani, burada konsepti ona göre ayarlamamız lazım. Şimdi, bakın, ben müttefiklerimizle ve özellikle Amerika'yla bu füze konusunda çıkan sıkıntıların bizim de içinde bulunduğumuz, ortağı olduğumuz F-35 Projesi'nde de ortaya çıkacağına inanıyorum. F-35 Projesi'nin bazı parçaları bizim TUSAŞ'ta ve TAI'de üretilen parçalar ve biz de bunun içerisindeyiz. Önce 40 milyon dolarlık bir bütçeyle başladı, şu günlerde de 110 milyon dolarları bulmuş bir durumda ve teslim süreleri de sürekli gecikiyor. Korkarım biz fiyatları da karşılarsak, teslim süresini de kabul etsek bu uçakların Türkiye'ye teslimi noktasında sıkıntılar yaşayacağız. O zaman bizim yerli ve millî uçağımız TF-X'in üretim noktasını 2030'lardan daha berilere çekme ihtiyacımız var. Bu noktadaki iş birliklerini artırmak zorundayız. Eğer bunun bütçesi Türkiye'mizin bütçesini aşıyorsa, bizim dost ve müttefik kabul ettiğimiz birtakım ülkeler var. Türkiye Cumhuriyetlerinde, Arap ülkelerinde ve dünyanın diğer ülkelerinde, bunları da konsorsiyuma dâhil etmek suretiyle bu bütçeyi paylaşıp bu millî uçağımızı bir an evvel bu konsorsiyumun içerisinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sizi kimse duymuyor, bir dakika lütfen.

Artık toparlayalım.

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) - ...olanlar için üretime geçirmemizde fayda var çünkü görünen köy kılavuz istemez demişler. Bizim bu sıkıntılarla önümüzdeki yıllarda karşılaşmamamız için hiçbir sebep yok, ortada aksilik, her türlü sebep mümkün.

Bir diğer konu Değerli Bakanım, ülkemizde nitelikli çeliklerin üretilmesine acilen ihtiyaç var. Mesela bu konuda bir zırh çeliği üretemiyoruz. En son Zonguldak'ın Ereğli ilçesinde kurulu bulunan Erdemir bu konuda Yönetim Kurulu kararı aldı zırh çeliği üreteceklerine dair ancak o konuda da yani süreç olarak ne zaman üretecekleri belli değil. Bunu biraz çabuklaştırmak lazım. Sadece zırh çeliği değil, nitelikli çelik dediğimiz ve özellikle savunma sanayisinde kullanılan çeliklerin de Türkiye'de

üretilmesi lazım. Bu altyapı, bu kapasite bizde var, bunun harekete geçirilmesi lazım çünkü diğer her konuda olduğu gibi, dışa bağımlılık noktasında gelecekteki sıkıntıları bertaraf etmek için ve ülkemizin cari açığını kapatmak için bu konuları ele almakta çok önemli fayda var.

BAŞKAN – Lütfen son sözlerinizi alayım artık.

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Bir diğer konu Sayın Bakanım, bildiğiniz gibi -ben bunu daha önce de gündeme getirmiştım- Zonguldak ilimizin Karadeniz Ereğli bölgesinde bir tersaneler bölgesi var. Bizim dönemimizde açıldı ama 2008 krizini hâlen atlattı. 5-6 bin kişi çalışıyordu. Şu anda bütün lambaları kapkaranlık, sönmüş vaziyette ve atıl durumda. 300-400 kişiye kadar düştü çalışanların sayısı. Burada bizim bir sürü gemi projelerimiz var. Bunlardan birini, birkaçını ne olur burada üretelim ve bu tersaneler bölgemize bir can simidi atalım. Orası da eski günlerine tam dönemese bile mutlaka yine istihdam sağlayacak durumda faaliyetlerine devam etsin diyorum.

Bu duygu ve düşünceler içerisinde Bakanlığımızın 2018 yılı bütçesinin öncelikle Bakanlığımıza ve milletimize tekrar hayırlar getirmesini Cenab-ı Allah'tan temenni ediyor, Sayın Bakanım, şahsınızda sizleri ve bütün çalışma arkadaşlarınıza can gönülden tebrik ediyoruz; şehitlerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize de acil şifalar diliyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ettim Sayın Çaturoğlu.

Sayın Aydemir, ilave bir şey söylemek istiyorsunuz galiba.

II.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, Zonguldak Milletvekili Faruk Çaturoğlu'nun Millî Savunma Bakanlığı 2018 yılı merkezî yönetim bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Evet Başkanım.

Şimdi, ben Doğu Anadolu Bölgesi'nin mukimi bir milletvekili olarak, orada yaşayan birisi olarak ve halkla, vatandaşla mütemadiyen iç içe olan birisi olarak şunun altını çiziceğim: Faruk Bey bu vatan hainleriyle, bölücü PKK'yla şartlara uyarlılar masaya oturulur gibi maksadı aşan bir ifade kullandı. Bu zinhar olmayacak bir şeydir. Bizim altını çizdiğimiz husus şudur; “biz”den kastım da milletimizdir, o bölgedeki insanlardır, Kürt menşei insanlardır, vatansever inşalardır: Bu hain örgüt bütünüyle yok edilinceye kadar mücadele devam edecektir. “Masa” lafzı zinhar onları bağlamaz. Olsa olsa siyaseten söylenebilecek birtakım şeyler olur. Bu hainlerin ne menem hâl üzeri olduğunu gördük, yaşadık, o insanlara ne tür zulümler reva gördüklerini bizatihi yaşayarak öğrendik. Bundan sonra “masa”sı yok. Bundan sonra ya teslim olacaklar ya yok olacaklar, bunun ötesi yok. Ben bunun özellikle altını çiziyorum arkadaşlar ve bunu -kendî görüşüm değil- Kürt menşei, gadre uğrayan, zulme uğrayan bu milletin en asil evlatlarının tercümanı olarak altını çizerek söylüyorum. Bunu kayda geçiyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aydemir.

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Teslim olduktan sonra, silahı bıraktıktan sonra...

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen dışarıda tartışalım.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Masa diye bir şey yok efendim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Vardı eskiden, vardı.

BAŞKAN – Çaturoğlu'nun masası başka masa, sen karıştırdın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Biri Erzurum masası, o Karadeniz masası.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, buyurun...

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkan, bana bir dakika söz verin. Sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Sataşmadan dolayı söz veremiyorum.

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Ben cevap vereceğim. Hayır, ben “Silahları teslim ettikten sonra, betona götürüp gömdükten sonra...” dedim. Kayıt budur yani. Yoksa...

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, lütfen...

Yani Sayın Çaturoğlu, her bütçede konuşmamak lazım, bunu anlıyoruz.

IV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) ve Sayıştay tezkereleri (Devam)

a) Millî Savunma Bakanlığı

b) Savunma Sanayii Müsteşarlığı

c) Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletmesi Başkanlığı

BAŞKAN - Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanım, değerli sivil ve asker bürokratlar, değerli basın mensupları; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, size de bu yeni görevinizde başarılar diliyorum Şuay Bey’le birlikte. İnşallah -çok da ihtiyaç var- Millî Savunma Bakanlığında başarılı olursunuz.

Sayın Bakanım, güzel bir sunum yaptınız ancak kafalarda birçok soru işareti var ve endişe var. Bunlarla ilgili tam olarak açıklama yapmadınız. Bunlarla ilgili olarak da son bölümde açıklama yapmanızı bekleriz. Özellikle 15 Temmuzdan beri bir buçuk yıl geçti. Bakın, bir buçuk yıl geçti. 15 Temmuzdan sonraki çok önemli; arkasında bir grubun değil, bir devletin olduğunu, istihbarat güçlerinin olduğunu söylüyoruz; Hükümet olarak bu açıklamaları yapıyorsunuz. Bu kadar önemliyse, Türkiye’ye yönelik böyle bir harekât söz konusuysa askerimizin generalimizin, subayımızın yarısı bu vesileyle emekli edilmiş veya cezalandırılmışsa bunun çok ciddiye alınması lazım, daha farklı bir şekilde konuya bakılması lazım.

Biz ne yaptık peki o zamandan beri? Evet, sayılarını verdiğiniz subay, astsubay, erbaşları ordudan ayırdık, cezalandırılıyor ama onun dışında ne yapıyoruz? İşte, askerî hastaneleri tasfiye ettik -çok acele ettik o konuda da yani biraz önce Sayın Temizel Bakanın da söylediği gibi askerî hastanelerin farklı bir konumu vardır- askerî okulları tasfiye ettik. Yerlerine farklı bir konsept getirdik ve tuttuk, Genelkurmay Başkanlığımı Cumhurbaşkanına, kuvvet komutanlıklarını da Millî Savunma Bakanlığımıza bağladık. Çok farklı bir şey. Burada da, Türkiye Büyük Millet Meclisinde millet huzurunda konuşulmuş, tartışılmış bir konu değil. Alelacele böyle bir şey yaptık. Geçen yıl Sayın Millî Savunma Bakanı diğer ordularda, diğer ülkelerde ordunun, ordu gibi silahlı bir gücün denetim altına alınmasının şart olduğunu söylemişti, denetlenmesinin çok önemli olduğunu söylemişti, gücün özellikle kısıtlanması gerektiğini söylemişti ama biz denetim altına almak ya da bir reforma tabi tutmak dışında çok fazla bir şey yapmadık. Ankara’daki, başkentteki birlikleri uzaklara kaydardık. İşte, biraz önce söylediğim, okullarla ilgili, hastanelerle ilgili bazı operasyonları yaptık.

Şimdi eleştiriyoruz bazı konuları. Prusya sistemi... Geçen sefer hep Prusya sisteminden bahsedildi. Çok eleştirildi bu. Prusya sistemi çok yanlış. Biraz önce Sayın Aydemir -ben tamamını dinleyemedim, çıkmak zorunda kaldım ama- güzel bir konuşma yapmıştır sanırım. Prusya sistemidir onun altındaki ordu-millet mantığı. Bu da binlerce yıllık bir geleneğe dayanıyor. Birdenbire bunu terk ediyoruz, farklı bir şey yapıyoruz ama ne yaptığımızı bilmiyoruz. Ben yeni sistemin ne olduğunu anlamadım. Birdenbire o geleneklerinden kopan, bir ordu-millet anlayışımı bir kenara atan bir anlayış var, binlerce yıllık geleneği yok ediyoruz. Peki yerine ne koyuyoruz? Asker milletlik, ne milleti olduk şimdi, ne oldu, nasıl bir yapı var? Gerçekten bilemiyorum.

Nasıl söyleniyor yani “Türkiye’nin güçlü olması için ordunun güçlü olmasına gerek yok.”, “Türkiye güçlüyse ordu güçlü.” Böyle güzel sloganlar falan ürettik ama yani şöyle on yıllık bir geçmişe bakıyoruz, Ergenekon, Balyoz dedik, kozmik oda davası dedik, askerî casusluk dedik yani askerimizin, subayımızın, generalimizin yarısını da o şeyde tasfiye ettik. Çok güçlü bir orduyu aşağı yukarı on yıldan beri ne hâle getirdik, görüyorsunuz; siz işin içindesiniz, bunu en iyi yaşayan, şu anda gören, bilen birisi olmaz gerekiyor. Bunlar ne oluyor, arka arkaya neden bütün bunlar yapılıyor, görmemiz, anlamamız lazım ve buna göre de bizim bir reform çalışması yapmamız lazım.

Şu anda bizim sistemimiz nedir ben bilmiyorum, adı nedir ben de bilmiyorum, hakikaten bilen varsa da şimdiye kadar anlatmadı, geçen sefer de Millî Savunma Bakanımız bu konuda bilgi vermedi. Siz belki son bölümde böyle bir bilgi verirsiniz ama bu, bu şekilde olmaz, sadece şahadet kültürünü bir taraftan yerleştirmeye çalışıyoruz, şahadet kültürü toplumda bir oturtulmaya çalışılıyor, öbür taraftan reform çalışması diyoruz, ordu-milletten vazgeçiyoruz, Prusya modelini kötülüyoruz. Gerçekten tam olarak anlamıyorum. “Denetim şart.” diyoruz, denetim olması lazım, Savunma Sanayi Destekleme Fonu gibi bir fonu bütçe dışında tutuyoruz. İşte biraz önce siz, sağ olun, verdiniz rakamları 2018’le ilgili olarak ama o bütçe burada yapılmıyor, bunları bilmiyoruz. Şimdi, özellikle geçmiş yılları ben her zaman biriktirim, 2011’den beri bu Komisyonunda üye olarak. Geçmişte askerî harcamaların düşürülmesiyle övünmüş iktidar, “Biz askerî harcamaları düşürüyoruz.” denmiş. Siz bazı rakamlar vermişsiniz konuşmanızda, sizin standardınız biraz daha farklı, SIPRI’nin standardı daha farklı biliyorsunuz, ona göre bizim askerî harcamalarımız daha yüksek çünkü sizin askerî harcama kabul etmediğiniz bazı kalemleri de, mesela emekli subayların maaşları da ona dâhil edilebiliyor vesaire.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – İçerideki güvenlik güçleri de dâhil.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İçerideki güvenlik güçlerini de dâhil ediyor, daha farklı bir standardı var. Ona göre 2016’da özellikle 5,7’lik bir azalma var ve bundan da çok mutlu olmuşuz, 14,9 milyar dolara düşmüş askerî harcamalarımız, gerilemiş, bundan övünçle bahsetmişiz, şimdi 20 milyar doları aşılıyor, tekrar askerî harcamaları artırıyoruz, vergilerimizi askerî harcamalar için koyuyoruz. Yani nedir, bu kadar kısa zamanda, stratejik akıllı olan, stratejik düşünen bir iktidar bu farklılığı yapar mı? Bu kadar farklı olur mu? 2016, 2017’deyiz şu anda, neden bu kadar farklı olabilir? Göremiyor muyuz bir yıl sonrası? Yani demek ki o stratejik akıllı da yeterince kullanmadık, bazı yanlışlar yapıyoruz ve son on yıla özellikle baktığımızda çok büyük eksikliklerimizin, yanlışlıklarımızın olduğunu çok net olarak görüyoruz. Bütün bunları sizin değerlendirmeniz lazım, görmemiz lazım.

Şu S-400’lerle ilgili olarak da bir açıklama yaptınız, onunla ilgili sorularım da olacak ama bu S-400’ler bize ne kazandıracak, onu da bilmemiz lazım. Yani, tamam, Türkiye Batı’yla olan ilişkilerinde, NATO ve Avrupa Birliği ilişkilerinde çok mutlu değil, sıkıntıları var, anlattınız, yakın zamanda yaşadık, geçen hafta yaşadığımız sıkıntılar var, bunları protesto ediyoruz tabii ki. Ama bütün

bunlar niçin oluyor? Şimdiye kadar özellikle NATO’da askerî kanatta en kıymetli ülke olan Türkiye neden birdenbire bu kadar olumsuz olarak algılanmaya başladı, gösterilmeye başlandı? Neden olumsuz bir tablo çiziliyor Türkiye’yle ilgili olarak, tavır konuluyor? Bunları da düşündük mü acaba?

S-400’lerle ilgili olarak bunun -1 milyar dolar mertebesinde bir satın alma bu- Türkiye’ye getireceği fayda düşünüldü mü acaba? S-300’leri Yunanistan eski bir NATO üyesi olarak aldı. Onlar bir ara askerî kanattan da çekilmişti biliyorsunuz. S-300’lerin depolarda çürüdüğünü, hiçbir şekilde kullanılmadığını da biliyoruz orada. Peki, biz ne yapacağız? Ruslar bize bunların ne kadarının kodlarını verecekler, ne kadar teknoloji alabileceğiz? Bakın, biraz önce siz söylediniz bu Fırtına obüslerinde kullanılan motorların Almanlar tarafından izin verilmediği için milyar dolarlık satışlarının gerçekleşmediğini. Orada da demek ki bir yanlışlık yapmışız geçmişte, şimdi de benzer bir yanlışlığı yapmamamız gerekiyor. Bu da milyar dolarlık bir iş, bu kadar para ödeyeceğiz, bütün bunlardan sonra bu yanlış yapmamamız lazım. Çok önemli bir konu, bir reform hamlesi, bütün bunları çok çok iyi değerlendirmemiz gerekiyor Sayın Bakanım, böyle bir yükümlülüğünüz var.

Farklı konulara gireceğim tekrar da yapmamak için. Geçen yıl, Sabiha Gökçen, Savunma Sanayii Müsteşarlığına bağlı biliyorsunuz, kiraya verilmiş orası tarafından.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(Oturma Başkanlığına Sözcü Abdullah Nejat Koçer geçti)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Taksitleriyle ilgili Sayıştay raporunda bir eleştiri vardı, onların taksitleriyle ilgili kayıtlarda yanlışlıklar söz konusuydu. Herhâlde 2016 için bu düzeltilmiş görünüyor ama Sayın Bakan Sabiha Gökçen’i satmak istediklerini söylemişti, “Böyle bir düşüncemiz var, satmak istiyoruz.” demişti, o konuyla ilgili bir gelişme var mı, onu da öğrenmek isterim.

Bir de Etimesgut’ta çok büyük bir projemiz var, Genelkurmay Başkanlığı ve kuvvet komutanlıklarını Etimesgut’a alacağız, orada çok büyük bir bina yapacağız, bir de herhâlde Sanayi Bakanlığından gelmesi gerekmesiyle TÜBİTAK’ın da orada bir yeri olacaktı. Böyle bir proje hâlen geçerli mi acaba?

Bir de sunumunuzda bedelli askerlik konusunda bir açıklama yapmadınız yine. Şimdi, bedelli askerlik konusunu haklı olarak insanlar, gençler çok merak ediyor, çok soru soruyorlar bize özellikle Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi olarak, sürekli olarak sosyal medyadan mesajlar atıyorlar. Nedir bu konu? Böyle “bedelli askerlik” gibi tam olarak ne olduğu belli olmayan, hangi dönem çıkacağı belli olmayan bir kavramla, uygulamayla devam edecek miyiz, profesyonel askerliğe geçecek miyiz? Ne yapmak istiyoruz, nedir bizim -biraz önce sorduğum gibi- sistemimiz? Bu bedelli askerlik de bu arada iki arada bir derede, böyle ne olduğu belli olmayan bir kavram olarak kaldı. Bu konuda ne düşünüyorsunuz, nasıl bir şey geliştirdiniz öğrenmek isterim.

Bir de avans ödemesinin yapıldığını söylediniz S-400’ler için. Onu hangi baptan yaptık acaba? Verebilirseniz memnun olurum.

Yine, 19’uncu sayfada sunumunuzun 1.537 subay, toplam olarak 14.389 personelin tekrar alındığını –tekrar değil de- söylüyorsunuz. Bunlar 15 Temmuz sonrası mı alındı, nereden alındı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Evet, 15 Temmuz sonrası.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tabii, subay, astsubay, uzman erbaş deyince, özellikle subay ve astsubay için yetmiş olmaları lazım. Bunlar nasıl alındı bu kadar kısa zaman içerisinde onu sormak isterim.

Bir de bu Norveç'teki tatbikattaki hadise, tabii ki bunların müsebbiplerinin, suçlularının ortaya çıkarılması lazım, öyle bir talepte de bulunuldu, gayet güzel de bir tepki gösterildi. Fakat neden bu yapılıyor, buna da bakmak lazım yani Türkiye'ye karşı bu düşmanlık nedir, onun da araştırılması lazım Sayın Bakanım, o konuyu da ihmal etmeyin lütfen.

Sayıştay raporlarına geliyorum, Bakanlığınızla ilgili olarak şartlı bir görüş verilmiş. Bunları dikkate alırsanız, eski bir maliyeci olarak da sizin Bakanlığınızda özellikle bu yanlışların olmaması lazım ama özellikle Savunma Sanayii Müsteşarlığıyla ilgili, Millî Savunma Bakanlığıyla ilgili Sayıştay bulgularından burada zikretmek istediğim askerî kantinlerin elektrik, su ve yakacak giderlerinin Bakanlık bütçesinden karşılanması hususu var, bunu kayıtlara geçirmek isterim, bilginize sunmak isterim.

Bir de Savunma Sanayii Müsteşarlığıyla ilgili bir konu var. Şartlı görüş yok Savunma Sanayii Müsteşarlığında ama özellikle bilançosunda şöyle bir şey var: Duran varlıklar hesabı eski 913 bin yani aktifteki bir hesabın... Yani amortismanlarla açıklanıyor birikmiş ama...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Kazanımın negatif olması gibi bir şey yani.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet yani o mümkün değil, bir varlığın amortismanından dolayı eksi duruma düşmesi, böyle bir şey söz konusu olamaz, bunların düzelmesi lazım.

Fonla ilgili olarak da şöyle Sayıştay raporunda: “Amortisman ve tükenme payına tabi duran varlıklar için amortisman uygulanmaması.” diye bir eleştirisi var.

Savunma Sanayii Müsteşarlığının sürekli ve asli görevler için hizmet alım yoluyla personel istihdam etmesi eleştirisi var, bu geçen dönem de vardı Sayın Bakanım. Bu konuyla ilgili 2016'da yapılan giderler 62 milyon 743 bin lirayı buluyor, “Danışmanlık hizmeti alıyoruz.” adı altında personel çalıştırılıyor ve sürekli çalıştırılıyor. Yani bu personel muhakkak ki ihtiyaçtır, madem devamlı olarak çalıştırılıyor bu danışmanlar, kadrolu veya normal hâle getirilmesi gerekiyor.

Bu bilançoda da -Sayın Bakanım da sordu- 8 milyar 347 milyon liralık gelirden alacaklar hesabı var yani bir faaliyet alacakları var, bununla ilgili bilgi verebilerseniz mutlu olacağız.

Diğer konuları sorular bölümünde dile getireyim.

Bütçelerinizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan anlayışınız için.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kuşoğlu, rica ederim.

Sayın Bakanım, Sayın Kuşoğlu'nun dile getirdiği konuyla ilgili bütün Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerimizin tamamı birkaç günden beri çok fazla mesaj yağmuruna tutuluyor. Bütün üyelerimiz adına ben bunu burada zikredebim, tabii, milletvekili olma hasebiyle de biz oradan gelen mesajları size aktarmış olalım, ben de onların adına bunu dile getirmiş olayım. Dilerim ülkemiz için, milletimiz için hayırlı kararlar verilir.

Sayın Bekaroğlu, buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; 2018 yılı Millî Savunma Bakanlığı bütçesi hayırlı olsun.

Sayın Bakanımız bütçeyi sundular, oldukça ödeneği yüksek bakanlıklardan biri. Ayrıca Savunma Sanayii Destekleme Fonu'nun ödeneği de eklendiği zaman, aktarılacak olanlar eklendiği zaman büyük bir bütçe, hele hele İçişleri Bakanlığı ve diğer savunmayla ilgili bütçeleri eklediğimizde büyük bir bütçe. Tabii, gerekçemiz var: İşte, Türkiye'nin içinden geçmekte olduğu zaman, bulunduğu bölge, riskler, bütün bunlarla izah ediliyor bu büyük bütçe.

Sayın Bakanım, teknik bir sürü şeyler anlattınız, silah sanayisiyle ilgili şeyler söylediniz, doğrusu bunlar benim anladığım konular değil. Umuyorum milletin verdiği parayı milletin savunması için en güzel şekilde kullanıyorsunuzdur. Ben böyle daha siyasi başka konulara girmek istiyorum, siyasi derken elbette millî savunmayı da savunmamızı da varlığımızı da bekamızı da ilgilendiren konulara.

Sayın Bakanım, Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmeti döneminde dış politikayla iç politika bugüne kadar Türkiye Cumhuriyeti devletinde hiç olmadığı kadar iç içe geçmiş durumda bana göre ve bu iç içe geçmişlik bizim her konuda millet olarak, devlet olarak bedelimizi, faturamızı artırıyor gibi geliyor bana.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, 2002'den başlayarak bugüne kadar ve hâlâ devam eden süreçte Adalet ve Kalkınma Partisi hükûmetleri, Sayın Cumhurbaşkanı... Belki ilk dönemde biraz kabul edilebilir bir şeydi çünkü Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidara geldiği ilk dönemde içeride Türkiye'nin demokrasiyle ilgili ciddi sorunları vardı, 28 Şubatın içinden geçilmiş, gelinmişti, yerleşik iktidarla ciddi çatışmalar, sıkıntılar vardı, zaten daha sonra birtakım olaylarla bunlar su yüzüne de çıktı ve dışarıda uluslararası güçlerden, kuruluşlardan, Avrupa Birliği gibi yerlerden meşruiyet arandı ama bu burada kalmadı. Daha sonra kendi yerli, millî politikalarımız denilerek yani tarihin içinde ne varsa, bütün olaylar, bütün dostluklar, düşmanlıklar, işte, Rusya, "Moskof gavuru" psikolojisi, Batı karşıtlığı, İran, mezhep, Şii, İsrail, Yahudi düşmanlığı, ilişkileri, Ermeni meselesi, sünnetsiz teröristler, Arap dostluğu, düşmanlığı, milletin geçmişinde kurulmuş ya da gerçek ne varsa her şey bugüne taşınarak, uç noktalarda bunlar şey yapılarak Türkiye'nin, Hükûmetin hem ideolojik duruşu hem de dış politikayla ve savunmamızla çok yakın ilişkisi olan jeopolitik yönelimleri, pozisyonları sarkaç gibi bir taraftan bir tarafa gitti ve her seferinde de uçlara gitti. Şimdi geldiğimiz yerde işte, daha iki sene evvel büyük sıkıntılar yaşadığımız Rusya'yla beraber "Suriye'de barışı hızlandırmak" adı altında çok yakın ilişkiler içinde olduğumuzu görüyoruz. Bunları yadırgadığım için söylemiyorum, tespit olarak söylüyorum. Oysa bu sadece işte, Suriye'de barışın kurulması şeklinde yorumlanmıyor; Türkiye'nin yönelişi, işte, NATO'yla ilişkiler, S-400'ler, Amerika'yla Kuzey Irak, PYD üzerinden girmiş olduğumuz tartışmalar, Reza Zarrab filan, her şeyi etkileyen bir şey. Yani bu, sadece Türkiye'nin savunmasını filan değil... Bugün sabah dinliyorum ekonomi uzmanları konuşuyor, işte, "Dolar niye bu kadar oldu?", işte, "Ekonomik değil.", "Şu iş böyle.", işte, "Türkiye'nin, Cumhurbaşkanının şu yaptığı açıklama açıklama...", "Filan zamanda filanın söylediği...", "Amerika'da devam eden dava..." Sayın Başbakanımız "Bunlar Türkiye'ye saldırıdır." diye yorumluyor. Yani böyle uç noktada, daha işte S-400 füzeleri filan gelmedi ama silah ilişkilerimizle çok yakın ilişki içinde olduğumuz Batı ittifakı, NATO bir anda düşman yani yarın savaşa gireceğimiz bir güç gibi psikolojik hazırlık yapılıyor. Yani benim NATO'yla falan şeyim yok yani ben NATO'ya öteden beri soğuk bakan bir insanım, partimden bağımsız olarak söylüyorum bunu, o anlamda söylemiyorum bunu ama bu durum yani bu belirsizlik, bu salınma, bir uçtan bir uca gidip gelme bana göre hem maddi hem manevi, savunmayla ilgili de Türkiye'nin bütün faturalarını kabartıyor, artırıyor. Belki bunun iç politikada... Çünkü biliyoruz yani işte, Sayın Cumhurbaşkanı İsrail'le Mavi Marmara'da başlayan, Davos'ta "...")(*) başlayan söylemlerle, o sert söylemlerle seçim filan aldı, daha sonra yanlış

* Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

oldu, başka bir pozisyona düştü, çok hızlı bir zamanda başka bir pozisyona geliyor; İsrail’le dost olmak gerekirmiş, hatta ciddi büyük, milyar dolarlık gaz anlaşmalarının ön şeylerini filan yapıyoruz. Bu ciddi bir problem olarak duruyor ve Türkiye’nin ilişkilerini etkiliyor diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, bu ordu, tabii, FETÖ olayı, 15 Temmuzda yaşamış olduğumuz gerçekten büyük bir saldırı, belki de sadece darbe demek bile hafif kalır, Türkiye’ye saldırı, iç savaş kıskırtması, her neyse... Dolayısıyla sivil-ordu, asker ilişkilerinde radikal bir değişim, dönüşüm yaşıyoruz. Biraz evvel Sayın Kuşoğlu da ifade etti, evet, yani eski paradigma ve eski ilişki biçimi hiç de iyi değildi, bir taraftan bizi savunacak orduya karşı kendimizi nasıl savunacağız psikolojisiyle yaşadık. Nasıl yaşadık? Çünkü defalarca askerî müdahale oldu, şeyler yaşandı, bütün bunların en sonunda 15 Temmuzda böyle bir şeyle karşı karşıya geldik. Dolayısıyla sivil-asker ilişkilerinin yeniden düzenlenmeye kalkılması çok anlaşılır bir şey, doğru da bir şey ama nereden nereye gidiyoruz yani bu nasıl bir düzenleme, nasıl bir şey? Yani gerçekten ordunun sivilleşmesi mi, nedir? Nasıl bir şey? Bir yere bağlanması mı? Sivil bir yere bağlanması şeklinde mi olacak, yoksa sivilleşme yerine arkasından bir demokratikleşme de gelecek mi? Yani asker önceki konseptte bağımsızdı, üstü, işte, gücü vardı, geleneğinde şeyler vardı ve ülkenin yönetilmesiyle ilgili bazı alanları ipotek altına almıştı. Tamam, şimdi siviller alıyor ama nasıl yani? Ordunun zihniyeti değişmeden Genelkurmay Başkanının Cumhurbaşkanına, kuvvet komutanlarının Millî Savunma Bakanlığına bağlanması, gene tekelleşme orada duruyor. Acaba Hükümetiniz, gerçekten o asker, ordunun sivil denetimiyle ilgili Parlamento, sivil toplumu, akademi ve uzmanları aktif hâle getirebilecek, gelişmiş demokrasilerde gördüğümüz tarzda gerçekten ordunun sivil ve demokratik denetimiyle ilgili bir şey mi yapacak, böyle bir durum söz konusu mu? Bununla ilgili bir şey yok yani paradigma değişti, eski paradigma kalktı, nasıl bir... Demokrasi filan yani çok kaba, genel bir demokrasi ve millî irade şeyiniz var; herkes kendisini millet olarak kabul ediyor. Biraz evvel Aydemir “Ben millet adına konuşuyorum.” dedi. Ya, arkadaş, tamam ama bu kadar da değil yani herkes burada millet adına konuşuyor, herkes millet adına gelmiş. Yani nasıl? Millî Savunma Komisyonu ile ilgili nasıl bir ilişki, değiştirecek misiniz? Bizde burada, belki Millî Savunma Komisyonunda kapalı toplantılarda, açık toplantılarda; bu millettten toplanan vergiler, nasıl, nerede kullanılacak, ne olacak, asker nasıl denetlenecek bunlarla ilgili bir çalışma göremiyoruz. Yani yeni konsept ne? O zaman farklı farklı şeyler düşünüyoruz. Yani yeni konsept güç kimdeyse... Tamam yani sivil, seçilmiş olmanın ayrı bir meşruiyeti var ama askerliğin de kendine göre kuralları var, şeyleri var. Bu konuyla ilgili endişelerimi doğrusu paylaşmak isterim ve bu konuda sivilleşmeye dair ciddi bir şeyin bulunmadığı kanaatimi sizinle paylaşmak isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, birkaç dakika daha verirseniz...

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şimdi, görüyoruz ki Türkiye özellikle savunma politikalarını geliştirirken, özellikle bölgeyle ilgili... Ki, çok önemli, güneyimizde müthiş bir kırılganlık var, ister istemez işin içindeyiz yani “Niye oradasınız, niye işin içindediniz?” diye sormuyorum. Dünya kadar yanlısınız var dış politikada, Dışişleri Bakanlığı bütçesinde, Avrupa Birliği Bakanlığı bütçesinde bunları konuştuk ama onlara girmiyorum, ister istemez güneyimizde olup biten şeylerin içindeyiz.

Şimdi, biraz evvel 2 Adalet ve Kalkınma Partili milletvekili arasında tartışma çıktı, bir milletvekili dedi ki: Masa, görüşmeler, müzakereler filan ki bu, Adalet ve Kalkınma Partisine çok da yabancı bir şey değil, üç sene evvel bu müzakereler, masa çok ileriye kadar gitti. En son işte, Dolmabahçe’de ilan edilen Dolmabahçe bildiriyle zirveye kadar ulaştı ama meğer o masayı bir Bakan arkadaşımız kurmuş, Bakanlıktan filan da oldu çünkü hemen arkasından Cumhurbaşkanı “Böyle bir masa yok.”

filan dedi. Neyse ben onlara girecek değilim fakat yani bu bizim bütün yönelimimiz, Kürt meselesi, Irak'taki, Suriye'deki politikalarımız da hepsi oraya endekslenmiş. Öyle anlaşılıyor, öyle görünüyor. Bunu bir şekilde... "Son terörist öldürülene kadar." Bu, kırk seneden beri söyleniyor Sayın Bakanım yani. Aydemir haması nutuk atsin orada ama böyle bir şeyin olmadığını bir önceki ya da iki önceki Genelkurmay Başkanı da zaten anlattı, Sayın Başbuğ'uydu sanıyorum, güneydoğuda bir ziyaretinde "Bu insanların dağa çıkmasını önleyecek şeyler yapmadan..." filan diye bir şey söyledi. Ya, bu insanların dağa çıkmasını önleyecek şeyleri siz oraya köprü, yol filan yapmak gibi görüyorsanız o zaman bu konuyla ilgili hiçbir şey bilmiyoruz, görmüyoruz anlamına gelir. Bu ciddi bir meseledir. Ben inanıyorum, kişisel, partim de inanıyor ki Türkiye Cumhuriyeti'nde farklı özellikleri, kimlikleri olan insanların ezici bir çoğunluğu, büyük bir çoğunluğu -örgütü, terör örgütünü bir tarafa bırakıyorum- birlikte yaşamak istiyor, kimlikleriyle beraber birlikte yaşamak istiyorlar.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bitiriyorum.

Biz bunları, evet, bu konuyla ilgili terörle mücadele, savunma, ne yaparsak yapacağız ama bu düşüncüyü tekrar öne getirmezseniz, Aydemir'in biraz evvel ifade ettiği refleksle hareket ediyorsak biz bütçenin bütününe size versek bile bu son terörist olayını görmeyiz Sayın Bakan.

Son bir cümleyle bitiriyorum. Türkiye'nin savunma harcamalarını azaltmak için tabii, en iyi teknoloji, en iyi ekonomi falan, her şeyi yapacaksınız ama bir şey daha söylüyorum: Ekonomiyle ilgili de Türkiye'nin demokratikleşmesini yani demokratik denetimin olabileceği bir ülkede gerçekten Türkiye'nin demokratikleşmesi, kuvvetler ayrılığı, insan hak ve özgürlükleri, OHAL'in kalkması falan, bu konuları ele almazsak Sayın Bakanım, maalesef, OHAL yani bir şekilde iktidarı sürdürme, seçimleri kazanmanın aracı hâline getirilmiş gibi algılıyoruz, öyle görüyoruz çünkü OHAL, OHAL'i gerektiren nedenle, sorunla mücadele sadece bunun için kullanılmıyor, bunun çok dışına çıkmış şekilde Türkiye Büyük Millet Meclisinin, Plan ve Bütçe Komisyonunun görevlerini, yetkilerini gasbedecek şekilde kullanılıyor, bu endişe.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bitiriyorum.

Eğer Türkiye demokrasini geliştirirse bu bütçeyi, bütün bu işleri çok daha az parayla, az bedelle yapacağımızı düşünüyorum.

Arz ederim.

Bütçeniz hayırlı olsun.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bekaroğlu.

Sayın Çam, buyurun lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarının çok değerli temsilcileri, Türk Silahlı Kuvvetlerinin değerli yöneticileri, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2018 yılı Millî Savunma Bakanlığı bütçemizin halkımıza, ülkemize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyoruz.

Savaşızsız, sömürsüz ve sınırsız bir dünya ve Türkiye diliyoruz.

Size de Sayın Bakan, yeni görevinizde önce sağlık, sonra başarı diliyoruz.

Geçen dönem Parlamentoda birlikte görev yaptığımız Şuay Alpay arkadaşımıza da görevinde başarılar diliyoruz.

AKP'nin dış politikası Türkiye'yi içinde yer aldığı ittifaklarla bir çıkmaza sürüklemiştir. Türkiye'nin NATO'daki konumu artık sorgulanmaktadır. Bu durum, Rus uçağının düşürülmesinden sonra daha da belirgin hâle gelmiştir. Kısaca ifade etmek gerekirse, dış politikada sık sık karşılaşılan yalpalama savunma alanında hepimizi, ülkemizi yalnızlaştıran ve dolayısıyla ülke güvenliğini büyük risk altına sokan bir noktaya varmıştır. Dış politikayı iç siyasete malzeme etmeye olan yatkınlık ülkenin güvenliğini de başka ülkelerin insafına bırakmaktadır. Orta, uzun vadeli hedef ve planlaması olan hiçbir ülke kendi güvenliğini ve savunmasından sorumlu kurumları bu kadar âciz bir hâle düşüremez.

Türkiye bir ileri teknoloji ülkesi değildir. İleri teknoloji gerektiren sistemleri çoğunlukla dışa bağımlı tedarik mekanizmalarıyla karşılamakta, bazen de bu imkânı bulamamaktadır. Ülkemizin stratejik mahiyette gördüğü bir kapsamlı hava savunma sistemi mimarisi ihtiyacı konuyu bilenlerin malumudur. Bu sistemler neredeyse yeryüzünü yalayıp giden füzelerden uçaklara, kıta aşan füze sistemlerinden atmosfer dışı yetenekleri olan uydu sistemlerine kadar uzanan geniş bir yelpazeyi barındırır. Bu alanlar dünyadaki en ileri teknolojik adımların senkronizasyonunu zorunlu kılar. Yani altyapısı olmayan bir binanın ayakta duramaması gibi bu alanlarda da ayağı yere basmayan ve birbiriyile eş güdüm içinde faaliyet göstermeyen unsurlar savunma mimarisine katkı sunmayacağı gibi savunma alanında boşlukların oluşmasına ve bir ihtiyaç anında istenen sonucu üretememesine yol açacaktır.

Hava savunması alanında ihtiyacın varlığını kimse sorgulamamaktadır fakat bu alanda mesafe katmeninin oldukça maliyetli olduğu açık ve aşikârdır, hatta çoğu durumda yatırımın karşılığının ya hiç alınmadığı ya da çok uzun vadede ortaya çıktığı da düşünüldüğünde atılacak adımların çok dikkatli atılması gereği ortadadır. Hava savunma sistemleri alanında 2013 yılında Türkiye tarihinin en büyük savunma ihalesini Çinlilerle yapılan anlaşmayla gerçekleştiren Türkiye, ABD ve NATO'dan gelen tepkilerin sonucunda anlaşmayı 2015 yılında iptal etmek durumunda kalmıştır. İhalenin, ülkenin içinde olduğu NATO savunma mimarisi dışından tedariki yoluna gidilmesinde temel gerekçe, ülke içinde kapasite artırımı ve teknoloji devriyle sistemin NATO sistematiğine uyum sağlama kapasitesi olduğu ifade edilmiş fakat yine bundan vazgeçilmiştir.

Bugün ise 2 milyar ABD dolarının üzerinde bir meblağın Rusya'dan tedarik edilecek S400 füzeleri için kullanılacağı ifade edilmektedir. Bu sisteme ilişkin kaygılarını NATO sözcülerinden ve savunma uzmanlarından duyduk. Peki, bu eleştirilere yanıt neydi? Yerlilik ve millilik soslu bir hamaset, başka bir şey değil. Bizler de hamasetle gözleri boyanmış yurttaşlar olarak bu duruma sesimizi çıkartmamamız istenmektedir, buna sessiz kalmayacağız. Sanki düne kadar uçağı kim düşürdü yarısına girdikleri Rusya ve onun lideri şimdi birdenbire bu iktidara güvenecek ve çalışır bir sistemin ülkemizde kurulması mümkün olacak. Sanki bu sistem, Kırım'dan Suriye'ye, ABD'den Ermenistan'a dış politik hedeflerimizin çatıştığı Rusya'yla ilerleyen dostluğumuzun nişanesi olacak. Zannediliyor ki haberlerde, geçtiğimiz günlerde İtalya ve Fransa'yla hava ve füze savunma sistemlerinin ortak üretiminde iş birliğini içeren savunma iş birliği niyet beyanı imzalanırken bunun ne demek olduğunu anlayacak durumda değiller. Savunma mimarimizin radarlardan kısa menzilli füzelere, uçaklardan dijital altyapıya kadar hiçbir parçasıyla uyum sağlayamayacak böyle bir sistemle NATO'dan bağımsız hava ve füze savunma yeteneğini elde etmemizi mümkün kılacakmış gibi yapmamız bekleniyor. Yetmiyor, bir de herkesi kandırmaya meyilli, kendini çok akıllı zanneden bu kibirli siyasi iktidarın boş blöfleri ve kamuoyunu yönlendirme gayretleri herkesin gözü önünde olmuyormuş gibi davranalım istenmektedir.

Geçtiğimiz günlerde Amerika Birleşik Devletleri Hava Kuvvetleri Uluslararası İlişkiler Müsteşar Yardımcısı Heidi Grant, Rus S400 hava savunma sistemi alması hâlinde Türkiye'nin NATO teknolojilerine erişiminin kısıtlanacağını söyledi, ayrıca "2018 yılında planlanan Türkiye'ye F35 sevkiyatıyla ilgili sorunlar çıkabilir." dedi. Bu konu bağlantılıdır çünkü TCG Anadolu, proje üzerinde sonradan yapılan değişikliklerle F35 tipi savaş uçaklarının operasyonlarına elverişli hâle getirilmiştir. Fakat bilindiği kadarıyla TSK'nın envanterinde F35 tipi savaş uçağı bulunmamaktadır ve Grant'ın ifadesi doğrultusunda alınacağı anlaşılmaktadır.

Havuzlu çıkarma gemisi olarak tasarlanan ve yapımına başlanan lakin basından öğrendiğimiz kadarıyla projede yapılan bir değişiklikle uçak gemisine dönüştüğü vurgulanan TCG Anadolu Projesi'ne dair ayrıntıları etraflıca tartışmak gerekir. 231 metre uzunluğundaki dev gemiye yeni nesil savaş uçakları, F35'ler, İHA'lar ve helikopterler inebilecek, taşınan onlarca tank ve zırhlı araç çıkarma için kullanılacak denilmektedir. Bu doğrultuda da İspanya Deniz Kuvvetleriyle iş birliğine ilişkin mutabakat muhtırasının Mecliste kabul edildiğini biliyoruz.

Peki, öncelikle sormak gerekiyor: Türkiye'nin bir uçak gemisine ihtiyacı var mıdır? TCG Anadolu nasıl bir uçak gemisi ve kaç uçak taşıyacak? Üstelik de çokça bahsedilen Amerikan uçak gemilerinin bir tanesinin yaklaşık maliyetinin 15 milyar dolar olduğu düşünülürse bu geminin maliyeti nasıl karşılanacaktır?

Zira TCG Anadolu'nun ihale süreci de şaibelidir. İhale sürecine ilişkin olarak basına yansıyan haberlerden dönemin Başbakanının, TCG Anadolu'yu yapan Turkon Holdinge ait Sedef Tersanesi Yönetim Kurulu Başkanı Metin Kalkavan'a ihale sürecinde destek verdiği ve ihaleyi almasını sağladığı anlaşılmaktadır. Öyle ki ihaleyi ilk önce Koç Grubuna ait RMK Tersanesi geliştirdiği özgün tasarımla kazanmış fakat yapılan itirazlarla iptal edilen ihale sonraki aşamada İspanyol Navantia Tersanesi'yle ortaklaşa teklif veren ve İspanya donanmasındaki Juan Carlos I'i örnek alan Sedef Tersanesi'ne verilmiştir. Kısacası, iktidara yakın olmak bu ihalenin kazanılmasında esas kriter olmuştur. Savunma sanayisi söz konusu olduğunda millî ve yerli olmanın önemine sıklıkla vurgu yapan iktidarın TCG Anadolu'nun ihale sürecinde bu hususu dikkate almadığı anlaşılmaktadır.

Son olarak, ihale aşamasında Sedef Tersanesi ve İspanyol ortağı Navantia Tersanesi hakkında çıkan haberleri de kayda geçirmek gerekir. TCG Anadolu'nun inşası süresince mühendislik hizmetlerini verecek olan İspanyol Navantia Tersanesi'nin mali sıkıntılar nedeniyle kapanmak üzere olduğu, TCG Anadolu Projesi sayesinde kurtulduğu ve Sedef Tersanesi'nin de aynı şekilde mali sıkıntı içinde olduğu, 400 milyon avro borcu bulunduğu ve personel maaşlarını aylardır ödeyemediği bilinmektedir. Tüm bu savrulmalar, krizler içerisindeyken şimdi süreç hangi aşamadır, planınız nedir? Ayrıca da yandaşlarla iş yapma alışkanlığınızın böyle her aşamada karşımıza çıkmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin bir hukuk devleti olmaktan giderek uzaklaştığı ve artık OHAL olmadan ülkeyi yönetemediği de açık. Yaklaşan seçimler için önemli bir senaryo hazırlandığını da görüyoruz. Peki, saray iktidarı, tek adama dayalı bir rejimin inşası için kural, kaide, yasa tanımadan hareket etmeye devam ediyor. Biz şimdi burada millî savunma diyoruz, bütçemizi, askerlerimizi konuşuyoruz ama paralel ordu ya da paramiliter çetelerin devlet eliyle kurumsallaştırıldığını da artık görüyoruz. Tam bu noktada karşımıza sık sık değindiğimiz SADAT çıkıyor. SADAT'ın kurucusu emekli Paşa Adnan Tanrıverdi hâlâ Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın başdanışmanlığını yapmaktadır. Hedeflerinden birinin "cihatçı çeteleri eğitip mühimmat ve silahla donatmak" olarak açıklamakta bir sakınca görmeyen SADAT'ın yurt içindeki ilk bilinen faaliyetlerinin de 15 Temmuz darbesi kapsamında ortaya çıktığı aşikârdır. Muhtelif iddialar var,

duyuyoruz, okuyoruz, görüyoruz. Boğaz Köprüsü'nde asker kafası kesenler kim? Yine, aynı gecede kimler silah dağıttı? Asker kovalayan Suriye'de savaşmış cihatçılar bir anda nasıl ortaya çıktılar? Soruların hepsine bir cevap verilmesi gerekiyor.

Üstelik kanun hükmünde kararname eliyle hem uluslararası alanda Türk Silahlı Kuvvetlerinin hem de yurt içindeki kolluk güçlerinin organizasyonlarını kendine vazife eden ve bunu rahatça söyleyen SADAT'ın, daha çok ön planda olmasını sağlayacak düzenlemeler birbiri ardına geliyor. İçişleri Bakanlığı bütçesinin görüşmeleri sırasında söyledik ve bunu dile getirdik. Ocakta yayınlanan 680 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle özel güvenlikçiler artık uzun namlulu silahlar kullanabilecek, bu aşamada Genelkurmaydan görüş alınmayacak. Özel güvenlikçilerin uzun namlulu silah kullanabilmesi için vali yardımcısının başkanlığındaki bir komisyonun kararı ve valinin onayı yetecek. Yani AKP ve saray eliyle yapılan bu düzenlemede SADAT kurumsallaştırılırken silahlanma yarışı da sürüyor. Bu, çok tehlikeli ve kabul edilebilir bir durum da değildir.

Millî Savunma Bakanlığı bir ülke için en stratejik Bakanlıktır. İzlediği politikalarıyla o ülkeyi temsil eder ve Millî Savunma Bakanlığının ana omurgasını da diplomasi oluşturur. Ülkemiz Millî Savunma Bakanlığının geçmişten gelen uluslararası tecrübesi ve yetmişmiş insan kaynaklarıyla çok ciddi bir potansiyeli barındırmaktadır. Ne var ki AKP iktidarıyla bu potansiyel çarçur edildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çam, ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) - AKP iktidarlarının giderek tek adam Erdoğan iktidarlarına evrilmesi, Millî Savunma Bakanlığının edilgen kılınması, diplomasinin ne olduğunu bilmeyen anlayış, gelişigüzel o eski ruh hâliyle bazen esip gürlüyerek, bazen diplomasiyi küçümseyerek ve hiçe sayarak dış politika oluşturmaya çalışılıyor. Plansız, programsız, uluslararası dengeleri gözetmeden bu gelişigüzel davranmanın başarı şansının olmadığını altını çizmek istiyorum.

Son olarak, NATO'da Türkiye Cumhuriyeti devletine, Mustafa Kemal Atatürk'e, AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a yapılan saygısızlığı şiddetle kınıyoruz ve protesto ediyoruz. Ancak kimi kaleşörlerin, kimi yandaş gazetecilerin "Atatürk'ü ve Türkiye'yi savunmanın yolu Erdoğan'ı savunmaktan geçer." anlayışının çok abartılı ve çok doğru olmadığını, hiçbir siyasi parti genel başkanının, hiçbir kurum ve kuruluşun Türkiye Cumhuriyeti devletinden, Mustafa Kemal Atatürk'ten aynı noktaya düşürülmeyeceğinin ve aynı noktada görülmeyeceğinin altını çizmek isterim.

Sayın Başkan, Peygamber ocağımız Türk Silahlı Kuvvetleri. Balyoz davaları, Ergenekon, kumpas davaları oluncaya kadar Türk Silahlı Kuvvetleriyle ilgili yapılan bütün araştırmalarda en güvenilen kurum Türk Silahlı Kuvvetleriydi ama bugün aynı şekilde Türk Silahlı Kuvvetleriyle ilgili yapılan araştırmalarda aynı pik noktayı görememek bizi derinden üzmektedir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin eski güven ve itibarını kazanması hepimizin isteği ve arzusudur. Ama Sayın Bakan size bir şey söyleyeceğim: Siz Millî Savunma Bakanısınız, Bakan Yardımcınız Şuay Bey orada, Müsteşarımız var ve müsteşar yardımcılarımız var. Millî Savunma Bakanlığından, sizden habersiz bir iş oluyor olsa siz o koltuğun sahibi değilsiniz, siz o koltuğu dolduramıyorsunuz ama hayır, sizin bilginiz dâhilinde o işler yapılıyorsa siz aynı zamanda onların ortağsınız.

2018 yılı bütçenizin hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Bunu Türk Silahlı Kuvvetleri ve 15 Temmuzla ilgili, bağlantılı söyledim, sizinle ilgili değil.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Hayır, somut olarak herhangi bir şey varsa...

MUSA ÇAM (İzmir) – Hayır, şunu söyleyeyim: 15 Temmuz darbesi yapılıyor bu ülkede, yapıldı, 250'e yakın vatandaşımız öldü, şehit oldu, binlerce insan haklı haksız tutuklu yargılanıyorlar. Kötü bir süreç ama bir Genelkurmay Başkanının olduğu yerde emir subayından özel kalemine kadar bu işlerin içerisinde olacak, Genelkurmay Başkanının bundan haberi yoksa bizim işimizin çok zor olduğunu düşünüyorum.

2018 yılı bütçesinin ülkemize hayırlı ve uğurlu olmasını, savaşızsız, sömürsüz ve sınırsız bir dünya ve Türkiye dileğiyle başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çam.

Sayın Çakırözer, buyurun lütfen.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Millî Savunma Bakanlığımızın, diğer kamu kurumlarının saygıdeğer bürokratları, değerli basın mensubu arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, yeni görevinizin hayırlı olmasını diliyorum.

Ben de yine bir kez daha 15 Temmuz darbe girişiminde şehit olan vatandaşlarımızı rahmetle andığımızı vurgulayarak başlamak istiyorum. Tabii, darbe girişimine katılan, vatandaşlarımızın vergisiyle alınan savaş jetlerini, helikopterleri, silahları bu millete doğrultan eski personelin bizzat Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı döneminde bu görevlere geldiklerini, atama ve terfi kararlarında şu anda sizin oturduğunuz koltukta daha önce oturan partililerinizin ve şu anda Başbakan ve Cumhurbaşkanı görevinde olan partililerinizin bulunduğunu bir kez daha anımsatmak isterim. Bunu şunun için anımsatıyorum: Bu Meclis çatısı altında 15 Temmuz darbe girişimini, gerçekleştirme gerekçelerini, arkasında yaşananları, kimlerin parmağı olduğunun öğrenilmesi amacıyla bir araştırma komisyonu kuruldu ancak bu komisyon bizzat Adalet ve Kalkınma Partisi tarafından görev yapamaz hâle getirildi. Darbe girişiminin tüm boyutlarıyla aydınlatılmamış olmasının kaygı verici olduğunu, bundan sonrasına ilişkin de şüpheler, kuşkular yarattığını vurgulamak isterim.

Bu konuda bazı sorularım da olacak Sayın Bakanım. Darbe girişiminin ardından çok sayıda üst düzey personelin firar ettiği biliniyor. Geçmişte sanırım, 2017 itibarıyla 149 askerî personel firardaydı. Son rakamlar nedir? Firardaki askerlerin yurt dışına kaçıp kaçmadığına yönelik elinizde bir veri bulunup bulunmadığını ve bu personelin yakalanması konusunda, iadesi konusundaki gelişmeleri Komisyonumuzla paylaşmanızı rica edeceğim.

Darbe girişiminin ardından askeriye ait kışla tesislerinin şehir dışına taşınması gündemdeydi, bu süreç tamamlandı mı? Boşaltılan arazilerin akıbetine ilişkin olarak da bizleri aydınlatır mısınız? Özellikle İstanbul ve Ankara'daki yeşil arazilerin ranta açılmayacağına yönelik Millî Savunma eski Bakanının da kamuoyuna yansıyan ifadeleri vardı ancak İstanbul'da yaşanan bir örnek endişelerimizi artırmaktadır. Bir asra yakın zamandır İstanbul Golf Kulübü tarafından kullanılan Levent'teki 350 dönümlük yeşil araziye lojman, komutan konutu ve diğer binaların inşa edildiğine yönelik bazı haberler yansıdı basına. Bu örnek de boşaltılan askerî arazilerin yeşil alan olarak değil de rant odaklı olarak kullanılacağı konusunda bizleri kaygılandırmaktadır. Bu çerçevede Bakanlığımızın şehir dışına taşınmasına yönelik bazı hazırlıklar yapılmaktaydı. Bu konuda da son durumun ne olduğunu bizimle paylaşırsanız seviniriz.

Az önce Musa Bey de bahsetti, FETÖ'cüler tarafından allak bullak edilen ve hiyerarşisi altüst edilen Deniz ve Hava Kuvvetlerinde son iki şûrada bazı iadeitibarlar yaşandı. Bunlar devam edecek midir? Kumpas mağdurlarının yaşadığı mağduriyetlerin giderilmesi noktasında planlanan bir adım var

mıdır? Kamuoyu onları “kumpas şehidi” olarak tanımaktadır, şehit olduklarına inanmaktadır. Cem Aziz Çakmak Amiralimiz, Murat Özenalp Albayımız, Berk Erden Albayımız, Ali Tatar Yarbayımız, Olgun Ural, işte, bunlar hep FETÖ’cülerin kendilerine attığı iftiralarla mücadele ederken ya hapiste hastalıktan yaşamlarını yitirmiş ya beraat ettikten sonra yine hastalanarak hayatlarını kaybetmiş ya da intihar ederek onurlarını korumak istemişlerdi. Bu isimlere iadeitibar çerçevesine şehitlik mertebesi verilip verilmeyeceğini geçen yıl da sormuştum, bir kez daha sormak isterim. Bu konunun artık gelecek yılki bütçeye bırakılmaması gerektiğini sizden samimiyetle rica ediyorum.

15 Temmuz darbe girişimi sürecinde linç edildiği belirtilen askerî personele yönelik dava süreçleri ne aşamada? Benzer şekilde, darbe girişimine katıldığı gerekçesiyle cezaevinde tutulan er, erbaş ve askerî öğrenciler bulunmaktadır. Bunların akıbeti hakkında detaylı bilgi almak isteriz. Er, erbaş ve askerî öğrencilerin emir komuta zinciri içinde hareket ettiğine yönelik özellikle ailelerinin iddiaları, savunmaları vardır. Hâlen cezaevinde bulunan eski askerî personelin rütbe dağılımları -eskiye göre tabii ki- nelerdir? Bir de, KHK’yla ihraç edilmemesine karşı hâlen açıkta bulunan ya da cezaevinde tutulan askerî personel bulunmakta mıdır?

Yine, bugün çokça tartıştığımız Norveç’teki NATO tatbikatında yaşanan ve Mustafa Kemal Atatürk ile Recep Tayyip Erdoğan’a yönelik hakaretler içeren skandal konusunda ben de tabii bunu kınadığımızı, en sert şekilde tepki gösterdiğimizi bir kere daha kayda geçirmek isterim. Genel Başkanımız, parti sözcülerimiz bunu vurguladılar. Siz konuşmanızda da Hükümetin etkili makamlarındaki diğer yetkililerin konuşmalarında da sürecin bahsettiğiniz özürlerle geçtirilmeyeceğini vurgulamaktasınız. Doğrudur ancak bir konuyu ben de vurgulamak isterim: NATO ittifakı, Türkiye’nin veto yetkisine sahip olduğu sanırım -en azından benim şu anda aklıma gelebilen- tek uluslararası kuruluş ve bizim güvenliğimize katkı sağladı, biz transatlantik ilişkilerin güvenliğine katkı sağladı uzun yıllar boyunca. Gelinek noktanın “NATO’dan ayrılmalı mıyız, ayrılacak mıyız?” tartışmalarını da bir arada getirdiğini görüyorum. Burada dikkatli davranılması gerekmekte. NATO ittifakı, Türkiye’nin güvenliği açısından önemlidir. İşte, “NATO’dan çıkalım, Şanghay Beşlisine girelim. Başka bir iş birliği içinde yer alalım.” gibi arayışların ulusumuzun güvenliği açısından doğru yaklaşımlar olmadığını dikkatinize getirmek isterim.

Sayın Bakanım, siz sunumunuzda Suriye konusunda ülkemizin de tarafı olduğu ilkelerin başında Suriye’nin üniter yapısının, toprak bütünlüğünün korunması geldiğini vurguladınız. Katılıyoruz, biz buna uzun yıllardır katılıyoruz ancak maalesef, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarları döneminde buna katılmayan bir dönem oldu ve bu süreçte, biliyorsunuz, komşumuzun içinde rejim değişikliği için bizzat aktif bir şekilde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti politikalar geliştirdi. Sınırimız kevgire döndü. Bir bölümü kendi ülkemizden, bir bölümü yabancı ülkelerde gelen vahşi teröristlerin geçişi maalesef, ülkemizi, bölgemizi kana buladı.

Şimdi, bu aşamada bugün Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan Soçi’ye yolculuk etti, sabah saatlerinde televizyonlar veriyorlardı. Ancak bu görüntüyü sadece kendi televizyonlarımız değil, uluslararası televizyonlar da şu görüntüyle birlikte veriyorlar: Dünkü, Rusya Devlet Başkanı Putin’in Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad’la birlikte verdiği sarılma fotoğrafı görüntüsüyle beraber veriyorlar. Bu görüntüler yani iki görüntü, dün Esad ve Putin’in birlikte sarılma görüntüsü ve bugün Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın Soçi’ye yolculuğu aslında bizim iflas eden Suriye politikamızın en net görüntüsüdür. Yani Esad gidecekti, Esad’sız bir Suriye olacaktı ama gördüğümüz gibi Cumhurbaşkanı Erdoğan Soçi’ye gitmeden önce Putin tüm dünyaya Esad’la birlikte olduğunu, Esad’ın ayakta olduğunu ve ayakta olacağını göstermektedir. Umud ediyoruz Soçi’deki görüşmeler sonrasında alınan kararlar hem Suriye’nin geleceğine ama ondan öte, Suriye’nin geleceğinden öte ülkemizin geleceğine,

güvenliğine, vatandaşlarımızın güvenliğine hizmet eder. Suriye konusundaki yanlış politikaların, son altı yıldır izlenmekte olan yanlış politikaların, maalesef, ülkemizde hem can kaybına hem ülkemizde koruma altına almak zorunda kaldığımız -tabii ki trajik durumda kaldıkları için- 3 milyonun üzerindeki Suriyeliyle birlikte yaşama zorunluğumuza hem ticari kaybımıza hem turizmde kaybımıza, hepsine neden olduğunu bir kere daha hatırlatmak isterim.

Yine, Sayın Bakanım, geçen yıl da vurguladık, sadece bizim partimiz değil, iktidar partisinden değerli arkadaşlarımla bu yıl değişik bütçelerde birlikte vurguladık; 15 Temmuz darbe girişimini önlemek için vücudunu siper eden şehit düşen vatandaşlarımıza, gazi olan vatandaşlarımıza, onların yakınlarına sağlanan imkânlar var. Bu imkânlar ile terörle mücadele ederken hayatını kaybeden şehitlerimize ve onların yakınları ile yine yaralanan gazilerimize tanınan imkânlar, özlük hakları arasında farklılıklar var. Biz bunun giderilmesi için yapıcı bir şekilde Hükümete sürekli çağrıda bulunuyoruz, Genel Başkanımız olsun, parti sözcülerimiz olsun. Bu konuda sizlere kamuoyundan da gelen çağrılar, baskılar var. Bu sesin duyulması gerektiğini ve bu ayrımcılığın artık ortadan kaldırılması gerektiğini yine dikkatinize getirmek isterim Sayın Bakanım.

Sayın Bakanım, Sayıştay raporlarında dikkat çekilen çok önemli bir husus var, geçen yıl da vardı ama bu yıl da devam ettiği gözüküyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, birkaç hususu tamamlayarak bitireyim.

(Oturum Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Sayın Çakırözer, lütfen toparlayın.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – O da Savunma Sanayi Müsteşarlığında kullanılan, anladığım kadarıyla orta seviye yöneticilerin kullandığı arabaların -markaları da yazıyor, Mercedes, Audi vesaire gibi- teminine ilişkin ilginç tespitler var yani Müsteşarlığın kendi aracı olmadığı, kamu kurumlarından ya da özel sektörden temin edildiğine ilişkin. Orada bir vurgu daha var, bu, özellikle üzerinde durduğumuz bir konu. Bu araçların bedelli askerlikten toplanan para ve F35 projesi kapsamında tutulan paranın değerlendirilmesiyle savunma projelerinin yürütülmesi karşılığı sağlandığının düşünüldüğü kayda geçiyor. Şimdi, bedelli askerlik konusunu gündeme getirirken bunun nerelere harcanacağını sizler ifade etmişsiniz bu yüce Meclisin çatısı altında. Bununla makam aracı alınacağını hiç söylemediniz. Eğer bu doğru ise asla kabul edilemeyecek bir konudur Sayın Bakanım.

Son olarak da Eskişehir'imize ilişkin iki cümleyle bitiriyorum. O da şu: Eskişehir'imiz savunma sanayisi açısından, havacılık açısından çok önemli bir merkezdir. Savunma sanayisi için bölgenin mevcut kabiliyetine yeni yatırımlar yapılmalıdır. Örneğin, TEI gibi, 1'inci Hava İkmal Bakım Merkezi Komutanlığındaki gibi var olan altyapı, ekonomiye etkin şekilde kazandırılmalıdır. Özellikle motor teknolojileri, uçak, gemi, araç ve demir yolu konusunda bölgemizin uzmanlığı malumdur, bu, gözden kaçırılmamalıdır. İşte TÜLOMSAŞ, işte TEI'nin motor çalışma grubu desteklenmelidir. Eskişehir'deki askerî ve sivil havaalanlarının varlığı çok iyi değerlendirilmeli; örneğin, kargo taşımacılığı için bölgesel bir model oluşturulması için kafa yorulmalıdır.

Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, Komisyon üyelerimiz; aşağıda Genel Kurul açıldığında, torba tasarı görüşmelerine geçildiğinde -grupların üzerinde anlaşmış olduğu bildiğim kadarıyla 3 madde var, gerçi Sayın Kuşoğlu 2'sinde anlaşıldı diyor- yeni madde ihdasları olacağı için Sayın Bakanım, aşağıdan haber geldiğinde birleşime yarım saat kadar ara vereceğim ve yeni madde ihdası için Genel Kurula ineceğiz.

Sayın Ayhan, buyurun.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar ve değerli arkadaşlar; ben de öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, ben Savunma Bakanlığı bütçesinde Sayın Bakanın sunuşunu dikkatlice izledim, dinledim. Sayın Bakan sunumunu yaparken 3 temel tehdit algısından bahsetti ve kurgusunu bunun üzerine kurdu. 3 temel tehdit algısını sıralarsak 1'incisini DAEŞ tehdidi, 2'ncisini FETÖ tehdidi, 3'üncünü ise PKK ve PYD tehdidi olarak nitelendirdi, öyle isimlendirdi. Şimdi, buradan hareketle, özellikle Bakanlığınız, diğer bakanlıkların bütçesi gözetilerek kıyaslandığında, bütçesinde en fazla artışın olduğu bakanlıklardan biri. Yani bir nevi denilebilir ki bu, mevcut tehdit algıları üzerinden bir savaş bütçesi olarak gerçekleşmektedir. Yani bu kadar tehdit, bu kadar korku ve tedbir içerikli bir değerlendirmenin merkezine oturan şey de hâliyle bütçenin savaşa endeksli bir şekilde gerçekleştirilme ihtiyacını ve zorunluluğunu beraberinde getiriyor. Şimdi, biz de siyaset yürüten insanlar olarak, partiler olarak, kurumlar olarak hâliyle savaşın karşısında durmak ve savaşın koşullarını ortadan kaldıracı birtakım tutum ve pratikler içerisinde bulunmak gibi bir sorumluluğa sahibiz. Yani demokratik siyasetin parçası olmak, aynı zamanda savaşın karşısında olmaktır, savaş hâlinin yaşanmasının ve savaş hâlinin gerçekleşmesinin önünde durmaktır.

Şimdi, savaşla ilgili felsefik olarak söylenecek olan birkaç şey var, tanımları çok fazla, ben kısaca... "Savaş"ı, barışın sorunlarından kaçış olarak -en fazla akla uygun gelen ve benim de kabul ettiğim bir tanım- değerlendirmek en uygunu olur. Yani barışla sorunları eğer siz çözemiyorsanız, barışla, problemlerinizi diyalogla çözemiyorsanız hâliyle kestirme bir yöntem olan savaşa başvurursunuz. Bu iki kişi arasındaki kavgadan, iki topluluk arasındaki kavgadan, devletler arası ve işte, farklı yapılar arası kavgaya varıncaya kadar gerçekleşen bir olgudur. Yani barışı gerçekleştirmediğiniz anda savaşa başvurursunuz.

Bir diğer konu: Savaş üzerine yapılan tanımlamalardan biri de savaşın bir zorunluluk olduğudur. Bu tanım da bence, kanaatimce çok yapay, çok kurgulanmış bir tanımdır. Yani ta 16'ncı yüzyılda Hobbes'un insan üzerine yapmış olduğu tanımlama gereği... Hobbes der ki: "İnsan, insanın kurdudur." İnsanı insanın kurdu olarak betimleyen, tanımlayan bir zihniyet hâliyle savaşı da meşrulaştıran, savaşı da normalleştiren bir anlayışı beraberinde getirir. Dolayısıyla savaş kesinlikle bir doğa yasası değildir, savaşın yaşanmamasını, savaşın gerçekleşmemesini sağlamak insanların elindedir. Hele hele demokrasiyi, demokratik bir toplum iddiasını kendisine perspektif edinen yapıların da bunu gerçekleştirme olasılığı çok yüksektir; bunu belirtmek istiyorum.

Bir diğer nokta: Şimdi, bu savaş bütçesi, savaşın topluma vermiş olduğu zararlar, savaşın bir bütün olarak yarattığı tahribatları bilmem hatırlatmaya gerek var mıdır? Türkiye üzerinden ifade etmek gerekirse şu anda eğer bir savaş tehdidi söz konusuysa bu savaşın toplumun yüzde 90'ını çok rahat bir şekilde etkileyeceğini söylemek mümkündür; yediden yetmişe, Türk'ü, Kürt'ü, Arap'ı, Çerkez'i, Alevi'si, Sünni'si, kim yaşıyorsa, toplumun bütün kesimini etkileyebilecek bir şeydir; dolayısıyla çok küçük bir azınlığı sadece savaş ekonomisi ve rantı üzerinden mutlu edebilecek ama büyük bir çoğunluğu da rahatsız edecek bir şeydir. Yani mal, can kaybı da dâhil olmak üzere, yediğimiz ekmekten

İçtiğimiz suya kadar birçok zararı söz konusudur. Öyleyse bütün bunlar söz konusu iken yapmamız gereken şey ne? Savaşa karşı net bir tutum almaktır. Bunun da Türkiye gerçekliği üzerinden okuması ve değerlendirmesi ne? Bunu yaratan nedenleri daha sağlıklı bir şekilde, daha gerçekçi, daha reel bir şekilde ele almaktır.

Şimdi, arkadaşlar da ifade etti. Biliyorsunuz, özellikle Türkiye'deki savaş, çatışma, şiddet potansiyelinin en büyük dinamiklerinden biri Kürt sorunudur. Şu anda PYD-YPG olarak ifade edilen, bir tehdit algısı olarak gösterilen Suriye'nin Rojava kısmında yaşanan şey de bu Kürt sorunundan kaynaklı bir tehdittir. Dolayısıyla bakış açınız, bu sorunu salt tehdit olarak gören ve bu sorunu savaşla çözmeye gibi bir bakış açısı ise bu ayrı bir konudur. Az önce bir arkadaş da ifade etti, "Üzerlerine beton dökelim." dedi. Bu bir düşünce yani beton dökmek, yok etmek. Az önce tanımını yapmaya çalıştığım savaş olgusuna karşı getirilecek çözümlerden biridir, bu da dünyada çok fazla tercih edilmeyen bir şeydir, arkadaşımızın düşüncesidir. Ama bir olguyu hakikatleriyle, bütün objektifleriyle ele alıp onun üzerinden bir çözüm, bir diyalog, bir müzakere sürecini başlatmak ve barış yöntemini esas almak da daha insani, daha demokratik bir yöntemdir. Dolayısıyla Kürt sorunu da başta olmak üzere, bütün toplumsal sorunlarımızı özellikle barış yöntemiyle, diyalog yöntemiyle çözmek hepimizin faydasıdır. Ne o az önce sözünü etmeye çalıştığım savaşın yaratmış olduğu tahribatlara maruz kalırsınız ne de sürgit bir kısır çatışmanın, bir kaosun, bir krizin içerisinde gömülürüz.

Bakın, 2013-2015 sürecini biz hep anlatıyoruz. 2013-2015 süreci, aynı şu anda Hükümetinizin ifade ettiği yerli ve millî karaktere sahip bir süreçti aslında. Hep sıkça vurgulanıyordu. Herhangi bir emperyal gücün, herhangi farklı bölgesel bir gücün içerisinde olmadığı, tamamen Kürt ve Türkiye cephesindeki güçlerin, devletin, Hükümetin, tarafların içerisinde olduğu bir süreçti ve o süreç içerisinde daha emperyal müdahalelere kapalı, daha kendi içerisinde özgün ve orijinal çözümleri barındıran bir süreçti ve biz bu süreci iyi değerlendiremedik, nedeni ne olursa olsun. Kimi arkadaşların değerlendirmesi farklıdır, kimi arkadaşların farklı nedenler öne sürerek değerlendirmesi farklıdır ama orada çok kıymetli, çok değerli bir fırsat elimize geçmişti. Az önce bir arkadaşın da ifade ettiği gibi o fırsatı biz değerlendirebilirdik, değerlendiremedik -bu sorunu kendi içimizde- beş yıl aradan geçti, bu sorun Suriye eksenli uluslararasılaşmış bir sorun olarak karşımıza çıktı. Yani denilebilir ki: Bugün Kürt sorunu sadece Türkiye'nin sorunu değildir, Kürt sorunu uluslararasılaşmıştır, bölgesel bir sorun hâline gelmiştir. Bu neye karşılık geliyor? Bir sorunu siz yayarsanız, büyütürseniz onun çözümünü de daha fazla zorlaştırırsınız, daha fazla diyalog ve çözüm zemininden yani konuşarak, tartışarak demokratik zeminden uzaklaşırsınız. Böyle bir tespiti yapmak gerekiyor. Dolayısıyla bu tespit çok önemlidir. Yani biz hâlen de gecikmemişiz, hâlen bu sorunumuzu hem Türkiye'de hem Suriye'de hem Irak'ta hem İran'da, Orta Doğu'nun en önemli iki dinamik gücü olan Türkler ve Kürtlerin asgari müştereklerde bile olsa bir araya gelerek çözebilme zemini vardır, bu zemini...

Bakın, 2013-2105 tarihlerinde şimdi PYD olarak ifade ettiğiniz Salih Müslim, iki defa -ben kendim o süreci çok iyi hatırlıyorum- Ankara'ya davet edildi ve Kobani Kanton Başkanı Enver Müslim'e kadar birçok insan buraya geldi. O dönem bazı şeyler daha iyi gidiyordu, bazı şeyler konuşularak, tartışılarak daha güçlü bir şekilde çözüme mecrasına girmişti. Dolayısıyla o fırsatlarımız oldukça fazlasıyla var. Kaldı ki Kürtler ile Türklerin tarihsel olarak, kültürel olarak, siyasal olarak, inançsal olarak, sosyal olarak çok güçlü birliktelikleri vardır. Hep arkadaşlar ifade ederler, et tırnak misalini verirler; bu, bir realiteyi ifade ediyor. Bugün İstanbul'u göz önüne aldığımız zaman, Çukurova'yı göz önüne aldığımız zaman tek, yekpare, homojen bir Kürt bölgesinden söz etmek mümkün değildir. Dolayısıyla böyle bir sosyolojik gerçekliği de göz ardı etmemek lazım. Bu sosyolojik gerçeklik, sorunu demokratik yöntemlerle çözmeye gücünü ve zenginliğini bize vermektedir; yeter ki bunu değerlendirebilelim, yeter ki buna ilişkin çok güçlü perspektifler, çok güçlü yaklaşımlar ortaya koyabilelim. Aksi takdirde ölmeye, öldürmekle, yok

etmekle bir sorunu çözmeniz, hele hele böylesi kronikleşmiş, böylesi kökleşmiş bir sorunu çözmeniz de mümkün değildir; ne kadar askerî harcamalar yaparsanız yapın, ne kadar askerî tedbirler alırsanız alın bu sorunu çözmek mümkün değildir. Daha fazla bağımlılık getirecektir, daha fazla işte, S-400 füzeleriyle, belirttiğimiz işte, NATO'yla yaşanan gerginlik, işte, AB'yle yaşanan gerginlik, İran'la kimi zaman, yer yer yaşanan gerginlik de dâhil olmak üzere birçok bağımlılık ilişkisini beraberinde getirecektir ve siz bu sorunu çözmediğiniz takdirde birileri bu sorunu çözme gücüyle, birileri bu sorunu çözmeye fırsatını kendisine devşirerek buradan çıkar elde etmeye çalışacaktır. Dolayısıyla ben bu konuda Bakanlığınızın özellikle çok hassas, çok duyarlı olması gerektiğini söylüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ayhan, toparlar mısınız lütfen?

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Toparlıyorum.

Bir diğer nokta: Şimdi, geçmişimizin korkularını ve geleceğimizin endişelerini büyütmek bir bakış açısidir. Yani geçmiş çok, korkuları çok abartırsanız, geleceği de endişe yüklü bir bakışla ele alırsanız siz kendinizi kullanılmaya elverişli bir hâle getirirsiniz. Dolayısıyla biz birbirimize güvenelim, birbirimizden korkmak yerine, birbirimizden endişelenmek yerine birbirimize güç veren, birbirimize destek sunan bir zemini, psikososyal zemini yaratmaya çalışalım; bunu yapmak da elimizdedir, fazlasıyla elimizdedir. Arkadaşlar, bunun zemini var mıdır, yok mudur? Yaratacağız şimdi. “Barış” denilen şey, zaten kendisi başlı başına meşakkatli bir şey, başlı başına sorunlu bir şey. Şimdi, barış, bugünden yarına gerçekleştirilebilecek bir şey de değildir. Bunun yaratmış olduğu negatif semptomlar, negatif belirtiler üzerinden kendimizi tamamen savaşa endekslemek, savaş üzerinden sonuç alma gibi bir beklenti içerisine girmek bence bir marifet değildir, bir yetenek değildir, bir yaşamı okuma tarzı ve tekniği de değildir. Yaşamı okuma ve yaşam üzerinde gerçekten biz güç ve irade olmak istiyorsak zoru başaracağız, imkânsız başarıma gibi bir tutum içerisine gireceğiz. Birbirimizi tehdit eden bir noktadan ziyade, birbirimizi motive eden bir süreci beraber, birlikte öreceğiz. Şimdi, ne Sri-Lanka modeli ne tamamen topyekûn imha modeli bizim coğrafik gerçekliğimize, sosyolojik gerçekliğimize uymayan bir şeydir. Zaten büyük travmalar yaşayan bir toplumsal gerçekliğimiz var. Doksan yıldır korkular üzerine inşa edilmiş bir toplumsal gerçekliğimiz var ve bunun psikolojik sorunlarını, travmalarını yaşıyoruz. Yeni travmalar yaratmak, yeni korkular yaratmak toplumun hiçbir kesimine fayda getirecek bir şey değildir. Yani silahlara yapılacak yatırımın insanın geleceğine, barışa yapılması kadar kutsal ve kıymetli bir şey yoktur. Bugün tarımsal sorunlarımızdan tutalım da eğitim, sağlık ve benzeri ekonomik problemlerimize kadar birçok problemle karşı karşıyayız. Bütçelerimizi bu problemlerimizi, onları daha fazla çözen bir yere ayırmaktan ziyade niye silaha ayırıyoruz, niye askerî yatırımlara daha fazla bütçe ayırıyoruz? Dolayısıyla hani yapılması gereken kendi tarihimize, kendi Kürtlerimizle, kendi Alevimizle, kendi inanan insanlarımızla ve çalışanımızla, emekçimizle daha barışık bir Türkiye yaratmaktır. Korkuları öne çıkaran, yok etmeyi, öldürmeyi öne çıkaran bir yaklaşımdan ziyade yaşatmayı ve yaşamın kendisini öne çıkaran barış politikalarını esas almamız gerekiyor. Savunma Bakanlığının da üzerinde yoğunlaşması gereken, yapması gereken bu perspektif olmalıdır, buradan doğru bir Orta Doğu okuması olmalıdır. Yani -ben Sayın Bakanın sunumunda da şey yaptım- tamamen endişe üzerine, işte düşmanlık üzerine bir Orta Doğu okuması gerçekleşmiş. Belki askerî bir literatürle, askerî bir bakış açısıyla bu bir yerde olabilir, reel bir şeydir. Ama, her şeyin merkezine bu korkuyu, bu güvensizliği koyarsanız sizin hareket etmeniz, ayakta durmanız da mümkün değildir.

BAŞKAN – Lütfen toparlayabilir misiniz.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Toparlıyorum.

Savunma dediğiniz şey insanın doğası gereğidir. Doğada bütün canlıların savunma refleksi vardır; gülünden tutun da bilimum hayvanlara varıncaya kadar herkeste bir savunma refleksi vardır. Ama, savunma refleksini yaşamın merkezine koyduğunuz zaman -yine tekrar olacak ama- korkularla ördüğünüz zaman o yaşam yaşanabilir bir yaşam olmaktan ziyade insana yük gelen, ağır gelen bir yaşama dönüşecektir diyorum.

Bütçeniz hayırlı olsun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Aydın, süreniz beş dakikadır.

Buyurun.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyesi arkadaşlar; Milliyetçi Hareket Partisi Savunma Komisyonu üyesi olarak görüşülmekte olan 2018 Millî Savunma Bakanlığı bütçesine ilişkin birkaç hususu gündeme getirmek üzere söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle tüm hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlar; bir insanı tanımaya ve tanımlamaya çalışırken genellikle onu karakterize eden en genel özellikleri dikkate alırız. Aynı biçimde, ulusları ve onların sistematik kurumsallaşmış biçimi olan devletleri de tanımlamaya ve ifade etmeye çalışıldığında onların genelgeçer özelliklerini gündeme alırız. Bu denli tarihî ve sosyolojik bir analize tabi tutulduğunda Orhan Türkdoğan gibi, İlber Ortaylı gibi konu uzmanlarının hemfikir olduğu genel bir kanı oluşur bizde. İki bin yılı aşan Türk devlet ve millet geleneğine bakıldığında, bugün varlığıyla gurur duyduğumuz Türkiye Cumhuriyeti devleti güçlü bir ordu-millet terkinin kurumsallaşmış, ete kemiğe bürünmüş hâlidir. Benzer tanımlamalar farklı uluslar için de yapılabilir, farklı devletler için de yapılabilir, bu sosyolojik bir tespittir. Mesela, Avusturya için böyle bir analiz söz konusu olduğunda uzmanların hemfikir olduğu genel karakteristik özellik sanattır, sanat ön plana çıkar. Dolayısıyla, bu tanımlamaya matuf nedenler araştırıldığında bunun temelinde 2 önemli şey çıkıyor karşımıza. Nedir? Bunlardan bir tanesi, yaşadığımız coğrafyanın gerçekten ağır sorumlulukları ve meydana getirdiği güçlükler, sıkıntılar var. Gerçekten, bu coğrafyada yaşamının, var olmanın, jeostratejik açıdan iddiada bulunmanın çok önemli bir bedeli var, burada gerçekten iki düşünüp bir karar vermemizi gerektirir.

Diğer önemli bir şeyse, çok uzun tarihsel süreçten bugüne kadar gelen o devlet geleneğimizin, o millet olma şuurumuzun Batı dünyasındaki algılanış biçimidir. Bu nasıl algılanmıştır? Genelde Doğu'yu karakterize eden, Doğu'yu temsil eden, özelden de İslam dünyasını çok net bir şekilde temsil eden bir Türk devlet geleneği Batı'da çok da fazla hüsnükabul görmemekte, kin, nefret, intikam bağlamı birtakım işgal hesaplarını da gündeme getirmektedir; bu tarihsel bir irdelemedir, bugüne kadar da böyle olmuştur. Dolayısıyla, bizi güçlü kılan ya da bizim güçlü olduğumuz imajını veren, işte, biraz önce söylediğim ordu-millet konseptinden kaynaklanan güçlü bir Türk Silahlı Kuvvetleri imajıdır. Allah korusun, dolayısıyla bugüne kadar her türlü melanetin, hain plan ve projenin özellikle ilk ve nihai hedefi Türk Silahlı Kuvvetleri olmuştur, bunun da en son maalesef ağır bedeller ödeten örneğini 15 Temmuz 2016'da hain kalkışmada gördük. Dolayısıyla, bizim Türk Silahlı Kuvvetlerini kurumsal olarak bu güçlü yapısıyla, bu gerçekten birilerine caydırıcılık imajı yaratan, bizi de gururlandıran, göğsümüzü kabartan bu yapısıyla ilgili çok da yıpratıcı birtakım şeylerden uzak duralım; özellikle bunu söylem bağlamında da ifade etmek istiyorum, eylem bağlamında da ifade etmek istiyorum. Niye? Çünkü önümüzde çok net bir kötü örnekler tablosu var. Maalesef, son on yılda bizim de içinde

bulduğumuz coğrafyaya baktığımızda nedenler çok net bir şekilde anlaşılmaktadır. Bugün güçlü bir ordu yapısı olmayan Irak'ın, Libya'nın, Suriye'nin geldiği hâl ortadadır. Dolayısıyla, biz gerçekten, güçlü ordu konseptimizi daha da güçlü kılarak gereken birtakım tedbirleri almak zorundayız.

Şimdi, teknik konular hakkında Komisyon üyelerimiz, komisyon başkanlarımız çok güzel şeyler söylediler, Bakan Bey'in de brifingini dinledik, gerçekten Türk Silahlı Kuvvetleri adına birtakım atılımların yapıldığına tanıklık etmekteyiz. Ama, bunun yanı sıra, bir taraftan da üzüm yemeye çalışırken bağcıyı dövmemeye dikkat edelim. Yani, bu ata yadigârı, göz bebeğimiz kurumu kendi hiyerarşik yapısı içerisinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alabilir miyim Sayın Aydın lütfen.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Bir komisyon üyesi olarak ek süre alamayacak mıyım efendim?

BAŞKAN – Alamayacaksınız efendim.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Diğerlerine tanınan bu ek süre imkânının bana tanınmamasını...

BAŞKAN – İşte mesela bir dakika yani son cümlelerinizi...

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Bir değil, beş dakikaya yakın verildiğine tanıklık ettim ben burada.

BAŞKAN – Kime ettiniz?

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Benden önceki konuşmacılara.

BAŞKAN – Dışarıdan gelen arkadaşlarımıza mı? Komisyon üyesi olmayan milletvekillerimize mi?

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Komisyon üyesi olan arkadaşlara.

BAŞKAN – Komisyon üyesi olan arkadaşlarımıza veriyoruz.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Ben de komisyon üyesi olarak istiyorum zaten.

BAŞKAN – Bu Komisyon üyesi misiniz efendim?

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Evet efendim.

BAŞKAN – Ne zaman?

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Kalubeladan beri. Ne zaman diyor ya hayret bir şey.

BAŞKAN – Ne zaman Plan ve Bütçe Komisyonuna üye oldunuz, ben onu anlamadım efendim.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Oldum mu?

BAŞKAN – Plan Bütçe Komisyonu üyeliğiniz ne zaman diye, onu anlamadım.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Ben Millî Savunma Komisyonu üyesi olarak...

BAŞKAN – Tamam, ben anladım, anladım ama veremiyoruz .

Buyurun.

İki dakika içinde toparlayın.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Peki, o zaman...

Evet, kurumsal yapısıyla güçlü bir Türk Silahlı Kuvvetlerinin şu anda içinde yaşadığı birtakım sıkıntılar var. Gerçekten, bunların en önemlisi sarsılan, zedelenen, bazı odaklar tarafından paralelize edilmeye çalışılan güvenilirliği ve saygınlığıdır. Bu saygınlığa helal getirilmeden birtakım atılımların yapılmasında yarar var. Kendi bünyesi içerisinde rütbelerin farklılıklarının, çalışma şartlarının farklılıklarının, görev ve sorumluluklarının farklılıklarının Allah korusun aralarına bir nifak tohumu

ekilmesine vesile olunmaması, tam tersine bunların bir an önce giderilmesi, tamir edilmesi ve güçlü ordu konseptinin tekrar erinden en üst kademedeki en yüksek rütbeliye kadar tesis edilmesi noktasında biz gerekli hassasiyeti ifade etmek istiyoruz ve bu konuda komisyon üyesi olarak takipçisi olduğumuzu belirtiyoruz. Ben, söz sürem çok kısıtlı olduğu için detaylarına giremiyorum ama Sayın Bakanım size, Sayın Savunma Komisyonu Başkanım Yusuf Bey'e de detaylarıyla birlikte bu konularla ilgili detaylı istekler ve temenniler brifingi veririz, bunu yazılı şekle dönüştürürüz diyorum.

Ben, bu bütçenin hayırlara vesile olmasını, gerçekten güçlü, Batı'yı, hasımlarımızı ülküten, kendimizin göğsünü kabartan bir Türk Silahlı Kuvvetleri varlığına katkıda bulunacağı kanısındayım, şimdiden hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, bütçe ve kesin hesaplar üzerindeki son konuşma Sayın Paylan'ın buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kadim Bey basmış.

BAŞKAN – Kim basmış? Ben son diyorsam sondur size ne yani.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Sizin yerinizde gözü var.

BAŞKAN – Onu maalesef 23 Nisandan 23 Nisana...

GARO PAYLAN (İstanbul) – E, gün olur devran döner Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, basın emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum öncelikle.

Sayın Bakan, demokrasi ve bir arada yaşama iradesi konusunda ciddi adımlar attığımızı düşündüğümüz yıllardan sonra, gerçekten herkesin umudunun büyüdüğü yıllardan sonra yalnızca ülkemiz olarak değil, tüm bölge olarak büyük bir türbülansa girdik, yani cidden büyük bir türbülans içindeyiz ama bu türbülanstı nasıl çıkacağımıza dair gerçekten bölgede hiçbir ülke statükolara dönmek dışında hiçbir öneri geliştirememiş durumda yani ne Türkiye ne Suriye ne Irak ne İran ne diğer ülkeler bir öneri geliştirememiş durumda. Böyle türbülans durumlarında uluslararası güçler, emperyal güçler gelip gömlek biçerler. Bununla ilgili tarihe bakmamız yeterlidir yani emperyal güçlerin nasıl oyunlar oynadığını, tavşana “kaç”, taziye “tut” dediğini, nasıl yaptıklarını görmek için hiç yeni kurgular yapmaya gerek yok, yüz yıl önceye bakmak yeterlidir. Devletimiz maalesef, Birinci Dünya Savaşı öncesi aldığı pozisyonu almış durumda. Bakın, 1908 sonrası da bir yeni anayasa yaptık, demokratikleşme süreci olmuştu, halkların bir arada yaşama iradesi tartışılıyordu bütün halklar bir arada. Ancak sonra o uluslararası türbülans dönemlerinde herkes belli ittifak arayışlarına girdi. Türkiye Cumhuriyeti devleti de önce İngilizlerle, Fransızlarla, sonra baktılar, tekrar Almanlara doğru manevra yaparak belli ittifak arayışlarına girdi ve bu süreçte ilk darbemizi yaşadık yani bir Meclisimiz varken o zaman Talat, Enver, Cemal üçlüsü ilk darbeyi gerçekleştirdi, siyaset kurumunu devre dışı bıraktı ve yalnızca güvenlikçi anlayışla bu türbülanstı bizim ülkemizi çıkarma, kazançla çıkaracağız iddiasında oldu. Ancak, biliyorsunuz ki arkadaşlar, yalnızca o döneme baktığımızda, gerçekten bir çözüm bulamadığımız için bölge halkları olarak, topyekün birbirimize sarılma iradesinin dışında birbirimizi boğazlama iradesine maalesef yöneldiğimiz için topyekün Balkanlar, Anadolu, Mezopotamya ve bütün halklar büyük felaketler ve büyük yıkımlar yaşadık. Ve maalesef bugünlerde arkadaşlar, biz o günlere bakmak yerine bugün aynı filmi sanki sahneye koymuş gibi pozisyonlanıyoruz. Türkiye Cumhuriyeti devleti de maalesef, bu türbülans içinde benim gördüğüm, yani bunun acısını en derinden yaşamış bir

halkın çocuğu olarak bunu size söylüyorum, tekrar aynı pozisyonu almış durumda. Sanki 1915 yılını yaşıyor gibiyim ve ondan sonra yaşadığımız acılarla ilgili bundan sonra neler yaşayabildiğimizi aynı şekilde görmemiz gerekir. Ama bunu görmek yerine, maalesef, bölge ülkelerinin hepsine bakın, her birisi bir emperyal güçle iş birliği yapmaya çalışıyor. Bir emperyal gücü bırakıyor, öbür emperyal güçle iş birliği yapmaya çalışıyor ve bu emperyal güçler de maalesef, tavşana kaç, taziya tut politikası işletiyorlar ve arkadaşlar, ölen, öldüren bu bölgenin insanları, bu bölgenin halkları. Yani Sykes-Picot'a baktığımızda bunun sonucunu da biz görüyorduk ama bugün tekrar yeni bazı masalarda, bazı yerlerde bu anlaşmanın yapıldığını ve buna karşı da bölge halklarının hiçbirisinin bir öneri geliştiremediğini görüyoruz.

İkinci Dünya Savaşı'nda, evet, biz o savaşta büyük yaralar almadan çıktık. Hemen sonrasında oluşan NATO Paktı'nda yer almayı Türkiye Cumhuriyeti kendisi tercih etti ama NATO'nun kendisinin önerdiği şey komünizme karşı mücadele paktı olmanın ötesinde bir şeye geçemedi ve Türkiye Cumhuriyeti'ni de yalnızca öncü bir güç olarak konumlandırdı ve otuz yıl boyunca Türkiye Cumhuriyeti halklarını komünizmle korkutup gladyo yapılandırmasını hep devrede tutup siyaseti hep yönetti ve biz yaşadığımız üç darbeye rağmen -bakın gerçekleşen; "girişim" demiyorum- yaşadığımız üç darbeye rağmen o gladyoyla hiçbir zaman...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tarihte yaşadığımız hiçbir şeyden ders çıkarmadığımız gibi, darbe dinamiklerinden de maalesef, ders çıkarmadık. Bakın, bu süreçlerde; 1960'larda, 1970'lerde, 1980'lerde, 1990'larda NATO içindeki pek çok güç kendi gladyosuyla yüzleşti. Gladyonun işlediği suçlarla, darbe dinamikleriyle yüzleşti ve güvenlik-özgürlük dengesini kurdu, demokrasi yolunda yürüdü ve NATO'yu da yalnızca savunmasını sağlayacak bir araç hâline getirdi. Ama Türkiye Cumhuriyeti devleti hiçbir zaman gladyosuyla yüzleşmedi. AK PARTİ de kuruluş iddiasında bununla yüzleşmeyi önerdi çünkü aynı gladyonun gadrine uğramış bir sosyolojinin temsilcileri olarak geldiler. "Arkadaş, biz de attan düştük, gelin bu gladyoyla yüzleşelim." önerisini koydular. Hep beraber buna kulak kabarttık. Bakın, AK PARTİ bu iddiayı ortaya koyduktan sonra pek çok gladyo yapılanması devreye geçti, ordu içinde pek çok çalışma devreye geçti ve darbe girişimleri başladı. Ya, bu darbe girişimlerinde Hrant Dink, Rahip Santoro öldürüldü, Zirve Yayınevi oldu, Danıştay baskını oldu. Hani "Her şey hikâyeydi." deniyor ya o süreçlerle ilgili AK PARTİ'ye karşı, fiili cinayetlerle, suçlarla karşı karşıya kaldık darbe dinamiklerinde. "Bunlara bakın." dedik AK PARTİ'ye, "Bakın, bir darbe dinamiği devrede." dedik. Bakmamayı tercih etti ve nihayetinde ancak başka bir gladyo yapılanmasının bir önceki gladyo yapılanmasını devre dışı bırakmak için suçlara yol vermesi ve bunları ifşa etmesiyle bunları ortaya koyduk ama AK PARTİ'yi bununla da bırakmayıp ancak gladyoyu bir elden bir ele geçirmeyi tercih etti, sonra da birlikte yürüdüğü o yapılanmayla güç savaşına düştükten sonra o güç savaşını yapan grup da darbe dinamiğini devreye soktu ve o süreçlerin tamamında siyaset kurumu birbiriyile kavga etmek dışında hiçbir şey yapmadı maalesef. Bakın, iki yıl önce Sayın Bakan, yalnızca iki yıl önce sizin oturduğunuz koltukta –ocak ayında 2016 bütçesini görüştük biliyorsunuz seçim dolayısıyla- İsmet Yılmaz oturuyordu. Ben burada şu konuşmayı yaptım, tutanaklara bakın: "İsmet Bey, darbe dinamiği devrededir." Aynen bu konuşmayı yaptım. "Nereden biliyorsunuz darbeyi?" dedi darbeden sonra arkadaşlar. Türkiye siyasi tarihini bilen bir kişi darbe dinamiğinin nasıl devrede olduğunu bilir dedim. Yüz yıllık hikâyeye baktığımızda darbe dinamikleri hep böyle tetiklenir. Toplumda belli fay hatları vardır. O fay hatlarında nefret tohumları ekilmişse, enerjiler birikmişse o gladyo yapılanması o fay hatlarını nasıl oynatacağını çok iyi bilir dedim ve örnekler verdim; Ceylânınar'daki iki polisin

öldürülmesi, Suruç, Ankara, Gar katliamları, diğer bütün katliamlara yol veriliyor darbe dinamiğini tetiklemek için ve Kürt siyasetinde olan devletin pozisyonlanması tamamen darbe dinamiğini tetiklemek için yapılan bir pozisyonlamadır dedim. Bu dinlenmedi. Altı ay sonra darbeyi yaşadık. Darbeden hemen sonra “Gelin bu darbeden ders çıkaralım.” dedik topyekûn. Ama maalesef, devletin pozisyonlanması bu anlamda değişmedi. Siyaseti devreye sokalım çağrılarımız maalesef boşa çıkarıldı. Bu çerçevede Sayın Bakan, ben sizi tekrar uyarıyorum, burada da kayıtlara düşüyor, bu yoldan eğer ki dönmezsek, bu güvenlikçi bakışın girdabından eğer çıkamazsak, güvenlik-özgürlük dengesini eğer sağlayamazsak emin olun, şu andaki devletin konumlanması aynen Birinci Dünya Savaşı önceki konumlanmadır. O zaman da iki adam yönetimi vardı, şimdi de benzer bir durumla karşı karşıyayız; Meclis devre dışıydı, yine devre dışı; hukuk devleti devre dışıydı, yine devre dışı; basın ve sivil toplum devre dışıydı, yine devre dışı. Bütün bunlar olduğunda güvenlikçi siyaset mevcut demokratik siyaseti girdabına çeker, devre dışı bırakır ve fay hatlarını tetikleyerek yeni darbe dinamiklerini, güvenlikçi anlayışı tahkim etmek için hep yeni provokasyonları devreye sokar ve eninde sonunda bu dinamik demokratik siyaseti boşa çıkarır ve talepleri olmaya başlar. Arkadaş, eğer ben savaşıyorsam ben karar vereceğim. Kimin elinde silah varsa o kararları verir ve siyaseti manipüle etmeye, domine etmeye maalesef devam eder.

Sayın Bakan, siz bunun muhakemesini yapabilecek bir Bakan olduğunuz için bu açıklamaları yaptım çünkü bu, unutmayalım, daha yirmi yıl önceki dinamikleri, gladyo yapılanmalarını, bütün bu güvenlikçi siyasetin hepimize yaşattığı gadirleri unutmayalım lütfen derim.

Sayın Bakan, son olarak şunu söyleyeyim: Bu türbülans dediğimin içinde Türkiye Cumhuriyeti devleti de bir anda Rusya’yla yeni bir yol bulalım, hani o uçak krizi sonrası... Rusya’yla beraber yürüyüp hani NATO ittifakını ve Amerika’yı suçluyoruz ya darbeyle ilgili... NATO’yla Amerika da aynı şey mi? Bununla ilgili sizden de yorum almak isterim. Yani, sanki, NATO eşittir Amerika’yımiş gibi, bütün o ittifakın Türkiye’ye saldırmış algısını Türkiye’ye yayıyorsunuz. Buna karşı da hani hep konuşulur ya, Avrasyacı bir dinamik vardır devlet içinde, hep Türkiye’yi bu Batı blokundan uzaklaştırıp Şanghay Beşlisi veya diğer demokratik olmayan devletlere yaklaştırmak ve o girdabın içinde Türkiye’yi başka bir yere doğru, o çipayı Batı’dan çekip başka bir yere doğru savurmak isteyen bir dinamik vardır. Şu anda da maalesef o dinamik devrededir Sayın Bakan. Yani, Türkiye’yi belli bir anlamda oradan uzaklaştırmak, başka bir yere doğru yakınlaştırmış göstermek isteyenler de olabilir, eninde sonunda Türkiye’yi yönetilemez bir ülke yapıp, tekrar darbe dinamiğini devreye sokmak isteyen belli, maalesef, diri güçler devrededir diye düşünüyorum.

Oysa, Rusya’ya bu kadar yakınlaşmak... Yani tarihimizi bu kadar mı unutuyoruz ya? Hani, ortaokulda, lisede okutulan ders kitaplarını bari okuyalım. Yani Rusya’yla her zaman üç yıl iyi, beş yıl kötü olmuşuz. On yıl barış dönemi olmuş, on yıl savaş dönemi olmuş, her zaman da böyle olmuş. Daha iki yıl önce neredeyse savaş aşamasına gelmiş iki devletten bahsediyoruz ve üç yıl sonra ne olacağına dair hiç bir güvencesi yok. Yani, Ukrayna’nın ve Gürcistan’ın hallerine yalnızca bakmamız, yakın dönemde yaşadıklarına bakmamız, bu anlamda yeterlidir.

Bu girdaptan çıkmak için Hükümetinizin tercihi maalesef şu oldu: “Arkadaş, bizim silahlanmamız lazım. Daha çok silaha yatırım yapmamız lazım. Tankımız, topumuz, uçağımızın olması lazım.” Sayın Bakan, siz de söylediniz, bakın. Bir uçağın daha uçmasını sağlamaya 2030 yılını hedef koyuyorsunuz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – 2023.

GARO PAYLAN (İstanbul) – 2023 ama seri üretimini 2030 yılında yapabileceğinizi...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – 2024.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya, her neyse Sayın Bakan, bakan, mesele şu: Ama bakan, teknoloji durmuyor. Yani siz bir şey yapıyorsunuz, o silah teknolojisini elinde tutanlar bir üst versiyonunu yapıyor ve bir alt versiyonunu yenebiliyor. Yani bu, Türkiye'nin içinden çıkabileceği bir girdapmış gibi... Hani silah yarışına girmek ve bölge ülkelerini silah yarışına sokmak... Bu, yapıldı, Yunanistan'la Türkiye'ye bu yapıldı. Yıllarca sanki bir meselemiz varmış gibi iki devlet arasında, onlarca milyar dolarlık silah Yunanistan'a ve Türkiye'ye satıldı. Bunun sonucunda Yunanistan büyük bir krize girdi. Şimdi de aynı şey yapılmaya çalışılıyor. Suriye silahlansın, İran silahlansın, Suudi Arabistan silahlansın, Türkiye silahlansın. “Bunların yüzde 60'ını yerli yapıyoruz.” diyorsunuz ama motorları, bilmem neleri, çipleri, şunları bunları çok büyük paralarla yurt dışından geliyor. Sanki bu silahlanma yarışından biz galip gelebilecekmiz gibi... Hani, sonuç olarak, risk olarak gösterdiğiniz şey Amerika'ysa, hani Amerika'yla savaşabilecek duruma gelmemizse, hani bunun ben 2030 yılına doğru bir hedef olarak konulabileceğini hiç sanmıyorum.

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alalım lütfen.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bitti mi sürem efendim? Sekizinci dakikadayım, niye müdahale ediyorsunuz?

BAŞKAN – Önden de bir beşiniz var, biliyorsunuz. On altıncı dakikadasınız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, on üçüncü dakikadayım, sekiz artı beş, on üç yapar Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Biraz matematikte sıkıntım var bu ara.

Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Peki, o zaman bitireyim ama insicamımı bozdunuz, nerede kaldığımı da unuttum.

Mesele şu Sayın Bakanım: Şimdi, bu girdaptan nasıl çıkabileceğimizle ilgili gerçekten önümüze açık gönüllülükle siyaset kurumu olarak bir tartışma koymamız gerekir. Yani, ben silahlanırım, uçağım olur, tankım olur, o zaman ülkemi savunurum mu? Yalnızca bu mu? Bu elbette olabilir. Bir ülkenin güvenliği için bu yönde atılımlar olabilir. Ama, özgürlükçü alanı, demokrasi alanını tamamen boş verip, bu güvenlikçi anlayış çünkü diğer alanı tarumar ediyor, bu girdaptan böyle çıkabileceğimizi gerçekten düşünüyor musunuz? Bir siyasetçi olarak soruyorum size, Millî Savunma Bakanı olarak sormuyorum. Yoksa, demokratik alanda tekrar normalleşme, restorasyon mu? Çünkü bu girdap, bu türbülans demokratik alanı büyük oranda tarumar etti; camını, çerçevesini kırdı Sayın Bakan. Bu camı, çerçeveyi, kapıyı eğer ki restore edemezsek demokratik evimizin, inanın başımıza daha çok çoraplar örülebilir. Yapmamız gereken Sayın Bakan, bölge halklarıyla beraber...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, son cümle.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Son cümlemi söylüyorum: Yapmamız gereken, hep beraber, bakan, emperyalistlere beraber yürüyerek değil, “tavşana kaç, taziya tut” politikalarını da bir kenara bırakarak, bütün bölge halklarıyla, tarihimizden de ders çıkararak, bizim ortak tarihimiz sonuç olarak, nasıl bir arada yürüebileceğimizi, bir arada yaşama hukukunu nasıl tahkim edebileceğimizi konuşmaktır. Ya, Türk, Kürt, Ermeni, Laz, Çerkez bir arada yaşama iradesini, demokratik bir hukuk sistemi içinde nasıl yaratabileceğimizi bölge ülkeleriyle birlikte tartışabilmektir. Ama, bütün ülkeler silaha yatırım yaparsa, silah yarışına girerse, bu girdap hepimizi içine çeker.

Benim önerim, silaha yatıracağımız paraları barışa döndürelim Sayın Bakan. Ve barışın da bir maliyeti yoktur. Sosyal adalet konusunda... Bakın, artı, bu yıl harcayacağımız 20 milyar TL'yle ne yapılır biliyor musunuz? Devlette bir tane taşeron işçi kalmaz, bunu biliyorsunuz ama siz taşeron işçi meselesini çözmeyp 20 milyar TL'lik silaha yatırım yapacaksınız.

BAŞKAN – Sayın Paylan, artık toparlayalım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bütçe ve kesin hesaplar üzerinde konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru işlemini başlatıyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, konuşmam sırasında sorduğum sorular baki. Özellikle bedelli askerlikle ilgili olarak on binlerce gerçekten bekleyen var. Ne yapacaklarını bilmiyorlar yani çıkacak, çıkmayacak, ona göre herkes planını programını yapacak. Bir cevap verebilerseniz olumlu, olumsuz... Çok bekleyeni var. Teşekkür ederim şimdiden.

Bir de askerî hastanelerle ilgili düzenleme... Sanırım, bir değişiklik söz konusu olacak. Nasıl bir düzenleme yapacaksınız?

Yine, konuşmamız sırasında bu füze sistemleriyle ilgili olarak, S-400 dediniz, EUROSAM'la bir çalışma, bir Türkiye'nin kendi çalışması var, bir de "Patriot"larla ilgili Amerika'yla da çalışmamız devam ediyor, görüşmeleri yürütüyoruz." dediniz. Çok fazla oldu ama özellikle bu Patriot'la ilgili Amerika'yla yapılan görüşmeler konusunda bilgi verebilerseniz memnun olacağım.

Bir de Polatlı'ya zırhlı birlikler nakledilecekti, o kaldı. Polatlı'yla ilgili galiba anladığım kadarıyla farklı bir düşünceniz var, projeniz var, nedir? Bilgi verebilerseniz memnun olurum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, bu savunmanın özelleştirilmesi, taşeronlaştırılması söz konusu mu? Yani bunu derken savunma sanayisiyle ilgili şeylerin yaptırılması değil, özel güvenlik şirketleri savunmada bir rol alacak mı? Bu, SADAT'la ilgili bir sürü söylentiler var. "Yurt dışında da operasyon yapabilecek, ağır silahlar kullanılabilir." Böyle bir şey var mı? Birinci sorum bu.

İkinci sorum: Bu Malatya Kürecik'le ilgili. Bu Malatya Kürecik kurulurken çok tartışmıştık, şimdi tekrar gündeme geldi. Bu Amerika'yla yaşanan sıkıntıyla gündeme geliyor. Biliyorsunuz, "Malatya Kürecik İsrail'i savunuyor, İsrail'i bekleyecek." şeklinde yorumlanmıştı ve İran ve Rusya'dan da tepki almıştı. Buranın kapatılması söz konusu mu?

Son sorum, sözleşmeli erlerle ilgili. Bu sözleşmeli erlerle ilgili, bildiğim kadarıyla, kadro daha doldurulamıyor yani çok sayıda kadro var, üçte 1'i ancak dolu -yani benim bilgim yanlış olabilir- gelmiyor insanlar buraya. Burada birtakım problemler var, bu problemleri giderecek misiniz? Örneğin, bu insanlar diğer askerlik yapan erler gibi birliklerinde kalıyor, onlar gibi hafta sonu izinlerine çıkıyor ama denkleri olan uzman çavuş ve erlerden farklı bir pozisyonlardalar, kışlada iskân ediliyorlar, bunlar değişecek mi?

Bunların maaşlarıyla ilgili asgari ücretle çarparak bir rakam elde ediliyordu, hiyerarşiyi bozuyor diye... Ki bu insanları hep duyuyoruz, şehit oluyor. Bunların maaşlarının düşmesini değil de yükselmesini engellediniz asgari ücret 1.400 liraya artınca. Bunu düzeltmeyi düşünüyor musunuz ve sözleşmeli erlerle ilgili gerçekten onları tatmin edecek, bu tehlike altında olan, canını ortaya koyan insanlarla ilgili daha insani şartları oluşturacak bir düzenleme Millî Savunma Bakanlığının gündeminde mi?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Durmaz...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, AK PARTİ iktidarı yanık, cerrahi müdahale, organ tahribatları, rehabilitasyonda dünyanın önemli hastanelerinden biri olan GATA ve bağlı kurumların statüsünü değiştirdi.

Bölgemizdeki terör, terörle mücadele ve sınır ötesi askerî operasyonlar göz önüne alındığında, böyle bir kurumun yeniden eski statüsüne kavuşturulmasıyla ilgili Hükümetinizin bir çalışması var mı?

Ülkemizde annelerin gözyaşına neden olan, okullarını bitiren subay ve astsubayların ciddi bir güvenlik soruşturmasından sonra içinden mağdurların ayıklanıp yeniden görev verilmesi düşünülüyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hangileri, öğrenciler mi?

KADİM DURMAZ (Tokat) – Bitireyim, sorun, cevap vereyim Sayın Bakanım.

Yine, AK PARTİ iktidarıyla yok edilen askerî terfi piramidini liyakat esaslı yeniden tesis edecek misiniz?

Yine tarihten gelen dış politika geleneğimizde dostlarımızla ilişkilerimizin zayıf olduğu şeylerle ilgili moda tabirle ülkemiz bir eksen kaymasında mı? Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Söylediğim subay ve astsubay okullarından okulu bitirdi, bitirmesine yakın, malum komple bir suçlamayla...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Öğrencileri kastediyorsunuz.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Evet.

Yine atanamayan sözleşmeli uzmanlar var. Bunlar toplumda sosyal bir yara hâline dönüştü, aileler perişan. Bunları belli kurumlar kabul ediyor, bazıı etmiyor. Ama bunlarla ilgili Hükümetinizin bir tasarrufu var mı çözüm noktasında? Çok mağdur durumda olduklarını sizler de biliyorsunuz, biz de biliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Arslan...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Bakan, 15 Temmuz 2016'daki FETÖ darba girişiminden sonra ilan ettiğiniz OHAL uygulamasının uzaması nedeniyle hem ülkemiz içinde hem de dış dünyada güven ortamı maalesef sağlanamamıştır. İş dünyasını tedirgin ettiğini de belirtmek istiyorum. İş hayatının normalleşmesi açısından Türkiye'nin bir an önce normalleşmesi gerekmektedir. Bunun sağlanması için nasıl bir çalışma yürütüyorsunuz, OHAL'in kalkması için bir tarih verebilir misiniz?

İki: OHAL’le birlikte kanun hükmündeki kararnamelerle tüm askerî okulları kapattınız. Ordumuzun önemli bir ihtiyacını karşılayan güçlü ordunun yaratılmasında önemli rolü olan bu okulların tekrar açılmasını sağlayacak mısınız? Okullarının kapatılmasıyla açıkta kalan asker öğrencilerimiz için bir çözüm getirecek misiniz?

Üç: Sınırlarımızdaki mayınların temizlenmesi ne zaman bitirilecektir? Temizlenmiş topraklar bölgede yaşayan yurttaşlarımıza bırakılacak mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çiçek...

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – Kısa kısa birkaç sorum var.

Birincisi, son dönemde Kürdistan, Katalonya özerklik, bağımsızlık taleplerinin çökmesinin PKK terör örgütüne etkileri konusunda bir çalışmanız var mı?

Bilgi destek birimlerinin –ki konuşmamda detaylı bilgi vermiştim- tekrar ihya edilmesi konusunda bir çalışmanız var mı?

Mülakat komisyonlarının birleştirilmesi ve liyakata göre öğrenci seçimi konusunda size gelen şikâyetler var mı?

Şehit ve gazilerle ilgili tek ve ortak bir yasa çıkarılması konusunda bir çalışmanız var mı?

Askerî öğrenciler soruldu.

Süleyman Şah Türbesi’nin Suriye’de normalleşmeyle birlikte tarihî yerine taşınması konusunda Hükûmetin bir çalışması var mı?

Amfibi harekât, helikopter gemisi ve işgal edilen Ege adalarıyla ilgili Bakanlığımızın kararı, tavrı nedir?

İadeyi itibar...

BAŞKAN – Artık son sorunuzu alayım.

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – Son soru.

Tek tip uzman askerlik konusunda bir çalışma var mı? 5 çeşit askerliği tek tipe indirecek bir sistem öngörüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Sayın Çakırözer...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

30 bine yakın emekli astsubay sicil affı beklemekte, onların gelirlerini doğrudan etkileyen bir konu. Bir de göreve başlangıç derecelerinin meslek yüksek okulu mezunları için 9’un 2’si olması gerektiğine ve yine geriye dönük olarak bunun işletilmesi gerektiğine yönelik talepleri var.

Özellikle, soruldu, bir kere daha kayda geçsin diye... Bahsettiğimiz bu, 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında tutuklanan erlerin akıbetine ilişkin rakamları da bizimle paylaşsınız sevinirim.

BAŞKAN – Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim.

NATO’da yaşanan skandal aşamasında bizim orada NATO’da görevli herhangi bir yetkilimiz yok muydu? Önceden onları sezip uarması mümkün olamadı, neden?

2002’de yarbaylara görev tazminatı ve makam tazminatı getirildi ama binbaşılara getirilemedi. Binbaşılardan böyle bir talepleri var. Bu konuyla ilgili bir çalışmanız var mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, 26 Ocak 2016 tarihinde İsmet Yılmaz’a sorduğum bir soruyu soracağım şimdi size, o cevap vermemişti. Şimdi, Meclisimizin solu, sağ, önü, arkası Genelkurmay ve kuvvet komutanlıklarıyla çevrelenmiş durumda ve bu durumun sivil bir siyaset ve demokratik bir ülke görüntüsüne uygun olup olmadığını kendisine sormuştum.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Millî Savunma Bakanlığı da var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet, evet onu da soracağım. Millî Savunma Bakanlığı da Genelkurmayın içinde mütevazı bir bina benim bildiğim kadarıyla, hiç gidemedik oraya. Yani Genelkurmay çok daha ihtişamlı, Millî Savunma Bakanlığı sanki onun içinde yani büyük kümenin içinde küçük bir küme gibi gözüküyor. Ya, bu gerçekten sivil siyaset anlamında, sivil siyasetin askerî bürokrasiye etkisi anlamında nasıl bir görüntüye sahip? Bununla ilgili Millî Savunma Bakanlığı yapmış olarak, bir Bakan olarak ne düşünüyorsunuz? “Bu görüntüyü değiştirmemiz gerekmez mi?” diye size bir soru soruyorum. Maalesef darbe girişiminde biliyorsunuz, oradan, Genelkurmayın bahçesinden helikopterler kalkıp Meclisimizi vurdular veya diğer halkımızı bu anlamda vurdular.

Sayın Bakan, diğer bir sorum... Bir İstanbul vekili olarak soracağım ve diğer şehirler için de aynı şeyi teşmil ettirebilirim. İstanbul’daki askerî alanların taşınma planı ne boyutta ve bu taşınan alanlarla ilgili düşünceniz nedir, imara açılacak mı? Kesinlikle imara açılmasını istemiyoruz.

Son sorum da, Sayın Bakan “S-400 füzelerin 2019’da ilki gelecek.” dediniz. Hangi sırayla gelecek, kaç adet alınacak ve bunlar nereye konumlandırılacak? Yani Ankara’nın savunmasında mı kullanılacak yoksa topyekün ülkenin hangi sınırlarında nereden risk görüyorsunuz? Nereye yerleştireceksiniz bunu ve kimden risk görüyorsunuz? S-400 uçak savunması için herhâlde, hava savunması bu. Hangi uçakları risk görüyorsunuz, nereyi vurması riskini görüyorsunuz? “Yani, Ankara’ya mı, sınıra mı konumlandıracağız?” diye bir sorum var.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Çaturoğlu...

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Sayın Bakanım, konuşmamda söyleyecektim, unuttum. Bu Silahlı Kuvvetlerimizin beslenme ihtiyaçları için yeni bir konsept geliştirmişsiniz bu alımlarla ilgili fakat yemek şirketlerine tekrar bunun verilmesi sıkıntılı olur kanaatindeyim. Bizim bu ürünleri askeriye olarak temin edip askeriye kendi içerisinde mutfak kurup mutfak hizmeti almamızın daha doğru olacağı kanaatindeyim gıdaların sağlığı açısından.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kürkcü...

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Sayın Bakan, üç soru sormak istiyorum.

Birincisi: Bu vicdani ret hakkının tanınması konusunda sabah da söylemiştim. 2004'te Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisiyle gözlem sonrası diyalog sürecinin en belli başlı görev ve taahhütleri arasında bir vicdani ret hakkının tanınması ilkesi vardır. Bakanlığınızın bu konuda herhangi bir çalışması, öngörülebilir bir tarihte bu hizmet biçiminin devreye sokulması öngörüsü var mı?

İkincisi: Erata ödenen aylık ücretlerin asgari ücret düzeyine çekilmesi öngörülmekte midir? Çünkü son derece zor koşullarda bu zorunlu bir hizmet olarak yapılmaktadır. Buna bir karşılık verilecek midir?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Bitmedi, bir sorum daha var Sayın Başkan, izin verirseniz.

O da şu: 1949'da NATO Anlaşması'na dâhil olan ülkelerin sivil yurttaşlardan oluşan bir gizli antikomünist komite kurmaları zorunluluğunu içeren bir gizli maddesi var mıdır? Türkiye bu maddeyi içermiş midir, kabullenmiş midir? Bu yapı soğuk savaşın son bulmasından sonra dağıtılmış mıdır yoksa hâlâ mevcudiyetini sürdürmekte midir?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Konuşmamda da ifade ettim, kısa kısa bunları tekrar soracağım.

Uzman Erbaş Kanunu'nu günün şartlarına göre yeniden düzenlemesi, tahsil ve kıdem durumlarına göre derece ve ek göstergelerinin ve tazminatlarının yeniden belirlenmesi, mali ve sosyal haklarının iyileştirilmesi, uzman erbaşların zati silahının devlet tarafından verilmesi ve yanlarında taşımalarına imkân verilmesi konusunda bir çalışmanız var mıdır?

Konuşmamda uzun uzun anlattım. Bu Konya'daki savunma sanayi potansiyelinin değerlendirilmesi konusunda neler yapıyorsunuz? Ve Beyşehir'de Silah ihtisas organize sanayi bölgesi kurulması konusunda destek bürokrasiniz tarafından veriliyor; siz Hükümet olarak da bu desteği sağlayacak mısınız?

Son olarak şunu ifade edeceğim Sayın Bakanım: Bir de “Başbakan Yardımcım” diye ifade ettiğimi söyledi dostlarımız. Tabii, alışmışız Başbakan Yardımcılığımızdan, herhâlde sizi rahatsız etmemiştir.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Estağfurullah.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Beni rahatsız eden bir şey oldu, savaş bütçesi olduğuyla, yok zor durumda olduğuyla ilgili burada konuşmalar yapıldı, korkudan bahsedildi. Bir defa, Türkiye Cumhuriyeti devleti hiç kimseden korkmaz, Türk milleti hiç kimseden korkmaz, Allah'tan başka kimseden korkmaz.

Savaş bütçesi konusuna gelince; savaş, malum, ülkeler arasında olur. Türkiye Cumhuriyeti terörlü mücadele etmekte, terörün kökünü kazımak için var gücüyle mücadele etmekte.

Bu konuda sizden bir açıklama gelmeyince bunu ifade etme ihtiyacı duydum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çakırözer...

Kısa kısa alayım, aşağı inmek zorundayız.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Tabii, tabii.

Teşekkür ederim.

Eskişehir, biliyorsunuz, 15 Temmuz darbe gecesi hava operasyonlarının merkezi hâline gelmişti. Acaba bundan sonraki süreçte, özellikle pilotların eğitimi konusunda bir merkez hâline getirilebilir mi? Bölgesel Uçak Projesi için İstanbul ve Ankara'nın sıkışıklığı dikkate alındığında Eskişehir uygun bir merkez hâline getirilebilir mi?

Bir de başta TAI olmak üzere bazı Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı şirketlerinde birikimli, yetenekli, donanımlı ve tecrübeli personelin süratle görevlerinden istifa ettiği, yurt dışına çalışmaya gittiği, mobbinge maruz kaldığı şeklinde iddialar kulağımıza gelmekte. Özellikle yetmişmiş personel bulmak zor olduğu için bu konuyla yakından ilgilenmeniz mümkün mü?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Son soru, Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Bakan, özel bir soru.

Yazın “fındık için adalet yürüyüşü” nedeniyle Ordu'dan Giresun'a yürüdük. Çok güzel bir bölge, memleketiniz de güzel fakat bir şey dikkatimi çekti: Giresun'da sahilin dibinde devasa bir bina. Merak ettim sordum “Nedir bu bina?” dedim. “Bunu Sayın Bakanımız yaptı, Gümrük Bakanlığıyla ilgili bir bina.” dediler. Daha estetik, daha güzel bir bina yapılamaz mıydı? Hakikaten Giresun'un o deniz kıyısını böyle kaplamış, kötü bir görüntüyü yani.

BAŞKAN – Musa, iş işten geçmiş, soru soruyorsun sen de!

MUSA ÇAM (İzmir) – Efendim, pardon?

BAŞKAN – İş işten geçmiş -senin bakış açısıyla- soru soruyorsun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ama o kıyıya olmamış yani, onu da bir paylaşmak istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkanım, oylamaya geçelim.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, oylamaya geçeceğim şimdi.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, bir cümlelik bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Peki, buyurun ama hızlı bir şekilde aşağıya inmeliyiz.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Tabii.

Az önce ismini bulamamıştım, şimdi buldum. Alpu'nun Osmaniye köyünde Burak Küçüksu isminde bir er, İstanbul'da Kuleli'de görevliyken komutanı götürüyor o gece, darbe gecesi, hiçbir şekilde hiçbir şeye karışmıyor ama hâlâ tutuklu İstanbul'da. Bunun akıbetini oradaki köylü ailemiz için sizden rica ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, soru işlemi tamamlanmıştır.

Az sonra görüş, eleştiri ve sorulara cevap vermek üzere Sayın Bakanımıza söz vereceğim ancak birleşime 18.00'e kadar ara veriyorum ama aşağıdaki yeni madde ihdası işlemi tamamlandıktan sonra hemen burada toplanacağız.

Teşekkür ediyoruz.

Kapanma Saati: 17.33

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.25

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Değerli hazırım, 30’uncu Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Bütçe ve kesin hesaplar üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi görüş, eleştiri ve sorulara cevap vermek üzere Sayın Bakanımıza söz vereceğim.

Buyurun Sayın Bakan.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; öncelikle, içinde bulunduğumuz ortamda genel bir risk değerlendirmesinin yapılmasının faydalı olacağını düşünüyorum.

Türkiye’nin savunma ihtiyacı bir taraftan küresel ölçekte meydana gelen risk artışlarının ve klasik konvansiyonel savunma ihtiyacının bir gereği olarak ortaya çıkmakta; ayrıca, buna ilave olarak, Türkiye’ye yönelik olarak içinde bulunduğumuz bölgede, bu bölgeden kaynaklı saldırı ve güvenlik risk artışları nedeniyle, ilave bir savunma ihtiyacı söz konusu olmaktadır. Bir başka ifadeyle, Türkiye’nin şu anda karşı karşıya kaldığı problem sadece terörle mücadele problemi değildir; realize edilme biçimi itibarıyla terör saldırılarının defedilmesi çabası gibi gözüküyor ama esas itibarıyla bunları vekâlet savaşlarının bir parçası olarak değerlendirmek gerekiyor.

Bugün PKK’nın, DEAŞ’ın ve FETÖ’nün taşeron örgüt olarak kullanıldığı çok açık bir şekilde ortaya çıkmıştır. Bu yeni bir durum değildir ama ortaya çıkması, anlaşılması açısından, bugün tartışmasız bir şekilde taşeron örgütler özellikle küresel ölçekli projelerin -piyon olarak- bir parçası olarak karşımıza çıkmaktadır. Bakın, bu noktada, bazı terör örgütlerinin -veya terör organizasyonlarının diyelim- ve terör organizasyonlarının beklentileri, hedefleri ve menfaatleri ile küresel ölçekli bu projeleri gerçekleştirmek isteyenlerin amaçları arasında bir kesişme, bir örtüşme söz konusu olabilmektedir. Esasında, Şark dosyası yeniden açılmıştır; belki hiç kapanmadı ama aktive edilmesi bu döneme denk geldi. “Bu dönem” derken içinde bulunduğumuz yılları kastetmiyorum; esas itibarıyla düğmeye basılması 1990’lı yılların başında gerçekleşti, özellikle Irak’a yapılan harekâtlarla.

Bu projenin temel hedefi, bölgenin daha kolay yönetilebilir hâle getirilmesini temin amacıyla devletlerin, siyasi organizasyonların yeniden şekillendirilmesidir; bunun başında da Türkiye gelmektedir. Türkiye’nin, bu hâliyle, bu anlamda, istenildiği şekilde, kolayca yönetilebilen, yönlendirilebilen bir ülke olmadığı anlaşılmıştır ve o hâle getirilmeye çalışılmaktadır. Yani, hem coğrafi olarak küçültülmekte hem de diğer bütün güçlerden muaf bir şekilde, hayatiyetine istenildiği çerçevede devam ettirilmesi hedeflenmektedir.

Esasında bu şekillendirme çalışmaları ve çabalarının bunu yapmak isteyenlerin hedeflerinin gerisinde kaldığını da söylememiz gerekiyor, yani çok daha önceki yıllarda bunların sonuçlandırılması gerekiyordu; Türkiye, bu anlamda, oyunu bozan ülke olmuştur. Yani, işte, biraz önce gündeme gelen barış, kardeşlik, vesaire, bunlar ayrı, bunlar büyük fotoğrafın çok detay ayrıntıları ama büyük fotoğrafta bu var, yani büyük fotoğrafta bizi, Türkiye’yi ilgilendiren, Türkiye’nin de toprak bütünlüğünün

kaybedilmesi sonucunu doğuracak şekilde bir çalışmanın, ciddi bir çalışmanın olduğudur. Terör örgütleri de, bu çerçevede, bu amaca yönelik olarak hizmet eden, paravan organizasyonlardır. Bir kısmıyla, küresel ölçekteki hedefler ile kendi projeksiyonları arasında bir örtüşmenin, bir yerde bir çalışmanın olduğunu da söylememiz mümkün, öyle anlaşılıyor. Daha doğrusu, terör örgütü etnik yapı üzerine kurulu bir siyasi organizasyon, bir devlet yapılanmasıyla oluşması hedefi ile küresel ölçekte bölgenin daha kolay yönetilebilir hâle getirilmesi hedefi arasında bu noktada bir örtüşme söz konusudur. Daha doğrusu, bu etnik yapı üzerine kurulu devlet ve diğer, başka devletler oluşturarak bunlar üzerinden bölgenin güçsüzleştirilmesi, Türkiye dâhil, daha kolay yönetilebilir hâle getirilmesi hedeflenmektedir ve bütün bu gelişmeler Türkiye'nin çok ciddi anlamda bir güvenlik riskiyle karşı karşıya kaldığını aynı zamanda ortaya koymaktadır. Dolayısıyla, savunmaya ayrılan kaynakların artırılması bu anlamda son derece önemlidir, kaçınılmazdır ve yerindedir.

Ayrıca, işin bir başka boyutu da şu: Türkiye uzun yıllar savunma ihtiyaçlarını, savunma talebini karşılayacak ürünleri geliştirme noktasında maalesef, şu veya bu nedenle çok istekli davranmamıştır. Özellikle, içinde bulunduğumuz savunma ittifakı ve Batı bloku tarafından ihtiyacımız olan savunma sistemleri çok ucuza rahatlıkla uzun bir süre sorunsuz olarak verilebilmiştir Türkiye'ye, bazen bağış, hibe, yardım şeklinde, bazen de bedel ödenerek ama ulaşımda, erişimde herhangi bir problem sağlamamıştır. Ha, bu şekilde bir savunma konseptiyle bu toprakların savunulmasının mümkün olup olmadığı konusu ayrı bir tartışma konusu. Bana göre değildir çünkü silah tamamen onların kontrolünde. Bunun en somut örneği de aslında Suriye kaynaklı hava saldırı tehdidinde karşı koymak amacıyla, onu nötralize etmek amacıyla NATO'dan talep ettiğimiz hava savunma füze sistemlerinin kontrolünün, atış yetkisinin tamamen onlarda, o ülkelerde, o sistemlere sahip olan ülkelerde olduğu gerçeği dikkate alınırsa aslında bunun ne kadar kırılgan bir yapı olduğu ve savunma ihtiyacımızı tam olarak karşılamaktan uzak olduğu görülür. Yani, biraz önce soru olarak da gündeme geldi. Aldığımız S-400'lerin kontrolü tamamen Türkiye'dedir, Türkiye'de olacaktır ve ayrıca dost-düşman tanıma sistemi de değiştirilecektir. Ona ilişkin yazılım değişiklikleri şu anda başlamıştır aslında, Türkiye de oraya aktif bir şekilde katılmaktadır ama bütün tasarruf yetkisi -nerede konuşulacağı, ne zaman kullanılacağı- bunlarla ilgili tüm tasarruf yetkisi Türkiye'de olacaktır. NATO çerçevesinde aldığımız veya Türkiye'ye konuşlandırılan o sistemlerden en büyük farkı da budur ki biliyorsunuz, İtalya ve İspanya hariç, diğerleri de bu sistemleri daha sonra götürdüler.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama yeniden talep etmediler.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Almanya ve Amerika bu konuşlu Patriot'ları geriye götürdüler. O zaman da bu tartışmalar yaşanmıştı. Hatta birtakım sinyaller ve mesajlar vardı yani bunu Türkiye'nin istediği zaman değil, sahibi olan ülkelerin takdiri çerçevesinde onların uygun göreceklere veya gördükleri zamanda ve ortamda kullanacakları şeklinde birtakım tartışmalar da kamuoyuna yansımıştı, açık kaynaklarda bu tartışmaları da görmek mümkün. Çok açıkça söylemek gerekirse, bizim karşı karşıya kaldığımız hava saldırı tehditlerini bertaraf etmekten kesinlikle uzaktı, hâlen de öyle, bu özelliği devam ediyor yani NATO çerçevesinde Türkiye'ye yerleştirilen hava füze savunma sistemleri için söylüyorum. Ayrıca, S-400'leri biz bu çerçevede aldık, tamamen kontrolü bizde olacak. Ayrıca, ikinci fazı, ikinci etabı teknoloji transferini de içerecek şekilde birlikte geliştirmeyi de kapsıyor.

Şimdi, bu noktada -yine soru olarak da gündeme geldi, sanıyorum Sayın Kuşoğlu sormuştu- bir taraftan S-400'leri satın oluyoruz, bir taraftan Eurosam'la yine aynı fonksiyona sahip sistemleri birlikte geliştirmek için bir çalışma başlattık. Yine, aynı şekilde, Patriot'larla ilgili bir teklifimiz var. Ayrıca, Türkiye tamamen kendi millî imkanlarıyla geliştireceği bir platformun, bir hattın çalışmasını başlattı

aynı anda. Hepsine başlayabilirsek... Şu anda başladığımız Eurosam var yani birlikte geliştirme, anlaşma aşamasına geldiğimiz Eurosam var. Henüz hem S-400'ler için hem Patriot'lar için görüşmeler devam ediyor, bu aşamaya gelmiş durumda değil. Gelebilir, önemli değil. Eğer gelirse de biz bütün bu çalışmaları ayrı ayrı birlikte yürüteceğiz. Kendilerine de söyledik. Aynı soruyu aslında Eurosam da bize sordu. "Yani, siz Rusya'yla bir S-400 alımı yaptınız ve eğer şartlar uygun olursa teknoloji transferini de içerecek şekilde geliştirme çalışması da düşünüyorsunuz. Aynı şekilde, Patriot'lara bir teklif yapıldı. Dolayısıyla hangisini yapacaksınız?"

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – "Hangisini yürüteceksiniz? Yani, bizimle yaptığınız bu anlaşma ne kadar samimi ya da ne kadar ciddi?" şeklinde doğal olarak bir soru yönelttiler. Biz de kendilerine gerekirse hepsiyle birlikte götüreceğimizi söyledik. Bunun birçok nedeni var yani birkaç açıdan önemli. Birincisi şu: Tek bir firma ve ülkeyi yürüttüğünüz zaman –bunlar uzun vadeli projeler- projenin belli bir aşamasında çok zayıf konumda kalıyorsunuz. Hem parasal anlamda hem de teknik, teknoloji transferi anlamında âdeta mahkûm oluyorsunuz o firmaya ya da o ülkeye. Ondan sonra istediği şartları kabul ettirebiliyor. Bunu biz yaşadık geçmişte, başka ülkelerde tecrübe edildi. Dolayısıyla tek bir yere bağımlı olmanın ortaya çıkaracağı riskleri ortadan kaldırmak amacıyla aynı şekilde birlikte başka ülke ve sistemleri de aynı amaca yönelik olarak yürütme noktasında bir irade ortaya konuldu. Bu doğru bir stratejidir kesinlikle. Tek bir ülkeyle yürüttüğünüz zaman, işte, projenin belli bir aşamasında proje durabilir, yürümeyebilir şu veya bu nedenle veya çok yüksek maliyetler oluşturacak şekilde bir rakamla sonuçlanabilir ama eğer o projeyi başka ülke ya da ülkelerle de yürütme durumu söz konusuysa bir bağımlılık durumu ortadan kalkacağı için projenin sonuçlandırılması, başarılması daha kuvvetle ihtimal dâhiline girmekte, ayrıca maliyetleri de düşmektedir. Başlangıçta sanki aynı konunun üç ayrı kanaldan veya iki kanaldan yürütülmesi maliyetleri artıracak gibi gözüküyor ama geçmiş tecrübelerden yola çıkarak söyleyebiliriz ki tam tersine bu yöntem hem ulaşmada daha kesin bir sonucu garanti etmekte hem de kesinlikle maliyetleri düşürmekte. Ayrıca, hepsine ihtiyacımız var. Yani, yine bir soru olarak gündeme geldi "S-400'leri nereye konuşlandıracaksınız?" diye ihtiyacımız olan her yere konuşlandıracağız. Ki S-400'ler bu anlamda ihtiyacımızı da karşılamıyor yani hepsinin birlikte gelmesi hâlinde bile –çünkü sınırları ve tehdit alanları çok geniş olan bir ülkeyiz- hepsinin kullanılması mümkün rantabl olarak. Dolayısıyla bu anlamda bir israf söz konusu değil.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – NATO sistemiyle uyumlaştırılmayacak ama, öyle diyorsunuz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Yok, hayır, teknik olarak NATO sistemiyle uyumlaştırılmıyor, gerek de yok ona çünkü birçok NATO ülkesinin NATO konsepti içerisine dâhil etmediği, tamamen kendi ulusal düzeyde sahip olduğu silah sistemleri var. Bunların bir kısmı uyumlu, bir kısmı uyumlu değil. Dolayısıyla bu mümkün yani Amerika için de geçerli, İtalya için de geçerli, diğerleri için de geçerli. Dolayısıyla özellikle şu anda büyük oranda Rus –eski Sovyet daha doğrusu- silah sistemlerini kullanan Doğu Avrupa ülkeleri var. Yani, hepsinde şu anda Rus silahları söz konusu. Bunların NATO üyesi olan var içlerinde, olmaya aday olanlar da var, herhangi bir sorun teşkil etmiyor, onları kullanıyorlar ve ayrıca NATO içerisinde de oraya tahsis edilmiş silah sistemleri veya güçler söz konusu. Dolayısıyla, bu anlamda entegrasyon mümkün değil yani S-400'lerin NATO sistemine entegrasyonu mümkün değil ancak risk olarak değerlendirilmesi de mümkün değil çünkü dost-düşman tanıma sistemleri değiştirileceği için kullanılmaya başlamadan önce, böyle bir risk durumu kesinlikle söz konusu olmayacaktır.

Tehdit... Biraz önce aslında ifade etmeye çalıştım, genel olarak dünyada bütün ülkelerin karşı karşıya kaldığı artan bir risk tehdidi söz konusu. Yani, bu terör odaklı, orijinli olabilir, başka saikler olabilir. Mesela, şu anda bakın, bugün belki çok yakın bir tehdit olarak gözüküyor ama bir örnek olsun diye söylüyorum, belki uç bir örnek olarak söylüyorum hatta yani. Kuzey Kore'nin, biliyorsunuz şu anda bir balistik kapasitesi var ve yani kıtalar arası ulaşımı sağlayabilecek düzeyde bir balistik kapasitesi var. Bu anlamda bakıldığında bizim coğrafyamız da, sadece Türkiye değil bütün bu bölge bu kapsama giriyor. Örnek olarak söylüyorum, en uç örnek olarak söylüyorum. Bugün bu tehdit çok yakın bir tehdit değil ama yarın bunun olup olmayacağını bilemiyorsunuz.

Ayrıca, şunu da biliyoruz ki uluslararası ilişkilerde her zaman bu tür yapılanmaların zemin değiştirdiği, yeniden şekillendiği, yeniden belirlendiği zamanlar olabilir; geçmişte de bu oldu, bugün de var, gelecekte de olacak. Her ülke kendi menfaati açısından bunları yeniden şekillendiriyor ve dizayn ediyor. Dolayısıyla mutlak dostluklar, çok istisnalar dışında, mutlak düşmanlıklar yok. O anda ülkenin çıkarı, menfaati neyi gerektiriyorsa o çerçevede bu yapılanmalar, bu ittifaklar, bu organizasyonlar yeniden oluşabiliyor ya da dağılabiliyor, zayıflayabiliyor, güçlenebiliyor. Bu anlamda bakıldığında risk her yerden gelebilir, her yerde olabilir.

Yine geçmişe baktığımızda Türkiye –biraz önce siz de söylediniz- bugün ittifak içerisinde olduğumuz birçok ülkeyle mücadele içerisinde olmuştur. Yani bunların... Bugün öyleyiz ve biz NATO içerisinde etkili bir üyeyiz, NATO ittifakına da elbette bağlıyız, kalacağız, onda bir problem yok, öyle bir tartışma söz konusu değil; o ayrı bir konu ama bir de gerçek var. Baktığımız zaman tarihe bunun, bu şekildeki değişimlerin sayısız örneklerini görebilirsiniz. Bunu teorik tartışma olarak söylüyorum, ha, reel olarak baktığımızda, reel politikanın bir unsuru olarak baktığımızda, biz NATO ittifakının bir üyesiyiz ve o şekilde kalmaya da devam edeceğiz ve bugüne kadar bütün yerine getirdiğimiz taahhütleri bundan sonra da bu anlamda yerine getirmeye devam edeceğiz. Bu başka bir şey ama işin teorik tartışmasına bakıldığında risk inanılmaz yüksek ve artmaya da devam ediyor.

Ayrıca, bir şey daha var. Geçtiğimiz günlerde Amerika Birleşik Devletleri'nin Polonya'ya 11,5 milyar dolar değerinde bir Patriot satışı gerçekleşti, basına da yansdı. Hava savunma sistemi olarak, sadece hava savunma sistemi, balistik saldırılar için hava savunma sistemi olarak 11,5 milyar dolar Polonya için.

Şimdi bakın, Polonya'nın –tabii, ülke ismini zikretmeye gerek yok yanlış anlaşılmalara yol açabilir- risk algılamasını biliyoruz, nereden kaynaklandığını. Onu tolerize etmek, nötralize etmek amacıyla bu savunma sistemi Amerika'dan satın alınıyor ve tamamen satın alma, tamamen satın alma.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hibe yok mu? Bir kısmında hibe var galiba.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hibe kısmını bilemiyorum ama...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teknoloji transferi...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hayır, hayır, yani geliştirme değil, o anlamda söylüyorum. “Satın alma” derken, teknoloji transferi yok yani onu demek istiyorum.

Şimdi, bakıldığında tabloya bunu başka ülkeler için de görebilirsiniz. İşte, Rusya da birçok ülkeye onlarca milyar dolarlık satışlar yapıyor, Çin için de geçerli bu.

Burada tabii, önce ciddi bir tehdit algısı oluşuyor ülkelerde, tehdit algısı oluştuğunda da silahlanması gerekiyor ya da daha doğrusu “savunma” diyelim “silahlanma” demeyelim de. Bu saldırı ihtimaline karşı ülkenin savunma potansiyelinin artırılması gerekiyor. Onların kanalları da bellidir, kaynakları da bellidir ve bu dünya sistemi kurulduğundan beri de her zaman tehdidi körükleyen ve bunun sonucunda belli ülkeleri belli yerlere kanalize eden bir yapı üzerine kurulmuştur; bugünün meselesi değildir bu.

Şimdi, burada iki tip yapı var ülkeler açısından bakıldığında. Bir tanesi, sürekli almak durumunda kalan, çok ciddi bedeller ödeyen ve aynı zamanda aldıkları sistemin, onun da ne kadar işe yarayıp yaramayacağı belli olmayan ülkeler var ki işte biraz önce söyledim, yani geliyor sistem ama kullanım yetkisi bizde değil. Ayrıca, teknolojinin geliştiği bugünkü seviye itibarıyla o ülkelerin tasarrufuna bırakılsa bile daha sonra her türlü müdahaleyle, teknik, teknolojik müdahaleyle bunların çok başka amaçlar için kullanılabilceği de mümkün ve böyle bir risk de söz konusu.

Yani neyse, sonuç itibarıyla iki tip ülke var. Ha, bir de üç var; üç, alamayanlar, yani o ayrı, alma imkânı olmayanlar ama bir, bunları sağlayanlar, diğeri de çok ciddi bedeller ödeyerek bunları alanlar. Mesela en son Amerika'nın, biliyorsunuz, yine, Suudi Arabistan'la yaptığı birinci aşamada 180 milyar....

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 117 milyar...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Neyse, esas rakam 310 milyar dolardan... Neyse, yani 150 milyon dolarlık, 200 milyar dolarlık anlaşma, Katar'la 12 milyar dolarlık anlaşma; bunları çoğaltmanız mümkün.

Bir, bunları sağlayanlar var, bir de bunları satın alanlar var. Yani bu ihtiyaç reeldir, gerçektir, her zaman vardır, geçmişte de olmuştur yani savunma ihtiyacı bundan sonra da olacaktır.

Şimdi, Türkiye olarak biz konumumuzu seçmek durumundayız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Silah alarak...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Yani ya sürekli olarak bu tehditler...

Bir de tehditlerin ortaya çıkışını Türkiye'nin yönlendirmesi söz konusu değil ya da engellemesi tek başına. Ne tehditlerin olduğu dünya... Küresel ölçekte söylüyorum. O yapıya da sahip değiliz yani şu an itibarıyla bakıldığında elimizde bulduğumuz tehdit unsurlarıyla mücadele etmeye çalışıyoruz.

Burada ya sağlayan ülke konumunda olacaksınız... Tabii bu, aynı emperyal yaklaşımla değil elbette yani o ayrı bir konu. Ama bizim kesinlikle ikincil, ikinci statüden çıkmamız gerekiyor. Yani sürekli kaynakların önemli bir bölümünü savunmaya ayırmak ve onu da yurt dışından almak, yurt dışına aktarmak durumunda olan bir ülke, sürekli edilgen bir ülke, sürekli bağımlı bir ülke ve bu yapıyla da zaten uzun dönemde, uzun vadede de toprak bütünlüğünü korumak da mümkün değil.

Şöyle söyleyelim: Bakın, eğer Türkiye, son on beş yılda geliştirdiği bu silah sistemlerine sahip olmamış olsaydı, millî olarak, yerli olarak geliştirdiği silah sistemlerine sahip olmamış olsaydı bugün çok büyük bir ihtimalle toprak bütünlüğümüzü savunmakta en hafif ifadeyle çok zorlanırdık ya da çok daha büyük bedeller ödemek zorunda kalırdık her açıdan, bunu çok rahatlıkla söyleyebiliriz. Belki küresel ölçekte biraz önce tanımlamaya çalıştığımız o hedeflerde daha kısa süre önce amaca ulaşabilirlerdi.

Dolayısıyla, ayrılan kaynaklar son derece önemlidir ülkenin özgürlüğü, bağımsızlığı ve toprak bütünlüğünün savunulması için elbette, tabii ki yerinde kullanılması şartıyla, yani olabildiği en uç noktada yerinde kullanılması şartıyla bu kaçınılmazdır. Onun için, bu ayrılan kaynakların hiçbir şekilde gereksiz olduğu gibi bir değerlendirmeye katılmamız mümkün değil ve doğru da değil.

Yine, bakın, yeni bir bilgi; Romanya'ya 3 milyar dolarlık Patriot satıyorlar yeni, 3 milyar dolar bir kaleme.

Şimdi, gerçekleşme konusuna gelince bazı bilgileri tabii paylaşamıyoruz maalesef ama bütün bu saydığımız alanlarda ve saymadığımız alanlarda biz şu anda çok önemli çalışmalar yapıyoruz, bunu söyleyebilirim, yani önemli de mesafe aldık ama bu kadar söyleyebilirim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – S-400'lerle ilgili mi söylüyorsunuz?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Genel olarak, genel olarak yani gerçekten savunma ihtiyacımızı etkili bir şekilde karşılayacak, aynı zamanda bizi...

Tabii, esas hedefimiz küresel oyuncu olmak falan değil o anlamda yani silah satan bir ülke değil ama ülkenin savunulması için kendi millî imkânlarınızla geliştirdiğiniz zaman otomatik olarak o hâle geliyorsunuz zaten, kaçınılmaz olarak o hâle geliyorsunuz. Yani şu anda bile, bakın, şunu söyleyeyim, son birkaç ülkeyle yaptığımız görüşmede bizden SİHA satın almak için çok yoğun talepler söz konusu, bizzat bana yöneltilen talepler söz konusu ki ülke ismi vermeyeceğim ve başka ürünlerimiz için de geçerli. Yani, Boralar, Fırtınalarımız için geçerli, zırhlı araçlarımız için geçerli, çok parçacıklı mühimmatımız için geçerli, akıllı mühimmatlar için geçerli, ilk aklıma gelenleri söylüyorum. Ciddi de bir şey var ve önümüzdeki dönemde inşallah bunların satışına yönelik de, ihracatına yönelik de daha büyük rakamların ortaya çıkacağını tahmin ediyoruz.

Şimdi, Sayın Temizel'in okullarla ilgili hem değerlendirmesi hem de sorusu oldu. Önce şunu söyleyeyim, okulların kapatılması gibi bir durum söz konusu değil, olan şu sadece: Örgüt askerî okullara öğrenci alımında bütün sistemi tamamen ele geçirmiş ve aldığı öğrencilerin de tamamına yakını kendi süzgecinden ve kontrolünden geçerek alınmış öğrencilerdi maalesef, tablo buydu.

MUSA ÇAM (İzmir) – İstihbarat yok muydu? İşe girerken bile insanların yedi sülalesi aranıyor.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – O tartışmayı -bilmiyorum yani uzun sürebilir- yapabiliriz edebiliriz, konuşabiliriz ama ben size bir durumu söylüyorum, sonucu söylüyorum. Sonuç buydu, kesinlikle sonuç buydu. Yani sağlık raporlarını düzenleyen ekipten tutun da sınav komisyonuna kadar, hepsi, tamamı örgütün kontrolünde son dönemde ve öğrencilerin tamamı da maalesef örgütün süzgecinden geçerek alınmış olan öğrenciler.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamamı mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Tamamı, evet, aynen öyle, tamamı.

Şimdi, böyle bir mücadelede, böyle bir tablo karşısında yapabileceğiniz tek bir şey var, başka bir şey yok. Yani biz kimseyi suçlamıyoruz, öğrencileri suçlamıyoruz ama böyle de bir durum söz konusu. Biz kapatmadık aslında.

Önce şu konsept değişikliğinin -siz de sordunuz Bülent Bey, sanıyorum- esas bu değişikliğin altında yatan şey şu: Türk Silahlı Kuvvetleri sadece harekât, askerlikle ilgili konulara yoğunlaşsın, onun dışında ihtiyacı olan personel temini ve lojistik sağlanması, bütün alanlarda tedarik Millî Savunma Bakanlığı tarafından karşılansın. Aslında bu ayrıma geldik. Teorik bazda bu ayrım, doğru bir ayrım.

Yani geçmişte Kara Kuvvetleri, işte, diyelim ki erzak alımı, malzeme alımından tutun aklımıza gelen bütün alanlarda mesaisinin, personelinin önemli bir bölümünü oraya hasrediyordu, yönlendiriyordu veya işte, silah sistemlerinin geliştirilmesi gibi konulara.

Şimdi, bu düzenlemeden sonra Türk Silahlı Kuvvetleri özellikleri tam olarak tanımlanmış personel ihtiyacını bildiriyor ve o personel Millî Savunma Üniversitesi vasıtasıyla Bakanlık tarafından sağlanıyor, subay için, astsubay için, hepsi için geçerli. Aynı şekilde, diğer ihtiyaçlarını, ihtiyacı olan silah sistemlerini en ayrıntılı şekilde Millî Savunma Bakanlığında talep ediyor, Millî Savunma Bakanlığı da bunları kuvvetlerimizin talebi ve ihtiyaçları çerçevesinde... Biz bakanlık olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarını belirlemiyoruz, hiçbir şekilde belirlemiyoruz yani “Sen şu özelliklere sahip silah alacaksın ya da şu özelliklere sahip subay yetiştireceksin.” demiyoruz, onların talebini biz karşılıyoruz, o işlerle biz uğraşıyoruz. Destek aslında, lojistik destek... Dolayısıyla böyle bir konsept söz konusu yeni dönemde, ayırım bu. Diğer başka faktörler de var elbette yani. Yine gündeme geldi, demokratik denetimin biraz daha etkinleştirilmesini -bu ifadeyi böyle kullanalım, sivilleşme kavramını ben çok tutmuyorum yani burada- demokratik denetimin daha görünür hâle gelmesini, daha işlevsel hâle gelmesini bunlardan bir tanesi olarak söyleyebilirsiniz ama esas altında yatan temel neden, biraz önce söylemeye çalıştığım gibi, bu konseptten ayrılması. Kuvvetler, Bakanlığımıza bu çerçevede bağlıdır, harekât açısından Genelkurmay'a bağlıdır. Kuvvetler, ihtiyaçları açısından, diğer personel temini veya silah sistemleri vesaire o açıdan Bakanlığımıza bağlı ama harekât, savaş yani Türk Silahlı Kuvvetlerinin temel misyonu olan konularda Genelkurmay'a bağlıdır, Genelkurmaydan emir alır, ona göre yürütür. Dolayısıyla bu anlamda teorik bazda bir şey yok yani felsefi anlamda bir sıkıntı yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, kuvvet komutanları yanınızda otururdu adı konmuş olsa, o konsept değişikliği olsa. Profesyonel orduya geçtik mi biz? O anlamda sordum ben.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Şöyle: Yani onun çok fazla bir önemi, anlamı yok yani yanında oturdu, oturmadı... Bu tartışmalar doğru tartışmalar değil yani Türk Silahlı Kuvvetleri bizim, milletin. Bu anlamda, yetkiler de çok net olarak bellidir, herkesin yetkisi de bellidir. Böyle bir tartışmamız da yok, olamaz da zaten.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yetkiyle ilgili değil ama yani ne yaptığımız belli değil, adını bile koyamıyoruz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – İşte, anlatmaya çalışıyorum. Burada, askeri, Türk Silahlı Kuvvetlerini esas yoğunlaşması gereken alana, uzmanlaşması gereken alana bırakalım -şu andaki sistem- diğer ihtiyaçlarını da Bakanlık karşılansın. Yani bir yemek ihalesinden tutun da elbise teminine kadar, subay teminine kadar, silah sistemlerinin, onların yapılmasına edilmesine kadar, o işlerle Türk Silahlı Kuvvetleri niye uğraşsın?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bunlar aslında tanımın içerisinde mündemiç Sayın Bakanım. Asker yetiştiriyorsunuz yani öğrencilerin alınmasından itibaren geçen süreç bunun bir parçası zaten.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Biz onu şöyle düşünüyoruz: Asker savunma ve savaş için var. Yani yetiştirme ikincil plan, yetiştirme yan unsur, destek; esas o değil, esas dediğim gibi yani... Yetiştirmek dünyanın her yerinde de daha doğrusu büyük oranda da böyle zaten, dünyanın bir çok yerinde de bu şekilde, kesinlikle. Asker malzeme almaz, yemek işleriyle uğraşmaz, silah sistemlerinin geliştirilmesiyle uğraşmaz. O neyi isteyeceğini talep eder, ne istediğini talep eder, onu Bakanlık ya da Hükûmet sağlar, yerine getirir. O anlamda, yani bizce doğru konseptin bu olduğunu düşünüyoruz açıkçası, onda da yani bir sıkıntı yok.

Ayrıca, okulların kapatılması gibi bir durum da söz konusu değil. Okullar açık, hiç de boşluk kalmadı. Kapatılmasından hemen sonra – o öğrenciler işte biraz önce söylediğim gerekçeyle ihraç edildikten sonra- yabancı öğrenciler vardı, onlarla devam etti yeni sistem, boşluk da hiç olmadı. Yani misafir öğrenciler vardı Türkiye’de, onlarla devam etti. Şu anda da hazırlıkta 1.663 öğrenci, 1’inci sınıfta 3.701 öğrenci, 2’nci sınıfta 781 öğrenci, 3’üncü sınıfta 238 öğrenci ve 4’üncü sınıfta 146 öğrenci var. Üniversitelerin ara sınıflarından da öğrenci aldığımız için hiçbir kesinti söz konusu olmadı ve kaliteden de taviz verilmesi hiçbir şekilde mümkün değil.

Bakın, sınav konuları itibarıyla bakıldığında, bir yazılı sınav esas alınıyor, KPSS ve LYS’nin belli bir oranı baz alınıyor, ön fiziki kontrol, fiziki yeterlilik testinden geçiyor, ayrıca, mülakat yapılıyor, sağlık muayenesi ve güvenlik soruşturması; bütün bu aşamalardan geçtikten sonra kabul ediliyor. Ve bütün aşamalarında da kuvvetlerimizin katılımı söz konusu, bütün aşamalarında, Millî Savunma Üniversitesindeki eğitim aşaması da dâhil olmak üzere. Orada bir de alay komutanları var, sınıfların alay komutanları. Çünkü orada müdahil olmaları gerekiyor. Çünkü gerçekten istedikleri standartta yetişip yetişmediklerini temin noktasında ve bir de askerî eğitimlerinin verilmesi için mutlak surette kuvvetlerimizin müdahil olması gerekiyor ve öyle zaten. Yani şöyle değil: Bütün eğitim sadece Millî Savunma Üniversitesinde siviller tarafından veriliyor değil kesinlikle. Orada da komutanlık var, alay komutanlığı var öğrencilerin başında, askerî eğitimleri onlar tarafından veriliyor. Karma bir yöntem var. Dolayısıyla orada da ayrıca...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani şu andaki binaları falan kullanılıyor musunuz?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Tabii, kullanıyoruz. Perşembe günü yemin töreni var. Kullanılıyor, bütün binalar kullanılıyor, hepsi aynen kullanılıyor. Sadece lise kısmı kaldırıldı, biliyorsunuz, o kapatıldı. Bundan sonra askerî liseler eğitim sistemimizden çıkarıldı. Onun dışında, aynı binalar, hepsi kullanılıyor, aynı şekilde kullanılıyor. Ondan yana hiçbir problem söz konusu değil.

Bir de “15 Temmuzdan sonra mı alındı bu öğrenciler?” diye soru gelmişti. Evet, 15 Temmuzdan sonra alındı bu 868 subayımız, yarın yemin törenleri var, teğmen olarak nasbediliyor. Onlar 15 Temmuzdan sonra acil ihtiyacımızı karşılamak amacıyla dört yıllık üniversite mezunları arasından yine aynı şekilde, biraz önce söylediğimiz, o konsept içerisinde sınava tabi tutularak, elemelerden geçirilerek alındı ve yaklaşık on aylık bir eğitimden sonra teğmen olarak nasbediliyor yarın. Ayrıca, bunların sınıf eğitimleri başlayacak. Teğmen olarak nasbediliyor ama yaklaşık sekiz dokuz ay da sınıf eğitimleri alacaklar. Biraz hızlı eğitim gibi gündeme gelebilir ama şu da çok net -kuvvetlerimizin o konudaki düşünceleri, kanaatleri elbette son derece önemli, ona itibar ediyoruz- ihtiyaçlarını karşılayacak standartlara sahipler. O hâle getirip öyle nasbediyoruz yani kesinlikle oradan en ufak bir taviz verilmiyor.

Bir de şöyle düşünmek lazım: Aslında askerî eğitim olarak bu süre yeterli ama bunun tabii dört yıla yayılmış olarak verilmesi başka bir şey, bir de biraz daha sıkıştırılmış şekilde verilmesi... Aradaki tek fark budur yoksa harp okullarında da biliyorsunuz verilen süre kadar askerî eğitim veriliyor, diğer kısmı mühendislik eğitimleri ağırlıklı olarak veya diğer eğitimler. Yine şu anda da öyle, geçmişte de öyleydi, çift diploma veriliyor yani hem mühendislik diploması veriliyor hem de subay diploması veriliyor. Eğitimin aslında önemli bir bölümü askerlik eğitimi yaklaşık yüzde 25-30 civarında, geriye kalan diğer alanlarda yani...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Mühendislik gibi diplomaları sivilden aldılar ama değil mi?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Tabii, tabii, sivilden aldıldört yıllık üniversitelerde mezun olanlar arasından sınavla, işte bu sınav sistemiyle alınıp... Şu anda da 2.500, hatta Kara Kuvvetlerinin talepleri artırılarak 3 bine çıkarıldı. Bu kapsamdaki 3 bin subayın sınavları tamamlandı, astsubay sınavları da devam ediyor. Astsubaylar da var. Sanıyorum önümüzdeki yıl da bu şekilde alım yaparak bu 15 Temmuz olaylarının ortaya çıkardığı açığı da bu şekilde kapatmış olacağız, ondan sonra normal sistem devam edecek, ki biraz önce rakamları da söyledim, normal sistemimiz de yine kesintisiz devam ediyor.

Bu hastanelerle, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacı olan sağlık hizmetinin verilmesiyle alakalı veya buradaki değişiklikle alakalı soru ve değerlendirmeler geldi. Orada da, doğru, büyük oranda Sağlık Bakanlığına devredildi çünkü orası uzmanlık gerektiren bir alan, sağlık alanı ve Sağlık Bakanlığı doğal olarak bu alanda her zaman teknik olarak yeni gelişmeleri daha yakından takip etme ve adapte etme imkânına sahip, doğal olarak yani, diğeri daha dar kapsamlı bir sağlık hizmeti veriyor çünkü belli bir alana veriyor. Bu dönüşüm gerçekleşti. Geçişte tabii bazı sıkıntılar yaşandı, o da doğal. Ama şu an itibarıyla Silahlı Kuvvetlerimizin bütün alanlardaki sağlık ihtiyacını karşılayacak hizmet verilebiliyor, hatta bu çerçevede bazı hastaneler tamamen yine onların yani Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanımına bırakıldı. Sağlık Bakanlığına bağlı, terörlü mücadele harekâtı bölgesinde dört hastane, Şırnak, Hakkâri, Van, Diyarbakır'ın tamamı, on hastanede ise gerekli güvenlik yine kuvvetlerimizin ihtiyacı, talebi çerçevesinde... On hastanenin ise güvenlik tedbirleri alınarak izole edilmiş bölümleri güvenlik güçlerine ayrıldı. Bunlar Şanlıurfa Mehmet Akif İnan Hastanesi, Ağrı Devlet Hastanesi, Gaziantep Eğitim Araştırma Hastanesi, Elâzığ, Erzurum, Yüksekova, Kilis, Reyhanlı, Hatay Devlet Hastanesi ve İskenderun devlet hastaneleri. Ayrıca diğer bütün ihtiyaçları karşılayacak şekilde doktor ihtiyaçları Türk Silahlı Kuvvetlerinin emri altında, mesela denizaltıda, örnek olarak söylüyorum, gemide, diğer Hava Kuvvetlerimizin en yakın konuşlu birliklerinde ihtiyaç olan doktorlar da yine Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesi içerisinde sağlanıyor yani orada o hizmet o çerçevede verilmeye devam ediliyor, onu da belirtelim. Bu noktada en ufak bir eksikliğe müsamaha göstermiyoruz, gelen bütün talepleri anında yerine getiriyoruz, karşıyoruz. Şu an itibarıyla hiçbir sıkıntımız yok yani tam bir mutabakat sağlamış durumdayız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Bir değişiklik söz konusu değil öyleyse.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Yok, yani zaten gerekli olanlar yapıldı. İşte biraz önce söylediğim o hastanelerdeki değişiklik o talepler üzerine yerine getirildi. Yani aslında biraz karma hâle gelmiş gibi oldu ama yine Sağlık Bakanlığı tarafından yönetiliyor sağlık hizmetleri açısından çünkü o gelişmelerin oraya aktarılması için böyle olması gerekiyor ama kullanımları askerî birliklerimiz tarafından yerine getiriliyor.

Yine, Sayın Temizel'in gündeme getirdiği bir konu vardı. Bu 29 Ekim törenlerinde askerî öğrencilerimizin yürüyüşüyle alakalı. O görüntü resmî bir yürüyüşü yansıtmıyor. Resmî yürüyüşten sonra rahat ortamda yapılan bir yürüyüş, kesinlikle.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yok Sayın Bakanım, ellerini, kollarını, ayaklarını uydurmaya çalışsan, her tarafa doğru giden insanlar...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Öyle, öyle. Bakın, tören yürüyüşü değil yani tören yürüyüşü bittikten sonraki yürüyüş yani serbest yürüyüş. Kesin, bunu tespit ettik biz, belgeli, ben size onların bütün belgelerin takdim ederim. Yani orada öyle bir şey olabilir mi? Kesinlikle... Yani orada...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yanlış anlaşılmasın, yüreğimiz yaralandığı için söylüyoruz. Öyle, bir yıllık askerlikle, dört aylık askerlikle, sekiz aylık askerlikle oralardan gerçek anlamıyla profesyonel asker yetişemeyeceğinin bilincinde olarak söylüyorum yoksa eleştirmek veya onları küçümsemek için değil. Yani umarız sizin şu andaki projeniz daha başarılı olur, daha iyi olur. Ancak endişemizi ortadan kaldıran gerçekten herhangi bir şey yok şu anda. Ben oranın varlığının ve işlediğinin farkında bile değilim çünkü her gün oradan geçiyorum ben, bir hareketlilik falan görmüyorum orada, eskiden orası nasıl hareketli olurdu. O nedenle...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Yarın bekleriz, yarın ilk yemin törenleri var.

Kesinlikle Silahlı Kuvvetlerimizin tam olarak tamamdır demediği hiçbir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, süremiz, kırk dakikamız doldu, son bir beş dakika vereyim, toparlayalım lütfen. Cevaplayamadıklarınızı da yazılı olarak alırız.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Ama ben olabildiği ölçüde burada hani izin verirsiniz...

BAŞKAN – Estağfurullah.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Arkadaşlarımızla yüz yüze şey olursa daha iyi olur eğer süre verirsiniz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım, biz mutluyuz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Teşekkür ederim.

Biz, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin her konuda tamam demediği -kalite olarak, personel için de geçerli hepsi için de geçerli- hiçbir şeyi kesinlikle aktarmıyoruz, öyle söyleyeyim, bunun için de geçerli, hepsi için geçerli. Zaten inşallah yarın... Bu yarınki tören 868 subayımızın 15 Temmuzdan sonra dört yıllık üniversite mezunları arasından alınan öğrencilerin yemin töreni. Orada yine yürüyüşleri olacak, vesaire. Yani eğer zamanınız olursa aslında bekleriz, öyle söyleyeyim.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerini hep birlikte oraya götürsün Başkan. Öneriyi aldınız mı?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir daha alabilir miyim şu öneriyi lütfen?

Sayın Paylan, bir önerge vermiş. İçinden çıkamıyoruz da onu düzeltmeye çalışıyoruz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Yarın 868 teğmen adayımızın yemin töreni var, bütün arkadaşlarımızı oraya bekliyoruz, söylediğim bu. Yani orada herkes gözüyle görme imkânına da...

BAŞKAN – Saat kaç gibi efendim?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Sabah 11.00'de.

BAŞKAN – Biz Komisyondayız efendim, inşallah bir dahaki sefere.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – İnşallah.

Yine, Sayın Temizel'in sorularıyla alakalı. Bu 8 milyar liralık geçmiş yıllardan alacaklar... Bu, aslında tahakkuk eden yani biraz önce söyledim, vergi gelirleri biliyorsunuz bir bölümü aktarıyor fona, orada tahakkuk etmiş ama henüz Maliye Bakanı tarafından aktarılmamış rakamlardı, sonra aktarıldı bunlar, onlar hesaptan çıktı, geçici bir hesap yani budur, başka bir şey yok, hesabın başka hiçbir şeyi yok.

Şimdi, bu geliştirme işini, SAGE de dâhil, Türkiye'deki bütün teknolojik yapıları kullanıyoruz değerlendiriyoruz daha doğrusu. Güzel de işler yapıyorlar gerçekten. Ayrıca bizim şu anda savunma sanayi şirketlerimizle doğrudan iş yapan 600 tane KOBİ ve KOBİ üstü özel sektör firması var, ayrıca, bunlara iş yapan toplam 3 binden fazla KOBİ var. Bir sistem geliştirileceği zaman, sipariş verildiği zaman savunma şirketine, savunma şirketi bütün parçaları, unsurlarını özel sektörün yapıp yapamayacağını onlara sorarak tespit ediyor. Özel sektör tarafından yapılabiliyorsa onlara sipariş veriyor, onların yapamadıklarını kendisi geliştiriyor ya da imal ediyor, sistemimiz bu. Bu, hepsinde uygulanıyor. Nitekim sayılar yani bu alanda faaliyette bulunan KOBİ sayısı hızla artıyor şu anda. Bu, önemli yani birçok açıdan önemli hem rekabetin de sağlanması için bu alanda maliyetlerin düşürülmesi, daha verimli ürünlerin elde edilmesi hem de özellikle daha katma değer yoğun yani sanayimizi katma değer yoğun ürünler üretmeye sevk etme açısından da son derece önemli. Orta gelir tuzağının inşallah aşılmasına da katkı sağlar diye düşünüyoruz.

Bizim yine Fon'un kaynaklarının değerlendirilmesiyle alakalı bir soru gündeme geldi ve oradaki araçların Fon'un banka hesabının bulunduğu banka tarafından sağlanması, eleştiri oydu, Sayıştayın eleştirisi oydu.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Bedelli paralarının kullanıldığı...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Şimdi şöyle: Sadece o bedel değil, Fon'un bütün kaynaklarını kamu bankalarında muhafaza etmesi gerekiyor, öyle zaten, ayrıca...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Promosyon mu aldınız?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Hayır. Ayrıca hangi faiz oranının uygulanacağı yetkisi Fon'da değil. O, biliyorsunuz hazine tarafından çıkarılmış bir genelge ya da ona benzer bir tebliğ var, o tebliğ çerçevesinde belirleniyor. Yani, o rakamın üzerinde ya da altında bir faize veremiyor; dolayısıyla orada Fon'un bu anlamda bankayla bu noktada değerlendirme biçimleri üzerinden bir kaynak elde etmesi mümkün değil çünkü ne fonları, kaynağını değerlendirebileceği bankayı seçebiliyor ne de faiz oranını ya da değerlendirme rakamları üzerinden bir tasarruf etme imkânı söz konusu değil. Dolayısıyla ikisi arasında bir illiyet yok yani. Onun dışında banka kendi inisiyatifiyle birtakım imkânlar sunuyorsa bunda da bir sıkıntı yok, eleştiriyor Sayıştay ama. Hani, hiçkimsenin herhangi bir durumunda, pozisyonunda kötüleşme olmadan, birilerinin pozisyonunda bir iyileşme varsa bu iyi bir şeydir “pareto optimum” dediğimiz, ekonomide. Olay budur yani bunda eğer ısrar edilirse onu da değerlendiriyoruz, bundan da vazgeçebiliriz. Yani veren de Ziraat Bankası kamu, alan da kamu. Bu mevduatların değerlendirilmesiyle alakalı bir şey de yok yani aralarında bir ilişki de söz konusu değil yani az verdin, çok verdin... Dolayısıyla yani bunun herhangi bir şeyi yok.

Tam bu noktada yeri gelmişken bedelliyle alakalı, bize de çok geliyor, yoğun... Şu anda Hükümetimizin gündeminde bedelli konusu söz konusu değil, gündemimizde yok.

MUSA ÇAM (İzmir) – Kesin...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Dolayısıyla biz buradan bir kez daha çağrı yapıyoruz, vakti gelen kardeşlerimiz yükümlülük çerçevesinde bu görevlerini ifa etsinler. Hele özellikle içinde bulunduğumuz böyle bir dönemde bu mücadeleye büyük zarar verebilecek bir düzenleme yapılması söz konusu değil, doğru da değil zaten çünkü öyle bir durumda doğal olarak bu hizmeti yapan kardeşlerimiz açısından birtakım ciddi soru işaretleri gündeme gelebiliyor. O ve başka nedenlerle şu anda gündemimizde bedelli askerlik söz konusu değil.

Sayın Haluk Ayhan Bey'in... Evet, NATO'yla ilgili değerlendirmelerine biz de katılıyoruz. Onunla ilgili kesinlikle peşini bırakmıyoruz. Orada da yine konuşuldu, işin felsefi, teorik bir tartışması yapılabilir. Yani gerçekten böyle bir organizasyonda böyle bir vahim hatanın yapılması basit, kişisel bir ihmalin neticesinde midir, yoksa son derece daha kurumsal, bilinçli bir mesaj yöntemi midir? Bunlar tartışılabilir yani tabii biz şu anda elimizdeki deliller çerçevesinde konuşacağız. Elimizdeki delil bellidir, işte yani o 2 kişi tarafından yapıldığı ortadadır, onun ötesinde başka bir -delil anlamında söylüyorum bakın- değerlendirme yapılabilir yani analiz edilebilir ayrı bir konu ama delil olarak elimizde bu... Bu deliller çerçevesinde yapılacak olanların tümü yapılmıştır şu an itibarıyla yani özürler, vesaire o anlamda söylüyorum ama elbette çalışma devam ediyor, biz de yapıyoruz o çalışmayı. Biz de ayrıca bir çalışma yapıyoruz ve arkasında başka bir güç ya da güç odakları var mıdır, başka bir amaç var mıdır onların tespitine yönelik çalışmalarımızı yapıyoruz. Elde edeceğimiz bulgular sonucunda onları da ortaya koyacağız.

Savunma harcamalarındaki gayrisafı yurt içi hasılanın yüzde 2'si taahhüdü, işte yine NATO çerçevesinde ortaya çıkan bir taahhüttür. Hedefimiz, 2024 itibarıyla o hedefe ulaşmaktır. Zaten olaylar ve gelişmeler de bize onu gösteriyor. Ayrıca savunma harcamalarındaki artışın nedenlerinden bir tanesi de ülke savunmasına etkili bir şekilde katkı sağlayacak ürünlerin yerli olarak geliştirilmesi projeleri için kaynak ihtiyacından kaynaklanıyor. Biz S-400'leri 2,5 milyar dolara satın alıyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kaç tanesini?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Sayıları vermeyelim, 2 sistem olarak şey yapıyoruz.

Dediğim gibi, ihtiyacımızı da...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İki sistem mi?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – 2 sistem 2,5 milyar dolar.

İhtiyacımızı da karşılamıyor kesinlikle, onun gibi belki 10 taneye daha ihtiyacımız var. Bu ürünlerde, savunma ürünlerinin geneli için geçerli, rekabetçi bir fiyat söz konusu değil. Mesela, bu ürün, bu sistem için daha önce gündeme gelen fiyat çok farklı fiyattı ama söylemeyeceğim, speküle edilmesin. Rekabet yok, işin gereği yani monopol bir yapı söz konusu ve her ülkenin kendi silah sistemleri de "unic" yani kendine özgü. İşte Amerika'nın Patriot'u var, işte UROSAM'ın SAMP-T'leri var, Çin'in başka bir sistemi var. Her birinin özellikleri farklı. Bu açıdan bakıldığında S-400 en etkililerden biri, onu da söyleyelim. Karşılama mesafesi 360 kilometre, diğerlerine göre en yüksek olan bu. Yani, 360 kilometre kala balistik füzeyi karşılama ve imha etme...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Menzilleri ne Sayın Bakan?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – İşte, 360 kilometre. Bunlar saldırı füzesi değil savunma füzesi, gelen balistik füzeyi...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama yine de bir menzil var değil mi?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Tabii, en şeyi bu birliklerimiz arasında, en fazla hedefe 360 kilometre kala karşılayabiliyor ve imha ediyor ve bir de isabet oranı da çok yüksek; onu da söyleyelim.

Körfez krizi sırasında Patriot'lar ilk defa orada denendi, ilk versiyonları ve isabet oranının yüzde 13 civarında olduğu tespit edildi, sonra geliştirdiler tabii o şeyleri. Patriot'ların sistemi de temas üzerine kurulu yani gelen balistik füzeyle temas ederek onu patlatıyor. S-400 öyle değil, S-400 ona yaklaşımadan, temas etmeden bir patlatma yapıyor; onun içerisinden de patlayıcılar çıkıyor, belli bir alanda olan şeyi,

hepsini imha ediyor. Yani bu sistem daha şey bir sistem. Bizim geliştirmeye çalıştığımız sistemde hep aynı yöntemi kullanıyoruz. Hani parçacık, mühimmat dedim ya biraz önce. Hem tankta da kullanılıyor, gemi savunmasında da kullanılıyor, yine uzay savunma sisteminde de hep aynı mantık; tabii boyutları farklı, içinde özellikleri farklı. Onlar kullanılıyor.

Vicdani retle ilgili herhangi bir çalışmamız söz konusu değil; onu da söyleyelim. Sayın Kürkcü'nün sorusuydu.

MUSA ÇAM (İzmir) – İntihar olaylarıyla ilgili...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – En son, bir intihar hadisesi dün ya da önceki gün yaşandı. Onunla ilgili olarak da biz idari açıdan çok kapsamlı bir inceleme başlattık şu anda, görevlendirdim ben 3 müfettiş arkadaşımızı. Ben de takip ediyorum, başladık. Ayrıca biliyorsunuz zaten savcılığın, yargının yürüttüğü bir çalışma söz konusu ama biz bunu çok kapsamlı, gerekirse bu inceleme heyetine başka uzman arkadaşları da alarak, akademisyen, psikolog, vesaire onları da alarak bu çalışmayı geriye de yürütecek şekilde, eski olan hadiseleri de kapsayacak şekilde kapsamlı bir çalışmaya dönüştürüyoruz; onu başlattık dün. Yani, olan biteni ayrıntılı bir şekilde ortaya çıkaracağız, koyacağız. Zaten dediğim gibi onlarla ilgili dosyalar yargıda yeniden açıldı, o çalışmalar devam ediyor. Bununla bağlantılı aslında bir şey daha söyleyeyim: FETÖ'yle mücadele hâlen devam etmeli, etmeli bundan sonra da yani.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ve ona benzer yapılarla.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – O zaten... Önce şunu söyleyeyim de: FETÖ'nün bilinen, iz bırakan bütün bölümleri, boyutları ortadan kaldırıldı yani pasifize edildi bir şekilde ama bilinmeyen çok ciddi bir bölümünün olduğunu da tahmin ediyoruz. Neden tahmin ediyoruz? Şuradan tahmin ediyoruz: Daha önce hiçbir iz bırakmayan birçok FETÖ mensubunun, özellikle son zamanlarda artan etkin pişmanlıktan faydalanan kişilerin verdikleri bilgilerle tespit ettiğimiz inanılmaz sayıda isimler var.

Ayrıca byLock'un dışında bir başka haberleşme aracı kullanıldığını biliyoruz özellikle bu kontrorlü telefonlar üzerinden ama orada çok daha ince çalışma yapılması gerekiyor. Kesinlikle, örgüt kripto elemanlarının -haberleşmeyi bu yolla- kullandığı yöntemlerden bir tanesi de bu. Şimdi, ona ilişkin de çok yoğun tespitler var ama orada hata yapmamak için yani yüzde yüz isabetle çalışmak için ayrıntılı bir çalışma yapılıyor şu anda çünkü bazen oran çok düşük olsa da o telefonda aile bireyleri tarafından aranmış olabiliyor. Çünkü o tür tespitlerimiz de var ama çok büyük oranda kripto amaçlı haberleşme yöntemi olarak kullanılmış. Oranı düşük de olsa onları tamamen ortadan kaldırmak, yüzde yüz kesinliğe ulaşmak için şu anda o çalışmayı yapıyoruz. Onlardan sonra bu operasyona devam edeceğiz. Bu mücadele bitmedi yani onu demek istiyorum, çalışma devam ediyor, her gün yeni ihraçlar söz konusu, açığa almalar söz konusu, sadece Türk Silahlı Kuvvetlerinde değil yani sadece Millî Savunma Bakanlığında değil, bütün diğer kurumlar için de geçerli.

MUSA ÇAM (İzmir) – “Yağmurdan kaçarken doluya tutulmayacağız.” diyebilir miyiz?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Evet, bunu rahatlıkla söyleyebilirsiniz. Tabii, hassas bir konu ama şunu söyleyeyim: Bakın, hep Cumhurbaşkanımızın altını çizdiği bir konu var...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Hep duyuyoruz “Şu bakanlığı bir cemaat ele geçirmiş.” diye.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Cumhurbaşkanımızın altını çizdiği bir konu var, biz onu hayata geçiriyoruz, hani, bir insan bir sokulduğu yerden bir daha sokulmaz diye, bir Müslüman. Bu, dediğiniz konu için de geçerli. Bu kadar söyleyeyim. Başka... Yani orada da

olabilir, sivil toplum örgütleri belli amaçlara yönelik olarak işte topluma nasihat etme, toplumun bu anlamda manevi duygularını güçlendirilmesine katkı sağlama vesaire bu ve buna benzer amaçlı elbette sivil toplum örgütleri -ismine ne dersiniz deyin- olabilir.

MUSA ÇAM (İzmir) – Hep öyle geliyorlar zaten, yöntemleri o.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Olabilir, olabilir; onda hiç sorun yok.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Yumuşak yumuşak, “Allah” diyerek.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Ama orada bir, ticareten; iki, siyaseten -yani siyasetten kastettiğimiz, siyaset yapma anlamında değil de özellikle devlete, kamuya adam yerleştirme anlamında söylüyorum- bu tür bir hedefi olmaması gerekir, olamaz da zaten. Yani tamam, öyle bir ulvi amaç için çalışmalarını yapsınlar, devlet de zaten her türlü desteği verir, onda problem yok ama çok geniş kapsamlı bir şekilde ticari ağ oluşturmak ve devlette pozisyon elde etmek gibi aynı zamanda eğer bir yapı içerisinde, bir çalışma içerisinde iseler bunlar özel olarak takip ediliyor. O kadarını söyleyeyim. Dolayısıyla buradan inşallah bir daha böyle bir tehdidin olması söz konusu değil. Bunu çok rahatlıkla söyleyebiliyorum.

Şimdi, soruların hepsinin cevabı var ama onları ben göndereceğim. Önemli olduğunu gördüğüm soruları isterseniz...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Hepsi önemli.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Evet, hepsi önemli. O zaman ben cevaplandırırım, ben şey yapmam, eğer “tamam” dersiniz cevaplandırırım hepsini.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Kumpas mağduru hayatını yitiren askerlerimiz şehit sayılmıyor.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Şimdi, tabii, “şehitlik” tanımını biliyorsunuz, onların kriterleri bellidir yani o kriterlerin değiştirilmesi söz konusu değil, doğru da değil zaten.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Hain bir tezgâha düşmüşler.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Hayır, mağdur olma, mağduriyetini giderme, onlar ayrı şeyler ama o tanım içerisinde değerlendirmek söz konusu değil.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, son beş dakikanız. Lütfen...

Yani sorularda önceliği burada olan arkadaşlarımıza verirsiniz sorun kalmaz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Arkadaşların hepsi burada, soru çok.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Bakanım, görevleri sırasında bir kumpas sonucu hayatını kaybediyor. Bunlar niye şehit statüsünde değil?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Şöyle söyleyeyim: Bakın, tanımı değiştirmeyeceğiz yani şu andaki tanım neyse, o tanıma uyuyorsa sorun yok.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer, şu anki itibarıyla “şehit” tanımı çerçevesi içerisinde görülmüyor. Bunun üzerinde konuşulabilir ama sorunuzun cevabı bu.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Tanımı değiştirmeyeceğiz, giriyorsa o tanıma, zaten onunla ilgili yetkililer belli yani mesele yok.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Girmeyenlerin adına bir şey demek lazım.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Şimdi, bir de bu “şehit” tanımı, daha doğrusu “gazi” tanımı ve onların bazı uygulamalarına ilişkin farklı uygulamaların standardize edilmesiyle alakalı bir konu geldi. Önce şunu söyleyeyim: Rehabilitasyon merkezi, rehabilitasyon açısından Bakanlığımıza bağlı, sağlık hizmetleri açısından Sağlık Bakanlığına bağlı. Orada şu anda ikili bir yapı var, bir sorun da yok. Biz gittiğimizde -ben iki veya üç defa gittiğimde- onların talebi, epeyden beri kendilerine hizmet eden oranın müdürünün değişmemesi şeklinde. “Tamam.” dedik biz de yani onu istiyorlar. Şu anda hatırlayamıyorum, bir hanımefendiydi galiba, çok seviyorlar onu, çok güzel bir ilişki kurmuşlar. “Tamam.” dedik biz de. Yani onun dışında bir problem yok, bir sıkıntı söz konusu değil.

Şimdi, gazilerle alakalı, 15 Temmuz gazileri ile diğer gaziler arasında şu anda hiçbir fark yok. Sadece 15 Temmuz gazilerine bir defaya mahsus olmak üzere verilen bir tazminat söz konusu, geçici, o bitti, uygulandı bitti. Onun dışındaki farklılıkların hepsini giderdik. Son olarak yine 15 Temmuzda şehit olanların yakınlarına iki istihdam imkânı verilmişti. Bu istihdam imkânı yükümlü olarak görevini ifa ederken şehit olanların yakınlarına da veriliyor. Diğerlerinin hepsi eşit hâle getirildi. Bir fark sadece şehitlerin çocuklarının askerlik hizmetlerinden muaf olmasıyla ilgili konuda var. O da yükümlü olan şehitlerimizin birinci derece yakınlarına askerlik muafiyeti var ama görev olarak bu işi yapanların şehit olmaları hâlinde -yani muvazzaf subay, astsubay, polis- onların birinci derece yakınlarına askerlikten muaf imkânı verilmiyor. Şimdi, onu sağlıyoruz, KHK’yla o düzenleme yapılacak.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan 15 Temmuz şehitleri, muadili kadrolara genel idare hizmetler ve eğitim durumlarına göre memur olarak geçebilme hakkını aldılar.

BAŞKAN – Sadece onlar almadılar. Olur mu efendim? O da yanlış bilgi. En son torba yasa aşağıda.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Şimdi, bakın, hepsi sağlandı.

BAŞKAN – 10.750 şu an kamuda çalışan gazimizin tamamına bu hakkı tanıdık.

HAYATİ TEKİN (Samsun) – Kore gazileri...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Hepsi sağlandı.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, sıkıntı şurada...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Hepsi sağlandı, sadece, bakın, tek fark...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, sıkıntı nerede biliyor musunuz? Sıkıntı şurada: Biz Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesinde bu daire başkanlığını kurmamıza rağmen şu an 23 kanundaydı, aşağıdaki torba yasayla beraber şehit yakınları ve gazilerimize yönelik düzenlemeler 24 ayrı kanunda tanımlanmış vaziyette. Bir de şimdi KHK’lar devreye giriyor. Bunların hepsinin birleştirilerek bütüncül bir kod kanunun oluşturulması lazım. Bunu da üç yıldır konuşuyoruz ama...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Onunla ilgili çalışmalar var, yoğunlaştı ama KHK’yla yapılan düzenlemeler ilgili kanunu değiştirerek yapıyor. Tek fark, çocukların, şehit olan muvazzaf subay, astsubay, polislerin şehit olmaları hâlinde onların çocuklarının askerlikten muaf olmalarıyla ilişkin kuralı değiştiriyoruz, onlara da o muafiyet sağlanıyor. Onunla ilgili KHK düzenlemesi önerildi, hatta metin elimde şu anda. Oraya onları ilave ediyoruz yani muvazzaf subaylar ile subayların şehit olmaları hâlinde onların çocuklarına da askerlikten muafiyet getiriliyor; onu söyleyeyim.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Onların kamuda çalışanları...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Onda sorun yok, o çözüldü, daha önce çözüldü o, onda bir problem yok.

Bir de bu uzman erbaşlara zati silahla ilgili, onu da yine bu KHK'ya koyuyoruz. Uzman erbaşlara da bu anlamda zati silah edinme imkânı getiriliyor. Bunları da buradan ifade etmiş olalım.

HAYATİ TEKİN (Samsun) – Kore ve Kıbrıs gazileri de eşitleniyor mu?

BAŞKAN – Muharip gaziler...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Hayır, muharip gaziler için geçerli bu. Şu anda da birkaç tür gazi var biliyorsunuz yani...

BAŞKAN – Onların müstakil kanunları var Sayın Tekin.

HAYATİ TEKİN (Samsun) – Bir avuç kaldılar, onları da ayırmamak lazım artık.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Ama onlar biraz farklı şey olarak.

HAYATİ TEKİN (Samsun) – Toplasan 500 kişi etmezler. Muzdarip o insanlar da.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Şimdi, Sayın Çiçek'in bu personel temini faaliyetlerinde fiziki yeterlilik... Biraz önce ifade etmeye çalıştım, orada hiçbir şekilde geriye gidiş söz konusu değil, hatta orada çok hassas davranıyoruz, kuvvetlerimizin tüm taleplerini karşılayacak şekilde o imkânları, o şeyi veriyoruz.

Mayın temizliği konusu yine Sayın Kazım Arslan Bey'in bir sorusu çerçevesinde. Şimdi, mayın temizliği de yapıyor ama bu mayın temizliği bu şekilde çok uzun yıllar alacak. Onunla ilgili yeni bir çalışma başlattık. Bizim Türk Silahlı Kuvvetlerinde mayın temizleme birlikleri var, şu anda 3 tane Kara Kuvvetlerinde, 1 tane Jandarmada ve özellikle bu fiziki sınır güvenliği kapsamında yapılan duvarların yapıldığı yerlerdeki mayınların temizlemesini bunlar gerçekleştirdi, ÖMAT birlikleri. Bunların sayısını artırıyoruz, kapasitelerini ve güçlerini artırıyoruz, bunlar vasıtasıyla inşallah tüm mayın temizliğini tamamlamış olacağız. Uluslararası standartlara uygun şekilde yapacağız yalnız bunu yani akredite edilecek şekilde, aksi hâlde o temizleme işi geçerli olmayacak. Temizlendikten sonra da bunlar ilk önce, tabii, orada bulunan, bölgede yaşayan vatandaşlarımızın en iyi şekilde değerlendirmelerine sunulacak. Onun politikalarını ayrıca geliştireceğiz.

BAŞKAN – Artık ben teşekkür edeceğim Sayın Bakanım.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Bir de şey konusu var, Sayın Ziya Pir sormuştu, o da önemli. Kendisi yok galiba burada.

Evet, bu F-35 meselesiyle alakalı... Bu gerçekten çok ilginç bir konu Bu A-400M'ler ve F-35'lerde biz çok söz sahibi değiliz üretiminde, onu söyleyelim. Teknolojinin tamamına Amerika sahip. Sadece biz değil, hiçbir ülke sahip değil. Her ülke bir bölümünü yapıyor, biz de işte gövdesini falan yapıyoruz ama beyin, esas teknoloji Amerika'da, bu kesin. Diğer ülkeler de sahip değil; Almanya'sı için geçerli, İtalya'sı için geçerli, Fransa'sı için geçerli. Bu böyle bir proje. Orada da aslında mutlak bağımlılık söz konusu. F-35... Biz bu ihtiyacımızı karşılamak üzere -sunumda söyledim- 2023'te inşallah, kendi millî savaş uçacağımızı uçurmaya başlayacağız.

Ondan daha önemlisi şu: Muhtemelen pilotlu savaş uçağı F-35'ler son uçak konsepti olacak. Artık bütün çalışmalar, bütün ülkeler, daha doğrusu bu teknolojiye sahip sınırlı sayıdaki ülkeler insansız savaş uçağı projesi üzerinde çalışıyorlar, belli bir aşamaya da geldiler. Biz, insansız hava aracı konusunda dünyanın sahip olduğu teknolojiyi bir yerinden yakaladık, şu anda yakalamış durumdayız. Bu SİHA ve İHA'lar üretildi ve devam ediyor. Onun bir üst aşamasıyla alakalı ihalemizi önümüzdeki hafta yapıyoruz

yani 4,5 tonluk insansız savaş uçağının bir öncesiyle ilgili ihalemizi önümüzdeki hafta yapıyoruz. Onu da o kadar söyleyeyim. Onların tüm unsurlarının yerli olarak yapılması... Yine bu bağlamda İHA'larla, SİHA'larla alakalı yüzde 96 yerlilik oranını söylemişim. Onun hangi unsurlardan oluştuğu, motorun bir kısmına sahip değiliz, çiplerin de çok küçük bir bölümüne yani ticari, her yerden temini mümkün olanlara, her yerden, gelecekte hiçbir ambargo riskiyle karşı karşıya olmadığımız çipler, her yerden temin edebiliyorsunuz, hiçbir sıkıntı yok ticari olarak, onun dışında tamamı, bütün yazılımlar, hepsi yani öndeki o radar sistemi, hepsi, tamamı yerli, yüzde 96 olarak yerli. Zaten, komuta kontrol sistemleri ve yazılım konusunda biz çok iyiyiz, gerçekten. ASELSAN'ın ve HAVELSAN'ın bu konuda... Mesela, bakın, sadece bir örnek vereyim: Geçtiğimiz günlerde HAVELSAN, Katar'da, İtalyan helikopteri var A-139'un simülâtörünü yaptı. İtalyanlardan daha iyi yapıyoruz simülâtörünü. 49 milyon dolara simülasyonunu helikopteri yapan İtalyanlardan daha iyi yapıyoruz kesinlikle. Bunu oradaki kullanıcılar söylüyor. Hatta, helikopterin bazı fonksiyonlarını, kullanmadıkları bazı fonksiyonlarını HAVELSAN'ın yaptığı bu simülâtör üzerinden öğrenmişler. Aslında var ama kullanmıyorlar, simülâtörün kullanımında ortaya çıkarmışlar. Böyle de bir bilgi verdiler, bunu da çok fazla şey yapmayalım.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Bakanım, bu Rus uçaklarına Türk hava sahası açıldı, biliyorsunuz. Beşer Esad Türk hava sahasını kullanarak mı Moskova'ya gitti? Rus askerî uçaklarına, Hükûmete açıldı.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Yani, onu biz bilmiyoruz. Bizim, Rusya'yla ilişkilerimizin iyileşmesi çerçevesinde bu adımlar atıldı karşılıklı olarak.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Üzerimizden Esad'ın uçup uçmadığını bilmiyor musunuz efendim?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Şöyle, uçuş kuralları bellidir, bazı durumlarda yolcu bilgileri de verilir. O bilgilerde öyle bir isim, öyle bir şey söz konusu değil, verilenler çerçevesinde.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Uçuş olabilir mi?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Yani, bilinmez üzerinden yorum yapmak... Böyle bir şey doğru değil yani ama dediğim gibi, onların kuralları bellidir, karşılıklı olarak herkes o kurallara uyar. Yolcu uçaklarında da yolcular biliyorsunuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sistem kendi kendine kapattı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Konya'da MPT-76'yı destekliyor musunuz? Giresun'u da destek...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Aslında hepsini destekliyoruz. Yine bakın, o desteğin...

Sayın Başkanım, son olarak şunu söyleyeyim: Özgün bir tabanca yarışması yapıldı, proje, bir firma kazandı. İkinci bir firma var. Türkiye'de bu işi yapan 4 ya da 5 firma var. Biz bütün siparişi 1'inci gelen firmaya vermedik ama ana şeyi ona verdik ve diğer firmalara da verdik, hepsine. Çünkü, sipariş vermeden gelişmeleri mümkün değil. Gelişme bizim açımızdan da şöyle önemli: Onları ayakta tutmalıyız ki rekabet ortamı sürekli canlı tutulsun dolayısıyla onu yapıyoruz zaten.

Yine biraz önce söyledim, mutlaka savunma sanayiindeki şirketlere iş veriyor bizim savunma şirketleri, onun altındakiler. Konya'yla alakalı, eğer MPT-76'yı yapacak kapasite iseler hemen siparişi veririz, hiç sorun yok çünkü onun fiyatı belli, o fiyattan, sabit fiyattan kapasitesi olan bütün firmalara veriyoruz ama bendeki bilgi o kapasiteye sahip olamadıkları şeklinde, biraz çalışma yapmaları gerekiyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bakanlığa ziyaret ettiler diye biliyorum.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Bizimle de görüştüler ama biz her türlü desteği veriyoruz, o noktada sıkıntımız yok, yeter ki üretebilsinler. Üretirlerse bundan sonra da biz onlara her türlü siparişi verebiliriz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, çok teşekkür ediyoruz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Diğer sorulara da yazılı olarak takdim edeceğim.

BAŞKAN – Sayın Bakanımıza teşekkür ediyoruz.

Değerli hazırun, kurum bütçeleri üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi sırasıyla bütçe ve kesin hesapları okutacağım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Önergem vardı benim.

BAŞKAN – Yeri gelince okutacağım önergeyi. Yeri gelmeden önerge okutulmaz.

Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Millî Savunma Bakanlığı 2018 yılı bütçesi ile 2016 yılı kesin hesabı okunmaya başlandı)

BAŞKAN – Bir adet önerge var, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/887 esas numaralı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı'nın Millî Savunma Bakanlığı 2018 bütçesinde yer alan 0901300002100001302 tertibinde yer alan mal ve tüketim alımları kaleminde yer alan 17 milyar 897 milyon 10 bin TL ödeneğin bütçeden düşürülmesini arz ve teklif ederiz.

Garı Paylan

Ertuğrul Kürkcü

İbrahim Ayhan

İstanbul

İzmir

Şanlıurfa

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz? 10 milyar bütçenizden kısmak istiyorlar.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Önerge...

BAŞKAN – Şöyle: Düzeltmek zorunda kaldık önergeyi de o yüzden dağıtmadık, şimdi paraf aldık kendisinden. Çünkü önergenin ilk geliş şekliyle, size dağıttığımız şekliyle önergeyi işleme almamız mümkün değildi. Bunları kendilerine bildirdiğimiz için de değişiklik yaptık.

Evet, Sayın Bakanın katılmadığı önerge üzerinde buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bahsettiğim gibi ülke olarak bir türbülans geçiyoruz ve bu türbülans konusunda yani demokratik bir çıkış konusunda henüz siyaset kurumu bir irade gösteremedi. Ve gelen bütçede görüyoruz ki güvenlikçi bakanlıkların bütçelerinin tamamı yüzde 30, yüzde 40, yüzde 50 artmış durumda ve buradan çıkışı güvenlikçi bir hamleyle görüyor Hükümetimiz. Biz ise bunun böyle

olmayacağını öngörüyoruz yani güvenli-özgürlük dengesi güvenlikçi politikalar- sosyal politikalar dengesinin mutlaka korunması gerektiğini düşünüyoruz ancak sosyal politikalarla ilgili bakanlıklar, maalesef, güvenlikçi bakanlıklara bu bütçede yenilmişler. Bir de bunun artmamasını istememizin bir sebebi daha var: Ülkemiz çok yakın zamanda bir darbe girişimiyle karşı karşıya kaldı ve konuşmamda da bahsettiğim gibi bu darbe girişimi ve darbe dinamiğiyle yüzleşmemiş, hesaplaşmamış bir siyaset anlayışımız var ve yıllardır, biliyorsunuz, ülkemiz milyarlarca dolarlık silah alıyor ancak bu silahlar defalarca millete ve onun temsilcilerine maalesef yönelmiştir ve çok yakın geçmişte de bu silahlar sürekli olarak Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına yönelmektedir. Bu anlamda, darbe dinamiğiyle yüzleşmeden bu tip silah yatırımlarını eğer yaparsanız, Hükümet olarak yapmaya devam ederseniz yakın ve orta gelecekte bu silahların tekrar millete ve onun temsilcilerine dönme riski vardır. Çünkü hesaplaşılmayan, hesabı sorulmayan her suç, siz de bilirsiniz ki tekrarlar ve Türkiye Cumhuriyeti tarihinde defalarca tekrarlamıştır. Bu çerçevede, ordunun acil ihtiyacı olan -siz belirttiniz- 6 milyar gibi bir rakam var işe rakamları için, onun dışında zaten Savunma Sanayii Destekleme Fonu'na bütçeden 15 milyar gibi bir rakam aktarılıyor. Bununla ilgili ordunun ihtiyaçlarının görülmesini, onun dışında 10 milyar gibi bir rakamın bütçeden düşülüp ülkemizin kadim meselelerinden birisi olan kamudaki taşeron işçiliği meselesinin -750 bin işçimizi ilgilendiren- çözülmesi için bu rakamın Maliye Bakanlığına aktarılmasını öngörüyoruz.

BAŞKAN – Yasal altyapısı olmayan bir şeyde aktarım yapamayız. Bu, popülist bir yaklaşım oldu.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam efendim.

Veya o rakamın taşeron işçilik meselesinin çözülmesi için kullanılmasını öngörüyoruz. Darbe dinamiğiyle ve darbe geleneğiyle yüzleşilmeden de yeni silah yatırımları yapmamanızı, eğer yüzleşmeden yaparsanız o silahların tekrar millete, onun vekillerine ve siyaset kurumuna dönebileceğini öngörüyoruz. Bu konuda desteklerinizi, bütün arkadaşların desteklemesini bekliyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Sayın Başkan, kısa bir açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN – “Katılmıyorum.” derken yapabilirsiniz.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Ben de söz istiyorum.

BAŞKAN – Size de söz vereceğim Sayın Divan üyem.

Buyurun Sayın Bakan.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Bu silah ve silah sistemlerinin millî olarak geliştirilmesinden en ufak bir problem olmaz, kimse rahatsızlık duymasın. Bunların yerinde kullanımı milletin teminatı altındadır, Türk milletinin teminatı altındadır. O yüzden, farklı kullanım gibi, yanlış kullanım gibi bir risk hiçbir zaman gündeme gelmez. Onun için o yönde içiniz rahat olsun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – “Darbelerle yüzleştik.” diyorsunuz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Yine biraz önce gündeme geldi, içerideki barış, özgürlük için bunların yapılması gerekiyor; barış için ihtiyaç var buna, özgürce yaşayabilmemiz için ihtiyaç var buna. Ve şu anda yaptığımız mücadele, yürüttüğümüz mücadele terör ve teröre destek veren güçler, organizasyonlar -neyse- ve devletler -bu da gerçek yani- onlara karşı mücadeledir ve bu mücadele bu şekilde sonuç alana kadar devam edecektir, etmek mecburiyetindedir.

Onun dışında başka bir yöntem yok. Bunun, demokratik hakların, özgürlüklerin kullanılmasıyla bir alakası da yok, orada bir problem yok. Yine Anayasa’ımızda belirtilen kurallar çerçevesinde orada hayat devam ediyor, onda bir sıkıntı yok.

GARO PAYLAN (İstanbul) – OHAL devam ediyor.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Bu, özellikle bu hakların kullanımını ortadan kaldırmayı hedefleyen terör örgütlerine, onlarla birlikte hareket edenlere karşı yürütülen bir mücadeledir. Dolayısıyla, masadır, bilmem nedir, ona benzer öyle bir şey söz konusu değil. Bu mücadele sonuna kadar -onu nasıl tanımlarsanız tanımlayın- birisi son terörist kalıncaya kadar, birisi artık Türkiye’yi rahatsız etmeyecek hâle getirilinceye kadar, Türkiye güvenliği açısından risk oluşturmayacak hâle getirilene kadar bu mücadele devam edecektir; bunu da burada belirtelim.

Bir de son olarak -unutuldu- Süleyman Şah Türbesi’yle alakalı sorular ve hususlar gündeme geldi. Biliyorsunuz, Süleyman Şah Türbesi’nin taşınmadan önceki alanı Türkiye toprağıdır.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, müsaade edin, şu önerge işlemini bitireyim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Bitiriyorum Sayın Başkan, bir cümle...

Uluslararası anlaşmalarla teminat altına alınmış, uluslararası hukuktan doğan haklarımız çerçevesinde orası Türkiye Cumhuriyeti devletinin toprağıdır. Ve oradan ayrılırken o haklarımız saklı kalmak üzere ve geçici olarak biz Süleyman Şah Türbesi’ni taşıdık. Dolayısıyla, şartlar uygun hâle geldiğinde Süleyman Şah Türbesi uluslararası anlaşmalarla teminat altına alınmış, güvence altına alınmış olan yerine taşınacaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Vatan toprağını koruyamadık yani Sayın Bakan.

BAŞKAN – Sayın Koçer siz...

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Önergeyle ilgili...

BAŞKAN – Normalde önerge üzerinde söz veremiyoruz ama siz buyurun efendim Divan üyesi olarak.

GARO PAYLAN (İstanbul) – O zaman orada otursun efendim.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Yok, orada oturmuyorum. Şu anda Komisyon üyesi olarak...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Herkesin söz hakkı var yani.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Tabii ki var.

BAŞKAN – Yani önerge sahiplerinin söz hakkı olur.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teamül değiştiriyorsunuz.

BAŞKAN – Yok, teamül değiştirmiyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama niye istisna yapıyorsunuz?

BAŞKAN – İstisna yapmıyorum.

Önergeyi oylayayım, arada size söz vereyim, onu yapabilirim ben.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Peki, arada verin o zaman.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Buyurun bir söz talebiniz vardı.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Evet, teşekkür ederim Sayın Başkan söz talebimi karşıladığınız için.

Az önce oyladığımız taşeron işçi kardeşlerimiz üzerinden verilen bir önerge vardı, onunla ilgili görüşlerimi paylaşmak istiyorum. Türkiye'nin içeride ve dışarıdaki düşmanlarına ve terör örgütlerine karşı güvenliğin sağlanmasına yönelik verilecek olan Savunma Bakanlığı bütçesinin azaltılmasının talep edilmesi bizim tarafımızdan zaten kabul edilmedi.

BAŞKAN – Teknik olarak da mümkün değil zaten söyledikleri.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Onu bilemiyorum.

Taşeron işçi kardeşlerimize yönelik çalışma zaten devam ediyor, Çalışma Bakanımız bütçeye geldiğinde de bunu ifade etti. Yakın bir zamanda inşallah sona erecek diye bekliyoruz.

Ülkemizin bekasına yönelik her türlü tehdit, terör ve düşmana karşı daha fazla bütçe talep edildiği takdirde de bizim Plan ve Bütçe olarak da onayımız inşallah mümkün olacaktır diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Önce plan yapmanız lazım.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutmaya devam ediyorum.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN – Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin fonksiyonlarına devam ediyorum:

(Millî Savunma Bakanlığı 2018 yılı bütçesi ile 2016 yılı kesin hesabı okunmaya devam edildi, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Bir bilgiyi paylaşmak istedim: Dünyada askerî harcamalar olarak bu SPRI'nin istatistiği var elimde. Birinci sırada Amerika Birleşik Devletleri 612 milyar dolar, 2016 yılı, peşinden Çin 221 milyar dolar, Rusya 70 milyar dolar, Arabistan, Hindistan, Fransa diye gidiyor, Türkiye 18'inci sırada yani ekonomik büyüklüğüyle hemen hemen aynı sıralarda. Küresel silah ticaretinin boyutlarına bakıldığında, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 5 daimî üyesinin dünyanın konvansiyonel silah ihracatının yüzde 73'ünü elinde bulundurduğunu gösteriyor yani eleştiri getireceksek bunlara getirmemiz lazım. Yani lider ülke, süper güç olma hedefi olan bir ülke olarak ve dört bir taraftan terör saldırıları altında olan bir ülke olarak elbette ki belirli tedbirleri almak bizim de hakkımız.

Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Sayın Başkan, bu Esed konusu yanlış anlaşılabilir. Bir netleştirme...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, şöyle yapalım: Müsaade ederseniz, size ben en son bir cümle söz vereyim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLİ (Giresun) – Bir cümle şey yapayım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ama vallahi, bu bizim teamüllerin, temayüllerin hepsi ortadan kalktı.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – 4 grup bir araya gelince biliyorsunuz...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Teşekkür ederim.

Bizde, Esed’in, bir şekilde Türkiye topraklarını, hava sahasını kullandığı şeklinde bir bilgi yok, böyle bir şey söz konusu değil. Dolayısıyla, bunu bir netleştirmemiz gerekiyordu.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Savunma Sanayii Müsteşarlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2018 yılı bütçesi ile 2016 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Kurum bütçe ve kesin hesapları kabul edilmiştir.

V.- KARARLAR

A) ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN

1.- Millî Savunma Bakanı Nurettin Canikli'nin Millî Savunma Bakanlığının 2018 yılı merkezi yönetim bütçesiyle ilgili 2018 yılı gizli fiili kadrolarının görüşülebilmesini teminen İç Tüzük'ün 32'nci maddesi uyarınca kapalı oturumda devam edilmesine ilişkin karar

BAŞKAN – Şimdi bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Millî Savunma Bakanlığının 2018 yılı merkezi yönetim bütçesiyle ilgili 2018 yılı gizli fiili kadroların görüşülebilmesini teminen İç Tüzük'ün 32'nci maddesi uyarınca kapalı oturum kararı alınmasını arz ve teklif ederim.

Nurettin Canikli

Millî Savunma Bakanı

BAŞKAN – Sayın Bakanın önergesi doğrultusunda kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, kabul edilen önergeyle İç Tüzük'ün 32'nci maddesi gereğince, Sayın Bakanın Komisyonunda kalmasını uygun göreceği görevliler dışındaki görevliler ile basın mensuplarının ve Komisyon üyesi olmayan milletvekillerinin salondan ayrılmaları gerekmektedir. Bu hususa uyulmasını rica ediyorum.

Seslendirme sistemi ve kapılar da kapatılacaktır.

(Kapalı oturuma geçildi)

Kapanma Saati: 19.52

VI.- KAPALI OTURUMLAR

A) KAPALI OTURUM

1.- Dördüncü Oturum kapalı

DÖRDÜNCÜ OTURUM
(Dördüncü Oturum kapalıdır)

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.58

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 30’uncu Birleşimin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Sayın Bakana ve bütün katılımcılara teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, gündemimizde bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının bütçe ve kesin hesaplarını görüşmek için 23 Kasım Perşembe günü saat 11.00’de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.59